

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 1

21 Ocak 2015 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.43

BAŞKAN : Halil MAZICIOĞLU (Gaziantep)

BAŞKAN VEKİLİ : Hüseyin ÜZÜLMEZ (Konya)

SÖZCÜ : ALİ ERCOŞKUN (Bolu)

KÂTİP : Mustafa ÖZTÜRK (Bursa)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyelerimiz, değerli davetliler, kıymetli basın mensupları, değerli sanayiciler; hepiniz hoş geldiniz.

Toplantı yeter sayımız vardır.

Gündemimizde yer alan konuları görüşmek üzere toplantıyı açıyorum.

Bugün, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlanan ve 30/12/2014 tarihinde Başkanlığa sunulan ve Başkanlıkça 05/01/2015 tarihinde tali komisyon olarak Anayasa, Çevre, Plan ve Bütçe Komisyonları ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna; esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen (1/1012) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile (2/423) esas numaralı Kars Milletvekili Sayın Mülkiye Birtane'nin 3213 Sayılı Maden Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, (2/2309) esas numaralı Ankara Milletvekili Sayın Emine Ülker Tarhan'ın Maden Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve son olarak (2/2481) esas numaralı, Kocaeli Milletvekili Sayın Mehmet Hilal Kaplan'ın Maden Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

16 Ocak 2015 Cuma günü yapılan toplantımızda alınan karar gereğince, tasarının görüşmelerinin daha sonraya bırakılan 6'ncı, 11'inci, 14'üncü, 15'inci, 16'ncı, 24, 28 ve 29'uncu maddelerinin görüşmesine başlıyoruz.

6'ncı maddeyi okutuyorum...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bir dakika Sayın Başkanım. Usule ilişkin bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, madencilik sektörünün değerli temsilcileri; bugünkü toplantıya katılan herkese en içten saygılarımızı sunuyoruz.

Bildiğiniz gibi -siz de başta girişte söylediniz- bu kanunla ilgili olarak önemli bir çalışmayı önceki günlerde yaptık. Yaptığımız o çalışmalarda sektörün günün şartlarına uyması genel gerekçesiyle Bakanlığın hazırladığı tasarıyla ilgili olarak genel bir değerlendirme noktasında önemli çalışmaları, hem sektör sıkıntılarını dile getirdi hem akademik meslek odaları bu işin sıkıntılarını dile getirdi. Bakanlık da bu konuda uzlaşılan maddeler konusunda hızla yürüyerek, yeniden üzerinde tartışması olan maddelerle ilgili olarak bir kez daha bu yasayla ilişkili olarak sektörlü, sivil toplumla, sektör temsilcisi olan sivil toplumla ve akademik meslek odalarıyla bir kez daha görüşüp, son şeklini vermeden önce, bugün bu toplantıya gelmeden önce Bakanlık kendi görüşlerini de o alınan öneriler doğrultusunda yeniden değerlendirip, bugün bu çalışmayı bu çerçeve içerisinde -sizin de belirttiğiniz gibi- geriye kalan 8 tane madde ve bu maddeler üzerinde yapılacak değişikliklerle, geçmiş olduğumuz maddelerdeki tanımlardan kaynaklanan değerlendirmeyi de yeniden yaparak bu kanun üzerinde yürüme kararı aldık.

Tabii ki bir kısım arkadaşımız bu çalışmalara katıldı. Sektör de bu çalışmalara ilişkin olarak Bakanlıkla ve Müsteşar başta olmak üzere bütün bürokratlarla konuşmaları yaptı. Ancak şurada bizim beklentimiz şudur: Bu konuşmalar sonucu Bakanlık nasıl bir düşüncededir, nasıl bir değerlendirme yapma durumundadır? Arkadaşlarımızın ve sektörün haklı değerlendirmeleri Bakanlığın da katıldığı bir duruma gelmiş midir? Yoksa Bakanlık bu konuda değerlendirmelerde farklı bir noktada mıdır? Bunlar konusunda -başta Sayın Bakan veya Müsteşar- bu çalışmaları yürüten arkadaşlar olarak bence bizi bir bilgilendirirlerse, hep beraber bu kanunun hızla yürümesi ve uzlaşılan noktaların bizim de bilgimiz dâhilinde ve sektörün de katılımıyla uzlaşıldığı nokta itibarıyla ilerlemesi gerekiyor. Onun için, hem sektörden hafta sonu yapılan çalışmaları hem Bakanlıktan bu çalışmalar ile o sektör taleplerini, Bakanlık da bu talepler konusundaki düşüncelerini bir kez daha bizimle paylaşırlarsa, ondan sonra bu 6'ncı madde üzerinden bu çalışmalara devam etmemiz daha yararlı olur diye düşünüyorum. Bu çalışmaların sonucu oluşan konsensüs vardır belki, büyük oranda varsa. Yoksa niye yoktur? Bunların bir daha üzerinde tartışarak 6'ncı maddeye geçmeyi arzu ederiz. Bunu sizlerle paylaşmak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, madde okunduktan sonra mı açıklamak istersiniz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Siz nasıl uygun görürseniz.

BAŞKAN – Bence maddeyi okutalım, ondan sonra Bakanımızı dinleyelim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 2

6'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 6- 3213 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan "teminat irad kaydedilir" ibaresi "20.000 TL idari para cezası uygulanır" şeklinde, altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde, yedinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "ruhsat sahiplerinin teminatları irad kaydedilerek iki katına çıkarılır" ibaresi "ruhsat sahiplerine 50.000 TL idari para cezası verilir" şeklinde, sekizinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde ve (e) bendinde yer alan "üretimlerin" ibaresi "üretim veya satışların" şeklinde değiştirilmiş, aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiş ve aynı maddenin üçüncü fıkrası ile yedinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan "teminat irad kaydedilerek" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

"Daimi nezaretçinin, atandığı ruhsat sahasındaki faaliyetleri düzenli bir şekilde denetleyerek tespit ve önerilerini daimi nezaretçi defterine kaydetmesi zorunludur. Aksi takdirde daimi nezaretçi uyarılır. İkinci kez aynı ruhsat ile ilgili olarak bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda daimi nezaretçi hakkında beşinci fıkra hükümleri uygulanır. Daimi nezaretçi defterini, daimi nezaretçi ile ruhsat sahibi veya vekili imzalar. Defterin ibraz edilmemesi veya düzenli tutulmaması halinde, ruhsat sahibine 20.000 TL idari para cezası verilir."

"b) Arama ruhsat döneminde arama faaliyetleri yapılırken zorunlu olarak maden çıkarılması veya numune alınması dışında izinsiz üretim ve/veya satış yapılması,"

"Bu Kanun kapsamında tanımlanan işlemleri yapmak üzere kurulan tüzel kişiler, Genel Müdürlükten yetki belgesi almakla yükümlüdürler. Yetki belgesinin verilmesi, yetkilendirilmiş tüzel kişilerin denetimi, uyarılması, yetki belgesinin askıya alınması ve belgenin iptal edilmesi ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, kıymetli sivil toplum örgütlerinin, akademisyen çevrenin ve sektörümüzün değerli temsilcileri, değerli mesai arkadaşlarım; ben de hepinizi, heyetinizi saygıyla, sevgiyle selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Öncelikle bir teşekkürüm olacak. Geçen haftaki Maden Kanun Tasarısı'yla alakalı yapılan çalışmalarda gerek iktidar gerekse muhalefet partisine mensup milletvekili arkadaşlarımızın bu sektörün daha iyi bir şekilde işlemesine dönük eleştirileri, yorumları ve tavsiyeleri oldu. Ve bahsedilen maddeleri de bugüne yine ek bir çalışmayla beraber getirmiş bulunuyoruz. Zannediyorum büyük ölçüde konsensüs sağlanmıştır. Her konunun her noktasında bütün kesimler tarafından mutabakat sağlanmış olması tabii ki bizim de isteğimiz olurdu ama her şeyi aynı anda düşünemeyebiliyoruz, aynı şekilde karar veremeyebiliyoruz. O yüzden, en fazla uzlaşa sağlayacağımız bir noktayı yakalamaya çalıştık. Bunların içerisinde, temel mantık olarak -tabii, maddelerinde konuşmak üzere ben birazdan da Sayın Müsteşarımıza müsaadenizle sözü vereceğim, yapılan çalışmaların detaylarıyla alakalı bilgi verecekler- genel yapımızda şu vardı: Yatırımcının özellikle teminatlarının iratları kaydı kaldırılarak yerine idari para cezalarını dikkate almıştık ve hangi madenlerin ihale yoluyla açılacağına dair konuyu getirdiğimizde bir kısmının istisna olması lazım geldiğini, bu ihale yapısının sistemde bazı tikanıklara yol açacağı eleştirisi getirilmişti. Bunları dikkate alacak, bir kısım da önergelerle beraber bu kanun tasarısını inşallah değerlendirmiş olacağız.

Özellikle bu tüzel kişilikler konusunda profesyonelce çalışan firmaların bu çalışmaları yaparken kendi içinde bulundurdıkları, barındırdıkları maden mühendislerinin de aynı tüzel kişilik hüviyeti şeklinde bir düzenlemeyi de içinde barındırdığını, denetimin kimler tarafından yapılacağını, bunların adreslemeleriyle alakalı konuları değerlendirdik. Tabii ki verilen ruhsatların, dediğim gibi, ihalede hangisinin kapsam içinde kalıp hangisinin kapsam dışında kalacağına dair onlar tekrar değerlendirildi. Teknik nezaretçi yerine daimi nezaretçinin statüsü nasıl olacak, bunlar değerlendirildi. Ve geçiş dönemleri düzenlemesi en fazla ikaz aldığımız noktalardan bir tanesiydi. Geçiş süreleri nasıl olacak, bunları konu ettik.

Ben, şimdiye kadar katkı koyan bütün arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Müsaadenizle sözü Sayın Müsteşarımıza vermek istiyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkan, Komisyonun değerli üyeleri; sözlerime başlamadan önce hepinizi saygıyla selamlıyorum, sayın misafirler hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, geçen cuma günü Komisyon toplantımızın sonucunda verilen talimat gereğince biz Bakanlık olarak cumartesi ve pazar günü kendi içimizde çalışmaları sürdürdük. Pazartesi günü da Sayın Müsteşar Yardımcımızın başkanlığında sektörün sivil toplum örgütlerinin temsilcilerinin de katıldığı uzun süreli kapsamlı bir toplantı gerçekleştirildi.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 3

Komisyonumuzun en son yaptığı toplantıda, sizin de ifade ettiğiniz gibi, 9 maddenin bugünden itibaren görüşülmeye başlanması söz konusuydu. Bu maddelerde sözü edilen konular iki temel hususu ihtiva etmekteydi.

BAŞKAN – Bir düzeltme yapıyorum: 8 madde.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – 8 madde, evet.

Bu maddelerde yapılan düzenlemeler iki temel hususu ihtiva etmekteydi: Bunlardan bir tanesi, yetkilendirilmiş tüzel kişilere ilişkin, görevlerinin kapsamına ilişkin düzenlemelerdi; bir diğeri de, ilk müracaat yerine ihale yönteminin benimsenmesine ilişkin hususlardı. Bu hususlarda, Sayın Bakanımızın da ifade ettiği gibi, gerekli çalışmaları ve düzenlemeleri yaptık.

Yetkilendirilmiş tüzel kişilerde Komisyon çalışmaları sırasında gündeme gelen en önemli eleştirilerden veya kaygılardan bir tanesi, yetkilendirilmiş tüzel kişilerin aynı zamanda kamuya ait olan MİGEM tarafından kullanılmakta olan denetim yetkisini de kullanıp kullanamayacakları konusundaydı. Bu konuda yeterince aydınlatıcı olamadığımızın farkında olarak bir düzenlemeyle yetkilendirilmiş tüzel kişilerin sadece teknik rapor ve projeleri hazırlamakla görevli olduğuna ilişkin daha açıklayıcı ifadelerle bir düzenleme yapmayı öngörüyoruz. Kanunun diğer maddelerinde de buna ilişkin düzenlemeler yer alıyor. Temel olarak, yetkilendirilmiş tüzel kişilere ilişkin yapılan düzenleme bu ancak gerek sektörle yaptığımız toplantılarda ve sivil toplum örgütleriyle yaptığımız toplantılarda, yetkilendirilmiş tüzel kişiler müessesesinin ana hatlarının esas ve usullerinin yönetmelikle düzenleneceğini çeşitli kereler ifade etmiştik, bunların bu detayda kanun kapsamında yer almasının söz konusu olmayacağını ifade etmiştik. Bu kapsamda, ana hatlarıyla yetkilendirilmiş tüzel kişilere ilişkin bilgi vermek gerekirse, biz çoğunluğunun mühendis nitelikli kişilerden oluşacağını öngördüğümüz bir yapıda tüzel kişilik statüsünde bir yapı, bir proje oluşturma yapısı kurguluyoruz, bunu öngörüyoruz. Bir kere, çoğunluğu kesinlikle ayrıntıları yönetmelikte belirtilecek, kriterleri belirtilecek ölçülerde mühendislerden oluşacak bir yapı öngörüyoruz. Bunları yeri geldiğinde daha kapsamlı olarak açıklayabiliriz.

İlk müracaat konusunda yaptığımız düzenlemeyse, dördüncü grup madenleri ihale kapsamı dışında tutarak, ilk müracaatta ruhsatlandırma usulünün o grup için devam etmesini öngörüyoruz. Ancak, diğer gruplarda yer alan madenlerin ihaleyle sahiplerinin ruhsatlandırılacağını öngörüyoruz. Bu konuda da Maden İşleri Genel Müdürlüğümüzün bir ön çalışma yapması gerekecek. Bu konuda yeterliliğe ve yetkinliğe sahip Türkiye'deki ruhsat alanlarını değişik maden gruplarına göre tasnif ederek bu bilgiyi bütün yatırımcılarla paylaşması söz konusu olacak ve seri bir şekilde ihale yapma kabiliyetini de birlikte düşündüğümüzde, başka ülke örneklerini de göz önüne aldığımızda bu sistemin işleyeceğini düşünüyoruz ve sektörümüz tarafından nispeten daha kabul edilebilir olduğunu düşünüyoruz. Buna ilişkin birkaç önerge söz konusu olacak.

Sayın Başkanım, benim bu konuda bu noktada söyleyeceklerim bundan ibaret.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkanım, bu arada ben bugün burada olamayacağımı söylemiştim, yurt dışından dolayı. Davos'taki toplantılara katılmam istenmişti ama genellikle sektörden ve madencilerimizden bu manada burada olmam yönünde bir talep geldi, ben de dün Sayın Başbakanımızdan müsaade isteyerek bu toplantıya katıldım. Bunu da özellikle belirtmek istiyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Evet, 6'ncı madde üzerinde söz almak isteyenler...

Osman Aydın Bey, buyurun.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli bürokrat arkadaşlar, değerli Komisyon üyesi arkadaşlar ve sektörün değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, Maden Kanunu'yla ilgili temel sorunları başlıklar altında tekrar gündeme getirecek olursak, sektörü en çok etkileyen temel sorunların başında Haziran 2012 genelgesi yer almakta arkadaşlar. Bunu mutlaka ve mutlaka bu kanun çerçevesi içinde aşmamız gerekiyor, bu kanuna indirgememiz gerekiyor. Yani bu kanunun üzerinde bir genelgenin yürürlükte olmaması gerektiği inancındayız.

Cezaların -bu kanun düzenlemesinde en önemli konulardan bir tanesi- hakikaten sektörün derinliğini, bu torba yasayla çıkardığımız 2 tane ekstra yükün sektörü ne hâle getirdiğini gördük. Sadece yer altı kömür işletmelerinde işçi ücretlerini 2 katı artırmamız ve mesai süresini altı saate indirmemiz yüzlerce işletmenin kapanmasına ve binlerce çalışanımızın sokaklara düşmesine, sokaklarda kalmasına neden oldu. Onun için, bu cezaların makul ve mantıklı seviyelerde

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 4

getirilmesi bu açıdan çok önemli arkadaşlar. Yani cezalar makul ve mantıklı seviyeye gelmediği zaman sektör bunu taşıyamıyor. Yani sektörün kârlılık oranının bu cezaları taşımasının mümkün olmadığını görüyoruz.

Müracaat hakkının sadece 4'üncü grup değil... Mermerlere de mutlaka çözüm üretilmesi lazım, 2'nci gruptaki mermerlere mutlaka çözüm üretilmesi lazım müracaat hakkının devam etmesiyle ilgili ki sektör gelişmesini devam ettirebilsin, araştırmasını devam ettirebilsin ve bu aramalara güç ayırabilsin, bu aramalara devam edebilsin.

Bir başka sorun: Arkadaşlar, bugün orman maliyetlerinde yüzde 600'lere ulaşan bir maliyet farkı var. Bunun mutlaka çözülmesi lazım, mutlaka buna bir çözüm üretilmesi lazım. Bu orman ücretlerini sektörün ödemesi mümkün değil. Şöyle bir örnek vereyim: 100 dönüm bir yer için 110 bin lira tahsis bedeli, onu bir defaya mahsus ödüyorsunuz; onun dışında her yıl 100 dönüme 600 bin lira kira bedeli ödüyorsunuz, her yıl tekrarlanan. Yani bu hiç akıl, hafıza alacak bir rakam değil. Bunu mantığın kabul etmesi mümkün değil. Yani Gediz Ovası'nda, Menderes Ovası'nda, hangi ovaya giderseniz gidin, 5-6 bin liraya dönümünü satın alırsınız arazilerin. Biz dağ başında çalışıyoruz, ormanın içinde çalışıyoruz; bu dağ başı arazilerinin bu şekilde, dönümünün 6 bin lira civarında yıllık kira bedeliyle kiralınması ve burada madencilik faaliyetinin sürdürülebilmesi mümkün değil. Onun için, bunun mutlaka makul seviyelere indirilmesi lazım.

Tabii, 6'ncı maddeyle ilgili özellikle tekliflerimiz var. Buna da mantıklı bir şekilde, serbest piyasa koşullarında herkesin özlük haklarını tanıyan bir şekilde çözüm üretilmesi çok önem arz etmekte.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sağ olun.

Bir adet önergemiz var, önergeyi okutuyorum...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ben bir söz hakkı...

BAŞKAN – Pardon.

Buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi, önergeyi görüşmeden önce bir şeyleri daha söylemek istiyorum. Ben Sayın Bakandan ve Sayın Müsteşarın açıklamalarından anladıklarımı bir paylaşayım.

Öncelikle, Sayın Bakanın Davos'a gitmeyerek burada kalıp sektörün bu kanunla ilgili beklentilerini çözüm konusunda siyasi irade gösterme konusundaki tavrına ve anlayışına teşekkür ederim. Burada olması bizim için de önemlidir. Daha hızlı, daha kararlı bir duruma gelebiliriz.

Ancak, şimdi, bakın, bu toplantılara ara vermemizin ve hafta sonu sektörle görüşmemizin temel nedenleri şuydu: Biz bu kanunla ilgili olarak, sektörün gelişmesiyle ilgili bu kanunda engelleyici yaklaşımlar vardı. Bunlar nedir? Buluculuk yapmış, bir madeni bulmuş kişinin bu madeni bulduktan sonraki arama ruhsatından sonra işletme ruhsatına dönüş süreci içerisinde ihale yapılması konusunda sektörün bir sıkıntısı vardı, diyorlardı ki: "Bu konuda, sektörün arama ruhsatı aldıktan sonra bulduğu, görünür rezervleri dışında bir çalışma, bir yatırım, bir faaliyet sonucunda bir işletmeye geçecek duruma geldiği madenle ilgili ihale yapılması sürecin sıkıntılarının bir tanesidir." Burada buluculuk hakkının korunması, bu aramayı yapmış olan insanların buluculuk hakkının bu kanuna dercedilmesi veya yapılacak ihalede onların haklarının gözetilmesi konusunda bir yaklaşım bekliyoruz. Bu yaklaşımla ilgili olarak ne yapıldığını ben ne Müsteşarın açıklamalarından ne Bakanın açıklamalarından anlamadım. Şunu söyledi Sayın Müsteşar da: "Önergelerimiz var." Önerge herhâlde Bakanlığın değil, arkadaşlarımızın vereceği önergeler. Önergeler neyse onları da bir açıklarsanız, bunu anlarız; bir.

İkincisi: Yani bu kanunun ikinci bir yanı da maden mühendisleri ve jeoloji mühendislerinin bir tereddüdü, bir kuşkusu, "yetkilendirilmiş tüzel kişilik"le, kendilerinin bir üniversiteyi bitirip bir mühendis olarak piyasaya çıktıklarında giderek iş yapmalarının ellerinden alınacağı, bu konuda "yetkilendirilmiş tüzel kişilik" kurumuyla kurulacak tüzel kişilikte 1-2 maden mühendisi veya jeoloji mühendisi bulundurulacak özel bir işletmecilik şeklinde bu işin devam ettirileceği ve bu noktada kendilerinin kurulmuş bir şirketin çalışanı noktasına düşürüleceği noktasında ciddi bir kaygıları vardı. Bununla ilgili olarak hem size bunları anlattılar hem Komisyon üyesi olarak bizlere anlattılar. Ben de sağ olsun Sayın Başkanın da çağrısıyla, hafta sonu yapılan çalışmalarla ilgili olarak hangi noktaya geldiğimiz konusunu toplantı öncesinde de sorma fırsatı buldum ama şunu açıkça söyleyeyim: Bizim burada bir uzlaşma noktasıyla ilgili olarak belirli düşüncelerimiz var; önergelerimiz bu noktada. Özellikle "Tanımlar" kısmında "yetkilendirilmiş tüzel kişilik" in şöyle olmasını istiyoruz... Bu sadece mühendislerin talebi de değildir -bunun altını çizmek istiyorum- aynı zamanda işletmecilik yapan, madencilikle uğraşan sektörün ortak talebi noktasındadır. Sektörün de bu konuda aynı şekilde, "yetkilendirilmiş tüzel kişilik" konusunda bir sıkıntısı vardır.

Arkadaşlar, bu sektörün sıkıntıya girmesinin özel nedenlerinden bir tanesi de az önce Sayın Aydın'ın da söylediği gibi, Haziran 2012 genelgesinden sonraki yaşanan sıkıntılardır. Bütün bunları aşip bu kanunda sektörü rahatlatacak şeyler çıkarmak istiyorsak bunları tanımlamalıyız. "Yetkili tüzel kişilik"te bizim bakış açımız şudur: "Genel Müdürlükçe yetkilendirilen ilgili meslek odalarına tescilli yapılmış, bu kanun kapsamında Genel Müdürlüğe verilmesi gereken faaliyet

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 5

raporları, projeler gibi her türlü teknik belgeyi hazırlamaya yetkili, ortaklarının tamamı mühendislerden oluşan tüzel kişiler.” Bu konuda “Tamamı olmayabilir, çoğunluğu olabilir.” şeklinde bir öneri geldi, bunu tartışırız tabii ki hep beraber. Aynı şekilde, bir de yetkili bürolar... “Genel Müdürlükçe yetkilendirilen ilgili meslek odalarına tescili yapılmış, 4’üncü grup (b) bendi madenler hariç bu kanun kapsamında Genel Müdürlüğe verilmesi gereken faaliyet raporları, projeler gibi her türlü teknik belgeyi hazırlamaya yetkili mühendislik büroları.”

Şimdi, bu iki tanımı yapmamızdaki temel amaç şudur: Biz de Bakanlık gibi -sektör de ve meslek odaları da- projelerin daha yetkin olabilmesi, iş kazalarının engellenmesi ve iş güvenliğinin sağlanması, çalışmalarda daha verimli ve üretken olunabilmesi için proje ve projeyi yapanların eğitim ve niteliklerinin yükseltilmesi konusunda hemfikiriz. Bunlar yapılmalı ama bunlar yapılırken bu iş bir kısım “yetkilendirilmiş tüzel kişilik” adında, sınırlı sayıda insanın ve Bakanlıktan yetki almış bu insanların düzenlediği bir piyasa olarak sınırlandırılmamalı. Bu piyasa sektör açısından da, mühendisler açısından da açılmalı. Hem tanımlar doğru konulmalı hem de sektörde bir rekabet ortamının sağlanabileceği bir yapının oluşmasına ihtiyaç olduğu açık bir gerçekliktir. Böylece bu noktada mühendis odalarının ikinci bir katkısı olacaktır. Eğitimle de Bakanlıkla birlikte çalıştırılarak, yönetmelik sürecinde de bunların yönetmeliklere dercedilmesini sağlayarak bu sektörde sıkıntıları aşmaya ihtiyacımız var.

Bakın, biz burada bunları konuşurken, aynı şekilde, paralel olarak, iş sağlığı ve iş güvenliği açısından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı çerçevesinde, madenciligi de ilgilendiren başka bir çalışma başka bir komisyonda yapılıyor. Aslında paralel yürütmesi gereken bir noktadayız. Bu noktada ülkenin zorlu dönemler geçirdiğini çok açık burada hep beraber paylaştık. Onun için, yetkilendirilmiş tüzel kişilik ve yetkili bürolar konusundaki bu önergelerimiz, sektörün de katıldığı bu önergeler konusunda Bakanlığın yaklaşımını görmek, anlamak ve beraberce buna son şeklini verip bu Komisyonunda ortak bir noktayla sektörün sorunlarını çözüp ilerleme noktasında gayret sarf etmemiz gerekiyor. Ama bunu yaparken, aynı şekilde, bir şeyi de öğrenmek istiyorum. Bir yanıyla da bu kanunun içerisinde bulunan 2 madde torba yasanın içerisinde var. Bu kanunun 2 tane maddesi torba yasanın içine konulmuş vaziyette, yakında Meclise gelecek olan, Bütçe Komisyonunda görüşülme noktasında olan. Onlara bakıyorsunuz, büyük oranda parasal yanları, ruhsat bedellerini, harçları, benzeri noktaları değerlendiren konular. Tabii ki öyle olduğu için, parasal olduğu için Plan Bütçe Komisyonuna gidiyor ama e, şimdi, aynı şekilde bir burada var, bir orada var; “Hangisi önce çıkarsa çıkar.” noktası var. Tüm bunlar ayrıca açıklanmaya, izah edilmeye muhtaç konular. Bu anlamıyla Bakanlığın biraz, lütfen, maddelere geçmeden... Zaten 8 madde bıraktık, diğer maddeleri eledik. Bizim 8 madde noktasında kalmamızın nedeni, ihtilaflı, tartışmalı olan noktaların çalışarak, üzerindeki ihtilafın da giderilerek bu kanunun istenilen düzeyde olması noktasındadır.

Bu söylediğimiz iki konu başta olmak üzere, sektörün beklentilerine cevap verecek değerlendirmeler konusunda geniş bir açıklamayı... Hafta sonu Bakanlık özveriyle çalıştığını söylüyor. Cumartesi, pazar geldik; pazartesi sektörle çalıştık, buluştuk; sektörün bileşenleri de geldi. Bu konuda ya önergelerinizi bize verin, biz hiç konuşmayalım, kendimizi yormayalım, ne yaptysanız, hangi değişiklikleri yaptysanız o önergeleri görelim, bilelim; bizim önergelerimizi verelim, bu önergeler konusunda netseniz bizim önergelerimiz geçsin. Sektörün bu konuda bu görüşmelerde bize aktardıklarını söyleyeyim, sektör diyor ki: “Teşekkür ediyoruz, Bakanlık ve bürokratlar bizi dinlediler ama hiç yorum yapmadılar. Biz şimdi burada Bakanlığın bizim onlara söylediklerimizle ilgili ne düşündüğünü bu maddelere geçmeden önce görmek istiyoruz, gelişmeleri beraberce değerlendirmek istiyoruz. Eğer bizden ikna olmadıysa, şu an biz görüşlerimizi verip görüşlerimiz doğrultusunda ikna olmadıkları konularda onları ikna etme konusunda görüş belirtmek istiyoruz.” Bu şekilde değerlendirme ve düşünceleri var.

Onun için, lütfen, sizden biraz daha geniş bir açılım, geniş bir değerlendirme... Hangi önergeleri sağladınız? Bu önergelerdeki değişiklik nedir? Tatmin ediyor mu sektörü? Eder, etmez... Diyebilirsiniz ki “Kardeşim, eder, etmez...” O ayrı olay, onu oylarız, ama hep beraber samimiyetle, siz Davos’u bırakıp burada kaldıysanız, hafta sonu çalıştıysak, sektör hafta sonu ve hafta başı burada olduysa, hep beraber güzel bir kanun çıkarmak istiyorsak, birbirimizi çok daha açık, net dinlemeye ve anlamaya ihtiyacımız var, bunları burada bir ortak önerge hâline getirip çözmeye ihtiyacımız var; bunun için, sizden bu açıklamaları bir kez daha yapmanızı rica ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Susam.

Sayın Bakanım, bir vekilimiz daha söz istemiş, isterseniz onu da dinleyelim, ondan sonra sizden toplu cevap alalım inşallah.

Buyurun.

HALUK EYİDOĞAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkan.

Sayın Bakan, değerli müsteşarlar, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; ben meslek olarak jeofizik mühendisiyim, uzun yıllar da İstanbul Teknik Üniversitesi Maden Fakültesinde hizmet ettim jeofizik mühendisi olarak.

Şimdi, ben ilk toplantıya maalesef gelemedim, sanıyorum daha önce bir toplantı yapıldı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 6

BAŞKAN – Sayın vekilim, 3 toplantı yaptık, bu 4’üncüsü.

HALUK EYİDOĞAN (İstanbul) – Özür dilerim.

Şimdi, burada kısaca birkaç şey söylemek istiyorum.

2’nci maddede birçok tanımlar var, bunlarda dikkatimi çeken birkaç konu var, onlara değinmek istiyorum.

BAŞKAN – Kaçınıcı madde?

HALUK EYİDOĞAN (İstanbul) – 2’nci maddede.

BAŞKAN – Biz onları geçtik ama...

HALUK EYİDOĞAN (İstanbul) – Geçtiniz ama, bakın, tanımlar ve kavramlar çok önemli...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Onları tekrar dönüp konuşacağız tabii.

HALUK EYİDOĞAN (İstanbul) – ...eğer tanımlar ve kavramlarda bazı şeyleri atlarsak bu kanunun tümüne yansır ve ileride tekrar geriye dönüşlere neden olabilir.

Şimdi, burada “proje” deniliyor, bilmiyorum o görüşmelerde bu proje tanımını redakte edip bazı düzenlemeler yaptınız mı, ama burada “maden kaynaklarının değerlendirilmesi” diyor. Peki, aranması ne olacak? Çünkü bu proje ve onunla ilgili faaliyet raporları, daha sonra alttan yetkilendirilmiş tüzel kişilere verilen görevler... Bu tüzel kişileri biraz önce Sayın Susam tartışıyordu, orada da “proje” sözcüğü geçiyor. Dolayısıyla, proje tanımını dikkatli yaparsak, bu bütün kanuna bir şekilde daha iyi yansır diye düşünüyorum.

Burada, mutlaka “aranması” sözcüğünün eklenmesi gerekiyor. “Maden kaynaklarının aranması ve değerlendirilmesi amacına dönük.” Yalnız “değerlendirilmesi” dersanız, hangi verinin, neyin değerlendirilmesi? Aranmadan değerlendirme olmayacağına göre bu birbirini tamamlaması açısından önemli.

Ayrıca, burada “seçilmiş bir teknoloji kullanarak” diyor. Ne demek seçilmiş bir teknoloji? Yani maden arama ve değerlendirmesi çok disiplinli bir iştir, bunun içinde birçok mühendislik dalı vardır; yer bilim mühendislikleri, jeoloji, jeofizik, jeomorfoloji, jeoteknik, madencilik ve ilgili diğer bazı teknik dallar, kimya, jeokimya... Dolayısıyla “seçilmiş bir teknoloji” dediğiniz zaman niye kendinizi sınırlıyorsunuz? Bu ileriye nasıl yansıyacak, bunu iyi anlamamız lazım.

Ayrıca, “mevcut bir potansiyel talebini karşılamak üzere.” Bu ne demek, mevcut bir potansiyel talebi? Zaten cümle düşük. Yani mevcut bir potansiyel talebinin karşılığını ben bulamıyorum düşündüğüm zaman. Dolayısıyla, bu proje tanımının bu anlamda yeniden yapılması lazım.

Ayrıca, eleştirilebilir, 3 tane arama faaliyet raporu var. 3 aşamalı, sanıyorum ölçeklere göre, içeriklere göre tanımlanmaya çalışılmış.

Bakınız, 21’inci yüzyılda, yer üstünün özellikle yer altının araştırılması, madencilik amacıyla aranması uzaydaki teknolojilerden başlıyor, yer üstünde her türlü jeolojik, jeofizik, jeoteknik ve bununla ilgili tüm teknik uygulamaları kapsıyor. Dolayısıyla, bu tanımlar bunları içermiyor. Hâlâ biz maden, kömür kazmanın ucundadır anlayışıyla kanun yazıyoruz, böyle bir şey yok. Birçok üniversitemiz var, birçok dallarımız var. Dolayısıyla, ister ön arama faaliyet raporu olsun, ister genel arama faaliyet raporu olsun, ister detay arama faaliyet raporu olsun, burada, günümüz mevcut teknolojilerini bir şekilde ayrıntılı olarak olmasa bile ifade edebilecek sözcükler kullanmamız lazım. Biz yıllardır söylüyoruz, bunu sakın bir mesleki şovenizm olarak algılamayınız.

Burada diyorsunuz ki “Genel arama faaliyet raporu: Sondaj, yarma, kuyu, galeri.” Nedir bu sondaj? İngilizce “sounding”den gelmiş bir şey. Nedir? Bunun birçok yolları var, yani radarla da sounding yapabilirsiniz, ses dalgasıyla da sounding yapabilirsiniz, delerek de sounding yapabilirsiniz. Dolayısıyla, burada jeoloji, jeofizik ve jeoteknik yöntemlerden bahsetmeniz lazım, yani kısaca “Jeolojik, jeofizik ve jeoteknik sondaj” diyebilirsiniz ya da “etütler” diyebilirsiniz. Yarma yaparsanız klasik yöntem, kuyu klasik yöntem. Buradaki kuyu sondajla kuyu anlamında kullanılmıyor herhâlde, kazmayla kuyu olarak kullanılıyor ve galeri.

Dolayısıyla, lütfen, bu faaliyet raporlarına, ileride yetkilendirilmiş tüzel kişilerde tarif ettiğiniz yapılacak çalışmalara mesnet olması açısından -ki çok önemli- bunların yeniden gözden geçirilmesi lazım günümüz teknolojileri göz önüne alınarak.

Kısaca da bu yetkilendirilmiş tüzel kişilerle ilgili birkaç şey söylemek istiyorum. Burada geleceğe matuf önemli bir yeniden yapılanma söz konusu anladığım kadarıyla, bir tüzel kişilik tanımlıyorsunuz ve diyorsunuz ki “Genel müdürlükçe.” Anladığım kadarıyla bu MİGEM değil mi Sayın Bakanım?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Evet.

HALUK EYİDOĞAN (İstanbul) – MİGEM’e “yetkilendir” diyorsunuz, herhâlde yönetmeliklerle bu işler yapılacak.

“Bu kanun kapsamında genel müdürlüğe verilmesi gereken faaliyet raporları...” Yani yukarıda “ön arama”, “genel arama”, “detay arama” diye sınıfladığınız faaliyet raporları.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 7

Projeler -ki proje tanımı yukarıda eksik- gibi her türlü teknik belgeyi... Bakın, “her türlü teknik belgeyi hazırlamaya ve faaliyetleri de izlemeye.” Çok önemli görevler veriyorsunuz. Kime? Bir tüzel kişiliğe. Yani herhâlde bu yapı denetim firmaları gibi, yapı denetimi yapan firmalar gibi bir tüzel kişiliği olan bir şirket, bir kuruluş, yarı kamu yarı özel gibi, bilemiyorum herhâlde yönetmeliği yazılacak bunun. Dolayısıyla, burada çalışan insanların bilgi seviyeleri, yetenekleri, yeterlilikleri, deneyimleri ne olacak, onu bilmiyorum. Çok önemli bir görev yüklüyorsunuz. Yani MİGEM, evet, yetki vermekle mükellef ama, gerçekten bunun yapısı ne kadar düşünüldü, nasıl bir şey olacak, Türkiye'deki mevcut maden şirketleriyle ilişkisi nasıl olacak, onları nasıl etkileyecek, Bakanlığı nasıl etkileyecek, üniversiteleri nasıl etkileyecek? Dolayısıyla, bunun çok daha dikkatli ele alınması ve iyi düşünülmesi lazım ve burada insan kaynakları çok önemli.

Bakın, bugün yapı denetim konusunda, Yapı Denetim Kanunu çerçevesinde kurulmuş yapı denetim şirketlerinin içinde çalışan insanların durumu, maaşları, yeterlilikleri, deneyimleri konusunda çok ciddi tartışmalar var, çok ciddi sorunlar var ve bunlar nereye yansıyor; bu imal edilen yapıların depreme, her türlü afete dayanıklılığı konusunda tartışmalara neden oluyor.

O nedenle, eğer bunun yönetmeliği bu çerçevede dikkatle yazılmazsa ileride çok daha değişik başka sorunlarla karşılaşma olasılığı var.

Ben özellikle yinelemek istiyorum, lütfen herhangi bir mesleki şovenizm ifadesi olarak algılamayın, ama arama ve değerlendirmelerde, günümüzde çok ilerlemiş jeolojik, jeofizik ve jeoteknik katkılar göz önüne alınarak, bu meslek adlarını bu tür yasalarda, kanunlarda tanımlarda ifade edin.

Dinlediğiniz ve söz verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim sayın vekilim.

Sayın Bakanım, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; tabii, biz şöyle bunu anlıyoruz: Şu ana kadar üzerine konuştuğumuz konuların her birisinde, bütün detaylarında aslında söyleyeceğimiz, hazırladığımız önergeler, bir önceki kanun tasarısından farklı olarak tavsiyeleri ve eleştirileri dikkate alan birçok hazırlıklarımız var, ama ben bunların bir genel izahını bu şekilde yaptıktan sonra, maddelerin görüşülmesi sırasında ve bizatihi önergelerle beraber bunları konuşacağız kabulüyle çok detaylarına girmedik. Detaylarına şu anda girmiyor olmamız, bütün detaylarıyla alakalı söyleyeceğimiz cümlelerin olmadığı anlamına gelmiyor, bütün hepsiyle alakalı var. Yani bunları, dediğiniz gibi meslek kuruluşlarıyla, madencilik sektörüne uzun yıllarını vermiş kişilerin her birisiyle beraber değerlendirdik.

Mesela Sayın Haluk Beyin bahsettiği konuda, diyelim ki tasarıda getirdiğimiz tanımlara ek olarak, tekrardan kaçınmak için, hani maden arama projesinin olmadığından bahsettiler. Evet, kanun tasarısında maden arama projesi yok, ama kanunun kendisinde var. Yani 3213 sayılı Kanun’un ilgili maddesinde, işte, sayılardan kaçınarak söylüyorum: “Maden arama projesi: Arama ruhsat sahasında bir termin planı dahilinde, ekonomik olarak işletilebilecek bir maden yatağı bulabilmek için arama süresi boyunca yapılacak olan arama faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin gerçekleştirilmesine yönelik yatırım bilgilerini ve mali yeterliliği içeren projeyi kasteder.” diyor.

Biz bunları tekrar etmedik, yani mevcutlar olduğu için tekrar etmedik ama hangi teknolojiyle, hangi usulle sondajların nasıl yapılabilecekleri de yönetmelikle tarif edildi ve biz Sayın Susam’ın da özellikle ikazı üzerine, yönetmeliklerin hazırlanmasında da, bir bakan taahhüdü olarak da, tutanaklara geçmesi açısından da mutlaka sivil toplum örgütlerimiz ve mühendis odalarımızın da hazır bulunacağını söylemiştik.

Şimdi, burada, biz, dediğim gibi, eğer uygun görürseniz Sayın Başkanım, sayın divan, bütün önergeler ve maddelerle alakalı konularda tek tek yeri geldiğinde bunları izah edelim istedik, yoksa başından sonuna kadar bütün bu 8 maddenin detaylarını burada anlatmak durumunda kalacağız.

Yalnızca bir cümle söyleyerek son vereyim. Mesela buluculuk hakkında bahsettik. 4’üncü grup madenlerin haricindeki bir ruhsat alanına ihale yoluyla müracaat edildikten sonra, eğer orada birisi arar, bulursa, o zaten işletmeye geçecek. Yani o arada herhangi bir ihale falan söz konusu değil, ama 2A gibi özellikle araması olmayan iş dallarında, sektörlerde ise ilk müracaattan sonra işletme ruhsatının ihaleye gireceğini bu vesileyle söylemek isterim. Bunun gibi birçok detay var aslında. Tabii, mühendislerin çoğunluk hissesi mi olması lazım, tamam hissesi mi olması lazım? Yani çoğunluk hissesi olarak da bunlar yapılır. Bunlarla alakalı önergelerimiz de hazır.

Şimdi, biz, bütün yaptıklarımızı, dediğim gibi maddeleri sırası geldiğinde anlatmanın daha doğru olacağı gerekçesiyle...

BAŞKAN – Bence de madde geldiğinde konuşalım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 8

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Çünkü bütün detayları tartışmaya geneli üzerinde açarsak çok vakit kaybederiz, ama maddeleri sırasında bütün hepsini tek tek açabiliriz.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Tamam Sayın Bakanım.

Teşekkür ediyorum.

Bir adet önergemiz var, onu okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 esas numaralı 3213 Sayılı Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın çerçeve 6 ncı maddesi ile değişik 10 uncu maddesine eklenen fıkranın aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam
İzmir

Osman Aydın
Aydın

Kemal Değirmendereli
Edirne

Hasan Ören
Manisa

Ümit Özgümüş
Adana

Erdal Aksünger
İzmir

"Bu Kanun kapsamında tanımlanan işlemleri yapmak üzere kurulan yetkili tüzel kişiler, yetkili bürolar veya bünyesinde yönetmelikle belirtilen mühendisleri istihdam ederek maden arama ve/veya işletmeciliği faaliyeti yürütenler, Genel Müdürlükten yetki belgesi almakla yükümlüdürler. Yetki belgesinin verilmesi, denetimi, uyarılması, yetki belgelerinin askıya alınması ve belgenin iptal edilmesi ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir."

BAŞKAN – Gerekçeyi okutayım mı?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bakanlık ne diyor?

BAŞKAN – Gerekçeyi okutalım, öyle cevap versin.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tüzel kişilerin, büroların ve şirketlerde istihdam edilen mühendislerin tesciline ilişkin hususların yönetmelikle belirleneceği açıklanmıştır.

Mevcut arama ve işletme ruhsatı sahibi kuruluşların da yetkili tüzel kişiler, aranan şartları sağlamaları durumunda Genel müdürlükten yeterlilik alarak bu kanun kapsamındaki işlemlerini yapabilmeleri amaçlanmıştır.

Önergede belirtilen düzenlenmenin yapılması durumunda kendi bünyelerinde ilgili mühendislik disiplinlerinden yeterli mühendis bulundurmaları ve Genel Müdürlükten yeterlilik alan maden arama ya da işletmecileri kanunda öngörülen ve faaliyetleri yapabilmelerine olanak sağlanmış olacaktır.

BAŞKAN – Sayın Bakanım...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Değerli arkadaşlar, tabii, burada bir sonraki önergede düzeltteceğimiz ve kaygıların önemli bir kısmını giderecek bir konumuz var. Hani, denetim var mıdır yok mudur, izleme olacak mıdır? İzlemeyi tabii ki o tanımlar kısmında kaldırıyoruz, bir sonraki önergede bunlar dikkate alınmış olacak. Denetim zaten olmayacak, farklı bir şekilde bunu vermiştik. Yalnızca raporların düzenleneceği bu katılmadığımız önergede büro ile tüzel kişiliklerin ayrı ayrı tanımlanması isteniyor, ayrı şirketler olarak tanımlanması isteniyor. Biz bunların her birisinin aynı noktada değerlendirilebileceğine inanıyoruz. Bir sonraki önergede zaten bunu bir kez daha vurgulamış olacağız.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Sayın Susam...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi, bundan sonraki önergenin ne olduğunu bilmiyorum ama baştan da söylediniz, bu önergede de aslında açıyoruz. Yetkili tüzel kişiliği Genel Müdürlükçe yetkilendirilen bir tüzel kişilik olarak kabul ediyoruz ama aynı zamanda “yetkili bürolar” dediğimiz, mühendislik diploması olan, bu işi yapan, bir yerde çalışan veya kendi başına bu işi yapan arkadaşların da tanımlanmaya ihtiyacı var. Yani, siz bütün işlemi, mühendisleri yetkilendirilmiş tüzel kişiliğin içine sokuyorsunuz. Bu tüzel kişilik kurulmamış yapıları kabul etmeyen bir anlayışınız var, bunu kabul etmeden... Burada biz ne diyoruz? Mevcut arama ve işletme ruhsatı sahibi kuruluşların da -bu, madencileri de ilgilendiren- yetkili tüzel kişilere aranan şartları sağlaması durumunda Genel Müdürlükten yeterlilik alabilmesi, bu kanun kapsamındaki işlemleri yapabilmeleri amaçlanmıştır. Bu anlamıyla “yetkili bürolar” tanımlanmasını ve bu anlamıyla odalarla paralel bu çalışmaları yapan üniversite mezunu maden mühendisleri, işte, az önce sayılan, bir sürü bu alandaki madencilik konusundaki yetkin kişilerin bu alanda iş yapabilmelerinin bir yasal çerçevesinin tanımlanmasına ihtiyaç var. Şimdi, Bakanlık

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 9

diyor ki: “Biz yetkili tüzel kişiliği bundan sonraki maddede tanımlayacağız. O tanımda herkes kendini bulacak.” Ben bilmiyorum bunun ne olduğunu.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Görelim.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Müsaade eder misiniz.

BAŞKAN – Sayın Susam, Ünal Bey de bir söz istedi, eğer bittiyse bir cevap vermek istiyor sizi bilgilendirecek şekilde.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Versin, tabii, tabii.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Cevap değil de...

BAŞKAN – Bilgilendirme.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ünal Bey’in katkılarına açığız.

BAŞKAN – Ünal Ağabey, buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; biz geçtiğimiz çalışmalar sırasında da görüşlerimizi serdetmiştik mühendisler konusunda ve sektörden gelen talepleri de göz önünde bulundurarak hazırladığımız bir önergemiz var ama tabii, bu, geçmiş olan 2’nci maddeyle ilgili. Dolayısıyla, onu yeniden görüşüp bu önergemizi orada değerlendirilirse ve umarım ki kabul edilir, o zaman Sayın Susam’ın tereddütleri de izale edilmiş olur diye düşünüyoruz.

BAŞKAN – Nedir bu?

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Şimdi, burada iki hususa sektör parmak basmıştı. Bunlardan bir tanesi, kamunun denetimi yerine bu yetkilendirilmiş tüzel kişilikler mi denetim yapacak? Bir buraya takılmıştık, bir de yani parası olanlar şirket kuracak, mühendisler de gidip onların yanında mı çalışacak diye, ikinci husus da bu idi. Bu iki hususu da izale eden bir önerge olarak düşünüyoruz. Biz bu önergemizde yetkilendirilmiş tüzel kişileri şöyle tarif ediyoruz: Genel Müdürlükçe yetkilendirilen, bu kanun kapsamında Genel Müdürlüğe verilmesi gereken rapor, proje ve her türlü teknik belgeyi hazırlamaya, şirket hisselerinin yarısından fazlasının sahibinin mühendis olduğu yetkili tüzel kişiler olarak tarif ediyoruz. Burada, tabii, mühendis diyoruz da hangi mühendis, onu yönetmeliğe bizce bırakıyoruz çünkü burada hangi mühendislerin olması gerektiğini yönetmelikte belirtirler idare. Şirketin sahibinin yüzde 50’sinden fazlası mühendis olacak, bu şartı getiriyoruz yani mühendisler birilerinin yanında çalışma şeklinde değil, şirketin çoğunluğunun sahibi mühendislerin şirketine bu yetkinin verilmesi şeklinde. Tabii, bünyesinde hangi mühendislerin ayrıca bulunması gerektiği, bu mühendislerin de... Dedim ya burada mühendis olduğunu yazıyoruz ama nasıl bir mühendis? Yani, diyelim ki maden mühendisi ama şu şartı da koyabilirler, işte şu kadar tecrübesi olan maden mühendisi. Yani, sıradan bir maden mühendisinden bahsetmiyoruz, sıradan bir makine mühendisinden ya da elektrik mühendisinden ya da jeoloji mühendisinden bahsetmiyoruz, bunu...

BAŞKAN – “Sıradan” demeyelim de Ünal Ağabey, ben de mühendisim yani “tecrübeli” diyelim.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – “Sıradan” derken yeni mezun filan olarak değil de tecrübeli ama farklı bir konuda tecrübesi olur da burada aranan tecrübe neyse onu yönetmelikte belirtebilirler.

Bunu düşündük. Tabii ki bu bizim düşüncemizdir. Arkadaşlarımızın takdirindedir, Komisyonun takdirindedir olay.

Tabii, burada “işletme projesi uygulama raporu” diye bir tarif daha yazıyoruz. O ayrı bir konu, o konuya yerinde gireriz, şimdi ben ona girmek istemiyorum.

BAŞKAN – Tamam, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Susam, Ünal Ağabey’in fikrine katıldınız mı?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sektör...

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Sizin önerenizde de “belirtilen mühendisler” diye var zaten.

BAŞKAN – Buyurun Osman Ağabey.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Değerli arkadaşlar, burada kastettiğimiz olay şu yani çözmek istediğimiz olay şu: Maden mühendisinin diplomasını tanımaz hâle getiriyoruz, yetkilerini tamamen bloke ediyoruz, onun için bunun çözülmesi lazım. Bunun çözülmesi için tanımlara tekrar dönmemiz lazım ve birkaç tane de tanım ilave etmemiz lazım. Yetkilendirilmiş tüzel kişiliği kaldırılmalı istemiyoruz. Yetkilendirilmiş tüzel kişiliğe görev verelim yani bu yer altı işletmelerine, vesair işletmelere, yetkilendirilmiş tüzel kişiliklere görev verelim ama bunun yanında diğer kısımları, hepsini, bu yer altı işletmelerinde, büyük işletmelerdeki olayla, projelendirmeye bloke etmeyelim. Bunu açalım. “Tanımlar” kelimesine tekrar döndüğümüzde, yetkili bürolar, ilgili meslek odaları, bunlarla ilgili de biz Bakanlığın yetkisinin hiçbir zaman bertaraf edilmesini istemiyoruz, onlar da Bakanlıktan izinlerini alsınlar yani Bakanlığın denetiminden uzaklaştıralım, Bakanlığın denetiminden çıksın noktasında istemiyoruz bunu. Bu da neyi getirecek? Yetkilendirilmiş tüzel kişiler, evet, serbest piyasa imkânını getirecek. Bu yetkilendirilmiş tüzel kişiler yer altı kömür işletmeleri, büyük işletmeleri projelendirsinler, bununla ilgili ihtisaslaşmış bürolar geliştirelim, bu, sektöre hizmet versin ama bunun dışında diğer işletmeleri bloke edecek, diğer işletmelerin işlerini

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 10

bertaraf edecek, her şeyi burada düğümlendirecek bir noktaya getirmeyelim, serbest piyasa şartlarını da ortadan kaldırmış oluyoruz bu şekilde. Açalım bu tanımı, yetkilendirilmiş tüzel kişilikleri koruyalım, yetkilendirilmiş büroların ve ilgili mühendislik birimlerinin de önünü açacak bir şekle getirelim. O tanımı yani tanımda bir kavram kargaşası yaratıyorsak istenen olay bu.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Ünal Bey, buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Efendim, mühendislerimizin önünü açma konusunda şunu da ayrıca ilave etmek lazım. Şimdi, teknik nezaretçi yerine daimî nezaretçi getiriliyor yani daha fazla mühendis istihdam edilecek bir alan oluşuyor. Burada mühendislerimizin çalışabileceği alan genişliyor ama takdir edersiniz ki yer altında veya yer üstünde madenlerin projelendirilmesi işi bir tecrübe işidir, bir bilgi birikimi işidir yani yeni mezun bir arkadaşımızın... Ben de mühendisim, ben makine mühendisiyim, hemen mezun olduğumuzun ertesi günü bizi diploma verdiler ama gidip onunla biz bu işi yapmaya kalkarsak çok olumsuz şeylerle karşılaşırız, üstatlarımızın yanında çalışarak bir şeyler elde edeceğiz, öğreneceğiz. Zaten yönetmeliklerde de zannediyorum daha önceden de Sayın Müsteşarımız açıklama yapmıştı, birkaç projede imzası olan arkadaşımızın artık yetkili olarak tek başına da bir projede yani kendi dalında bir imza yetkisi ortaya çıkacak. Yani, 2 tanesinde çırak olursunuz, 3 tanesinde kalfa olursunuz, atıyorum, 5'incide, 6'ncıda da artık usta olursunuz, yetkili hâle gelirsiniz, onların yanında öğrenerek olur, mükemmeli öyle buluruz. Yoksa bırakın, biz yazdığımızı, çizdiğimizizi koyalım, uygulayalım, ondan sonra başımıza geçiyor arkadaşlar, yapmayalım bunu.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, Ünal Bey, teşekkür ederim.

Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Değerli Bakan, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, 6'ncı maddedeyiz. 6'ncı maddede burada daha önce irat kaydedilen paralar şimdi idari para cezasına tahvil edilmiş. Aradaki fark nedir? Anayasa'mızda 38'inci maddede, takdir edersiniz, ekonomik cezaya hürriyeti bağlayıcı ceza verilemez. Şimdi, ekonomik anlamda cezayı vereceksiniz, onu ödeme kabiliyetine sahip değilse her gün için onu bir hürriyeti bağlayıcı cezaya tahvil edeceksiniz. Yani, bu açıdan Anayasa'mızdaki ekonomik suça ekonomik ceza ilkesine aykırılık teşkil etmekte. Bu açıdan benim sizlerden istirhamım yani bu olayı yaparken olayın Anayasa'daki bu hükümleri de göz önünde bulundurmakta yarar var.

BAŞKAN – Mahmut Bey, o, adli para cezası için geçerli değil mi?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yok, ödeyemezse onu günlük olarak... Mevcut, bildiğim kadarıyla şu anda Ceza Kanunu'nda 100 TL'dir günlük, bu sefer 20 lira ile 100 TL arası değişiyor Sayın Başkan yani o da hâkimin takdirine, 20 lira ile 100 lira arası değişiyor, onu hürriyeti bağlayıcı cezaya tahvil edecek. Belki bu yeni bir perspektif, bir bakış tarzı. Bundan haberiniz var mıydı yok muydu bilemem ama maalesef, böyle bir olayınız var, bu konuyu da göz önünde bulundurmanızda yarar var.

Ve devam ediyorum, şimdi, arkadaşlar, Sayın Osman Bey çok doğru bir şey söyledi yani tanımlamayı doğru yapmak lazım. Biz, efendim, teknik nezaretçi yerine daimî nezaretçi... Teknik nezaretçi, o konuyu bilen, anlayan, uzmanlaşmış olan birisinin konulması anlamına geliyor; daimî nezaretçi, ben bir avukatım, hukukçuyum, o alandan anlamam, beni de o daimî nezaretçinin içine koyabilirsiniz. Daimî nezaretçi, bekliyor mu Mahmut Tanal? Bekliyor, evet. Ama teknik nezaretçi, o konuyu bilebilecek, o konuda uzman, onu bilebilecek, şey açısından belki tanımlamaları böyle yaparsanız yerli yerine oturur.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sağ olun, katkınız için teşekkür ediyorum.

Buyurun.

JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, saygıdeğer milletvekilleri, sektörün değerli temsilcileri; öncelikle hepinizi şahsım ve oda Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu Kanun'un 6'ncı maddesi yönetmeliğe ilişkin hükümleri düzenliyor ama Sayın Milletvekilimin de ifade ettiği gibi öncelikle bu tanımın gerçekten doğru bir şekilde oturtulması gerekiyor. Bugün serbest piyasada faaliyet gösteren hem bürolar var hem tüzel kişilikler söz konusu. Burada öngörülen şey, madencilik faaliyetleri konusunda bundan sonra üretilen bütün faaliyetlerin, raporların tüzel kişiler vasıtasıyla yapılması.

Bir de burada geçmesi bile geçen gün Sayın Müsteşarım özellikle arama ve işletmecilere bu yetkinin tanınacağını ifade ettiler yani kendi bünyesinde yeteri kadar teknik personel barındıran, arama veya işletme faaliyeti yapan işletmecilere de bu yetki belgesinin verilerek bu faaliyetlerin yürütüleceği öngörüldü.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 11

Şimdi, üniversiteden mezun olmuş, doktorasını yapmış... Ben jeoloji için bir tanım yapayım: Biraz önce sayın milletvekilimin söylediği gibi İstanbul Teknik Üniversitesinden ben de mezunum. Jeolojinin dört ana uzmanlık alanı var. Bir tanesi de, bunlardan biri maden yatakları ve jeokimya. Şimdi, bu konuda üniversiteyi bitirmiş, masterini yapmış, doktorasını yapmış ve bu alanda, arama faaliyetleri konusunda bir çalışma yürütecek veya jeokimya konusunda bir çalışma yürütülmesi isteniyor madencilik faaliyetinde. Kişi ya ille bir tüzel şirketin bünyesine girecek veya bir şirketin çalışanı olacak. Bu faaliyeti aksi takdirde yürütemeyecek yani “Ben büro kurdum, bu konuda uzmanlığımı aldım...”

BAŞKAN – Ama ben öyle anlamadım.

JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – ... jeokimya konusunda da uzmanım.”

BAŞKAN – Başkanım, ben senin dediğin gibi anlamadım.

JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Şöyle, ben biraz ifade edeyim: Şimdi, bütün arama faaliyet raporları ve bunun içerisindeki belgeleri kim hazırlayacak? Tüzel kişiler hazırlayacak veya işletmelerde veya arama şirketlerinde çalışan ilgili mühendisler hazırlayacak, imzalayacak.

BAŞKAN – Tamam.

JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Ben jeokimya konusunda uzmanım veya diyelim ki bürom var veya üniversitede çalışıyorum. Bu hizmeti nasıl üreteceğim? Nasıl ilgili belgeler için bunu düzenleyeceğim?

BAŞKAN – Vereceksin.

JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Nasıl imzalayacağım bu raporları?

BAŞKAN – Verebilirsin.

JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Bunun için zaten yetkili büro tanımının da gelmesi yani bireysel bir hizmet üretmenin de bu sektörde olması gerektiğini düşünüyoruz.

Şimdi, bunu engelledik, tüm madencilik faaliyetindeki temel uzmanlık alanlarını da yok ederiz sadece jeokimya değil ki...

BAŞKAN – Ama “Verebilirsin.” dedim.

JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – ...kimya var, şunlar var, bunlar var.

BAŞKAN- Başkanım, siz diyorsunuz ki: “Engellediniz.”

JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Şimdi, siz bunları eğer yok ederseniz...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Ya şimdi tek kişilik şirket kuruluyor üstat ya!

JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Şimdi Sayın Milletvekilim, şunu...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Tek kişilik şirket kurulabiliyor.

JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Tek kişilik şirket kurulabilir...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – İster kur, ister kurma, istersen şahıs şirketi kur.

JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Şöyle, kişi evet kuracak ama şunu söyleyeyim, tek kişiye yetki verecek misiniz, Sayın Milletvekilim, burada veya Sayın Bakanım?

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Yönetmelik gelecek.

BAŞKAN – “Vereceğim.” diyor.

JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Ama şirketin bünyesini, kapasitesini bilmiyoruz yani.

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Şirket de kurarsın...

JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Şirketler açısından söylemiyorum, tüzel kişilik oluşturma konusunda şey yapmıyorum bunu.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bizi bu konuda bir aydınlatabilir misiniz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANİ TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bakın, amacımızın ne olduğunu iktidarıyla muhalefetiyle, oda temsilcileriyle beraber aynı amaca matuf olduğumuzu görüyorum fakat yeterince bunu anlatmamız lazım; o da şu: Siz öyle kabiliyetli birisi olabilirsiniz, doktoranızı da yapmış olabilirsiniz, tek kişilik bir şirket kurmanıza mani bir şey yok. Şirketinizi kurup o tüzel kişilikler arasına alınıbiliyorsunuz. Şimdi amacınız bunu sistem içerisine almak ya kanun diyor ki: “Bu, sistem içerisine alınıyor.” Tamam mı?

Şimdi Sayın Tanal bahsetti fakat tabii, biz bütün buradaki konuştuklarımızı bir önceki toplantının üzerine bina ettiğimiz için mesela şunu söyleme ihtiyacı hissetmedik: 300 bin TL’lik bir teminatı irat kaydetmek yerine 50 bin TL’lik bir ceza getiriyoruz. Bunun yatırımcının lehine olduğunu bilmemiz lazım. Yani şimdi, daha sonradan bu teminatı iradın 2 katına çıktığını eğer bilmezsek, o cezaların burada yaklaşık on ikide 1’e indiğini göremeyiz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 12

Ha, şimdi burada “Daimî nezaretçiyi ben de hukukçu olarak yapabilirim.” değil işte. Yani yönetmelikte daimî nezaretçiler de maden mühendisleriyle beraber aynen teknik nezaretçi spektlerinde olabiliyor.

Şimdi, biz “Buradaki kaygıyı, endişeyi, sektörün kaygı ve endişesini karşıladık.” diyoruz. Hangi usullerle olur, şirketlerin ayrı mı olması lazım, tüzel kişilik aynı mı? Bunlar bizim burada belirlediğimiz konular ama sonuçta kabiliyeti olan biri varsa, bunu sektörün içerisine koymak isteyen varsa bunun önünü açtığımızı belirtiyoruz. O yüzden yani o kadar çok konu var ki... Bu madencilik sektörünün Hükümet olarak önünü açmak isteyen biziz ve bütün odalardaki mühendis arkadaşların da hizmet içerisine alınması için burada daha çok kişinin hizmete girmesi amaçlanıyor. Yani burada hem özel şirketlerin hem de odaların daha çok hizmet edebileceği, iş imkânı bulabileceği bir alan oluşturuluyor; amaç budur.

BAŞKAN – Jeoloji Mühendisleri Oda Başkanımıza teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Maden Mühendisleri Odası Başkanına söz veriyorum, buyurun.

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI AYHAN YÜKSEL – Sayın Başkan, Değerli Bakanım, bizim bu yasada daimî nezaret tanımının değiştirilmesi, teknik nezaretin kaldırılması, yetkilendirilmiş tüzel kişiliklerin getirilmesi konusunda iki önemli sorunuz var. Bunlardan bir tanesi, üçünü beraber değerlendirdiğimizde maden mühendislerinin diplomalarının tartışmaya açılıyor olması. Yani daimî nezaret tanımına baktığımızda, daimî nezaretçiye dahi, daimî nezaretçi işe yeni başlayan bir maden mühendisi ki bir ocakta maden mühendisliği yapacak ona eğitim veriliyor. Teknik nezaret buradan çıkarılıyor ve yetkilendirilmiş tüzel kişilik getiriliyor. Yetkilendirilmiş tüzel kişilik de maden mühendislerinin kendi nam ve hesabına çalışmasını ortadan kaldırıyor. Şimdi Sayın Bakanım ters düşeceğiz ama şu anda bizim mevzuatımıza göre kendi nam ve hesabına çalışmak için serbest mühendislik, müşavirlik belgesi almış 4.660 maden mühendisi var. Bunların kimi kendi nam ve hesabına, bir kısmı da, 1.440 tanesinin ayrıca yine burada tanımlandığı şekilde “Yetkili büro” şeklinde büro tescil belgesi var.

Şimdi, bu yetkilendirilmiş tüzel kişilik devreye girdiğinde 1.440 büro tescil belgesi devreden çıkacak. 4.660 serbest mühendislik, müşavirlik belgesi var ama bunlardan 2.880 tanesi bu işi yapıyor, diğerleri belgelerini almışlar fakat bu işi yapmıyorlar bizim kayıtlarımıza göre. Şu anda bunlar da ancak böyle bir tüzel kişiliğin bünyesine dâhil edildiklerinde... Şimdi, tüzel kişiliğin bünyesi nasıl oluşacak? Tek kişiyle oluşabilecek mi? Yani bir tüzel kişilikte bir tek maden mühendisi tek başına iş yapabilecek mi? O zaman buna “yapılacak” deniyorsa buna zaten hiç gerek yok çünkü zaten yasanın içerisinde teknik nezaretçi diye bir kişi var. Bu teknik nezaretçi kişinin aynı zamanda eski, 1954’te çıkmış bir mevzuatta iş güvenliği görevi de vardı. Tamam bu görev çıksın, bu görev şu anda 6331 sayılı Yasa’da iş sağlığı ve güvenliği uzmanının görevleri arasında sayılsın ama bu teknik nezaretçi aynı bu yetkilendirilmiş tüzel kişiliğin yaptığı görevleri kendi nam ve hesabına yapabilsin. Bu yapıldığında aslında Kanun’da çok maddede de değişikliğe ihtiyaç kalmayacak. Yani şimdi ben Bakanlık yetkililerinden şunu istirham ediyorum, özellikle rica ediyorum: Teknik nezaretçiliğin altmış yıllık tanımından arınsın insanlar. İş güvenliği tanımı artık 6331’de iş güvenliği uzmanının görevlerine girdi. Bundan sonraki, bu kanuna göre yapacağı vebiceler de burada tanımlanan yetkilendirilmiş tüzel kişiliğin yapacağı işleri yapacaktır, bu kişi de kendi nam ve hesabına özgürce, kendi kapasitesinde.

Şimdi bu kişinin kapasitesini kim belirliyor? Bu kişinin kapasitesini ona gelen talepler belirliyor, onun müşterisi belirliyor. Eğer ki o kişinin kapasitesine güveniyorsa insanlar, bu yer altı kömür projesi de olsa altın madeni de olsa bir kum ocağı da olsa o hizmeti gidip ondan satın alıyorlar. Ancak firmanın, madencinin çok büyük bir kuruluşa ihtiyacı varsa, uluslararası bir proje yapıyorsa, kredibiliteye ihtiyacı varsa o zaman da çok daha büyük, burada tanımlanmış, belki de bu tanımın da daha üstünde uluslararası alanda akredite olmuş kuruluşlara bile gidiyorlar.

Bizim buradaki isteğimiz, maden mühendislerinin yetkinliğinin tartışılmaması. Çünkü burada eğer ki bu tartışılıyorsa, tartışılabilir ama bu proje üzerinden tartışılıyordu ve burada kanunun proje bazındaki iş ve işlemlerinin geliştirilmesi gerekiyor. O projelerin daha düzenli yapılması için MİGEM’in yetki kullanması gerekiyor.

Bizim diplomalarımız YÖK’ten geçmiş diplomalardır, artısı eksisinde bir sorunuz varsa YÖK’ün bunu tekrar düzenlemesi gerekmektedir.

Şunu ısrarla tekrar söylüyorum: 1.440 büro tescil belgesi, 2.880 SMMH belgeli maden mühendisi bu yetkilendirilmiş tüzel kişilik tanımlandığında bu YTK’lara mahkûm olacaklardır, diploma ticareti başlayacaktır, imza ticareti başlayacaktır. Bu şu anda yapı denetiminde de, ortak sağlık, güvenlik bürolarında da, ÇED bürolarında da maalesef ki maalesef böyledir. Bizim bu acıyı bir daha yaşamamamız için bunun yürürlükten kaldırılmasını, bu şekilde ...

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Tanal kısa bir söz istedi; buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 13

Şimdi, Değerli Bakanım, burada Hazineye irat kaydedilmesinin sonuçlarıyla ceza vermenin sonuçları farklı. Cezadaki asıl amaç nedir? Suç işlemeyi önlemek veya bu kişinin varsa hataları bir önce düzeltme anlamına yönelik. Yani bir caydırıcılık amacına hizmet ediyor, cezanın veya tedbirlerin amacı bu.

Şimdi, irat kaydedilirse o ruhsat iptal edilecek, cezayı verirsek ruhsat iptal edilmeyecek. Yani orada irat kaydedilme... Öyle bir hadise yapalım ki kişi gerçekten kandırmayacak, dolandırmayacak, doğru beyanda bulunacak ve öyle bir aldatmayla karşı karşıya kaldığı zaman ruhsatın da iptal edilebileceği sonuçlarını da bilebilecek durumda olacak. Yani ikisinin arasındaki elde etmek istediğimiz fayda yani yasa koyucu açısından faydaya baktığımız zaman oradaki iradın daha bir faydası vardır; o bir. Yani bu açıdan ele alırsak, elde edeceğimiz menfaat açısından iradın rakamını yükseltip... Niye cezayı yükseltiyoruz veya onu niye cezaya dönüştürüyoruz? Hiç olmazsa ruhsatın da iptal edileceğini bildiği için onun sonuçlarına da hiçbir madenci katlanamaz ve daha verimli, daha caydırıcı bir etkisi olur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Bu defa farklı düşünüyorsunuz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu benim şahsi düşüncem, hukukçuyum. Bakın, yani...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Arkadaşlar geçen defa farklı düşündüklerini söyledi de onun için.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Üstadım, yani ben arkadaşlardan da özür diliyorum, sizlerden de ama hukukçu olarak...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – İrat kaydetmeyi...

BAŞKAN – Kendinizi tanıtarak başlıyorsunuz ve daha sonra vekilime söz vereceğim, Bakanımın bilgi alacağım.

Buyurun.

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI TEMSİLCİSİ MEHMET TORUN – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Ben Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu üyesiyim, maden mühendisiyim ve otuz beş yıllık mühendisim.

Sayın Başkan, bu yetkilendirilmiş tüzel kişilerle ilgili birkaç şeyi sizlerle paylaşmak istiyorum. Benim meslek hayatımın on yedi yılı yer altı kömür işletmelerinde geçti. Vardiya mühendisliğinden başladım işletme müdürlüğünden ayrıldım yani masanın her tarafında bulundum ve ayrıca maden işçiliği yaparak da okudum. Dolayısıyla yer altını çok iyi bildiğime inanan birisiyim.

Şimdi, buradaki yetkilendirilmiş tüzel kişiler konusunda -tabii ki Bakanlığın en son şeyini okudum- bu izleme faaliyetinin kalkması gerçekten olumluydu. Teşekkür ediyoruz kendilerine de, zaten Anayasa'ya da aykırı olacağını düşündüğümüz bir maddeydi.

Şunu söyleyebilirim: Maden İşleri Genel Müdürlüğünün bir maden projesinde iş güvenliğinin sağlanması, iş kazalarının önlenmesi, kaynak kaybının olmaması için doğru, düzenli bir proje isteme hakkı vardır. Bakanlık bu yetkiyi haizdir ve bunu istemek durumundadır, bunun sınırlarını çizmekle de mükelleftir. Ancak bu projeyi tarif ederken kimin yapacağı konusunda “Bunu siz yapabilirsiniz, siz yapamazsınız.” deme hakkı yoktur diye düşünüyorum çünkü önüne gelecek projeler eğer çizdiği sınırlara uygun değilse zaten reddedecektir, zaten kabul etmeyecektir. Dolayısıyla burada MİGEM’in, Bakanlığımızın sınırları net çizip, iş kazalarının olmaması için, kaynak kaybı olmaması için çevreye duyarlı bir madenciliğin nasıl yapılacağını çok iyi tarif edip bunun üzerinden yürütmesi çok anlamlı olur ve bu tartışmayı bitirir diye düşünüyorum.

Şimdi, ben otuz beş yıllık maden mühendisiyim. Zonguldak Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisinden mezun oldum. Siz şu anda benim diplomamı masaya yatırıp tartışıyorsunuz, “Sen bu işi yapamazsın, yaparsan ancak şu şartlarda yaparsın.” diyorsunuz. Bu doğru değildir, bu Anayasa'ya da aykırıdır, benim meslek alanıma müdahaledir diye düşünüyorum. Ben bu akşam, buradan bu kanun geçerse, üniversite hocalarıma yazı yazacağım, “Sizin bilginiz, sizin bana verdiğiniz eğitimler tartışmaya açıldı ve reddedildi. Ya gelin burada mesleğinizi savunun, bilimi savunun ya da bırakın, gidin, kapatalım okulları.” demek durumunda kalacağım.

Ben otuz beş yıllık mühendisim Sayın Başkan. Bu benim diplomam. Bu diplomamı idare vermedi bana, idare de alamaz, almaması da gerekir. Burada yapılması gereken, işin tanımı yapılsın, sınırlar belirlensin. Biz de tarafız. Kesinlikle iş kazalarının olmayacağı, kaynak kaybının olmadığı projeler yapılsın ve uygulansın. Buna hiçbirimizin itirazı olamaz zaten, olmamalı da. Bir daha Soma, Ermenek yaşamak istemiyorsak bugünkü görevimiz bu olmalı zaten. Ama buraya gelip bunu kimlerin nasıl yapacağına girdiğimiz zaman bazı sorunları beraber yaşarız ve göreceksiniz, bu böyle geçerse büyük tartışmalar ve hukuki sorunlara neden olur.

Benim önerim şudur: Sınırları çizelim. Bu yetkilendirdiğiniz tüzel kişileri kaldıralım. Ben şirket kurmak zorunda değilim. Mühendisim, mühendis projesi yapmak durumundayım. Ben olaya böyle bakıyorum, piyasacı olarak bakmak

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 14

durumunda değilim. Benim mühendislik projem eğer uygunsa Bakanlık onaylar, değilse onaylamasın zaten. Dolayısıyla, ben istirham ediyorum, tüm mühendis kökenli arkadaşlarımız başta olmak üzere, hem mesleklerine hem meslek etiğine sahip çıkarak bunu bir şekilde düzeltelim diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Alim Hocam, buyurun.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Başkanım, teşekkür ederim.

Öncelikle özür diliyorum. Genel Merkezdeki bir toplantıdan dolayı geç kaldım.

Bakanlığımız ve ilgili meslek odaları ile sivil toplum kuruluşlarının hazırladığı bu konuya yönelik çalışmayı, tahmin ediyorum, önergeler verildiğinde daha detaylı göreceğiz ancak bir iki konunun altını çizmek istiyorum öncelikle: Şu anda sektörün önemli sorunu çalışan teknik nezaretçilerin maaşını çalıştıkları yerden alıyor olmaları ve bunun karşılığında da bazı denetim hizmetlerini yeterince yerine getirememeleri. Bu, bir teknik nezaretçi fonunun kurulması ve bu fona yapılacak olan katkılardan oluşan kaynaktan söz konusu hizmetlerin bir şekilde karşılığının alınması yoluyla çözülebilir.

İkinci bir konu da -dün bir medya mensubunun şahsını aramasıyla haberdar oldum- bu tasarıdaki 9’uncu maddenin de içinde bulunduğu 12 maddelik bir kanun teklifinin bir milletvekilimiz tarafından torba yasaya konmak üzere verildiği, dolayısıyla 9’uncu maddede yer alan gerek devlet hakkı gerekse ruhsat bedeli ile ilgili mali hükümlerin söz konusu torba yasa kapsamına yetiştirilmek üzere başka çalışmanın da olduğudur. Bakanlığın mutlaka bundan bilgisi vardır inanıyorum ki. Eğer böyle bir endişe var, tasarı buradan çıksa bile yetişmez düşüncesiyle bu tasarıda yer alan 9’uncu maddenin sadece torba yasa içerisine alınıp mali hükümlerle ilgili bölümün aciliyeti eğer söz konusuysa bunun da burada konuşulması gerektiğini düşünüyorum. O zaman bu tasarının geliş amacında ruhsat bedelleri ve devlet hakkı artırmasıyla ekonomik bir kaynak yaratma düşüncesi öne çıkıyorsa buna göre çalışmaların yapılmasında yarar olduğunu düşünüyorum ama teknik nezaretçi konusunun bir fondan desteklenerek çözülmesi hâlinde belki de yetkilendirilmiş tüzel kişilik kavramına ihtiyaç olmayacaktır. Ben bu fikrimi de bu şekilde paylaşmış olayım.

Teşekkür ediyorum söz verdiğiniz için. Önergeler geldiğinde de önergeyle ilgili görüşümüzü ayrıca beyan ederiz.

BAŞKAN – Tamam Hocam.

Buyurun.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; herhâlde konu çok net bir şekilde anlaşıldı. Yani yetkilendirilmiş tüzel kişiliğe itiraz yok. Yetkilendirilmiş tüzel kişiliğin işleri tarif edilsin, mühendisin yetkisi de elinden alınmasın. Yani buradaki endişe ille de şirket kuracaksın, şirket kurmadan iş yapamaz hâle geliyorsun noktasına düğümlendi yani bunun önünü açmak çok basitleşti yani büyük bir problem yok. Yetkilendirilmiş tüzel kişilik görevi tariflensin, yer altı işletmesidir, bilmem nedir, falan feşmekândır, zaten ona itiraz eden kimse yok. Mühendislerin yaptığı projenin denetimine de itiraz eden kimse yok. MİGEM bunu denetlesin ve kabul etsin, reddetsin yani yeterli değilse proje, reddetsin, bunu yönetmelikle belirlesin ama burada ille de herkese şirket kurduracağız diye ısrar etmenin bir anlamı olduğunu düşünmüyorum ben. Onun için bu maddede bunu düzenleyelim, geçelim gidelim. Yani bu maddede başka bir sorun kalmadı diye düşünüyorum ben.

BAŞKAN – 8 maddenin ilkinin geçemedik daha.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Yetkilendirilmiş tüzel kişilik herkes tarafından kabul görüyor. Özel işler tarif edilsin, onlar onları yapsın ama mühendisin de diploması elinden alınmasın yani bu mühendisin ille de şirket kurarak iş yapar hâle gelmesini kim sınırlayabilir? Yani bu, kişisel hakların da ihlali anlamına gelir diye tahmin ediyorum.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Evet Ünal Ağabey...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Şimdi, Sayın Bakanım ve buradaki teknik arkadaşlara sormak isterim: Yetkilendirilmiş tüzel kişileri sadece bir kategori mi yapacaksınız, bir sınıf mı yapacaksınız? İşin büyüklüğüne, küçüklüğüne göre, efendim, işletmelerin büyüklüğüne, küçüklüğüne, projelerin büyüklüğüne, küçüklüğüne göre “A, B, C” sınıfı şeklinde de düzenlenebilir diye düşünüyorum. Öyle olunca bazı projelerde maden mühendisinin imzasının tek başına yeterli olabileceğini ama komplike büyük projelerde belki onun yanında jeoloji mühendisine de, yine onun yanında makine ve elektrik mühendislerine de ihtiyaç olabileceğini düşünüyorum.

Şimdi, buradaki o sınıflandırmaya göre hangilerinde bunlar gerekir, hangilerinde şu yeterlidir, herhâlde bunlar belirlenecektir. Yani burada mühendis arkadaşlarımızın şeyini anlıyorum ama ben de bir mühendis olarak, inşaat mühendisi arkadaşımız bir inşaat projesini çiziyor, tamam, güzel ama getiriyorlar bir de sıhhi tesisat projesi için makine mühendisine proje çizdiriyorlar orada. Sonra orada bir de elektrik projesi çizdiriliyor. Yani yine makine mühendisiyle ilgili asansör projesi getiriliyor konuluyor. İşte bunların hepsini bir araya getiren, bunları organize edecek olan... Bazı sınıflar için söylüyorum. Ufak işletmeler için belki bir mühendis kâfi gelebilir, herhangi bir tanesi, bilemiyorum şeyini. Ama burada böyle

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 15

değerlendirmek lazım. Yoksa kimsenin diplomasına ket vurulması diye bir şey mevzubahis olamaz, böyle bir şey de düşünülemez.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli meslek odaları temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bir saate yakın süredir, tam bir saat gibi oldu, izliyorum, sadece 6'ncı madde mi konuşuluyor diye Sayın Bakanıma sorma ihtiyacı hissettim. Hayır, anladığım kadarıyla herkes konuşuyor. Dolayısıyla ben de başka maddelerde konuşmak için beklediğim bir noktayı paylaşmak istiyorum.

Şimdi, özellikle 9'uncu maddede işletme ruhsatı bedeli ve ilgili birim tarafından, valilik tarafından verilen ruhsatla ilgili yüzde 30 çevre ve uyum planıyla ilgili harcaması gereken bir rakamdan bahsediliyor. Sayın Bakanım, özellikle paylaşmak istediğim nokta şu: Sınıflandırmanın içerisinde, 1, 1/A, 2/A, 2/B gibi birçok maddenin içerisinde, genel çerçeveye baktığımızda taş ocakları var. Taş ocaklarının çevreye verdikleri zarardan, olumsuz etkilerden şu kanun tasarısında hiç bahsedilmiyor. Son yaşanan “iş kazaları” diyelim, talihsiz hadiseden sonra insanlarımızın yaşamını yitirmesi nedeniyle bu alanlarda iş güvenliğiyle ilgili tedbir alınmasıyla ilgili 22'nci maddede veya 23'üncü maddede konunun işletmesiyle ilgili “iş sağlığı ve iş güvenliği tedbirleri için Çalışma Bakanlığından bilgi alınması ve bu çerçevede değerlendirilmesi” diye bir olumlu madde var. Ancak, işin ilginç tarafı, ormanları, doğal kaynaklarımızı, ekolojik dengemizi en çok olumsuz etkileyen taş ocakları ve bu gibi madenlerle ilgili, mermer gibi vesaiyesi dâhil bunun içerisine, nedense hiçbirisinde çevre düzenlemesiyle ilgili ya da Çevre Kanunu'yla ilgili uygundur diye bir cümle yok.

Şimdi, bizim bildiğimiz, daha önce, 2004'tü yanılmıyorsa, 2004 yılına kadar taş ocaklarının ruhsatlandırılması Çevre Kanunu'na tabiydi. 2004'ten sonra bu, Maden Kanunu'na tabi olmaya başladı. Ben mi yanılıyorum? İl özel idarelerinde ruhsatlandırma, valilik çevresinde, büyükşehir çevresindeki bazı yerler var, ayrı. Daha önce bir taş ocağının ruhsatının verilmesi ÇED muafiyetine tabi idi. Öyle söyleyeyim. Hayır, şimdi muafiyete tabi değil. Şimdi valilik nezdinde ilgili bakanlıkla ilgili birimlerin fikirleri alınarak teknik olarak valilik bunu ruhsatlandırma olanağına sahip.

Şimdi benim merak ettiğim nokta şu: Bu tasarının gerçek anlamda iş kazalarını önlemeye yönelik, bir daha acı tablonun yaşanmamasına yönelik çok ciddi önlemlerin alınması için mi düzenlenmesi yeniden yapılıyor, yoksa işletme sahiplerinin olanaklarını daha iyi kullanmaya yönelik bir işletme anlayışıyla mı yapılıyor, anlamış değilim. Birinci olgu şu: Hükûmetiniz döneminde özellikle meslek odalarıyla ilgili yaşanan gerilim, meslek odalarının itibarsızlaştırılması, meslek odalarının fikirlerinin alınmaması ya da meslek odalarının bahsettiğiniz deminki tüzel kişilik noktasında bir eğitim verme olanağını elinden alınıp bakanların oluşturacağı, bakanlığın oluşturulacağı yeni bir yapılanma, başka bir alana gidiyor, bir piyasanın getirdiği noktaya gidiyor. Haklı olarak meslek odaları sahipleri, mühendis arkadaşlarımız meslekleriyle ilgili bir kaygının içerisine giriyorlar.

Benim özellikle vurgu yapmak istediğim: Evet, bir işçi sağlığı, iş güvenliği tedbirleri noktasında bir daha olumsuz ve acı tablonun yaşanmaması açısından Çalışma Bakanlığıyla bir diyalog kurulmasından yanayım ama işin ilginç tarafı, ormanları, doğayı, ekolojik dengeyi bozan, yer altı su kaynaklarını en çok olumsuz etkileyen madenle ilgili Çevre Bakanlığının ya da ilgili, yetkili birimlerinin bir tek görüşüne ihtiyaç duyulmuyor. Ben, dolayısıyla, bu konunun ilgili bürokratlar tarafından tekrar değerlendirilmesi noktasını talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Bakanım, değerli misafirler; dikkat buyurursanız, herkese söz vermeye çalışıyorum. Şimdi dışarıdan gelen vekillerimize de dikkat ederseniz sınırsız söz veriyorum. Ama tekrar tekrar...

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Dışarıdan geldiğimi kastediyorsanız verilmiş kanun teklifim var.

BAŞKAN – Yo, yo, biliyorum, sizi tanıyorum. Anlatamadım. Şunu demek istiyorum: Şimdi, hocamız mesela oradaydı, şimdi buraya geldi, dışarıda sohbet etti, bir daha söz istiyor benden. O zaman ben...

HALUK EYİDOĞAN (İstanbul) – Yo, önce söz istedim, sonra dışarı...

BAŞKAN – Ama şöyle söyleyeyim...

HALUK EYİDOĞAN (İstanbul) – İhtiyaç molası verdim Başkanım.

BAŞKAN – Hocam, şöyle arz edeyim size: Bizim biraz yürümemiz lazım. Siz dördüncü gün geldiniz. Sayın Susam, Sayın Kemal Bey biliyorlar ki bu bizim dördüncü toplantımız. Şimdi, eskiye dönük, geri, konuş, konuş, konuş, konuş... Burada vekiller bana diyor ki: “Ne zaman şeye geçeceğiz?” O konuda ben sizden sabır diliyorum. Onun için tekrar tekrar söz vermeyeceğim. Onu söylüyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 16

Buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Değerli arkadaşlar, şimdi, tabii, günlerdir tartışıyoruz da, tartıştığımız şeylerin mihenk taşı olabilecek şeyler var. Bir tanesi, şu an bu kanuna niye ihtiyaç duyulmuştur, yetkili tüzel kişiler niye getirilmiştir, neden bu kanuna ihtiyaç duyulmuştur konusunda tatmin edici bir açıklama yok. Getirilen şeyler de sorunu daha ileri boyutlara taşımaktan daha çok, yeni sorunlar açmaya yönelik olduğu için sıkıntılar çekiyoruz. Bazı arkadaşlarımız da doğal olarak bu kanunun içinde olan veya olmayan, bu sektörle ilgili genel sıkıntıları da dillendirmek durumunda kalıyorlar.

Şimdi, yetkili tüzel kişilerle ilgili olarak mühendis arkadaşlarımız anlattılar. Bunda, anlattıklarında hepimizin saygı duyması gereken şu var: Hepimiz bir yüksekokul bitirdik ve diploma aldık. Aldığımız diplomalar şu veya bu şekilde bizim artık o alanda yetkili olduğumuzu gösteren, o alanda uzman olduğumuzu gösteren lisans eğitimi almış kişiler olarak gözüküyor. Bunun üzerine yüksek lisans yapma olabilir, doktora yapma olabilir, başka şeyler yapanlar olabilir ama lisans sahibi yetkili insanlarız. Şimdi, yetkili tüzel kişilikte -şu anki uygulamayı bir söyleyelim- Bakanlık neden şikâyetçi bu kanunu getirirken? Diyor ki: “Ben, öyle projelerle karşılaşıyorum ki bu projeler bir sürü olumsuzluk ve yetersizlik içerisinde olan projeler ve bu projeler bu sektörde kazalar dâhil birçok olumsuzluğa neden oluyor.”

Şimdi, biz bu konuda Sayın Bakana ve Bakanlık bürokratlarına şunu önerdik: Ya, MİGEM gibi önemli bir kuruluşunuz var. Burada sizin göreviniz şu olmalıdır: Arkadaşlar, sektöre güveneceğiz bir kere. Yani ben size bir madenci söyleyeyim, yeni çıkmış bir adama, o kadar araştırma yapmış, bir maden projesine yatırım yapacak fizibilitede güvenmediği bir adama, acemi bir adama götürür de “Hadi bunun projesini çiz de ben de gideyim yatırım yapayım.” der mi? Hepimiz yatırımcı, girişimciyiz. Bir yatırımcı, girişimci ne yapar? Kendi işiyle ilgili piyasanın en iyi uzmanına en iyi fiyatla gidip bu işi yaptırma konusunda pazarlığını ve girişimini yapar. Yaptığı bu girişim sonucunda da götürür Bakanlığa verir. Bakanlık buna rağmen “Arkadaş, senin projende çalıştığın alan ve işle ilgili ben MİGEM olarak uzmanlarımla denetim yaptım, bu denetim sonucunda bu projeyi yeterli görmüyorum.” deyip girişimciyi yönlendirebilir. Ha, şöyle diyor, Sayın Bakanlığın anlayışı şu: Ya, bizim MİGEM’imiz de Devlet Memurları Kanunu’na göre çok nitelikli bir çalışmayı yapma konusunda, uzman eleman çalıştırmada devletin kurumları çok yeterli değil; verdikleri ücretler, başka konular yeterli değil, bunu biz piyasadan satın alalım. Piyasadakiler, yetkilendirilmiş bürolar bu konuda, piyasada daha iyi proje çizebilecek elemanlar yapar.

Şimdi, burada, bence sizin yetkiniz denetim yetkisidir. Mühendis, mühendisliğini yapacak, gerekli projeyi çizecek. Onun çizebilmesi için piyasadaki madenci, sektör temsilcisi seçecek, zaten böyle bir piyasa oluşmuş, ondan sonra da siz denetleyeceksiniz, diyeceksiniz ki bu proje yeterlidir veya yeterli değildir; ona göre yönlendireceksiniz, ona göre projeyi vereceksiniz. Biz dedik ki size istediğiniz kadar kadro verelim, denetim yetkisini MİGEM’de yapın, bu kadroyla insanları yönlendirin. Bu yönlendirmeyi yapın ve piyasayı kendi içinde bırakın. Şu anki yapacağımız şey, şu noktada bir sürü yanlış içinde barındırıyor. Bir: Bu sektör dışında bu iş denendi arkadaşlar, yapı denetiminde denendi, bu iş gümrük müşavirliğinde denendi, bu iş başka birçok alanda denendi ve doğru olmadığı görüldü. Yani yapı denetimi doğru mu gidiyor, iyi mi gidiyor? Denetim olayı, parasını veren işverenin denetimi yapan insanla ilişkisi hiçbir zaman somut sonuçlar verici noktada olmadığını gördük. Akredite olmuş ve gerçekten bağımsız kuruluşlar da kuramadığımızı göre şu an... Hatta, Bakanla bunu konuştuk, ayrı bir fon oluşturalım, Sayın Alim Işık’ın da önerisiydi. Bir fon oluşturalım, para bu fonda sektörden gelsin, bu fon denetim şirketlerinin işverene bağlılığını da ortadan kaldırsın. Bunları yapalım, böyle şeyleri tartışalım diyoruz, bunlar tartışılmak yerine şu yapılıyor: Arkadaş, bu konuda proje çizecek şirketi Bakanlık olarak ben tayin edeceğim yani bir yanıyla baktığınızda bu iş böyle, bu noktaya gider. Bu konuda art niyetli olmadığınızı düşünerek dedik ki: Yetkili tüzel kişilik de olsun, yetkili bürolar da olsun yani tek başına bir mühendis de bu işi yapabilsin, şu an olduğu gibi de devam etsin. Siz, illa yetkili tüzel kişilik diye çok nitelikli bir yapı oluşturmaya fırsat sağlamak istiyorsanız, bırakın onu da yapın, bunu da yapın, tanımı ikisiyle birlikte yapalım. Bu tanımları yaparken de hem sektörle hem mühendis odalarıyla oturduk, konuştuk ve bu noktada bir uzlaşma sağladık. Ama bu uzlaşmamız nedense kabul edilmek, görülmek istenmiyor.

Yani arkadaşlar, şunu yapmalıyız: Bizim meslek odaları ve sektöre güvenmeye ihtiyacımız var. Biz, bu yetkili bürolarla sektöre şunu diyoruz: “Sen iyi proje seçemezsin; benim seçtiğim, yetkilendirdiğim büroya gideceksin.” Mühendise diyorsun: “Sen okulu bitirdin ama sen her projeyi çizemezsin. Gideceksin bir yetkili büroda veya kendin büro açıp benim onayımı alacaksın, ancak benim onayımı aldıktan sonra proje çizebileceksin.” Sonuç itibarıyla “Bu işin ustası ve denetleyicisi benim, bu işte her şeyiyle ben varım.” Hani serbest piyasacıydınız siz ya? Hani siz bu piyasada rekabeti şey yapıyordunuz? Yetkilendirilmiş bürolar yarın bu sektördeki birçok insana şunu demeyecek mi? Arkadaş, ben Bakanlıktan yetki aldım, çizeceğiniz projeler bu.

Geçen gün bir arkadaşımız söyledi. “Arkadaş, benim yetkilendirilmiş büroların çizdiği projenin fizibil olduğunu bana kim söyleyecek? Sen onay vereceksin ama ya ben onun çizdiği projede sonuç alamazsam ne olur? Bunun riskine ben katlanacağım, bırakın da, bana verin inisiyatif, sektöre güvenin, bana güvenin; ben bu işi yaparım, ben en iyi mühendisi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 17

seçerim. Ben mühendis olmasam bile bu işi bilen insan olarak, bana çizilecek projelerin geçmişini, backgroundunu bildiğim insanlara gider bunları böyle yaptırırım.” diyor. Bunun önünü açalım, ama yok, olmaz, illa yetkilendirilmiş büro olacak. Bu doğru değil. Bunu çözümlerin yolu Sayın Başkanım, bu kadar basit. Verdiğimiz önerge, tanımlama, 2’nci maddeye dönelim, bu tanımlamaya bunları koyalım, bitirelim, yürütelim gidelim. Diğer maddelerdeki tanımlama... Sektöre de güvenelim, mühendislere de güvenelim, Bakanlığımıza, MİGEM’e de güvenelim, onlara da yetki verelim, hep beraber bu işi yürütelim, bitirelim. Yoksa, bu iş gider.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Nokta.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Noktalı virgüleyim daha.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Ağabey gözünü seveyim.

BAŞKAN – Sayın Susam...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Olmaz!

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Aynı şeyleri tekrarlıyorsunuz lütfen ya!

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Aynı şeyleri tekrarlamıyorum.

BAŞKAN – Sayın Susam, lütfen bir parça su için, rahatlayın çünkü ben buradan renginizin kırmızılaştığını görüyorum. Siz benim çok önemli bir üyemsiniz, lütfen, sizin sağlığınız bozulmamalı.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Dediginizi de kale alacağım, bilginiz olsun, tamam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Çok teşekkür ederim, bu konudaki hassasiyetlerinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben size teşekkür ediyorum.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ben, evet, gerçekten sorun çözülebilecek noktadayken bazı ön yargılarımızla çözülemediğini görüyorum. Yani hani derler ya, atomu parçalamaktan daha zordur ön yargıları parçalamak, yok etmek.

Yani, Türkiye Mimar ve Mühendis Odalarının, mühendislerin bu yetkisini elinden alma konusundaki isteğimiz ve irademiz bir ön yargı hâline gelmiş. Ben şunu söylüyorum: Bize TMMOB da lazım, sektör de lazım, Bakanlık da lazım, hepsi el ele, kol kola çalışacaklar ve hepsinin hakkına, hukukuna, yetkinliğine saygı göstereceğiz. Beraberce yapacağız, beraberce çalışacağız.

BAŞKAN – Amenna.

Çok teşekkür ederim.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Peki, ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sevgili dostlar, bir daha rica ediyorum. Şimdi, ben söz verdikçe insanlara da konuşma isteği geliyor maalesef. Biraz daha kısa tutarsanız...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Başkanım, ben bir kere konuşma istedim, bir buçuk saattir oturuyorum ben, böyle bir şey demedik.

BAŞKAN – Yok, size demiyorum, şimdi Hocama vereceğim, sırayla veriyorum ya.

Hocam, bir şey daha söyleyeyim, bizim Komisyonun farkını görüyorsunuz değil mi? Hocam, bakın, izzetüikram, Bakanlığımız bize her konuda iyi bakıyor, sağ olsun.

Buyurun Hocam.

HALUK EYİDOĞAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, benim, bana ilk söz verdiğiniz konuşmamda ifade ettiğim şeyler ve Sayın Susam’ın da biraz önce üzerine belirgin bir şekilde söylediği konuyla ilgili birkaç şey söylemek istiyorum.

Bakın, 1999 depreminde bir şey gördük, teknik uygulama sorumluluğu sistemi tefessüh etmişti, iflas etmişti ve başımıza gelenleri biliyorsunuz 1999 depreminde. Dolayısıyla, ne yaptık? 2000 yılında Yapı Denetim Kanunu çıkardık. Önce kanun hükmünde kararname çıkardık, içinden sonra onun mesleki sigorta, sorumluluk sigorta sistemini filan aldık, 2000 yılında Yapı Denetim Kanunu çıkardık. Bakın, bugün o Yapı Denetim Kanunu birçok detayı olan, Türkiye’de afetlere dayanıklı yapılaşmayı öngören bir kanun. Bugün, bu Hükûmet, 4708 sayılı bu Kanun’u değiştirme ihtiyacı hissediyor. Çünkü, bugüne kadar kurulan yapı denetim şirketlerinin sayısı kadar da kapanan yapı denetim şirketleri oldu. Yani, bugün, Yapı Denetim Kanunu çerçevesinde kurulan yapı denetim şirketlerinin de ciddi sorunları var. Yani, neredeyse teknik uygulama sorumluluğu sistemine dönmüş durumda, böyle bir değer çıkmış durumda.

Ben şunu ifade etmek istiyorum: Tamam, yetkilendirilmiş tüzel kişilik olur, olmaz, buna karşı değiliz yani bu konuda bir ön yargım yok ama yapı denetim şirketleri gibi olmasın, bugün çok sorunlu bir hâle gelmiş vaziyette. Burada iki cümleyle bunu tanımlıyoruz, kapsamı dar, hiçbir şey anlaşılmıyor. Yani, bunun teknik insan kaynakları yapısı, sorumlulukları, seçimi... Örneğin, Yapı Denetim Kanunu’nda, yıllardır söylüyoruz biz, yapı denetim şirketleri elektronik olarak seçilsin yani müteahhit girip “Ben bu yapı denetim şirketinde çalışacağım.” demesin. Bunu yaptıramadık mesela. Şimdi, Hükûmet 4708

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 18

sayılı Yapı Denetim Kanunu'nu getiriyor, değiştirmek için. Neden? Çünkü, işlemeyen yanları var. O noktaya gelemesin diye baştan, bu 6'ncı maddede, çok uzadı dediğiniz bu 6'ncı maddesinde bu yetkilendirilmiş...

BAŞKAN – Oylayacağım, vallahi sizi bekliyorum.

HALUK EYİDOĞAN (İstanbul) – ...tüzel kişiliğin kanunda daha kapsamlı olarak ele alınması gerekiyor çünkü ileride yönetmelikte bazı şeyler yetmeyebilir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim Hocam.

Sayın Emin Haluk Ayhan, buyurun.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben lafa pek ortadan girmek istemedim ama daha önceki çalışmaların çoğuna katılamadım ama ifade etmek istediğim bir şey var: Hafta sonu bu kadar detaylı çalışmalardan sonra şayet Hükûmet böyle bir önerge hazırlamış ise ki Sayın Bakanın bu konudaki beyanlarından bunu anlıyoruz, burada bu önergeyi vermenin şekli belli, ya milletvekilleri verecek veyahut da iktidar milletvekilleri aracılığıyla bunu buraya teamül olarak ne yapacak? Koyacak. Şimdi, o zaman biz iktidarın hazırladığı önergeye baktığımız zaman, burada bir katkı sağlanabilir, üzerinde şurası böyle olsun, burası böyle olsun denilebilir. Eğer ısrarlıysa belki biz bir şey önerebiliriz, bir geçiş süresi koyabiliriz, bir şey önerebiliriz, bir şey teklif edebiliriz ama ben görüyorum ki hakikaten iktidar kanadından daha ziyade Hükûmet bu konuda paylaşımcı değil. Yani, bunları biz görmüş olsak çok daha iyi katkı verebiliriz, çok daha kolay katkı verebiliriz. “Yönetmelikle belirlenir.” Elbette birçok husus yönetmelikle belirlenecek ama yönetmelikte nelerin olabileceğine bu kadar hazırlıktan sonra herhâlde bir yönetmelik taslağı bile Hükûmetin elinde olabilir, bunu bile kamuoyuyla paylaşmak, muhalefet partisi milletvekilleriyle paylaşmak herhâlde büyük bir kazanç olur, katkıları baştan verebiliriz, o zaman güven de tesis edilmiş olur.

Ben burada şunu görüyorum: Ne madenciler Hükûmete -açık söylüyorum bize gelen taleplerden- ne iktidar muhalefete, ne muhalefet iktidara, ne konunun teknik elemanları da hiç kimseye güvenmiyor, herkes bir şey peşinde. Bir şey peşinde derken kötü anlamda söylemiyorum, “Yapışayım çıkayım, alayım, ben haklarımı kaybetmeyeyim.” diyor. Biz burada hakikaten süre kaybediyoruz, koyun önerilerinizi buraya, iktidar partisi milletvekilleri aracılığıyla mı vereceksiniz, bir başka şekilde Komisyon mu bunu başka şekle getirir, gerekirse biz de altını imzalayalım bir meseleyi çözmeye çalışalım. Biz buradan şunu görüyoruz: Meseleyi çözmekten ziyade iktidarın tahakküm etmek istediği bir alanı yeniden düzenleme arzusu olduğunu ben sektörde çalışan arkadaşlardan ve bana gelenlerden görüyorum. Benim bu endişelerimi, o arkadaşların bu endişelerini de giderin, böyle bir şey olmasın. Ben bunları söylemek istiyorum.

Teşekkür ediyorum söz verdiğiniz için Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Estağfurullah, ben teşekkür ederim.

Kemal Beyciğim, buyurun.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, Sayın Bakanım, çok değerli sektör temsilcileri; gerçekten ben iyi niyetle burada bir çözüm arayışı içerisinde olduğumuzu düşünüyorum ancak benim de değinmek istediğim Haluk Bey'in söz ettiği yani Bakanlığın önerisi bu konuyla ilgili net değil. Yani şimdi, Sayın Kacır bir öneri ortaya koydu ama onu da henüz netleştiremedik, bu konuyu tartışmamız lazım, oylamak mesele değil ama bizim verdiğimiz öneri, gerçekten birçok sıkıntıyı aşar nitelikte. Yani hem “yetkili tüzel kişiler” diyoruz hem “yetkili bürolar” veya bünyesinde yönetmelikle belirlenen maden mühendisleri istihdam ederek maden arama ve işletme faaliyeti yürüten kurumlardan söz ediyoruz. Yani bunu daha önce konuştuğumuzda “Kendi bünyesinde nitelikli teknik personeli istihdam eden şirketler de yetkili tüzel kişi olarak görevlendirilebilir.” deniyordu yani burada, bu önergemizde bizim gayet net, çok iyi bir şekilde açıklanmış. “Yönetmelikle belirlenen mühendisleri istihdam ederek maden arama işletmeciliği yürüten firmalar” diyerek yani o firmaların belki ayrıca bir yeni tüzel kişiliğe ihtiyaç duymadan bünyesindeki elemanlarla bunu götürmesi konusunda bir açıklık getirmiş oluyoruz. Yani burada bu öneri şu anlamda da net, yani bunu yasada getirerek yönetmelikle belirlenecek birtakım maddelerin, yönetmelikle belirlenecek yaptırımların Anayasa'ya aykırı olma ihtimalini de ortadan kaldırıyor. Bu bakımdan gerçekten bu önergemiz son derece hepimizin söylediği konuları, hassas olduğu konuları karşılayan bir önerge'dir veya diğer önergeyi de tam net olarak görmedik yani işte bu anlamda bu önergemizin dikkate alınması gerçekten önemli olacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Evet, değerli arkadaşlar, şu ana kadar tavsiye ve eleştirileriyle katkı koyan bütün arkadaşlara teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 19

Tabii, bir noktada mutabık kalmak hepimizin dileğidir ama şöyle bir noktada mutabık kalmak ülkeye zarar verir diye düşünüyorum. Her birimiz belli okullardan mezun olduk, her birimiz de biliriz ki yeni mezun olmayla tecrübe arasında bir fark vardır. Bu mezun olduğumuz okulun ne diplomasına ne hocalarına bir hakaret demek değildir ama şaşırdığım bir şeyi söylemem lazım. Otuz beş yıllık tecrübeli olduğumu bahseden bir arkadaş, ısrarla bunu üç dört kez söyleme ihtiyacı hissediyorsa demek ki ilk mezun olduğundan farklı olduğunu anlatmak istiyor demektir. Dünyanın her yerinde bu, aslında tecrübe bir kavramdır. Kanada, Amerika Birleşik Devletleri, Avustralya gibi madencilikte çok zirve yapmış ülkelerin özellikle bir denetimciyi, bir müfettişi seçerken mesela beş yıllık tecrübeli, dört yıllık tecrübeyi tasnif ediyor “Ben alamam.” diyor. “İki yıl eğitimden geçireceğim bu beş yıllık tecrübeli olanları ve arkasından da ancak yardımcı olabilirler bunlar.” diyor. Şimdi, eğer biz, bir sistem oturtmaya çalışıyorsak, bunu düzenli hâle getirmeye çalışıyorsak... Sayın Susam’ın şu yorumuna kesinlikle katılıyorum, zaten bunu yatırımcılar ayıracaktır, tabii ki “Acemi adama iş verir misiniz?” dedi. Biz de diyoruz ki bu acemi olan adamı sistematik olarak ayırt edelim. Evet, doğru, acemi adama kimse iş vermez ama bunu da kurumsallaştıralım ama o “acemi adam” dediğiniz de diploması olan birisi. Nasıl oluyor da bu herhangi bir hocaya, akademisyene, o üniversiteye hakaret olarak kabul edilmiyor da bu tasnif hakaret olarak kabul edilebiliyor. Kalkıyor bir tane oda yöneticisi bir arkadaş, kendileri tarafından... Bakın biz şu ana kadar maden, jeoloji ve çevre mühendislerince birlikte hazırlanan bir yapıdan bahsediyoruz, şu anki sistem de böyle ama teknik nezaretçi olabilmek için -Sayın Başkanım, bu kısmı çok önemli, bunu bir oda yönetim kurulu üyesi söylüyor- Maden Mühendisleri Odasından sertifika gerekiyor. Niçin sertifika veriyoruz? Diploması olsun yapalım, orada eğitim veriliyor çünkü. Sizin bir kere kendi yönetim kurulu başkanı olduğunuz bir oda normal diploması yeterli bulmuyor, sertifika olmasını istiyor da, siz bunu normal karşılıyorsunuz da nasıl buradaki düz diploması normal karşılamıyorsunuz? O yüzden arkadaşlar, kendi aramızda, kendi içimizde tenakuza düşmeyeceğiz. Şu bir gerçektir: Hepimiz mezun olduğumuzda teorik olarak bir kısım bilgilere sahibiz, bu bir format verir o mühendise, herhangi bir kişiye, ben de mühendis olarak bunu hissettim ama daha sonra görürsünüz, bilirsiniz, okursunuz, çalışırsınız, yaparsınız ve ondan sonra bütün bunlara sahip olursunuz.

Yetkilendirilmiş tüzel kişiler de maden gruplarına göre, proje büyüklüğüne göre, yapılacak işin kapsamına göre, tecrübeye göre sınıflandırılıyor bunlar ve ona göre de yetki veriliyor. Yönetmeliklerden bahsediyoruz, yönetmelikler...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Bakan, bir katkı koymanız için şunu söyler misiniz: Bu yetkilendirilmiş kişiyi seçerken Bakanlığınızın ve MİGEM’in kadrosu bu yetkinlikteki olanları seçme konusuna nasıl bakıyor, hangi kriterlerle bakıyor?

HALUK EYİDOĞAN (İstanbul) – Yok ki kriter.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, milletvekili arkadaşlarımız için özellikle söylemek isterim. “Burada yönetmelik hazır değil mi?” dediniz. Bir yönetmeliğin kanundan önce hazırlanması demek aslında o kanun tasarısının görüşüleceği milletvekillerine şerh koymak anlamına gelir.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teessüf ederim Sayın Bakanım, bürokraside biz de bulunduk, yanınızda da Müsteşarınız var, bir görüşün.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şu açıdan, şimdi, biz yönetmeliği mevcut kanun tasarısını esas alarak hazırlamış olacağız, bizim için önemli olan kanunun kendisinin esas alınmasıdır.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teessüf ederim Sayın Bakan.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Kanun nasıl olacak, kanun nasıl hazırlanacak? Buradaki kanun tasarısının tartışılarak, değiştirilerek, verilen önergelerle beraber son biçimini alarak olacak. Arama ve işletme faaliyetleri için ayrı ayrı kategoriler oluşturulacak ve aynı şekilde yönetmelikte bunu sistematize edeceğiz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, şunu bilmemiz lazım, bunu sektör sahipleri iletiyorlar. Mevcut işletme projelerinden ötürü, bakın mevcut işletme projelerinden dolayı, birçok ruhsat sahibi mağdur oldu ve ruhsatları iptal oldu, şu anda biz bunları bire bir yaşıyoruz. Ruhsat sahiplerinin bu şekilde mağdur olmamaları için yetkilendirilmiş tüzel kişiler ve belli tecrübeye sahip olanlar bu sorumluluklarını hukuki olarak da aynı şekilde ibraz etmek durumundalar. Faaliyetin türü, maden grubu başta olmak üzere tüzel kişilerin çalışma alanlarında da tabii ki çeşitlilik olacak.

ÇED’le alakalı Sayın Hocamız bir konudan bahsetti ve ÇED mevzuatı aslında faaliyet öncesi izin alınmasını emrediyor, şu anda bunu emrediyor. Bu izni Çevre Bakanlığı veriyor ve ayrıca Maden Kanunu’nun işletme ruhsatı ve madenin işletilmesiyle alakalı 24’üncü maddesinde -isterseniz oradan kısaca bir paragraf okuyayım- “Faaliyet sonrası işletme alanının çevre ile uyumlu hale getirilmesini de içeren, işletme projesi ve talep harcının ödendiğine dair belge...” falan filan diye sayar, bunların olması lazım geldiğinden icbar eder bunu.

Şimdi, biz, burada çevre uyum teminatı adı altındaki bedelin 4 katına çıkartılmasını teklif ediyoruz ve bunun da belli oranlarda nerede toplanacağını da burada vazediyoruz, o açıdan da ben diğer maddelerde diğer konulara geçmek açısından konuyu arz ediyorum ve önergeye geçilmesini teklif ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 20

BAŞKAN – Sayın Bakanım, önergeye Hükûmet katılıyor mu?
EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Hangi önerge Sayın Bakanım?
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Okumuş olduğunuz önergeye katılmıyoruz.

BAŞKAN – Okuduk, Haluk Hocam, sen yoktun.
EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ünal Bey’in ki mi, diğeri mi?
BAŞKAN – Emin Haluk Ayhan Ağabey, lütfen.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkanım...
BAŞKAN – Haluk Ağabey, niye heyecanlandın, onu okumadık ki, onu gayriresmî konuştuk, okunan önergeyi diyoruz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkanım, bir önerge okundu ve Hükûmet olarak bu önergeye katılmıyoruz.

BAŞKAN – Evet, Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Kabul edildi.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Nasıl kabul ediliyor ya?

BAŞKAN – Ya, iki elini de kaldırarak nasıl “kabul edildi” diyorsun?

Evet, 6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 11’inci maddeyi okutuyorum:

“MADDE 11- 3213 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin birinci, üçüncü, beşinci, altıncı ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrasına "ihale bedeli" ibaresinden sonra gelmek üzere "büyükşehir belediyesi dışındaki illerde" ve "iznin alınması halinde" ibaresinden sonra gelmek üzere "büyükşehir belediyesi olan illerde valiliklerce, diğer illerde" ibareleri eklenmiş ve aynı maddenin sekizinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

(Oturma Başkanlığına Kâtip Mustafa Öztürk geçti)

BAŞKAN – Arkadaşlar, dinleyelim, maddeyi okutuyoruz.

"Ruhsatlar ihale ile verilir. I. Grup ve II. Grup (a) bendi madenler için doğrudan işletme ruhsatı verilir. II. Grup (b) bendi, III. Grup ve IV. Grup madenler arama ruhsatı, V. Grup madenler arama sertifikası ile aranır."

"Denizlerdeki kum ve çakıl, SiO2 oranına bakılmaksızın I. Grup (a) bendi maden sayılır ve bu alanlarda 20 hektara kadar ruhsat verilir."

"I. Grup (b) bendi madenlerde 50 hektarı, II. Grup (a) bendi madenlerde 100 hektarı geçmeyecek şekilde doğrudan işletme ruhsatı; II. Grup (b) bendi madenlerde 100 hektarı, III. Grup madenlerde 500 hektarı, IV. Grup madenlerde 2.000 hektarı geçmeyecek şekilde ve tamamı denizlerde verilen III. ve IV. Grup madenlerde 50.000 hektarı geçmeyecek şekilde arama ruhsatı düzenlenir. V. Grup madenlerde 1.000 hektarı geçmeyecek şekilde arama sertifikası düzenlenir.

Ruhsatlar hak sahiplerinin işletme ruhsat taban bedeli ile müracaatta bulunmaları halinde birleştirilebilir. Birleştirme sonucunda ortaya çıkan alan, bu maddede belirtilen alan sınırlamasını geçemez. Ancak işletme ruhsatı safhasında görünür maden rezervinin mücavir ruhsat alanlarında bir bütünlük teşkil etmesi, ortak işletme yapılmasının zorunlu veya üretimin entegre tesisi beslemeye yönelik olması halinde bu alan kısıtlaması aranmaz. Mevcut işletme ruhsat alanında uygun ve yeterli yer bulunamaması halinde zorunlu tesis ve alt yapı tesisleri için bitişik alandaki ruhsat sahası ile safhasına bakılmaksızın ve alan sınırlaması aranmaksızın birleştirme yapılarak işletme ruhsatı düzenlenir. I. ve II. Grup ruhsatlar, birleştirme sonucunda alan sınırlamasını geçemez.

İhale yolu ile hak sağlanan sahaların ihale bedelinin yatırılmasını müteakip iki ay içinde ön inceleme raporu ile arama dönemi faaliyetlerinin yerine getirilebilmesi için gerekli olan mali yeterliliği de içeren maden arama projesinin verilmesi ve ruhsat bedelinin yatırılması halinde arama ruhsatı verilir. Ruhsat bedelinin yatırılmaması ve bu belgelerin tamamlanmaması durumunda bu alanlar başka bir işleme gerek kalmaksızın ihalelik saha konumuna gelir."

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bence Bakanlık bir açıklama getirsin, izahat yapsın en azından.

BAŞKAN – Görüş mü isteyim?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bence bir görüş isteyin isterseniz.

BAŞKAN – O zaman, Sayın Müsteşarım, 11’nci maddeyle ilgili önerge de var. Biliyorsunuz, bu tartıştığımız bir konuydu, ihalelerle ilgili, bunları grupları ayırmaya tartışmıştık, bir önerge de var bildiğim kadarıyla, bu konuda bir bilgi aktarırsanız memnun oluruz.

Buyurun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 21

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, tasarının 11’inci maddesi 3213 sayılı Kanun’un 16’ncı maddesinde düzenlenen ilk müracaat ve ruhsatlandırma konusunda yeni düzenlemeler getiriyor idi. Önerge kapsamına girmeden önce... Bu düzenlemeler bütün maden ruhsatlarının ihaleyle verilmesine ve ilk müracaat hakkının kaldırılmasına yönelik bir maddeydi tasarıda. Ancak, şimdi, gündemimize gelen önergede 4’üncü grup dışındaki madenlerin ihale kapsamında tutulması ve 4’üncü grupta yer alan madenlerin eskiden olduğu gibi ilk müracaatta verilmesine yönelik düzenlemeler yapıldı. Hâliyle, bu önergeyle yapılan düzenlemeler 16’ncı maddenin bütün maddelerinde paralel düzenlemeler yapılmasını gerektirdiği için uzadı. Dolayısıyla, ihale yerine sadece 4’üncü grubu ihale kapsamı dışında tutarak...

BAŞKAN – Onun sebebini de söyler misiniz Sayın Müsteşarım yani açık olsun. 4’üncü grubu dışarıda tuttuk, diğerleri?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – 4’üncü grupta yer alan genellikle endüstriyel metalik madenler konusunda, enerji madenleri konusunda arama faaliyetleri özellik kazanıyor ve arama faaliyetlerinin ciddi bir maliyeti var. Dolayısıyla, bu konularda takaddüm hakkının geçerlilik kazanmasını doğru buluyoruz. Ancak, diğer gruplarda yer alan madenlerde arama faaliyetleri çok önemli bir yer tutmuyor, ayrıca Maden İşleri Genel Müdürlüğümüz ve MTA bu konuda gerekli çalışmaları yaparak yatırımcılarımızı önceden bilgilendirecek ve yeterli düzeyde bilgiyle ihale kapsamında bunların değerlendirilmesi söz konusu olacak.

Ayrıca, önemli bir düzenleme de ihale taban bedelinin de ruhsat taban bedeni olarak belirlmesine ilişkin de bir düzenleme söz konusu önergeyle. En önemli farklılık bunlar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde başka yoksa önergeyi okutalım, önerge üzerine konuşalım.

Üç tane önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 esas numaralı Kanun Tasarısının çerçeve 11 inci maddesi ile değiştirilmesi öngörülen Maddenin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, beşinci fıkrasındaki II. Grup (a) ibaresinden sonra gelmek üzere "ve (c)" ibaresinin eklenmesini ve yedinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Öztürk
Bursa

Orhan Karasayar
Hatay

Ercan Candan
Zonguldak

"IV. Grup dışındaki ruhsatlar ihale ile verilir, f Grup, II. Grup (a) ve (c) bendi madenler için doğrudan işletme ruhsatı verilir. II. Grup (b) bendi, III. Grup ve IV. Grup madenler arama ruhsatı, V. Grup madenler arama sertifikası ile aranır. IV. Grup madenler için yapılan müracaatların işletme ruhsat taban bedeli ödenerek yapılması zorunlu olup, müracaatlarda öncelik hakkı esastır."

"I. Grup (b) bendi madenlerde 50 hektarı, II. Grup (a) ve (c) bendi madenlerde 100 hektarı geçmeyecek şekilde doğrudan işletme ruhsatı; II. Grup (b) bendi madenlerde 100 hektarı, III. Grup madenlerde 500 hektarı, IV. Grup madenlerde 2.000 hektarı geçmeyecek şekilde ve tamamı denizlerde verilen III. ve IV. Grup madenlerde 50.000 hektarı geçmeyecek şekilde arama ruhsatı düzenlenir. V. Grup madenlerde 1.000 hektarı geçmeyecek şekilde arama sertifikası düzenlenir."

"IV. Grup için müracaatlar, 1/25.000 ölçekli topoğrafik harita koordinatları esas alınarak tespit edilen noktalarla sınırlandırılmış alanlar için Genel Müdürlüğe doğrudan yapılır. Talep edilen alanın müsait olan kısmı müracaat tarihinde müracaat edene bildirilir ve iki ay içinde ön inceleme raporu, arama dönemi faaliyetlerinin yerine getirilebilmesi için gerekli olan mali yeterliliği de içeren maden arama projesinin verilmesi, ruhsat bedelinin yatırılması halinde arama ruhsatı verilir. Ruhsat bedelinin yatırılmaması ve bu belgelerin tamamlanmaması durumunda bu alanlar başka bir işleme gerek kalmaksızın müracaatlara açık hale gelir. IV. Grup için yapılan müracaatların değerlendirilmesi sonucunda hak sağlanan alanların ayrı alanlar şeklinde oluşması durumunda, bu alanlardan her birine müracaat sahibinin talebi halinde ayrı ayrı da ruhsat verilir. Ruhsatı alınmayan alanlar başka bir işleme gerek kalmaksızın müracaatlara açık hale gelir."

BAŞKAN – Önerge üzerine gerekçeyi okutayım mı? Sizin önergeleriniz de var.

Söz vereyim mi Sayın Susam?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Tabii, tabii.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bu önergeyi veren arkadaşlarımız ve Bakanlığın bu önergeyle ilgili sektörle yaptığı görüşmeler sonucunda hazırlandığı düşünüyorum.

Şimdi, sektörden bir kısmının önergeye baktığında eksik kaldığını düşünüyoruz mesela mermerciler noktasında. Ne diyor sektör, sektörün bu konudaki görüşü nedir? Bakanlık niye mermerciliği bu konuda dışarıda bırakmıştır? Bunlar

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 22

konusunda bir açıklama yapılırsa ondan sonra şey yapalım. Sektör ne diyor ve Bakanlık ne diyor bunları görmek lazım çünkü biz bu maddede özellikle sektörün talepleri doğrultusunda bu maddenin daha sonra görüşülmesini, Bakanlıkla yapılacak müzakere sonucunda ortak bir noktaya varılması konusunda bir mutabakatın aranmasını istemiştik. Ne oldu? Onu bir öğrenmek istiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Müsteşarım, bu konuda bir açıklama yapacak mısınız?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Müsaade ederseniz, Müsteşar Yardımcımız Nevzat Bey sektöre yapılan toplantının neticelerini arz etsin.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI DR. NEVZAT KAVAKLI – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, 1985’ten 2015’e kadarki dönem içinde uygulanan yöntemin değiştirilmesi gibi bir durumla karşı karşıyayız. Sektörümüz, kanun tasarısıyla ilgili görüşmeler sırasında, eski uygulamanın devamı noktasında görüşlerini bize aktardılar TÜMMER Başkanlar Konseyi başta olmak üzere, sivil toplum örgütlerimiz olarak. Bireysel olarak tek tek madenci şirketlerimiz buna ilişkin görüşlerini bize aktardılar. Biz de bu görüşleri dikkatle dinledik. Ancak, ortada siyasi iradenin de vermiş olduğu bir karar var. Biz bu karar sonrası meseleye daha çok teknokrat gözüyle yaklaşmak durumundayız. Bu tespiti yaptıktan sonra şunu ifade etmem lazım: 4’üncü grup, tüm maden grupları içinde en geniş spektruma, en geniş portföye haiz olan bir grup. Enerji madenlerinden endüstriyel ham maddeye, metalik madenlere kadar geniş bir yelpazeyi kapsıyor ve bu alandaki maden varlıklarının arama ruhsatını almasına müteakiben aranması işlemleri diğer gruplara göre daha çok mali külfeti beraberinde barındırıyor.

Şimdi, şu soru sorulabilir: Herhangi bir alana 4’üncü grup için ruhsat almak isteyen bir kişinin atacağı ön adımlarla 2/(b) grubu, 1/(b) grubu, 2/(a) grubu için atılacak adımlar arasında ne fark var? Fark şu: 2/(a), 2/(b) ve yeni eklediğimiz 2/(c) grubu madenler daha çok bizim “mostra” diye ifade ettiğimiz tarzda arazide yüzlek veren oluşumları barındırmak gibi bir özelliği var. Ha, bu özellikleri arkadaşlarımız bugüne kadar arama gruplarıyla sahada yapmış oldukları ön etütlerle ruhsat almaksızın dataları topluyorlardı, bu datalarla Maden İşleri Genel Müdürlüğüne gelip ruhsat var mı yok mu korelasyonu yaptıktan sonra boş alanlara müracaat etmek suretiyle 2/(b) grubu için arama ruhsatı alıyorlardı. Tabii, bu faaliyetler kuşkusuz kendileri açısından da bir maliyet oluşturmaktaydı, bugüne kadar da oluşturmuştu. Bunun için bünyelerinde jeoloji mühendisi, maden mühendisi, haritacı istihdam etmişlerdir. Bu faaliyetler sonucu sahalarla birtakım bilgileri, önemli bilgileri edinmişlerdir ve bu önemli bilgileri deşifre etmeden ilk müracaat yöntemiyle ruhsat almak suretiyle devam ettirmişlerdir. Bu anlamda, sektörümüzün kaygılarını anlayışla karşılıyoruz ve hak veriyoruz.

Öte yandan, 4’üncü gruba ilgili niye bu farkı getirdik meselesini biraz daha ayrıntılı düzeyde anlatmam gerekir ise şimdi, ülkemizin gerek cari açığı gerekse enerji ihtiyacı dikkate alındığında bu alandaki arama motivasyonunu güçlü kılmamız gerekiyor, birinci sebep bu.

İkincisi: Bu alanda ihale yöntemiyle ruhsat verilmesinin bu motivasyonu ve süreci olumsuz etkileyeceği algısı güçlü biçimde kendini belirtti.

Öte yandan, bugüne kadar 2/(b) grubu ruhsatlar için ek müracaat yönteminin kaldırılması noktasında sektörün kaygılarını gidermeye dönük ne tür tedbirler alabilirizle ilgili bilgi vermek isterim. Yöntemimiz şu olacak kanun tasarısı Büyük Millet Meclisinde kabul görür ise: Biz ertesi günü tüm Türkiye’yi gruplar bazında mevcut ruhsatları taksir etmek suretiyle ihalelik alan hâline getireceğiz arkadaşlar ve bu bilgileri MİGEM web sayfasında kamuoyuyla paylaşacağız. Paylaştıktan sonra sektörümüze ihale listelerini askıya aldıktan itibaren eskiden olduğu gibi bu sahalar üzerinde makrojeolojik etütlerini yapabilmeyi temin edecek askı süresini vermek suretiyle bu sahalarla edinecekleri kıymetli bilgilerin eskiden olduğu gibi müracaatlarına teşmil olmasını sağlamayı öngörüyoruz.

Arz ederim.

(Oturum Başkanlığına Başkan Halil Mazıcıoğlu geçti)

BAŞKAN – Çok söz isteyen var bu konuda.

Buyurun.

TOBB TÜRKİYE MADENCİLİK MECLİSİ BAŞKANI İSMET KASAPOĞLU – Efendim, izlediğim kadarıyla mevcut hazırlanmış tasarı oldukça eleştirildi ama bu eleştirilerden bir çoğunu da gündemine alıp ayrıca araştırma konusu yaptığı için Bakanlığa teşekkür etmek istiyorum. Her zaman olduğu gibi illa aleyhte değil, örneğin şu madde 11’de çok önemli bir olayı Bakanlığımız düzeltmiş. Bu da çok önemli. “Ruhsatlar ihale ile verilir.” diye bir cümle başlıyordu. Bu, Türkiye’de madencilik ölümü idi. Şimdi, bu noktayı görüp de bundan vazgeçip yeni bir düzenlemeye gitmiş olması ve bu cümleyle tamamen kaldırmış olması hakikaten sektöre olumlu yaklaşıldığının belirtisidir. Kendilerine teşekkür ediyorum bu maddeyle ilgili. Yalnız mermerle ilgili bir konu var, onu...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 23

BAŞKAN – İsmet Başkanım, sabahtan beri ilk teşekkürü siz yaptığınız için ben de size teşekkür ediyorum yani sabahtan beri bir teşekkürü ihtiyacım vardı benim.

Buyurun.

TÜMMER BAŞKANI RAİF TÜRK – Sayın Başkanım, sayın Komisyon üyeleri, sayın müsteşarlarım ve değerli meslektaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de İsmet Başkan gibi dördüncü grubun ihale kapsamı dışına çıkarılmasından dolayı Bakanlığımıza teşekkür ediyorum. Madencilik bir bütündür, en azından yarısı bu kapsamın dışına çıkarılarak kurtulmuştur diye düşünüyorum ben.

BAŞKAN – Raif Başkanım, lütfen vekillere de teşekkür eder misin. Vallahi iktidarıyla, muhalefetiyle onun için...

TÜMMER BAŞKANI RAİF TÜRK – Sayın Komisyon üyelerimiz dediğimi düşünüyorum, affedersiniz, demediysem özür dilerim.

Evet, mermer sektörü... Türkiye mermer rezervinin dünya mermer rezervinin dörtte 1'i olduğu söylenir ama bunu kim söyledi, kim tespit etti, bu, nasıl bugüne kadar böyle konuşularak geldi, bunu kimse bilmez fakat bizim bildiğimiz bir şey vardır: Türkiye’de işletilebilir mermer o kadar da çok büyük rezervlere sahip değildir değerli Komisyon üyeleri.

Türkiye’de çeşitli havzalar var; bir Mersin var, bir Burdur havzası var, bir Adıyaman var, bir Maraş havzası var, Bilecik, Bursa...

BAŞKAN – Başkanım, fikirden çok bu konuda katkınızı istiyorum.

TÜMMER BAŞKANI RAİF TÜRK – Özür dilerim, bazı şeyleri anlatmak durumundayım, anlatmazsam hiçbir şekilde derdimizi, meramımızı anlatabileceğimizi sanmıyorum. Buna izin vererseniz minnettar kalacağım.

BAŞKAN – Yani bu konuda istediğiniz bir şey mi var?

TÜMMER BAŞKANI RAİF TÜRK – Evet yani mermerciliğin, mermer aramanın o kadar kolay bir şey olmadığını anlatmak istiyorum. Yani bir Adıyaman’a yıllarca insanlar gidip geldi, oralarda çalışmalar yaptı ve mermer olmadığı kanısına vardı. Bir firmamız biraz direnerek, risklerini, büyük riskleri göze alarak üç yıl direndikten sonra üç yıl satmadan, ürettikten sonra satabildi ve arkasından 15 firma daha geldi, Adıyaman’da şu an 15 firmamız üretim yapmaktadır. Bu, Bursa’da da; bu, Burdur’da da aynı şekildedir ve Burdur’da bugün 100 ocağımız varsa bunlardan 10 tanesi ciddi bir şekilde mermer ocağıdır diyebiliriz, diğerleri ancak yaşayabilmekte. Şimdi, bu kadar güç tespit edilebilen bir madenin ihalesi ne kadar işletmeciliği iletilebilir? Ben dünya mermer ticaretinde ilk 3’te yer alan, Türkiye maden ihracatının yarısını oluşturan ve sürekli de modaya göre değişen, satışı, üretimi değişen bir mermer sektörünün ihaleyle çok fazla uzun ömürlü olamayacağını düşünüyorum.

Son otuz yılımız çok başarılı, çok güzel bir dönem olmuştur. Son otuz yılda bizler iyi madencilik yaptık, bizler Türkiye’yi dünyanın en güvenilir, en iyi mermer üreticilerinden biri hâline getirdik ve bunu ilk müracaatla yapabildik, bunu kendi başımıza, kendi imkânlarımızla, arama imkânlarımızla yapabildik. Önce aradık, bulduk, ondan sonra Bakanlığımıza sunduk ve buna göre de başarılı sonuçlar aldık.

Bir havzada -ben havzaları arz ettim- 100 tane saha aranır, müracaat edilir, bu müracaatlar için harçlar yatırılır, teminatlar yatırılır fakat bakarsınız ki bunların 5 tanesi üretime geçmiştir. Yine bir şekilde devletin kasasına bir nakit akışı sağlanmaktadır, ihale bir süreliğine belki devlet bütçesine bir katkıda bulunacak ama bunun devamı mutlaka mermerciliğimizin gerilemesi, mermerciliğimizin dünya ticaretindeki yerini kaybetmesi sonucunu getirecektir.

Bana söz verdiğiniz için teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sözü Osman Aydın Vekilime veriyorum.

Buyurun Sayın Vekilim.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hakikaten bu “Ruhsatlar ihaleyle verilir.” ibaresinin... Biz “Müracaatların ruhsat taban bedeliyle yapılması zorunludur. Müracaatlarda öncelik hakkı esastır.” diye bir önerge verdik, o da gelecek şimdi ama bunun olmayacağını görüyoruz. Yani bizim verdiğimiz ruhsatların ihaleden tamamen kaldırılması olayının olmayacağını görüyoruz. Burada hakikaten Bakanlığımız sektörden gelen talepler doğrultusunda bir iyileştirme yapmış, “Dördüncü grup dışındaki ruhsatlar ihaleyle verilir.” noktasına gelmiş, arkadaşlar, buraya, mutlaka ve mutlaka, 2/B grubuna yani mermerlere ilave etmemiz gerekiyor. Bu, sektör açısından olmazsa olmazlardan bir tanesi. Mermercilik sektörünün hakikaten ayakta durmasını istiyorsak, ayakta kalmasını istiyorsak bu müracaat hakkını ellerinden almamamız gerekiyor bu sektörün gelişmesi ve ayakta durması için. Ha, “Burada 2/B yazdığımız takdirde bu 2/A grubunu geçer mi, geçmez mi?” Bu tereddüdü ortadan kaldıracak bir düzenleme koysunlar, kesinlikle mermer olarak 2/B grubundan müracaat edilen kum ve çakılı kesinlikle geçmesin, bunu kesin bir hüküm olarak netleştirelim, o grubu da çıkaralım, 11’inci maddeyle ilgili başka da bir sorun kalmıyor diye tahmin ediyorum.

Teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 24

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Bir önerge kabul etmiştik, bu A, B, C... Onu bulun da ona ters olmasın.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Başkanım, buraya sadece “dördüncü grup ve 2/B grubu dışındaki ruhsatlara ihale...” “2/B grubu” ilave edersek yetiyor, yeterli bir kapsam oluyor. 2/B mermer... “Sadece mermer olarak işletilebilir.” ibaresi kesin bir şekilde konarak bu çözülür diye tahmin ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Ünal Ağabey.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Şimdi, efendim, burada nedir? “Aradı, buldu adam, sonra ihaleye girdi.” olmasın deniliyor değil mi? Yani buradaki maksat bu.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Yani “Bu emek yok sayılarak başkası benim malımı almasın.” deniyor.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Yani emekler ziyan olmasın. Şimdi, ben bürokratlardan -Sayın Bakanım da geldiler-şunu öğrenmek isterim: Ben sektörü çok iyi bilmem, dördüncü gruptaki maden aramaları anlaşılıyor ki daha bir meşakkatli iş, mermeri farklı mı görüyorsunuz? Yani mermerde arama, bulma çok büyük emek gerektirmeyen bir şey midir? Bu talep ne derecede haklıdır, o konuda teknik bilgi rica ediyorum ben.

BAŞKAN – Ünal Bey, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Alim Işık Hocam...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum ben de.

Tabii, maddenin önergeyle düzenlenen yeni hâli eskisine göre oldukça iyi durumda.

BAŞKAN – Çünkü çalıştılar Hocam, vallahi ben cumartesi, pazar telefon ettim, bürokratlar çalışıyorlardı.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Önceki şikâyetleri belli ölçüde geride bırakan yeni bir hâle dönüşmüş, onun için, emeği geçenlere teşekkür ediyorum ben de.

Ancak bu mermer sektörünün taleplerini bir şekilde dikkate alıp buraya bir ilavede bulunmamızın çok yerinde olacağını düşünüyorum.

Son paragrafın üçüncü satırında da “Bu alanlardan her birine müracaat sahibinin talebi hâlinde ayrı ayrı da ruhsat verilir.” ibaresinin “Müracaat sahibinin talebi hâlinde bu alanlardan her birine ayrı ayrı da ruhsat verilir.” şekline dönüştürülmesinin daha doğru olacağını düşünüyorum o devrikliği gidermek için.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum, çok sağ olun Hocam, Allah sizden razı olsun.

Buyurun Sayın Mustafa Öztürk.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de önerge sahibi olarak konu üzerinde görüşlerimi aktarmak istiyorum. Şimdi, bir gruplandırma yapıldı, gruplandırmanın sebebini Sayın Bakanlığımız açıkladı, burada kimsenin tereddüdü yok ama ben de mermerle ilgili şöyle bir şey aktaracağım, daha sonraki maddelerde gelecek, ihalenin ruhsat bedeli üzerinden başlamasıyla ilgili bir önerge var, bunu da aktararak şunu söylüyorum: Ben Bursalıyım, bu mermer ocaklarının birçoğunu gezdim. Evet, saygı duyuyoruz ama kontrolsüz ve denetimsiz birçok işletme de var yetkisinin dışına çıkan. Dolayısıyla, zaten mermercilik yapmayacaksa bir insan bu ihaleye girmiyor, girmez ve biraz önce bahsedildi ama onu söyleyeceğim, dolayısıyla, artık Türkiye'nin nerelerinde mermer var, bunlar hemen hemen biliniyor, araştırmalarda da, Bakanlığın yaptığı çalışmalarda da var, bu haritaları biliyorsunuz siz ama belli de zaten. Dolayısıyla, burada bir başka husus da bu ihalelerle, gerçekten bu işi yapacak kimseler zaten ihaleye girecek, ikincisi de burada fizibilitesini yapacak, uygunsa devlet de burada kazanacak. Yani bütün bu çevresel faktörleri, işletmeleri de düşünerek ben şahsen şu anda verilen önergeyle sağlanan gelişmenin uygun olduğunu ve yeterli olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Öztürk.

Evet, buyurun.

MADENCİLİK SEKTÖRÜ BAŞKANLAR KONSEYİ BİRLİĞİ BAŞKANI ÜMİT AKDUR – Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, sayın Komisyon üyeleri, sayın müsteşarlarım; ilk defa, taslak hazırlandıktan sonra sektörle bu denli yoğun çalışmalı bir dönem yaşıyoruz. Bundan önceki kanun çalışmalarında da bulunduk, bununla ilgili takdirlerimizi ifade etmek istiyorum.

İlk günden bugüne kadar taslakta gerçekten, ilk hâlden bu yana sektör açısından çok olumlu değişiklikler oldu. Bu konudaki teşekkürlerimizi ifade ediyorum.

Ancak birkaç maddemiz kaldı anladığım kadarıyla. Biraz önce mermer sektörü bu konudaki taleplerini iletiler.

BAŞKAN – Bu madde biterse altı maddemiz daha var ve bugün bitireceğiz inşallah.

MADENCİLİK SEKTÖRÜ BAŞKANLAR KONSEYİ BİRLİĞİ BAŞKANI ÜMİT AKDUR – İnşallah.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 25

Buna ilave olarak Sayın Bakanlığımız ve sayın Komisyon çimento sektörünün önemine binaen onları 2/C grubuna almış durumda ancak yaklaşık 200 milyon euroluk yatırımla ortaya konulan çimento fabrikalarının rezerv güvencesini, ruhsat güvencesini biraz daha teminat altına alma bakımından 2/C grubunun da dördüncü grup ve mermerler gibi aynı kapsamda olmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Başkanım, görüşmüştük sizinle.

TÜMMER BAŞKANI RAİF TÜRK – Sayın Başkanım, çok kısa, izin verirseniz...

BAŞKAN – Buyurun.

TÜMMER BAŞKANI RAİF TÜRK – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, sayın Komisyon üyeleri; tekrar hepinize saygılar sunuyorum.

Az önce de arz etmeye çalışmıştım. Şimdi gelen bir soru üzerine cevap vermek istedim. “Mermer buluculuğu, mermer arama çalışmaları çok mu kolay?” gibi bir soru soruldu. Eğer çok kolay ise mutlaka bunun sonucu Maden İşleri Genel Müdürlüğü istatistiklerine yansımıştır. Sayın Genel Müdürümüz burada, daire başkanlarımız burada. Ben de şöyle bir soru sormak istiyorum: Gelen başvurulardan kaç işletme ruhsatına dönüşmüş, kaç işletme hâline gelmiştir? Ben kendi kişisel tecrübelerime göre, bu yüzde 7, yüzde 8’i geçmemektedir ve bu da işletilebilir ümidiyle bulunup, gerekli işlemleri yapıp ama işletmeye uygun olmadığı anlaşılmış demektir ki bunların tamamı insanları ihaleye yönlendirecek ama sonuç alınamayacaktır. Yani, sonuçsuz ihaleler yapılacaktır. Bu nedenle, ben sektörün bundan zarar göreceğini düşünüyorum.

İkinci bir husus: Eskiden çok yüzeydeydi bütün varlıklarımız, bütün rezervlerimiz.; çoban tarafından bulunuyordu, çiftçi tarafından bulunuyordu, mühendis tarafından bulunuyordu, işletmeci tarafından bulunuyordu. Bugün öyle bir noktaya gelmiş ki artık çok ciddi arama ekipleriyle mermer sahaları keşfedilebilir, çok ciddi jeolojik çalışmalarla yapılabilir ve bunlar ciddi AR-GE ekipleriyle olabilir. Ben bunu da arz etmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim. Allah razı olsun, bilgilendik sağ olun.

Evet, Mustafa Bey...

İÇ ANADOLU MADENCİLER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ MUSTAFA TÜTÜNCÜ – Sayın Bakanım, Başkanım, değerli milletvekilleri; burada, bu konu geçmeden konuşulması gereken bir husus var. Bu, II. Grup (b) bendi madenlerde alan sınırlaması 100 hektarla sınırlandırılmış durumda. Bu 100 hektar, arazide çok küçük kalıyor yani biz problemleri yaşadığımız için, her zaman 2’nci ruhsat, 3’üncü ruhsat talebinde bulunma gibi bir şeyle karşılaşıyor veya her zaman sınır problemleri yaşıyor. Bu 100 hektar alan sınırlaması geçen kanunda 250 hektardı. 250 hektara veya 500 hektara çıkarılmasının çalışırken yaşanan problemlerin kısmen de olsa çözümünde faydalı olacağını düşünüyoruz.

Bir de bu IV. Grup için getirilen muafiyetin daha doğrusu, ihale muafiyetinin II. Grup (b) bendi madenler için de getirilmesinin çok isabetli, yararlı olacağını düşünüyoruz. Ama, bu alan sınırlaması da sık yaşanan, çözülmesi gereken bir problem, onu da aktarıyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, son söz, şimdi önergeyi oylayacağım.

TÜRKİYE MADENCİLER DERNEĞİ II. BAŞKANI ALİ EMİROĞLU – Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Konuyla ilgili öncelikle -çok tekrarlamayacağım arkadaşlarımızın bahsettiklerini ama- mermer ocaklarında başarılı olmak gerçekten çok kolay değildir. Mermerde sadece sahayı kapamak değil, sahanın arkasından ciddi jeolojik etütlerle sondajlar, arkasından yarma yapmak, çıkarılan taşın uluslararası boyutta analizlerini yapmak, cila kapasitesini araştırmak gibi birçok detaylı bilgiler edinerek pazara sunmak gerekiyor. Yeni bir taşın uluslararası pazarda yer bulabilmesi üç yıl gibi bir süre alıyor. Gerçekten, üç yıl süre alıyor ve bu çalıştıran firmanın AR-GE süresine dâhil olan bir süreç, aynı zamanda yatırım bedellerinin de çok yüksek olduğu bir süreç. Bunun arkasından pazara girebilen veya giremeyen bir taş oluyor.

BAŞKAN – Oylamaya yapacağım, son söz başka kimseye söz vermeyeceğim.

Evet, siz bitirin lütfen.

TÜRKİYE MADENCİLER DERNEĞİ II. BAŞKANI ALİ EMİROĞLU – Taş bir modadır, mermer bir modadır; renginden dolayı zaman zaman modası geçebiliyor. Birkaç yıl satabildiğiniz taş, birkaç yıl sonra satılamayacak duruma düşüyor, üç-beş yıl sonra tekrar pazarda şans bulabiliyor. Çok ciddi bir süreci var. O yüzden mermer sektöründeki ihaleyle ruhsat verilme durumunun ilk müracaat şeklinde değiştirilmesinin çok doğru olacağını düşünüyorum.

Bir de eğer bu kanun gerçekten yasalarsa Türkiye’de maden ihracatının yarısından fazlasını gerçekleştiren mermer sektörünün çok ciddi bir yara alacağını düşünüyorum. Şöyle ki: Bizim eski kanuna göre, teminatlarımız 10 bin liraydı. Yani,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 26

teminat cezası geldiği zaman, 10 bin liralık bir ceza, 2 katı 20 bin lira ceza karşılığında geliyordu. Devlet haklarımız yüzde 2'ydi, yüzde 4'e çıkıyor. Ruhsatlarımızı ilk müracaatla alıyorduk, ihaleyle almak durumunda kalacağız. Gerçekten, bu kadar yükü bu sektör kaldıramayacak ve çok ciddi yara alacaktır.

Hepinize saygılar sunuyorum, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bu okuttuğumuz önergeye Hükümet katılıyor mu?

OSMAN AYDIN (Aydın) – Ekleme var galiba Sayın Başkan?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkanım, Nevzat Bey kısaca konuşacak.

BAŞKAN – Evet, Nevzat Bey'e bir söz verecektik zaten.

Bazı sorular vardı, onlara bir cevap alalım lütfen.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI DR. NEVZAT KAVAKLI – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; az önceki açıklamamda ifade etmeye çalıştığım üzere, yanlış bir algıyı düzeltme ihtiyacı duydum. Elbette, II(b) grubu arama faaliyetleri kuşkusuz, ciddi harcamaları, emeği beraberinde bulunduran bir alan. Bunu ifade etmeye çalışmıştım.

Şimdi, bu tasarının az önce gündeme alınan önergede IV. Grupla ilgili istisnayı II(b) için niye genişletemediği konusunda bir açıklama yapmaya çalışacağım. Malumları olduğu üzere, geçen haftaki görüşmelerimizde II(c) alt grubu oluşturduk. Yine, bildiğiniz gibi, mevcut kanunumuzda 5995'te II(a) grubu var II(b) grubuna ilaveten ve bu gruplar arasında geçiş söz konusu. Şu endişeyi taşıdık: “Biz II(b)'yi istisna tuttuğumuzda, II(a) ve II(c)'deki aktörlerin ihaleyle ruhsat alma usulü bir şekilde II(b)'den II(c) ve II(a)'ya geçiş imkânını işlevsiz hâle getirebilir.” diye bir öngörüğü ne yazık ki çok arzu etmemize rağmen, II(b)'yi IV. Grup'taki istisnaya dâhil etme imkânı bulamadık.

Arz ederim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, Nevzat Bey, şöyle bir şey yapalım. Burada hem sektörün hem de milletvekillerimizin ısrarını anlamaya çalışıyorum: Biz bu önergemizi...

ALİM İŞİK (Kütahya) – Şart koyalım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şöyle, Alim Bey'in dediği gibi: Bir ara çözüm bulalım, Nevzat Bey'in kaygısını giderecek ve II(b)'yi ihalesiz verdiğimizde II(a) ve II(c)'yi sulandırmayacak bir yapıyı kurgulayalım, arkadaşlarımız bununla alakalı... Şimdi bu önergeyi isterseniz oylamayalım bu hâliyle. O araya birkaç cümle onlar eklesinler, bizim arkadaşlar bir yandan çalışsınlar ve bu ara çözümü arkadaşlardan da, mermerci arkadaşlardan da...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, o zaman bir ara vereyim ben, bir çalışsınlar.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Olur.

BAŞKAN – Yarım saatte bitirirler mi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Bitirirler, bitirirler.

BAŞKAN – Tamam.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Veya, o yalnızca, vakit de kaybetmemek açısından o ara çözüm ibarelerini ekleyip oylamaya geçelim bence. Ama, bu amacımız da o ara çözümü hedeflemek olsun.

BAŞKAN – Tamam Sayın Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sektörden arkadaşlarımız lütfen kalırlarsa, mermerciler de kalırlarsa...

BAŞKAN – Lütfen, mermerciler...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Arkadaşlar, tek kaygımız var: II(a) ve II(c) sulandırılmadan II(b)'yi kapsam dışını bırakmak, amacımız bu.

BAŞKAN – Saat 18.00'de geri başlamak üzere ara veriyorum.

Kapanma Saati. 17.26

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 27

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.06

BAŞKAN : Halil MAZICIOĞLU (Gaziantep)

BAŞKAN VEKİLİ : Hüseyin ÜZÜLMEZ (Konya)

SÖZCÜ : ALİ ERCOŞKUN (Bolu)

KÂTİP : Mustafa ÖZTÜRK (Bursa)

-----0-----

BAŞKAN – Saygıdeğer milletvekillerim, Sayın Müsteşarım, değerli Bakanlık temsilcileri, sevgili katılımcılar, değerli basın mensupları; kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 Sayılı 3213 Sayılı Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 11. Maddesi'nin değişik beşinci fıkrasının sonuna "Birleştirme sonucu oluşan yeni sahalarda aynı alanlar için önceden alınmış olan orman, çevre ve GSM izinleri aynen devam eder." ifadesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam

İzmir

Hasan Ören

Manisa

Osman Aydın

Aydın

Ümit Özgümüş

Adana

Kemal Değirmendereli

Edirne

Erdal Aksünger

İzmir

BAŞKAN – Osman Bey, buyurun.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Burada kastettiğimiz konu şu: Birleştirme neticesinde bürokratik işlemlerin tekrar tekrar yapılmasını engelleyip, o mevcut alınmış olan, birleştirilen sahalarda mevcut alınmış olan GSM, çevresel etki değerlendirme ve diğer izinlerin devam etmesini sağlamak. Bürokratik işlemleri sadece azaltmak kastediliyor burada, amaçlanan olay bu.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Başka konuşmak isteyen? Yok.

Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, her hâlükârda bu izinler devam ediyor birleştirmeler hâlinde, orman hariç. Dolayısıyla, o da -orman hariç devam ediyor- orman mevzuatından kaynaklanan bir durum. Bu nedenle buna katılamıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 Sayılı 3213 Sayılı Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 11. Maddesi'nin değişik birinci fıkrasında bulunan "Ruhsatlar ihale ile verilir." ifadesinin "Müracaatların ruhsat taban bedeli ile yapılması zorunludur. Müracaatlarda öncelik hakkı esastır" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam

İzmir

Hasan Ören

Manisa

Osman Aydın

Aydın

Ümit Özgümüş

Adana

Kemal Değirmendereli

Edirne

Erdal Aksünger

İzmir

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Bilindiği gibi ülkemizdeki madencilik faaliyetlerinin esasını oluşturan kısım müracaat hakkı ile oluşmuş sahalarda küçük ve orta ölçekli işletmelerdir.

Bu işletmelerin devam etmesi ve hakikaten işin içinde yetişmiş ve her geçen gün biraz daha gelişmekte ve büyümekte olan sektörün gelişip güçlenebilmesi ve yaygın bir yapısının devam edebilmesi için olmazsa olmaz zorunlu bir buluculuk faaliyetlerinin devamının sağlanması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Son önergeyi okutuyorum:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 28

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 esas numaralı Kanun Tasarısının çerçeve 11 inci maddesi ile değiştirilmesi öngörülen Maddenin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, beşinci fıkrasındaki II. Grup (a) ibaresinden sonra gelmek üzere "ve (c)" ibaresinin eklenmesini ve yedinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini teklif ederiz.

Ünal Kacır

Mustafa Öztürk

Ercan Candan

İstanbul

Bursa

Zonguldak

"II. Grup (b) bendi ve IV. Grup madenler dışındaki ruhsatlar ihale ile verilir. I. Grup, II. Grup (a) ve (c) bendi madenler için doğrudan işletme ruhsatı verilir. II. Grup (b) bendi, III. Grup ve IV. Grup madenler arama ruhsatı, V. Grup madenler arama sertifikası ile aranır. II. Grup (b) bendi ve IV. Grup madenler için yapılan müracaatların işletme ruhsat taban bedeli ödenerek yapılması zorunlu olup, müracaatlarda öncelik hakkı esastır."

"I. Grup (b) bendi madenlerde 50 hektarı, II. Grup (a) ve (c) bendi madenlerde 100 hektarı geçmeyecek şekilde doğrudan işletme ruhsatı; II. Grup (b) bendi madenlerde 100 hektarı, III. Grup madenlerde 500 hektarı, IV. Grup madenlerde 2.000 hektarı geçmeyecek şekilde ve tamamı denizlerde verilen III. ve IV. Grup madenlerde 50.000 hektarı geçmeyecek şekilde arama ruhsatı düzenlenir. V. Grup madenlerde 1.000 hektarı geçmeyecek şekilde arama sertifikası düzenlenir."

"II. Grup (b) bendi ve IV. Grup madenler için müracaatlar, 1/25.000 ölçekli topoğrafik harita koordinatları esas alınarak tespit edilen noktalarla sınırlandırılmış alanlar için Genel Müdürlüğe doğrudan yapılır. Talep edilen alanın müsait olan kısmı müracaat tarihinde müracaat edene bildirilir ve iki ay içinde ön inceleme raporu, arama dönemi faaliyetlerinin yerine getirilebilmesi için gerekli olan mali yeterliliği de içeren maden arama projesinin verilmesi, ruhsat bedelinin yatırılması halinde arama ruhsatı verilir. Ruhsat bedelinin yatırılmaması ve bu belgelerin tamamlanmaması durumunda bu alanlar başka bir işleme gerek kalmaksızın müracaatlara açık hale gelir. II. Grup (b) bendi ve IV. Grup madenler için yapılan müracaatların değerlendirilmesi sonucunda hak sağlanan alanların ayrı alanlar şeklinde oluşması durumunda, müracaat sahibinin talebi halinde bu alanlardan her birine ayrı ayrı ruhsat verilir. Ruhsatı alınmayan alanlar başka bir işleme gerek kalmaksızın müracaatlara açık hale gelir."

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen?

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Gerekçeyi okutmadan bir şey söyleyeyim.

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Arkadaşlar, biraz önce mermer sektörünün isteklerini, daha doğrusu sektörle ilgili gelişimi karşılamak üzere ekledik ve önergemizi ona göre düzenledik.

BAŞKAN – Ben şöyle söyleyeyim: Bu önergede etkisi olan ve katkısı olan iktidar ve muhalefet milletvekillerimize ve bürokratlarımıza, bu konuda destek olan sivil toplum kuruluşu başkanlarımıza şahsım ve milletvekilleri adına teşekkür ediyorum. Allah razı olsun.

Osman Bey, buyurun.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Arkadaşlar, şunu söylemek istiyorum kısaca: Burada 2/B'lerin tekrar ihalesiz olarak müracaat hakkıyla verilmesinden dolayı, hakikaten, mühendislerin bu talebi yerine gelmiş oldu. Onun için bütün katkı sağlayan arkadaşlara teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz.

Buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Değerli arkadaşlar, amacımız hep beraber burada iş yapmak. İyi, olumlu olan her şeye varız. Ben buna imza atarım. Sizden de şunu istiyorum: Bizim önergemiz var ya hani yetkilendirilmiş tüzel kişilik ile özel yetkili büro, ona da sizden imza istiyorum. Karşılıklı imzalaşarak bu konuyu çözeceğiz inşallah.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Hayır, hayır, imza atmak zorunda değilsiniz canım.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bu zaten geçti, imza atmak zorunda olup olmama önemli değil.

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, bu önergeyle yapılan değişiklik kapsamında 2/B grubu dâhil edildi ancak buna ilişkin bazı ilave düzenlemeler gerekiyor gruplar arasındaki geçiş kontrol etmek maksadıyla. Bunu da ifade etmiş olarak katılıyoruz önergeye Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – 2'nci maddeyi de konuştuk, onu da bitirelim Başkanım ya.

BAŞKAN – 2'nci maddenin yeniden görüşülmesine dair talep vardır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 29

2'nci maddenin üzerinde yeniden müzakere açılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci madde üzerinde tekrar görüşme açıyorum.

Bir adet önerge vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 esas numaralı Kanun Tasarısının çerçeve 2 nci maddesinde düzenlenen "yetkilendirilmiş tüzel kişilik" tanımının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve aynı maddeye "işletme projesi uygulama raporu" ve "daimî nezaretçi" tanımlarının eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ünal Kacır

Mustafa Öztürk

Ercan Candan

İstanbul

Bursa

Zonguldak

"Yetkilendirilmiş tüzel kişiler: Genel Müdürlükçe yetkilendirilen, bu Kanun kapsamında Genel Müdürlüğe verilmesi gereken rapor, proje ve her türlü teknik belgeyi hazırlamaya yetkili, şirket hisselerinin yarısından fazlasının sahibinin mühendis olduğu ya da bünyesinde nitelik ve nicelikleri yönetmelikle belirlenen mühendisler çalıştıran maden arama ruhsat sahibi veya işletmesi olan tüzel kişiler"

"İşletme projesi uygulama raporu: Üretim faaliyetine geçilinceye kadar işletme projesinin uygulanmasına ilişkin olarak yönetmelikte belirtilen süre ve esaslar kapsamında Genel Müdürlüğe sunulması gereken rapor."

"Daimî Nezaretçi: İşletmede daimî olarak istihdam edilen maden mühendisini"

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ünal Bey.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Efendim, önergemizi dinlediniz. Ben şimdi önergeyle ilgili bilgi vermek istiyorum.

Bu yetkilendirilmiş tüzel kişilerle ilgili birkaç hususta tereddütler vardı. Bunlardan bir tanesi, mühendislerin değil de başka kişilerin bu şirketleri kuracağı ve mühendislerin ancak onların yanında iş bulabileceği şeklinde; bu bir.

İkincisi, kamu, denetim faaliyetlerini bu tüzel kişilere mi veriyor, bu husus vardı.

Bir de “Yanımda benim mühendislerim var, uzman mühendislerim var. Bunlar benim bu işlerimi yapıyordu, rapor veriyorlardı. Şimdi ben onların vereceği geçerli olmayacak da ben dışarıdan mı hizmet alacağım?” diye tereddütler vardı.

Bir diğeri de “Ya, daimî nezaretçi dediğiniz kim –onu Sayın Tanal az önce burada- yani herhangi birisi, gözlemci, nezaretçi, herhangi birisi de olabilir, bunun mühendis olduğunu nereden bileceğiz?” filan dediler. Şimdi, bu dört hususa da açıklık getiren bir önerge bu. Önergemiz şunu getiriyor: Bir kere yetkilendirilmiş tüzel kişiler eğer sadece, bunlar arama ruhsat sahibi değilse yahut da maden işletmesi yoksa bunların, sadece bu mühendislik hizmetlerini vereceklerse yani genel müdürlüğe verilmesi gereken rapor, proje ve her türlü teknik belgeyi hazırlama işini yapacaksa bu yetkilendirilmiş tüzel kişiler dediğimiz şirketin sahiplerinin yüzde 50'sinden fazlasının mühendis olması şartını getiriyoruz. Tabii, yönetmelikle belirlenecek bu mühendislerin şeyi.

Ayrıca, bunların denetlemesi gibi algılanacak ibareleri de, ifadeleri de buradan çıkarıyoruz. Bunlar, az önce söylediğimiz şekilde, raporlar verecekler.

Bir diğer husus da “İyi de arama ruhsatı olan bir şirket var, bu şirketin de bünyesinde nitelikli ve niceliği yönetmeliğe uygun mühendisler var. Bunlar, bu şirketler de yetkilendirilmiş tüzel kişilikler olsunlar.” talebini yerine getiriyoruz son kısımda. Onu da “bünyesinde nitelik ve nicelikleri yönetmelikle belirlenen mühendisler çalıştıran maden arama ruhsat sahibi veya işletmesi olan tüzel kişiler” diyoruz. Bu şekilde o tereddüdü de ortadan kaldırıyoruz.

Bir de yine işletme projesi uygulama raporuna açıklık getiriyoruz, onun tarifini yapıyoruz. Bir de daimî nezaretçiden ne anlıyoruz, herhangi bir kanunu okuyan birisi bu daimî nezaretçiden, sıradan birisinin de nezaret etmesinin mümkün olup olmayacağını düşünebilir diye... Gerçi, yönetmeliklerde olmasına rağmen biz bunu açık olarak yasaya koyalım istedik. “Daimî nezaretçi işletmede daimî olarak istihdam edilen maden mühendisidir.” Diye, bunu kastettiğini ortaya koymuş oluyoruz. Bu önerge birçok problemi ya da soru işaretini kafadan kaldıran bir önerge olmuş oluyor.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Susam...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi, arkadaşların uyarılar ve öneriler doğrultusunda vermiş oldukları önergeye teşekkür ediyorum ama bu önerge yeterli bir önerge değil. Bir miktarını kavriyor, bir miktarını da yani özellikle odaların talepleri konusunda yeterli bir önerge olmadığı konusunda bizim kuşumuz, kaygımız ve odaların da bu konuda görüşleri var. Bu görüşlerin giderilmesi lazım. Madem ortak bir sektörün buradaki kuşkuların giderilmesi konusunda adımlar atılmış ama mühendislerin buradaki kuşkularının da giderilmesi gerekiyor. Yani, “Benim diplomamın ortadan kaldırılmayacağı bir noktaya gelmem gerekiyor. Yetkilendirilmiş tüzel kişilik benim diplomamı bir noktada projelendirme konusunda elimden alıyor.” kuşkusunu giderecek bir ifade yok. Bunu koyma konusunda öneri bekliyoruz. Bizim önerimiz var bu konuda

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 30

taslakta. “Yetkili bürolar” dediğimiz olayla bunu çözmüş oluyoruz. Bence bu anlamıyla bunu da ilave ederek bunu çözmeliyiz. Bizim verdiğimiz önergeyle bütünleştirilse veya bizim verdiğimiz önerge desteklenirse bu anlamıyla sektörün ve mühendislerin beklentilerine cevap veren bir noktaya geliriz. Öbür türlü, gerçekten, bugün buradan çıktığımızda mühendis camiasına...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Ne isteniyor?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Yetkili bürolar. Yani, bir mühendisin tek başına proje yapabilmesi konusunda, işverenle oturup Bakanlığa verilecek projeleri çizebilmesi konusunda yetkili olması isteniyor, başka hiçbir şey istenmiyor.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Olabilir, basit bir...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Yok, yetkilendirdiğin adama veriyorsun sen, yok.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Yönetmeliği kurum hazırlayacak?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Arkadaşlar söylesinler ne istediklerini, onların da görüşü vardır, ben söyledim söyleyeceklerimi.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Kendinizi tanıtarak başlarsanız...

MADENCİLİK SEKTÖRÜ BAŞKANLAR KONSEYİ BİRLİĞİ BAŞKANI ÜMİT AKTUR – Ümit Aktur, Madencilik Sektörü Başkanlar Konseyi Birliği Başkanı.

Sayın Başkanım, direkt bu konuyla değil de, yine burada belirtilen başka bir konuyla ilgili söz aldım, daimî nezaretçi konusunda. Bakanlıkla yaptığımız daha önceki görüşmelerde bizim bu konudaki endişelerimizin yersiz olduğunu, bunun yönetmelikle tanımlanacağını söylediler. İsterseniz bunu biraz açayım.

“Daimî nezaretçi, işletmede daimî olarak istihdam edilen maden mühendisidir.” konusu, daha önce konuştuğumuzla birbirine yakın, küçük işletmeleri olan durumlarda, bu bir daimî nezaretçinin birkaç işletmeyi nezaret edebileceği konusunda bir bilgi aldık. Eğer bu bilgiyi buraya biraz daha açık şekilde koyabilirsek veya “yönetmelikte tanımlanır” gibi bir ifade olursa üyelerimizin bu endişesi izale olmuş olur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI AYHAN YÜKSEL – Ayhan Yüksel, Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı.

Şimdi, burada bizim kaygılarımız hâlen devam ediyor çünkü ısrarla diyoruz ki bir maden mühendisinin kendi nam ve hesabına çalışması ortadan kaldırılıyor bu şekilde. Şimdi, bakın, firmaların bu talebi karşılandı. Bu konu hem teknik nezareti de kaldıran bir durum yani kendi nam ve hesabına çalışan kişiyi. Şimdi, sektörden gelen öneri de daha vahime getiriyor bu işi, 2010 öncesine atıyor, iyice tehlikeye sokuyor bu işi. Yani, 2010’dan önce böyle yetkili bürolar yoktu, işletmelerde daimî mühendis de yoktu, sadece teknik nezaretçi aracılığıyla gidiyordu. Şimdi teknik nezaretçilik kaldırılıyor, daimî nezaret de eski teknik nezarete getiriliyor ki bu çok daha sıkıntılı bir tabloya dönecek. Yani, 2010’da bu Bakanlığın getirdiği tasarının, değiştirerek bu hâle getirdiğinden tekrar eskiye dönmüş olacak. Bu iyice maden mühendisi istihdamını, biz 2.800’lerden diyorduk, iyice daha da geriye götürecektir. Bu “daimî nezaretçi” gibi tanımlarına katılıyoruz, zaten bu mevcut yasada da bu şekilde var aslında, açıkça olmasa da 31’inci madde içerisinde gösteriliyor ama maden mühendislerinin nam ve hesabına çalışmasını karşılamıyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Mustafa Öztürk.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Sayın Başkanım, teşekkür ederiz.

Biraz önce arkadaşlarla konuştuk. Ben elektronik ve haberleşme mühendisiyim. Yani, birçok farklı alanlarda çalışma imkânımız var. Bir maden mühendisinin çalışacağı alanlar da belli zaten. Yani, biz maden mühendisliğinin kalitesini artırırsak, eğitimini verirsek her anlamda çalışabilir isterse, isterse de çalışmayabilir, istediği işi yapabilir. Dolayısıyla, bu önergede asla bir maden mühendisinin işini yapma veya diplomasını geçersiz kılma gibi bir şey yok, böyle bir şey göremiyoruz yani. Bu ne? İşte, koyduğumuz şeyler, bu maden mühendislerinin... Ki yönetmelikte olan daimî nezaretçiyi de kanuna koyduk, artı, işletmelerinin içinde çalıştırdıkları mühendisleri de belirttik. Dolayısıyla, maden mühendislerinin burada istihdamına engel bir şey yok yani göremiyoruz onu. Mesela, yapı denetim, biraz önce söyledim size. Yapı denetimler oluştu, piyasada inşaat mühendisi mi azaldı, elektronik haberleşme veya elektrik mühendisi mi azaldı? Yo, devam ediyor, devam da edecek zaten. Dolayısıyla, biz kanuna burada... Kaldı ki büro da oluşturursanız, büro da yetkilendirilmiş tüzel kişilik alabilir, orada bir sıkıntı yok. İşletmeleri de zaten çoğunluğunu mühendis olacak şekilde getirdik. Biraz önce veya işte, Maden Kanunu’nun başından beri tartışılan bir hususa açıklık getirdik.

Teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 31

BAŞKAN – Buyurun Ünal Bey.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayın Başkanım, ben şunu anlayamıyorum: Teknik nezaretçi vardı, biz bunu şimdi daimî nezaretçi hâline getiriyoruz. Teknik nezaretçi ile daimî nezaretçinin arasındaki farkı lütfen bize Sayın Müsteşarım yahut izin vereceği bir arkadaşımız anlatsın. Ben şunu anlıyorum: Teknik nezaretçi...

BAŞKAN – İsterseniz siz anlamadan onlar anlatsın da herkes anlasın.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Anlatsın, yani şimdi biz burada...

BAŞKAN – Şimdi, hem yorum yap hem karşıya sor, boşa vakit kaybediyoruz vallahi.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Tamam. Yani biz burada nasıl oluyor da mühendislerin sayısını azaltıyoruz? “Her yerde, her işletmede maden mühendisi olacak.” diye buraya koyuyoruz ama nasıl oluyor da alan daralıyor? Ben bunu anlamıyorum.

BAŞKAN – Şimdi, Ünal Bey’in ve bizim anlamadığımız konuyu anlatın.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Yani ben bunu anlayamıyorum, yani benim anlayamadığım bir şey mi var? Aklımdan şüpheye başladım.

BAŞKAN – Estağfurullah. Ünal Bey, lütfen öyle kötü algılara...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Anlayamıyorum yani şu anda birkaç günde bir uğrayan bir mühendis varken şimdi “Her an orada mühendis olacak.” demek nasıl oluyor da iş alanını daraltıyor ya?

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – En az 10 kat artırır sayıyı.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Nasıl oluyor?

BAŞKAN – Belki Maden Mühendisleri Başkanı da yanlış algılıyor, o da olabilir, insanoğlu.

Buyurun Nevzat Bey.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI DR. NEVZAT KAVAKLI – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; kayıtlara girsin diye söylüyorum: Bu tasarı Mecliste tasvip görürse, tam tersine, maden mühendisi ihtiyacı kendini belirginleştirecek. Bir başka ifadeyle, maden mühendisi istihdamında muazzam bir artış olacak.

BAŞKAN – Allah razı olsun ya.

E, Başkan da onu istiyor, aksine bir şey istemiyor herhâlde.

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI AYHAN YÜKSEL – Ben de onu istiyorum ama...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI DR. NEVZAT KAVAKLI – Efendim, teknik nezaretçi uygulaması 6309 sayılı Yasa’nın yürürlüğe girmesini müteakiben, ülkemizde yeterli maden mühendisi olmaması nedeniyle, bir ihtiyacı karşılamak üzere getirilen bir müessese idi, eski adı da fennî nezaretçiydi bunun. Şimdi, günümüzde maden mühendisliği bölümlerinin artması, kontenjanların artması sonucunda artık maden mühendisi sayısında bir sıkıntı yok. Odamızın kayıtlı üyesi 17 bin. Türkiye’de şu anda en az 25 bin civarında maden mühendisi var.

Öte yandan, bu yapıyla on beş günde bir sahaya gidip teknik gözlem yapacak bir meslektaş yerine, yirmi dört saat orada -vardiyalı çalışmayı da dikkate alarak- bulunacak bir maden mühendisi gözetimi getiriyoruz.

BAŞKAN – Yani “Maden mühendisi azalmayacak, artacak.” diyorsunuz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI DR. NEVZAT KAVAKLI – Evet, kesinlikle.

BAŞKAN – E, Hükûmete de inanın Başkanım siz de, lütfen ya.

Buyurun Hocam.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Ben yeni gelen önerenin son bölümüne, “yetkilendirilmiş tüzel kişilik” tanımıyla ilgili... Şu şekilde “maden arama ruhsatı veya işletmesi olan gerçek ya da tüzel kişiler” olarak tanımlarsak, o zaman 1 kişilik maden mühendisine de bu yetkiyi vermiş oluruz. Oraya bir “gerçek ya da” ibaresini eklemekle bu işi çözmemiz mümkünse öyle değerlendirelim diye söz aldım, mümkünse.

BAŞKAN – Nevzat Bey, bir bak ona Alim Hocamın dediği gibi.

Buyurun Sayın Müsteşarım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Buradaki “tüzel kişi” kavramını yok etmiş oluruz eğer “gerçek kişi” dersek. Az önceki oturumlarda da söylendiği gibi, tek kişiyle de bir tüzel kişi statüsü kazanılabiliyor yeni Türk Ticaret Kanunu mevzuatına göre. Biz şu anda Maden İşleri Genel Müdürlüğünden bize getirilen projelerde maden mühendisinin, jeoloji mühendisinin, çevre mühendisinin imzalarını zaten arıyoruz; bunları ayrı ayrı arıyoruz. Karşımızda biz bir kişilik, ticarî tüzel kişilik görmek istiyoruz, bir muhatap görmek istiyoruz; meselemiz bu. Mühendis sayısı azalacak ya da tek başına bir mühendis... Belki bazı konularda, bazı madencilik alanlarında tek başına bir tüzel kişilik oluşturan, ancak yeterliliklere sahip olan bir maden mühendisi de yetkili tüzel kişilik sıfatı kazanmak suretiyle o tür projelere -hangi alanda projelerse- onay verir duruma gelecek. Yani maden mühendislerinin diplomasını yok sayıyor gibi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 32

bir şey söz konusu değil, apaçık önergede de yazıldığı gibi, maden mühendislerini çalıştıran, maden mühendislerinin çoğunluk ya da mühendislerin... Çok özür dilerim, hep maden mühendisi söz konusu olduğu için dilimiz alışmış, onun için maden mühendisi diyoruz. Sadece maden mühendisi değil, jeoloji mühendisi var, jeofizik mühendisi var, metalürji mühendisi var, endüstri mühendisi var...

BAŞKAN – Makine mühendisi olamıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Makine mühendisi var. Yani böyle bir... Yani defalarca söylüyoruz, biz burada “Bunu maden mühendisi yapacak, mühendis yapacak.” diyoruz, biz “Bu projeyi mühendis yapacak.” diyoruz.

BAŞKAN – Vallahi sen söylüyorsun, anlamak istemeyen de tekrar tekrar anlamıyor; ben bunu işi anlamadım. Yeter, müzakeresi yeter.

Hükümet bu önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümetin katıldığı...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ama bir dakika Başkanım, özür diliyorum, usul için bir şey söyleyeyim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bu önerge üzerinde söz alan sektör temsilcilerine bir söz verirsiniz onlar da son sözlerini söylesinler, ondan sonra sizin demokrat yönetiminiz çerçevesinde...

BAŞKAN – Sayın Susam, ben vermeyen bir başkan mıyım?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Yok, işte demokrat çerçeveniz içerisinde onlar devam etsinler diyorum. “Otuz beş yıllık maden mühendisiyim.” dedi Mehmet Başkan, bu anlamıyla bir söylesin görüşlerini.

BAŞKAN – Şimdi, Mehmet Başkan... Sayın Susam, onu bilmiyorsunuz değil mi? Bu kaza olduğunda -sevgili başkanlar, bilginiz olsun- Mehmet Bey’i ben aradım ve makama davet ettim. Doğru mu?

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI TEMSİLCİSİ MEHMET TORUN – Doğrudur.

BAŞKAN – Adını duydum, bu konuda çok bilgili ve etkili olduğunu duydum ve Mehmet Bey’i ben davet ettim ve istişare ettik.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ve Soma’da ben gördüm, günlerce orada kaldı, şey yaptı.

BAŞKAN – Bana da güzel fikirler verdi sağ olsun.

Ben şimdi sırayla veriyorum, Sayın Susam’ı kıramıyorum çünkü.

Buyurun.

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI AYHAN YÜKSEL – Şimdi, Sayın Başkan, değerli Bakanlık yetkilileri; biraz önce sorulduğu için söylüyorum, “teknik nezaret” de şu anki tanımda var, “daimî nezaret” de var. “Daimî nezaret” var şu anda tanımda.

Burada, teknik nezaretçi ne iş yapıyor? Teknik nezaretçi bu yetkilendirilmiş kuruluşların işini yapıyor zaten. Biz diyoruz ki: Bu insan şu anda zaten mevcut, kanunda mevcut olan yetkisi elinden alınmasın, kullansın, şu anda. Ayrıca, şunu söylemek istiyorum: Gerçek kişi, tüzel kişi... Bakın, bugün çok tazminat davasında tüzel kişiliklerin içi boşaltılmıştır, kaybolmuşlardır, tazminat ödememektedirler ama bizim maden mühendisi arkadaşlarımız hâlen oldukları yerdedirler ve işlerinden dolayı bir hataları varsa zararlarını da ödemektedirler. Yani burada şunu söylemek istiyorum: Teknik nezaretçi şu an var, daimî nezaretçi de var ve teknik nezaretçi bugün konuştuğumuz yetkilendirilmiş kişinin iş ve işlemlerini yapıyor şu anda Maden İşleri Genel Müdürlüğünde.

Bu yasayla ayrıca şu da oluyor: Yani burada oda-üye ilişkisi kalmıyor artık. Bu yasa geldiğinde oda-üye ilişkisi kalmıyor, onun önü kesilmiş oluyor.

BAŞKAN – Sorun o, tamam.

Evet, buyurun.

TÜMMER GENEL BAŞKAN YARDIMCISI NACİ İLCİ – Sayın Başkanım, sayın Komisyon üyelerim ve sayın müsteşarlarım; TÜMMER Genel Başkan Yardımcısıyım, İstanbul Maden İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Üyesiyim.

Az önce Sayın Oda Başkanım mühendislerin istihdam olayında bir sıkıntı olacağını söyledi. Ben de Sayın Müsteşar Yardımcısına atlıyorum, Nevzat Bey’e. Bu tasarı yasalarsa kesinlikle biz mühendis sıkıntısı yaşayacağız. Yani mühendis sayısı çok eksik.

Ayrıca, odaya kayıtlı 15 bin-17 bin tane mühendis olduğu söyleniyor, bunun 7 bin tanesi aktiftir ve bu 7 bin tanenin tamamı da maden sektöründe değil, mermer sektöründe değil. Bunun belki bir yarısından fazlası sektördedir ve bunların bir bölümü de, kesinlikle, birçoğu da imzadan imtina ediyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 33

Şimdi, aslında benim sizden isteğim şu: Biz işverenler, iş adamları, her birimizin 3-5 tane, 10 tane maden ocağı olan kişiler var, mermer ocağı olan kişiler var. Ancak, biz bu mühendislere yetki veriyoruz, daimî nezaretçi yapıyoruz. Gündüz vardiyadaki mühendis ayrı daimî nezaretçi olacak, bir de gece vardiyasında olduğu zaman her bir ruhsat için en az 2 tane daimî nezaretçi gerekiyor. Ancak, bunların bir sorumluluğu yok? Nasıl sorumluluğu? Yani sorumluluğu var ama ismi yok. En ufak bir şeyde biz işverenler savcılık karşısında yargılanıyoruz. Biz bunlara bu sorumluluğu verirken, bunlara bu maaşı öderken biz bunlara güvenmeliyiz, bunların da sorumluluğunu bilip işini hakkaniyete uygun yapması gerekiyor. Bizim en çok muzdarip olduğumuz konu şu: “Biz nasıl olsa çalışan mühendisiz, işverenin işini yapıyoruz, ufak bir sorun da olsa zaten işveren sorumludur, bizi ilgilendiren bir şey yok.” Eğer biz bunlara ciddi bir sorumluluk yüklersek, tüzel kişiliklerden hep bahsediyoruz ya, denetim şirketlerinden bahsediyoruz, bunların hiçbirisine gerek kalmaz. Çünkü çalışan mühendis kendi sorumluluğunu bilir, atacağı her imzayı korkarak atar, dolayısıyla işini çok doğru yapar. Birçok mühendis kesinlikle işini doğru yapmıyor. Eğer bazı işverenler de işini...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bu konuşma tarzıyla hiçbir şeye varamazsın.

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI TEMSİLCİSİ MEHMET TORUN – Sayın Başkan, böyle bir tarz da olmaz gerçekten, üslup da olmaz.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Niye yani, ne olur?

TÜMMER GENEL BAŞKAN YARDIMCISI NACİ İLCİ – Hayır, bu benim kendi görüşüm, kabul edilir ya da edilmez...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Burada herkes görüşünü söyleyecek yani.

TÜMMER GENEL BAŞKAN YARDIMCISI NACİ İLCİ – Biz burada...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Konuşanın ağzını mı tutalım?

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI TEMSİLCİSİ MEHMET TORUN – Ünal Bey, ben de diyorum ki: Bunlar çözüme yararı olmayan konuşmalar.

TÜMMER GENEL BAŞKAN YARDIMCISI NACİ İLCİ – Hayır, hayır, bunun çözüme yararı var. Yaşadığımız olaylar bunlar, bunlar bizim her gün yaşadığımız ve karşı karşıya olduğumuz sorunlardır.

Yani benim burada isteğim şu özetle: Biz maden mühendisini daimî nezaretçi olarak alıyorsak beraberinde birtakım sorumlulukları da vermemiz gerekiyor, bunu da kabul etmeleri gerekiyor, odalarımızla birlikte.

Saygılar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum katkınız için.

Arkadaşlar, sevgili vekiller...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Usul hakkında bir şey alayım da...

BAŞKAN – Vereceğim de önce usul hakkında ben bir şey söyleyeyim. Burada oturan herkes aynı fikirde olacak diye bir şart yok. Ben bakıyorum, Oda Başkanımız önündeki kitabı 3 santim ileri itiyor. Ya sabır, ya. Dinleyeceksiniz. Biz birbirimize sabretmezsek kim kime sabredecek? İşverenin fikri ayrı olacak. “Mühendisler işini güzel yapsın.” diyor. Ben de mühendisim, tamam, saygı duyacağız ve konuşarak doğruyu bulacağız. Tamam mı arkadaşlar?

Buyurun Sayın Vekilim.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın İlci’ye müdahale etmemin nedeni şudur: Siz “İstanbul Sanayi Odasının Mermer Komitesi temsilcisiyim.” dediniz değil mi?

TÜMMER GENEL BAŞKAN YARDIMCISI NACİ İLCİ – Yönetim Kurulu üyesiyim.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Yönetim Kurulu üyesisiniz.

TÜMMER GENEL BAŞKAN YARDIMCISI NACİ İLCİ – Evet.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Çok güzel bir meslek örgütünün temsilcisisiniz.

TÜMMER GENEL BAŞKAN YARDIMCISI NACİ İLCİ – Doğru.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Meslek örgütünün temsilcileri büyük oranda kendi taleplerini dile getirirler. Bu konuda ciddi bir talep dile getirmeniz en doğal hakkınızdır ama bunu yaparken başka bir meslek grubunu rencide etmeden yapmak gerekir. Bu sizin için de faydalıdır, karşınızdaki insanlar için de...

TÜMMER GENEL BAŞKAN YARDIMCISI NACİ İLCİ – Sayın Vekilim, yaşadığımız sorunlar.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ben de dönerim, onlar da döner, derler ki: “Ya, ne işverenlerle çalışıyoruz! İnsanı insan yerine koymayan...”

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Onlar da onu söylesinler, bu da bunu söylesin.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ama bundan bir sonuç alamayız ki. Bunların ikisi de doğrudur hayatta. Yanlış yapan her tarafta her şey vardır.

TÜMMER GENEL BAŞKAN YARDIMCISI NACİ İLCİ – Sayın Vekilim, herkes sorumluluğunu bilsin bence.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 34

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Evet, herkes sorumluluğunu bilsin ama herkes sorumluluğunu bilsin diye söylüyorum zaten bu konuda girdim.

BAŞKAN – Başkanım, karşılıklı cevap vermeyin.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi, biz burada bir şeyi çözmeye çalışıyoruz, birbirimizi mahkûm etmeye çalışmıyoruz. Bu sektöre siz de lazımsınız, mühendisler de lazım. Mühendislerin de bu sektörde...

BAŞKAN – İşçisi de lazım.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – İşçisi de lazım, ihracatçısı da lazım, bürokrati de lazım; hepimiz lazımsınız. Bak, geldiniz burada, biz de lazımsınız. Derdiniz, sıkıntınız oldu, “Yasal düzenleme yapın.” diyorsunuz, günlerdir burada çalışıyoruz; hepimiz lazımsınız birbirimize. Bu lazımlık noktasından hareketle dikkatli konuşmaya ihtiyacımız var. Kimseyi kırmamamız lazım, kırmamaya özen göstermemiz lazım.

BAŞKAN – Sayın Susam, bu nezaketiniz için teşekkür ediyorum.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Anlatabiliyor muyum arkadaşım? Yani işverenlerin daha çok, birazcık daha mütevazı olmasına ihtiyaç var gibi gözüküyor.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Buyurun.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; yani gerçekten, bu önergeyle bir adım atılmış durumda. Yani burada bir tek konu, gerçekten, bu mühendis arkadaşların tek başına, kendi nam ve hesaplarına hareket edemiyor konusu bir eksiklik olarak görünüyor. Bunu da Sayın Müsteşarımız şey diyor, yani “Tek kişi de olsa kendi nam ve hesabına şey olabilir, ama tüzel kişi olmak kaydıyla” deniliyor. Yani tek başına maden mühendisleri de bir imza yetkisine sahip olacak. Yani bunu yönetmeliğe bırakmanın ötesinde buraya dercetmemiz uygun olur, bir bunu paylaşmak istiyorum.

Bir de bu daimî nezaretçi konusu bir ifade eksikliği değil de fazlası var burada. İşletmede daimî olarak istihdam edilen maden mühendisi. Yani hakikaten birbirine yakın birçok işletme de ve daimî her işletmede bir mühendisin istihdam edilmesi konusu, ekonomik büyüklüğü açısından yeterli olmayan işletmelere bir yük getirecektir. Zaten yönetmelikte var değil mi bunun tanımı?

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI TEMSİLCİSİ MEHMET TORUN – Kanunda var.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Kanunda yok, yönetmelikte var.

Yani bunu bu şekilde ifade edersek ek bir yük getirecek, bence bunun çıkması uygun olur.

BAŞKAN – Gerginlikle cevap vermek zaten size yakışmaz, katkı sağlayacak şey istiyorum. Senden onu bekliyorum Hocam.

Buyurun.

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI TEMSİLCİSİ MEHMET TORUN – Değerli Başkan, değerli üyeler; ben bir iki konuya açıklama getirerek sözlerime...

BAŞKAN – Bu konuyla ilgili mi?

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI TEMSİLCİSİ MEHMET TORUN – Bu konuyla ilgili ama şunu söyleyeyim: Önce bir maden kanunu yapıyoruz ve bir maden işletmesinden bahsediyoruz.

Madencilik dünyanın en zor işi, en riskli işi ve dolayısıyla burada da yapılacak işlerin tanımlarına lütfen o çerçevede bakalım. Yani “Bir daimî nezaretçi o ocağa da baksın, bu ocağa da baksın.”a geleceğim, onun yanlışlıklarına ama, Ünal Bey biraz önce bilgi istemişti, arkadaşlar verdiler ama şunu söylemek istiyorum: Daimî nezaretçilik şu anda kanunda var, yani bir istihdam artışı getirmeyecektir bu önerge. Niye getirmeyecektir?

Daimî nezaretçilik var ve yönetmelikte şöyle bir kısıtlama getirildi. 2010’dan bahsediyorum: “Bize yük oluyor, 15’ten fazla işçi çalıştıran yerlerde daimî nezaretçi olsun, 15’ten az olan açık işletmelerde daimî mühendise gerek yok.” diyerek zaten bizim o hakkımız kısıtlandı. Yani madenlerin maden mühendisi nezaretinde üretimi maddesi orada bile kısıtlandı. Dolayısıyla...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Kısıtlanmış idi, şimdi bu yasaya konunca ne olacak?

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI TEMSİLCİSİ MEHMET TORUN – Ama eğer biz tekrar kapasiteye göre yan ocaklara da baksın dersek, bu...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Bakın, “daimî olarak istihdam edilen” diyoruz ya. Ne olacak? Bu yasa, yönetmelik değil.

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI TEMSİLCİSİ MEHMET TORUN – Oraya geleceğim şimdi.

Bakın, ben, şimdi, daimî nezaretçinin Türkiye’de sayısının yeterli olduğunu düşünüyorum ve her yıl 800 tane maden mühendisi mezunu veriyor bu okullar. Dolayısıyla, burada sayıdan dolayı bir tereddüdünüz olmasın. Nitelik olarak sıkıntı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 35

olabilir, ben de tartışıyorum, hatta bir sürü okulun kapatılmasıyla ilgili dava açtık biz, YÖK'e dava açtık, dedik ki "Bu kadar okul açmayın, çünkü kalite düşüyor." Bu ayrı bir tartışma konusu.

Şimdi, işverenlere cevap vermeyeceğim ama şunu üzülerek duydum: Sorumluluğumuz yok deniliyor, otuz yılda 40 tane maden mühendisi yaşamını yitirdi. 40 tane maden mühendisi otuz yılda. Şu anda 200'e yakın meslektaşım yargılanıyor, cezaevindeler. Hâlâ sorumluluğumuz yoksa, lütfen biraz daha yükleyin, biz taşıyalım o yükü.

Ben burada işveren kavgası vermeyeceğim, işverene şöyle böyle demeyeceğim ama açık sınırının altında ücret veren işverenler de lütfen örgütleri tarafından denetlensin. Eğer bir mühendis şu anda 800-900 liraya çalışıyorsa -size belgeleri getirebilirim- bu ayıp bizim ayıbımız, ülkenin ayıbıdır.

Ben bunu burada tartışmayacaktım, çünkü konumuz değildi ama madem biz bir kanun çalışması yapıyoruz, lütfen, gelin, özlük haklarıyla, iş güvencesiyle, iş kazalarıyla bir kanun yapalım ve bunu tartışalım. Yoksa maddeyi alıp burada tek başına bakarsak eksik görürüz.

Ben 3 kez yargıldım teknik nezaretçilik yaptığım için, bilirim nasıl olduğunu bunun. Ölümle de bilirim, yaşadım, meslektaşlarımızı kaybettik, işçileri, emekçileri kaybettik. Burada bunların şeyi yapılmasın ama genelde herkes sorumluluğunu biliyor, bildiğine inanıyorum, lütfen işverenler de sorumluluğunu bilsinler.

Benim burada talebim şudur: Daimî nezaretçiliği, net olarak dediğiniz gibi kanuna koyalım, diğer işletmelerde de maliyet unsuru olarak görülmesin, üretim yapıyorsa mühendis olmak zorunda orada. Bunu hiç sağa sola çekmeyelim.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Kanuna koyduk.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Hepsi var işte.

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI TEMSİLCİSİ MEHMET TORUN – Hocam, var da önergelerle şu gelecek önünüzde var işte. Burada "Bize yük oluyor, bu yükü beraber sıkıntı oluyor." geleceği için bunu konuşuyorum.

BAŞKAN – Gelince konuşalım.

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI TEMSİLCİSİ MEHMET TORUN – Ben, bu konuda şu şeyi verebilirim, daimî nezaretçi sayısında bir sıkıntı yoktur, maden mühendisi sayısında, biz bilim ve teknik ışığında mühendislik hizmeti vermeye hazır olduğumuzu meslektaşlarımız adına bildiriyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Arkadaşlar, sevgili dostlar; söz veriyorum, nezaket gösteriyorum, söz isteyen bir daha istiyor. Burası canlı yayın veya tartışma ortamı değil, bunları geçirmemiz lazım.

Alim Hocam, buyurun.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım, ben sadece bir ilave yapmak için söz aldım. Bu gerçek ya da tüzel kişi tanımı üzerinde biraz daha düşünmemizde fayda olduğunu düşünüyorum. Yani yetenekleri olan, her türlü yeterliliği olan bir kişi de yetkilendirilmiş tüzel kişi olabilmeli ve bu endişeyi de ortadan kaldıracaklarıdır. Onun için, bu tanımın sonuna, Sayın Müsteşarım tabii ki gerekçesini söyledi ama gerçek ya da tüzel kişiler olarak bir ilavede bulunursak, yönetmelikte bu gerçek kişilerin yetkilendirilme, tek başına yetkili olabilmesine ilişkin şartları daha detaylı koyarız, ama buraya, bu tanımda gerçek yani bir kişinin de yetkilendirilmiş tüzel kişi olabileceğine ilişkin kanuni garantiyi koymamız gerektiğini düşünüyorum.

Daimî nezaretçiye de sektörden gelen talepler doğrultusunda, kendi başına veya ortaklaşa şekilde işletmelerde daimî olarak istihdam edilen maden mühendisini tanımlama şeklinde bir düzeltme yapalım. Yani 2 tane ya da 3 tane küçük komşu işletme bir daimî nezaretçi bulundurabilsin. Onun için, o detayı yönetmelikte tanımlamakla beraber, kanunda da kendi başına veya ortaklaşa şekilde işletmelerde daimî olarak istihdam edilen maden mühendisini kasteden bir tanım getirmemiz lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

TOBB TÜRKİYE MADENCİLİK MECLİSİ BAŞKANI İSMET KASAPOĞLU – Teşekkür ederim.

Efendim, bir madencilik yaşından söz ediliyor, bari ben de katkıda bulunayım, ben de elli iki yıllık...

BAŞKAN – Mehmet Bey, İsmet Bey o zaman sizden daha tecrübeli. Mehmet Bey sizin öğrenciniz.

TOBB TÜRKİYE MADENCİLİK MECLİSİ BAŞKANI İSMET KASAPOĞLU – Şimdi, biraz evvel sevgili milletvekilimiz Kemal Bey dedi ki: "Bu daimî nezaretçi meselesini açalım."

Bakın, şimdi samimi olarak konuşalım. Bundan evvelki yasada bulunan daimî nezaretçi kimdir? Teknik nezaretçinin görevi, işletmelere belli zamanlarda gelip, işler teknik zorunluluklara, hukuki zorunluluklara uygun mu yönetiliyor diye bakıp, deftere not etmektir. Şimdi daimî nezaretçi yapıyoruz, her işletmeye de bir tane gönderiyoruz. Nezaretçi ne demek? Bakıcı demek zaten.

Şimdi, her işletmede işverenin ihtiyacı olan üretimi yürütecek bir mühendise ihtiyacı var, orada zaten bir mühendis var, bir de onun üzerine bütün gün orada bakacak bir mühendis istiyoruz. Böyle şey olur mu ya?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 36

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Öyle midir efendim?

TOBB TÜRKİYE MADENCİLİK MECLİSİ BAŞKANI İSMET KASAPOĞLU – Onun için, her maden işletmesinde bir madencilik teknik elemanı çalıştırmak zorunludur deyin, amenna, ama ona “daimî nezaretçi” demeyin. Daimî nezaretçi bir işletmeye gider, yarım saatte uygun mu değil mi projeye bakar, not eder, gider. Her gün onu orada oturtmanın âlemi ne? Bunu düzeltelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Kurum anlatsın bize daimî nezaretçinin görevlerini.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Benim önergemi kabul edersen çok güzel yakışacak.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Geçmeye bakarsan, kabul ederiz hemen geçer de mesele o değil. Daimî nezaretçinin görevlerini bize bir söyleyin ya, sırf böyle bakacak mı trene bakar gibi?

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Şimdi, Sayın Başkanım, Alim Hocam bir noktaya temas etti. Şimdi, zaten bu projelendirme bir madende çok farklı alanları ihtiva ediyor. Sadece bir tek maden mühendisinin belki yapamayacağı bir iş, yani bir ekip çalışması olacak. Dolayısıyla, bu yetkilendirmiş tüzel kişilik, tamamen kaliteyi artırmak, daha iyi proje ortaya çıkarmak için ve kaygıları da düzelterek ortaya çıkardık, amaç bu, yoksa maden mühendisi zaten çalışacak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Şimdi, Sayın Müsteşarım, biz, kanunun detayına, yönetmeliklerinizin detayına vâkıf değiliz, lütfen, bize daimî nezaretçi ne iş yapacak, bunu bir anlatın, yani Sayın Kasapoğlu’nun dediği gibi mi, yoksa farklı bir şey mi, bunu bir görelim.

BAŞKAN – Diğerlerinin de sorusunu alalım, ondan sonra cevaplayın.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Şimdi, şu tüzel kişilik konusuna da değinmek istiyorum. Ben düşüncemi söylemiştim. Tabii, yönetmelik hazırlanacak, yönetmeliğe göre... Bazı küçük işletmeler olur ki bir kişinin imzasıyla o proje işlem görebilir, ama bazı projeler vardır ki büyüktür, bunda maden mühendisinin yanında makine mühendisinin, elektrik mühendisinin, jeoloji mühendisinin de imzalarına ihtiyaç olabilir, böyle bir şeyle... Yani biz, burada, bir de tüzel kişiyi tarif ederken “gerçek kişi” diye altına nasıl yazalım, o başlığıyla çelişiyor bir kere, tüzel kişiyi tarif ederken gerçek kişi yazacağız altına.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Ama “yukarıdaki vasıfları haiz” diyoruz, orada tanımlanıyor,

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Bir kişiyle de tüzel kişilik olabildiğine göre sorun yok.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

Biraz kısa olsun, oylayacağım, sonra açıklama isteyeceğim.

MADEN MÜHENDİSİ SELAHATTİN KAYA – Sayın Başkanım, sayın iştirakçiler; biraz evvel Sayın Torun’dan başladı, o “otuz beş” dedi, İsmet Bey artırdı, ben de artırmak istemiyorum, altmışa geldim...

BAŞKAN – Evet, Mehmet Torun, torun olarak kaldı.

MADEN MÜHENDİSİ SELAHATTİN KAYA – “Mesele yaşta değil baştadır.” derler.

Şimdi, bakıyorum maden işletmecisi neredeyse tu kaka edilmiş gibi bir durumda, mühendislerden bahsediliyor, peşinden, inşaat, makine, elektrik ihtiyaçlarından bahsediliyor, ama eskiden beri vardı, küçük madenciler vardı, büyük madenciler vardı. 2010’dan sonra “çantacılar” ve “bavulcular” diye ikiye ayrıldı madenciler, ama ben çantacılar sahip çıkan birisiyim, hâlâ da buna sahip çıkıyorum.

Şimdi, diyorsunuz ki daimî olarak bir tane mühendis orada bulundursun. Peki, o işletmenin sahibi buna tahammül edebilecek durumda mıdır? İşletmenin büyüklüğü var, küçüklüğü var. Değil mi? Eskiden Zonguldak’ta bile “50 işçi çalıştıranda şu mühendis bulunur, daha fazlasında şu olur.” diye şartlar geliyordu.

Bu ham olarak hazırlanmış bir taslak diyorum. Şu anda, bu taslağı, bilmiyorum, hiç gündeme getirmememiz gerekir diye düşünüyorum. Neden? Bu ülkenin küçüğü de var, büyüğü de var, dolayısıyla bu şartları tam olarak ortaya koymadıktan sonra hiçbir işe yaramaz diye düşünüyorum.

Sayın Vekilim Alim Bey biraz evvel dedi ki “Bir fon oluşturulsun, teknik nezaretçilerin ücretleri bu fona yatırılsın.” Bunu candan destekliyorum. Neden destekliyorum? Çünkü, maden mühendisi bir arkadaşım geçen geldi bana, “Altı senedir maaşımı alamıyorum. Yapacak bir şey de yok, bıraksam bırakamıyorum.” bilmem ne diyor.

BAŞKAN – Nasıl geçiniyor altı senedir alamıyorsa?

MADEN MÜHENDİSİ SELAHATTİN KAYA – Şimdi, bakınız, şunu yapmamız gerekiyor: Birisine, işverene bağlıysa teknik nezaretçiden çok bir şey beklemeyelim, bekleyemezsiniz. Her şeyi, işletme sahibinin aleyhine yazması

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 37

gereken şeyleri insanız, yazamaz. O zaman Alim Bey'in dediği gibi eğer bir fondan bunun paraları gelirse o zaman devletin adına çalışıyormuş gibi teknik nezaretçileri çalıştıralım, bu da yeterli diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Sayın Müsteşar Yardımcımızdan cevap alıp oylayacağım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI DR. NEVZAT KAVAKLI – Sayın Başkanım, değerli üyeler; çok kısa cevap vermeye gayret edeceğim. Tabii, iki farklı tarafın iki farklı yaklaşımı var, bunu da son derece anlayışla karşılıyorum. Bu kanun Mecliste tasvip görürse bizim daimî nezaretçiden beklentimiz idare olarak orada resmî muhatap alacağımız teknik kişidir. İşletmenin büyüklüğüne bağlı olarak bazı hâllerde birden fazla, onlarca maden mühendisi meslektaşım o işletmede görev yapacaktır. Bazı hâllerde ise vardiya bile olmayacak, tek meslektaş bulunacaktır. Dolayısıyla, burada bir tereddüde mahal yok. Öte yandan...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Mühendisin üstünde bir mühendis mi olacak küçük yerde?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI DR. NEVZAT KAVAKLI – Hayır efendim, işletmeciler onlardan bir tanesini bize “Senin muhatabın budur.” diyecek, bu kadar.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Tamam.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI DR. NEVZAT KAVAKLI – Kaldı ki yönetmelikle yazacağız bunları. Öte yandan, komşu işletmeler, bugün “I(a)” dediğimiz işletmelerin her birine bir daimî nezaretçi atanması gibi bir beklentimiz yok, işletmeye böyle bir yük yüklemek gibi bir projeksiyonumuz da yok. Bunların hepsi ayrı ayrı, faaliyetin türü, kapasitesi, ölçeği dikkate alınarak yönetmelikte tarif edilecek.

Arz ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Hükûmet bu önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Başkanım, zaten şu anda “daimî nezaretçi” tanımı mevcut kanunda aynıyla var, yazmanın bir anlamı yok. Yani, katılıyorum, tamam, biz de katılalım da yaptığımız işi doğru yapalım. Yani, harf dahi değişmeden şu anda mevcut kanundaki aynı tanım buraya geliyor.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Kanun mu bak bakayım.

BAŞKAN – Yönetmelik.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Yönetmelik. Biz de sağlamlaştırıyoruz, kanuna yazıyoruz.

BAŞKAN – Mehmet Torun Hocamın gösterdiği yönetmeliği kanun yaptık.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Problem yok, tamam.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 Sayılı 3213 Sayılı Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2 nci maddesine aşağıdaki tanımların eklenerek Maden Kanunu'nun 3 üncü maddesinde yer alan "Nezaret" ve "Nezaretçi" tanımlarının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Osman Aydın
Aydın

Kemal Değirmendereli
Edirne

Ümit Özgümüş
Adana

"Nezaret: İşletmelerin tekniğe, maden mevzuatına ve projesine uygun olarak yürütülmesinin gözetimi."

"Nezaretçi: İşletmelerin tekniğe, maden mevzuatına ve projesine uygun olarak yürütülmesi yönünden nezaretini yapan sorumlu ve yetkili maden mühendisi."

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Maden Kanunu'nda bulunan nezaret ve nezaretçi tanımı 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu sonrası eksik ve 6331 sayılı Kanuna aykırı hükümler taşır duruma gelmiştir.

6331 sayılı Kanun ile nizamnameler (tüzükler) kaldırılmış olmasına rağmen, mevcut kanun tanımında "Nezaret: İşletmelerin tekniğine ve emniyet nizamnamelerine uygun olarak yürütülmesinin kontrolü, Nezaretçi: İşletmelerin teknik ve emniyet yönünden nezaretini yapan sorumlu ve yetkili maden mühendisi." olarak tanımlanmaktadır. Yapılan yeni tanımlama ile nezaret ve nezaretçi tanımı güncellenmiş, aynı zamanda iş güvenliği uzmanı ile nezaretçinin görev ayrımının yapılabilmesi amaçlanmıştır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 38

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Son önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 Sayılı 3213 Sayılı Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın çerçeve 2 nci maddesi ile değiştirilen "Yetkilendirilmiş Tüzel Kişiler" tanımının aşağıdaki gibi değiştirilmesini ve aşağıdaki tanımların eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Osman Aydın

Kemal Değirmendereli

Ümit Özgümüş

Aydın

Edirne

Adana

"Yetkili Tüzel Kişiler: Genel Müdürlükçe yetkilendirilen, ilgili meslek odalarına tescili yapılmış, bu kanun kapsamında Genel Müdürlüğe verilmesi gereken faaliyet raporları, projeler gibi her türlü teknik belgeyi hazırlamaya yetkili, ortaklarının tamamı mühendislerden oluşan tüzel kişileri,"

"Yetkili Bürolar: Genel Müdürlükçe yetkilendirilen, ilgili meslek odalarına tescili yapılmış, IV. Grup (b) bendi madenler hariç bu kanun kapsamında Genel Müdürlüğe verilmesi gereken faaliyet raporları, projeler gibi her türlü teknik belgeyi hazırlamaya yetkili mühendislik bürolarını,"

"İlgili Meslek Odaları: TMMOB Maden Mühendisleri Odası, TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası ve TMMOB Jeofizik Mühendisleri Odası Genel Merkezlerini,"

BAŞKAN – Buyurun Ünal Bey.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayın Başkanım, şimdi, yetkilendirilmiş tüzel kişilerle ilgili verdiğimiz önerge Komisyonumuzca kabul edilmiştir. Dolayısıyla, Komisyonun bu iradesi ortadayken yeni baştan “Yetkilendirilmiş tüzel kişiler ne olsun?” diye bu konuda yeni bir önerge görüşülemez yani. Bu abesle iştigaldir. Çünkü Komisyon az önce bunu tartıştı ve yetkilendirilmiş tüzel kişileri tarif etti ve kabul edildi, benimsendi. Şimdi yeni bir önergeyle “Yetkilendirilmiş öyle olmasın da böyle...” Ya, az önce kabul etti Komisyon. Komisyonun bu konudaki iradesi ortadadır. Usul açısından... Ama bilemiyorum, takdir sizin.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Kacır'ın konuşmasından konuyu bilmeyen arkadaşlarımız şöyle anlar: Biz önerge verdik ama verdiğimiz önergeden sonra başka bir önerge veriliyor, Komisyonun kabul ettiği şey tekrar başka bir önergeyle değiştirilmeye çalışılıyor. Bu önerge öyle bir önerge değil.

BAŞKAN – O anlama geldi sanki Sayın Ünal Bey'in söylediği.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bu, öyle bir önerge değil. Bu önerge...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Nasıl bir önerge?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Müsaade et de anlatacağım nasıl bir önerge olduğunu. “Böyle değil...” diye başladım, nasıl olduğunu da anlatacağım, sabırlı ol. Yaşına, başına uygun olarak sabırlı olman lazım, haydi biz genciz biraz sabırsızız, sen daha yaşlı başlısın, sabırlı olman lazım.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Boşuna zaman da kaybetmeyelim...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Zaman kaybetmezsiniz.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Emek de kaybetmeyelim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi, arkadaşlar, bakın, az önce sizin kabul ettiğiniz, bizim reddettiğimiz önergeye İsmet Kasapoğlu dedi ki: “Biz her yerde bir tane mühendis, bir de başına daimî nezaretçi mi koyacağız?” Başka bir arkadaşımız dedi ki: “Ya, kardeşim, her işletmeye birer tane mühendis mi koyacağız?” Müsteşar Yardımcısı da açıklama yaptı “Aslında daimî nezaretçilik olayını biz yönetmelikte anlatacağız, olay şudur: Şu an bir işletmede çalışan mevcut mühendis daimî nezaretçidir, biz bunu yönetmelikte düzenleyeceğiz.” dedi. Yani senin tanımlaman aslında şu anki yürürlükteki yapıyı anlatan bir tanımlama, hiçbir şey değil. Biz farklı bir şey söylüyoruz.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayın Tanal'a anlatırsın onu, Sayın Tanal “Bu, mühendis olmayabilir.” dedi, biz de mühendis olacak diye kanuna yazdık.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – İyi yapmışsınız!

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 39

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Ne yapalım yani, herkese bir şey diyorsunuz? Minare düzeltmekten başka bir iş yapmıyoruz yani, durmadan minare düzeltiyoruz.

BAŞKAN – Ünal Bey, şöyle: Sayın Tanal dışarıdan gelen bir vekilimiz, burada Susam'ın fikri bizim için daha önemli.

Buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bu çalışmayı, bu önergeyi sektör dâhil, mühendis arkadaşlar dâhil hazırladık, çalıştık. Bu cumartesiden önce çıkan tartışmalar ışığında beraberce oturup olumlu bir şekilde hem Bakanlığın iyi niyetle sektördeki mühendislerin yetkilendirilmesi konusunda isteklerine cevap verecek yetkili tüzel kişiliği oluşturalım hem de mevcut mühendis arkadaşlarımızın hak ve menfaatlerini koruyacak, odayla bağlarını da güçlendirecek ama aynı zamanda da bu anlamıyla yasal statülerini koruyacak bir önerge hazırlayalım dedik. Bu önerge aslında bu, bu çalışma yani bu bizim kendimizden çıkardığımız siyasi bir önerge falan değil, bu önerge bilimsel bir önerge. Bu önergenin altında yatan olay şudur: Arkadaşlar, bir güvensizliğimiz var. Şimdi, şöyle bir güvensizlik var: Burada yetkilendirilmiş tüzel kişi çıkınca bana göre, ben şöyle anlıyorum: Bakanlık yetkilendirilmiş tüzel kişilikte sınırlı sayıda yetkilendirilmiş tüzel kişilik oluşturacak, bu oluşturulmuş tüzel kişilikler hem sektör açısından hem mühendis açısından tehlikeli olacak, hormonlu bir yapı olacak. Kendilerine mühendis çalıştıran, yüzde 51 hissesi olan proje büroları oluşacak, bu proje bürolarından hem işverenler geçecek hem mühendisler geçecek diye bir korkumuz var. Benim öyle bir korkum var, çok net söylüyorum, böyle bir yapı oluşacağından korkum, kuşkum var. Bu hem sektöre zarar verecektir...

BAŞKAN - Sayın Susam, ne olur korkuyla yaşamayın, korkuyla yaşayan adam mutlu yaşayamaz.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Anladım, bu korkuyu telafi etmenin yolunu söylüyorsunuz burada.

İkinci aşaması, bu korkuyu telafi etmek için bir çözüm bulduk, dedik ki: Kardeşim, bu yapıyı sadece, yetkili tüzel kişilik oluşturmayıp yetkili bürolarda oluşturursanız rekabet oluşturursunuz piyasada, bu yapıyla rekabet eden hem işverenin niteliğine güvendiği, mühendisliğine güvendiği insanlara gidip proje yaptırma noktasında olur hem de Bakanlığın... Bakanlık diyor ki: “Ya, ben iyi bir proje istiyorum.” Ama aynı zamanda dönüyor diyor ki: “Benim kadrolarım iyi bir mühendislik bürolarını ve şeyleri yapabilecek, denetleyebilecek teknik kadrodan eksik, noksan.” Şimdi, arkadaş, siz “Yönetmelikle yapacak.” diyorsunuz ama yetkilendirilmiş tüzel kişilikleri, bunların iradi olarak kimlerden oluşacağı, kimlere verileceği, yetkili bürolardan, bu ülkede herkesin oradan geçmek zorunda kalacağı bir yapı da oluşturulabilir. Bu kuşkular var. Onun için, yetkili bürolarda yapın, verin kardeşim, o arada rekabet oluşsun, herkes bu sektörde bu işten yapsın. Çıksın kendine güvenen, aslan gibi, iyi eğitim almış, kendini yetiştirmiş, beş yıl, üç yıl neyse mühendis olarak bir ocakta çalışmış adam, ertesi gün çıksın büro kursun, o büroda yapsın, yetkili büro olsun veya “Ben bu işi biliyorum, projelendirme konusunda uzmanım, yurt dışında çalıştım, geldim, burada yapacağım.” desin. Bunlara da yetki verin.

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Bu insanlar büroda çalışacaklar zaten.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Lütfen bana müdahale etmeyin, ben anlatayım dediklerimi, siz de şey yaparsınız, sonuçta oyluyorsunuz, bizi şey yaparsınız.

BAŞKAN – Bir de söz isterseniz iyi olur.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – İkincisi: Bakın arkadaşlar, mühendislerden şikâyet eden arkadaşlarımıza söylüyorum: Mühendislerden şikâyet edebilirsiniz, mühendislerden şikâyeti en aza indirmenin yolu da mühendis odalarının ve TMMOB'un ayakta olmasıdır. Örgütlü mühendisleri denetlersiniz, eğitirsiniz, disipline edersiniz ama örgütsüz bir yapıyı denetleyemezsiniz. Nasıl siz işverenler olarak diyelim ki ticaret odası meslek komitesinde, İhracatçılar Meclisinde veya TÜMMER gibi sivil toplum örgütlerinde kendi içinizdeki olumsuzlukları o örgütlü yapıyla ortadan kaldırıp mesleğinize saygınlık kazandırıyorsanız, aynı şey mühendis odaları için de geçerlidir. Mühendis odalarının saygınlık kazanması, aynı şekilde, mühendislerin hem disiplinli olması hem saygın olmasını getirir. Bunlar birbiriyle iç içe geçmiş olan konulardır. Bunlara böyle bakmak lazım. Biz burada karşılıklı bu saygınlığı oluşturma konusunda bir önerge verdik, takdir yüce heyetinizindir.

BAŞKAN – Allah razı olsun. Çok teşekkür ederim.

Alim Hocam, buyurun.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Başkanım, usul açısından bir şeyi hatırlatmak istiyorum: Sizin tabii, bu işi bildiğinizi çok iyi biliyorum. Biz cuma günü ayrılırken hafta sonu ve pazartesi günü mümkün olduğunca sektörün ve tarafların anlaştığı bir metin oluşturulursa, onlar üzerinden hızla bu kanun tasarısını bitiririz diye sözleşerek ayrıldık ama şimdi görüyorum ki hiçbir şey değişmedi. İktidar partisine mensup milletvekili arkadaşlarımız önergeyi hazırlıyor, kabul ettiriyor, ondan sonra diğerlerine gerek kalmıyor. Yani, mümkünse önce diğer teklifleri değerlendirelim, o önergeleri işleme alalım; kabul edilir, edilmez, olmaz ise en son sizin kabul edeceğiniz önerge hangisiyse onu konuştuğuktan sonra işi bağlayalım. Şimdi, haklı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 40

olarak, Sayın Susam ve arkadaşlarının önergelerini görüşmeden bunu kabul edince bu sıkıntı doğdu. Biz bekliyoruz ki, mümkünse ortak önergelerle, değilse kabul edilecek tarafların üzerinde anlaştığı metinle bu işi yapalım.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – O önergeler geç geldi.

BAŞKAN – Hocam, fotokopiden geç geldi. Özur dileriz, haklısınız.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Ondan dolayı yani burada Sayın Susam'ın yakınması yerinde. Sayın Kacır'ın hatırlatması o da yerinde, doğru. Ama usul açısından da buna dikkat edersek iyi olur.

BAŞKAN – Her ikinize de, ben size de, her iki hocaya da teşekkür ediyorum. Herkes haklı. Herhâlde tek haksız olan ben gibi gözüküyorum.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sağ olun.

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 14-3213 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 29- İşletme faaliyeti, projesine ve bu Kanunun ilgili hükümlerine göre yürütülür. İşletme projesine aykırı faaliyette bulunulmasının tespit edilmesi halinde projeye uygun faaliyette bulunulması için ruhsat sahibine altı aya kadar süre verilir. Bu süre sonunda projeye uygun faaliyette bulunulmaması halinde 50.000 TL idari para cezası verilerek üretim faaliyeti durdurulur. Ancak, projeye aykırı faaliyetlerin işletme açısından tehlikeli olduğunun tespit edilmesi halinde tehlikeli durum giderilinceye kadar üretim faaliyetleri doğrudan durdurulur.

İşletme projeleri ve değişiklikleri uygulamaya konulmadan önce Genel Müdürlüğe sunulması zorunludur. Aksi takdirde üretim faaliyeti durdurulur. İşletme projeleri ve değişiklikleri ile ilgili dokümanlar ve işletmelerin faaliyetlerinin durdurulmasına dair işlemler Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Bakanlık tarafından karşılıklı olarak elektronik ortamda erişime açılır.

İşletme projesinin uygulanması ve faaliyetler yetkilendirilmiş tüzel kişilerce izlenir ve izleme raporları Genel Müdürlüğe sunulur. Projeye aykırı faaliyetlerin işletme açısından tehlike oluşturması halinde yetkilendirilmiş tüzel kişiler tarafından üç gün içinde Genel Müdürlüğe, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına, valiliğe ve ruhsat sahibine bildirilir.

Yetkilendirilmiş tüzel kişiler ruhsat sahalarındaki faaliyetlerin projesine uygun olarak yürütülmesinin izlenmesinden bu Kanun kapsamında sorumludur.

Ruhsat sahibi, her yıl Ocak ayı sonuna kadar bir önceki yıl içinde gerçekleştirdiği işletme faaliyeti ile ilgili teknik belgeleri, işletme faaliyet raporunu ve işletme sahasında arama yapmış ise arama ile ilgili bilgileri Genel Müdürlüğe vermekle yükümlüdür. Yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde 30.000 TL idari para cezası uygulanır. Yükümlülük yerine getirilinceye kadar üretim faaliyeti durdurulur.

I. Grup (a) bendi madenler için ruhsat sahibi, her yıl Ocak ayı sonuna kadar bir önceki yıl içinde gerçekleştirdiği işletme faaliyeti ile ilgili işletme faaliyet raporunu, büyükşehir belediyesi olan illerde valiliklere, diğer illerde il özel idaresine vermekle yükümlüdür. Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde 30.000 TL idari para cezası uygulanır. Yükümlülük yerine getirilinceye kadar üretim faaliyeti durdurulur.

Maden ruhsat sahaları ile hammadde üretim izin sahalarında rezervin verimli bir şekilde değerlendirilmesi, can ve mal güvenliği tedbirlerinin alınması amacıyla birden fazla ruhsatın birbirine mücavir olarak bulunduğu sahalarda faaliyetlerin ortak bir proje çerçevesinde yapılmasına hak sahiplerinin rızasının olması halinde Genel Müdürlük kararı ile, ruhsat sahiplerinin rızasının olmaması halinde Bakan onayı ile karar verilebilir. Bu amaçla, ortak ruhsat alanları içinde belirlenecek termin planları dikkate alınarak işletme izin alanları yeniden düzenlenebilir.

I. Grup madenler ve II. Grup (a) bendi madenler için maden işletme yöntemi, faaliyetin yapıldığı bölge, madenin cinsi, yapılacak yatırımın çevresel etkileri, şehirleşme gibi hususlar dikkate alınarak madencilik faaliyetleri kısıtlanabilir. Valiliklerce yapılan ildeki planlama çerçevesinde Genel Müdürlüğün uygun görüşü alınarak maden bölgeleri oluşturulabilir. Oluşturulacak maden bölgelerinin altyapı hizmetleri valiliklerce yapılır. Kısıtlanan alandaki ruhsatlar rezerv miktarları göz önünde bulundurularak maden bölgelerine taşınarak ruhsatlandırılır. Bu tür ruhsatlandırma işlemi ihalelik sahalara üzerine de yapılabilir. Bu fıkrada belirtilen taşıma işlemleri, ruhsat sahiplerinin de rızasının olması halinde Genel Müdürlük kararı ile ruhsat sahiplerinin rızasının olmaması halinde 7 nci maddede belirtilen Kurul kararı ile yapılabilir. Taşıma işlemi yapılırken ruhsat sahiplerinin kazanılmış hakları korunur. Ruhsat sahasında bulunan tesislerin sökülmesi,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 41

taşınması ve yeniden inşa edilmesine ilişkin masraflar Bakanlıkça tespit ettirilir ve kısıtlama ve taşıma işlemini talep eden kamu kurum ve kuruluşu tarafından ruhsat sahibine ödenir."

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bakanlık bir açıklama yapsın niye bu maddeyi koymuş. Bu kanunu anlamakta zorluk çekiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Müsteşarım, bu kanunu anlamakta zorluk çeken vekillerimiz var. Bu konuda bir açıklama rica ediyoruz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, bu çerçeve 14'üncü maddeyle 3213 sayılı Kanun'un "İşletme faaliyeti" başlıklı 29'uncu maddesi yeniden düzenleniyor. Burada başlıca yapılan değişiklikler şunlar: Öncelikle Maden Kanunu'nda teminat iradı şeklinde cezalandırılan birtakım cezalar para cezasına dönüştürülüyor. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığıyla veri paylaşımı için düzenleme yapılıyor. Malumunuz, son yaşanan kazalarda projelerin teatisinde bir sorun olduğu şeklinde bir basına bilgi yansıdı. Bunu telafi etmeye matuf bir düzenleme.

Yine, proje uygulamalarının ve faaliyetlerin tüzel kişilerce izleneceğine ilişkin yetkili tüzel kişiliklerle ilgili yaptığımız düzenlemeye paralel olarak tehlikeli bir durumun olması hâlinde ilgili makamların bilgilendirilmesine ilişkin bir düzenleme yapılıyor. Burada belki bir önergeyle tüzel kişiliklerin izleme görevinin kaldırılmasına paralel olarak burada da bir düzenleme yapmak gerekecek.

Yine, tüzel kişilerin faaliyetlerinin projeye uygunluğunu izleme konusunda bir düzenleme yapılması gerekiyor.

Maden Kanunu'nda geçen teminat iratları yerine idari para cezalarının getirildiğinden bahsetmiştim.

Yine, Büyükşehir Yasası'nda yapılan değişikliklerin Maden Kanunu'yla uyumlaştırılmasına matuf düzenlemeler var.

Ruhsatların birleştirilmesine, birden fazla ruhsatın ortak bir projeyle işletilebilmesine imkân veren bir düzenleme var.

Valiliklerce kısıtlanan alanlar içerisinde kalan ruhsatların uygun alanlara taşınması ve bu işlemin yapılabilmesi için 3 bakandan oluşan kurul vasıtasıyla karar alınabilmesine ilişkin bir düzenleme var.

Dolayısıyla, ana hatlarıyla bu maddeyle yapılmak istenen düzenlemeler bunlar Sayın Başkanım.

Arz ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Bu anlaşılmayan konu anlaşılmış mıdır acaba Sayın Susam?

Buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ben, bu maddede verilen görevlerin, büyük oranda, Sayın Müsteşarın da açıkladığı gibi, özellikle yaşanan bazı olaylar da dikkate alınarak bazı düzenlemeler yapıldığının farkındayım ama burada benim görmek istediğim ve göremediğim şey şudur: Peki, yetkileri, yetkilendirilmiş tüzel kişilere aktarıyoruz ve benzeri uygulama alanları yapıyoruz. Bakanlık burada işin içinden çekiliyor mu, Bakanlığın görevleri ne, bu maddede Bakanlık ne kadar sorumluluk alıyor? Bununla ilgili genel bir değerlendirmeyi hiç görmüyorum. Burada işletmeye atıyor topu: "Şu şu şu çalışmaları, yıl sonu çalışmaları yılbaşında büyükşehirlerde valiliğe veya büyükşehir belediyesine verilmelidir, tüzel kişiler herhangi bir sıkıntı gördüklerinde bildirmelidir." Peki, Bakanlık ne yapmalıdır? Bakanlık bu işte, taşın altına elini nasıl koyuyor, nasıl bir denetim yapıyor, nasıl bir görevi var? Bunlarla ilgili olarak ben bu kanunun genel ruhunda şunu hissediyorum: Bakanlık "Kazalar oluyor, sonuçlar Bakanlığa çok yansıyor. Ben mümkün olduğunca yetkilerimi devredebim, bu devredilmiş yetkilerle sorumluluklardan da kurtulayım." anlayışı içerisinde mi hareket ediyor? Böyle bir sıkıntı var mı? Ben bu kanunu okuduğumda belirli maddelerde bunları hissediyorum. Benim gördüğüm olay budur. Bakanlığın bu konuda taşın altına elini çok koyduğunu görmüyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Susam.

Alim Hocam, buyurun.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, ben de Sayın Susam'ın işaret ettiği konuya değinmek için söz istemiştim. Yani, MİGEM, bir başka deyişle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının da bu çerçevede bir sorumluluğu üstlenmesinde en azından zamanında yerine getirilip getirilmediği konusunu bir denetlemeyle üzerine alması gerektiğini düşünüyorum. Şimdi, her şeyi yaptı, yaptı, iyi tamam da Bakanlık kontrol edecek bunları, orada da Bakanlığın da bir sorumluluğu olması lazım.

İkinci konu: Daha önce geneli üzerindeki tartışmalar sırasında -yanılmıyorsam bu maddeyle ilgiliydi- bu her yıl ocak ayı sonuna kadar ruhsat sahibinin bir önceki yıl için gerçekleştirdiği işletme faaliyetleriyle ilgili raporu vermesi bizi sıkıntıya sokar diye sektörden bir talep gelmişti. O eskiden nisan ayındaydı, yine nisan olarak kalsın düşünceleri vardı. Onu da bir değerlendirmeye sundum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 42

Dolayısıyla, bu maddede gerçekten bir yerlere Maden İşleri Genel Müdürlüğünün de bu konulardan bir sorumluluk paylaşımına dâhil edilmesi gerektiği düşüncemi tekrarlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Müsteşar açıklama yapmadan bir konuyu da eğer izniniz olursa sormak istiyorum.

BAŞKAN – Şöyle: Kemal Bey’den izin almamız lazım.

Önce Kemal Bey’e söz verelim.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; benim de iki konuda altını çizmek istediğim değerlendirmeler var: Bir tanesi, bu üçüncü ve dördüncü fıkralarda “Yetkilendirilmiş tüzel kişilerce izlenir.” var. Mesela, üçüncü fıkra bu izlemeyi kaldırmıştık. Yani, bunu atlamayalım. Gerçi bizim önergemiz var üçüncü ve dördüncü fıkraların kaldırılmasıyla ilgili olarak.

Yine, Alim Bey’in söz ettiği, bu ocak ayında raporların, faaliyet raporlarının verilmesi söz konusu. Yani, buna nereden ihtiyaç duyuldu? Yani, hakikaten ocak ayı sonunda bunu yetiştirmek mümkün değil, 31 Aralıkta bir sonlanmış faaliyeti; karı var, kışı var. Bunları da şeylerde konuşacak. Acaba hangi ihtiyaçla bu konuldu, onun açıklanmasını rica edeceğim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Susam...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi, bir fıkrayı okuyacağım: “Maden ruhsat sahaları ile hammadde üretim izin sahalarında rezervin verimli bir şekilde değerlendirilmesi, can ve mal güvenliği tedbirlerinin alınması amacıyla birden fazla ruhsatın birbirine mücavir olarak bulunduğu sahalarda faaliyetlerin ortak bir proje çerçevesinde yapılmasına hak sahiplerinin rızasının olması halinde Genel Müdürlük kararı ile, ruhsat sahiplerinin rızasının olmaması halinde Bakan onayı ile karar verilebilir. Bu amaçla, ortak ruhsat alanları içinde belirlenecek termin planları dikkate alınarak işletme izin alanları yeniden düzenlenebilir.”

Bu madde, örneğin Ermenek kazasından yola çıkılarak yazılmış bir madde midir? Bu konuda başka uygulamalar, başka örnekler var mıdır? Bunu da bizimle paylaşırsanız seviniriz.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim Sayın Susam.

Ünal Bey, buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, tasarının 2’nci maddesinde, yetkilendirilmiş tüzel kişilerin hem yapısıyla ilgili hem de faaliyetleriyle ilgili değişiklik yaptığımız malumunuzdur. Yapmış olduğumuz değişiklikler içerisinde bir tanesi de belgelerin hazırlanması, raporların, projelerin hazırlanması, evet, bu yetkilendirilmiş tüzel kişiliklerin görevidir ama tasarıda görünen “ve faaliyetleri izleme” kısmını oradan çıkardık, önergemizde de az önce gördünüz, o kısım yok. Dolayısıyla, yetkilendirilmiş tüzel kişilerin faaliyetleri izleme, denetleme gibi algılanacak bu husus çıkarılmıştır ve bu maddede de söz konusu 14’üncü maddesi tasarının, meri kanunun 29’uncu maddesini değiştiriyor. Burada, tasarıda değiştirilen madde 29’un (3)’üncü fıkrasını yeniden düzenleyen, (4)’üncü fıkrasını tasarı metninden çıkaran ve son fıkrasını da değiştiren arkadaşlarımızın vermiş olduğu bir önerge söz konusudur. Bu önerge, Mustafa Öztürk ve Orhan Karasayar beyefendinin verdiği önergelerdir. Bu önergeyi de göz önünde bulundurduğumuzda, tasarının 2’nci maddesindeki “faaliyetleri izleme” kısmı çıkarıldığı gibi burada da o doğrultuda düzenleme yapılmaktadır. Bu hususu bilginize sunmak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim. Sağ olun.

Özel sektörden...

İÇ ANADOLU MADENCİLER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ MUSTAFA TÜTÜNCÜ – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, Değerli Müsteşarım; bu maddenin (1)’inci fıkrasında projeye uygun faaliyette bulunmayanlar için 50 bin lira gibi bir ceza getiriliyor. Projeye uygun faaliyette bulunmak, madencilik açısından, biz sahada olan insanlar olarak söylüyorum, projeye uygun hareket etmek hemen hemen mümkün değildir. Tam manasıyla projeye uygun olmaya çalışırsınız ama uymak mümkün değildir. Dolayısıyla, burada çok ağır bir cezalandırma var.

Ayrıca, ikinci grup, B grubu madenlerde zaten teminat iradı vardı önce. Teminat iradı 10 bin liraydı. Şimdi aynı işlemi yaptığı zaman suçu 5 katına, 50 bin liraya çıkmış durumda. Bir de sahadaki çalışmalar gerçekten zor. Bunu mümkünse biraz tolere etmemiz lazım. Ruhsat taban bedeli kadar yapsak çok iyi olur. Yoksa, üstümüzde, bütün madencilerin, sahada olan, fiilen iş yapan insanların üzerinde bu 50 bin liralık bedel sanki ağır bir yük gibi gelecek. Bu cezayı vermek istediğiniz zaman, veremeyeceğiniz madenciye bulmak bence mümkün değildir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 43

Saygılar sunuyorum efendim.

(Oturum Başkanlığına Kâtip Mustafa Öztürk geçti)

BAŞKAN – Arkadaşlar, madde üzerinde görüşmeleri yaptık.

Bakanlığımız bir açıklama yapsın, ondan sonra önergelere geçiyorum.

Buyurun...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI DR. NEVZAT KAVAKLI – Sayın Başkanım, Sayın İzmir Milletvekilimiz Mehmet Ali Susam Bey'in yönelttiği soruyla ilgili açıklama yapmak üzere söz istemiştim.

Bunu biraz teknik anlamda açmak istiyorum. Efendim, şu anda uygulamada mücavir hammadde üretim izin sahaları ya da mücavir, özellikle 2A grubu sahalarla şef stabilitesini sağlama imkânının ihmal edildiği, tek kademe şeflerin olduğu ocaklarımız var. Burada ruhsat sahipleri istese de arzu edilen şef stabilitesini sağlayamıyor. O zaman ne yapmak lazım? Yandaki komşu işletmeyle ortak bir proje dâhilinde bu tedbirleri alması gerekiyor. Maksadımız budur. Buna ilişkin epeyce sorunlu sahalar var. Bir de ortak proje olgusu nedeniyle, malum olduğu üzere, can ve mal güvenliğine ilişkin tedbirleri maksimize etmek istiyoruz.

Bakan onayı meselesine gelince, bazı hâllerde Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün bu iradeyi ortaya koyması mümkün olabilecek, bazı hâllerde ise bir üst makamın yetkisini kullanması pratik olacak diye konuldu. Ermenek'le bir alakası yok.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Arkadaşlar, madde üzerinde 5 tane önergemiz var. Önergeleri okutuyorum, daha sonra oylarınıza sunacağım:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 Sayılı 3213 Sayılı Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 14. Maddesi'nin değişik birinci fıkrasında bulunan "50.000 TL" ibaresinin "ruhsat taban bedeli tutarında" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam
İzmir

Osman Aydın
Aydın

Kemal Değirmendereli
Edirne

Hasan Ören
Manisa

Ümit Özgümüş
Adana

Erdal Aksünger
İzmir

BAŞKAN – Konuşacak mısınız?

Buyurun.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bu, biraz önce İç Anadolu Madenciler Derneğinden arkadaşımızın da ifade ettiği gibi, üretim sırasında zaman zaman projenin dışına çıkılması pekâlâ mümkün oluyor ve yine arkadaşımızın söylediği yani eğer daire bu konuyla ilgili 50 bin liralık ceza kesmek istiyorsa kesmeyeceği maden işletmesi hemen hemen yok gibidir. O bakımdan, bizim de önerimiz, bunun ruhsat taban bedeli tutarına indirilmesi uygun olacaktır. Yani, bu işleyen işletmeleri yakacak bir maddedir.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Açıklama yapacak mısınız?

Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Kanunun mevcut hâlinde, işletme projesinde aykırı faaliyette bulunulması ve faaliyetlerin can ve mal emniyeti açısından tehlikeli bir durum oluşturması hâlinde faaliyetlerin derhâl durdurulacağına ilişkin bir düzenleme var. Yeni getirilen düzenlemeyle işletme projesine aykırı faaliyette bulunulmasının tespit edilmesi hâlinde ruhsat sahibine altı aylık bir süre veriliyor. Can ve mal emniyetiyle ilgili bir sıkıntı olmadığı takdirde, projeye aykırılık tespiti hâlinde altı aylık düzeltme süresi veriliyor. Daha sonra, bu süre sonunda aksaklık düzeltilmediği takdirde 50 bin TL para cezası söz konusu ve yine işletme açısından tehlikeli bir durum tespit edildiğinde de üretim faaliyetlerinin durdurulması söz konusu. Dolayısıyla, yeni getirilen düzenlemenin daha dengeli bir yaptırım silsilesi içerdiğini düşünüyoruz. Bu nedenle önergeye katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 44

Görüşülmekte olan 1/1012 Sayılı 3213 Sayılı Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 14 üncü maddesi ile Maden Kanunu'nun 29 uncu maddesinde değişiklik yapan madde metninde yer alan 3 ve 4 üncü fıkraların tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam
İzmir

Osman Aydın
Aydın

Kemal Değirmendereli
Edirne

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Tasarı ile "İşletme projesinin uygulanması ve faaliyetler yetkilendirilmiş tüzel kişilerce izlenmesi ve izleme raporlarının Genel Müdürlüğe sunulması, projeye aykırı faaliyetlerin işletme açısından tehlike oluşturması halinde yetkilendirilmiş tüzel kişiler tarafından üç gün içinde Genel Müdürlüğe, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına, valiliğe ve ruhsat sahibine bildirilmesi öngörülmüş.

Yetkilendirilmiş tüzel kişiler, ruhsat sahalarındaki faaliyetlerin projesine uygun olarak yürütülmesinin izlenmesinden bu Kanun kapsamında sorumlu kılınmıştır."

Uygulama ile ETKB sorumluluğunu özelleştirmektedir. Anayasa'nın 168. Maddesine göre; "Bu durumda gerçek ve tüzelkişilerin uyması gereken şartlar ve Devletçe yapılacak gözetim, denetim usul ve esasları ve müeyyideler kanunda gösterilir."

Tasarı ile tüzel kişilere verilmiş olan izleme yani gözetim yetkisinin Devletten alınarak yetkilendirilmiş tüzel kişilere verilmesi Anayasaya aykırıdır. Bu nedenle fıkraların tasarıdan çıkarılmıştır.

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 Sayılı 3213 Sayılı Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 14. Maddesi'nin değişik beşinci fıkrasında bulunan "Ocak ayı" ibaresinin "Nisan ayı" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam
İzmir

Osman Aydın
Aydın

Kemal Değirmendereli
Edirne

Hasan Ören
Manisa

Ümit Özgümüş
Adana

Erdal Aksünger
İzmir

BAŞKAN – Buyurun, önerge üzerine...

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bu, madde gerçekten bütün maden işletmeleri için önemli bir önerge. Biraz önce de sormuştum bunu. Yani, hemen ocak ayındaki bir faaliyetin karı var kışı var, ocak ayı sonunda yaptığınız, ocak ayı sonuna kadar yapmış olduğunuz üretimin ölçümleri var. O bakımdan, bunu bir ay içerisinde ölçüp, ondan sonra projelendirip haritaya işleyip sunmak hiç mümkün değil. O bakımdan, bunun daha önce olduğu gibi "nisan ayı sonu" şeklinde değiştirilmesi uygundur.

BAŞKAN – Hükûmetimizden bir bilgi alalım, gerekçesi nedir, ondan sonra soralım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, nisan ayı olmasına ilişkin gerekçeler konusunda biz de ikna olduk, dolayısıyla bu önergeye katılıyoruz.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Oh be!

BAŞKAN – Arkadaşlar, Hükûmetimizin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Bir sonraki önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 Sayılı 3213 Sayılı Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 14. Maddesi'nin değişik beşinci ve altıncı fıkralarında bulunan "30.000 TL" ibaresinin "ruhsat taban bedeli tutarında" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam
İzmir
Hasan Ören

Osman Aydın
Aydın
Ümit Özgümüş

Kemal Değirmendereli
Edirne
Erdal Aksünger

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 45

Manisa

Adana

İzmir

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Birçok maddede uygulanan ağır para cezaları yatırımcıya caydırıcı etki yapması sektör açısından büyük dezavantaj yaratacaktır. Özellikle istihdam ve dış ticaret açığı ile mücadele açısından en önemli sektör olan madencilikğin desteklenmesi için bu cezaların makul ve mantıklı bir seviyeye çekilmesi düşünülmüştür.

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmetimizin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Bir sonraki önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 esas numaralı Kanun Tasarısının çerçeve 14 üncü maddesi ile değiştirilmesi öngörülen Maddenin üçüncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve dördüncü fıkrasının taslaktan çıkartılmasını sekizinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Öztürk

Orhan Karasayar

Bursa

Hatay

"Yetkilendirilmiş tüzel kişiler tarafından hazırlanan rapor, proje ve tüm teknik belgeler ruhsat sahibi tarafından Genel Müdürlüğe verilir."

I. Grup madenler ve II. Grup (a) bendi madenler için Valiliklerce yapılan ildeki planlama çerçevesinde Genel Müdürlüğün uygun görüşü alınarak maden bölgeleri oluşturulabilir. Oluşturulacak maden bölgelerinin altyapı hizmetleri valiliklerce yapılır. Kısıtlanan alandaki ruhsatlar rezerv miktarları göz önünde bulundurularak maden bölgelerine taşınarak ruhsatlandırılır. Bu tür ruhsatlandırma işlemi ihalelik sahalarda üzerine de yapılabilir. Bu fıkra da belirtilen taşıma işlemleri, ruhsat sahiplerinin de rızasının olması halinde Genel Müdürlük kararı ile ruhsat sahiplerinin rızasının olmaması halinde 7 nci maddede belirtilen Kurul kararı ile yapılabilir. Taşıma işlemi yapılırken ruhsat sahiplerinin kazanılmış hakları korunur. Ruhsat sahasında bulunan tesislerin sökülmesi, taşınması ve yeniden inşa edilmesine ilişkin masraflar Bakanlıkça tespit ettirilir ve kısıtlama ve taşıma işlemini talep eden kamu kurum ve kuruluşu tarafından ruhsat sahibine ödenir. Tespit edilen masraflar dışında herhangi bir ödeme yapılmaz."

BAŞKAN – Sayın Susam söz istiyor.

Buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Benim elimde olan önergeyle okunan önerge farklı gibi geldi bana. Ben okuyayım elimdeki önergeyi:

"Görüşülmekte olan 1/1012 esas numaralı Kanun Tasarısının çerçeve 15'inci maddesinin..."

BAŞKAN – 14'üncü... Sizin biraz önce sıkıntılı olan bir şeyinizi kaldırıyoruz orada, 14 daha, o ayrı.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ama onun bir daha başını, gerekçeye geçmeden önce, yetkilendirilmiş...

BAŞKAN – Onu işte kaldırıyoruz, o izleme şeyini kaldırıyoruz.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bir başını okur musunuz bu önergenin? Ben yanlış anladım herhâlde.

BAŞKAN – Okuyalım.

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 esas numaralı Kanun Tasarısının çerçeve 14 üncü maddesi ile değiştirilmesi öngörülen maddenin üçüncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve dördüncü fıkrasının taslaktan çıkartılmasını, sekizinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

BAŞKAN – Tamam. Gerekçeyi okutalım...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ondan sonra "yetkilendirilmiş tüzel kişiler tarafından" diye devam eden kısım ne?

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Üçü öyle değiştiriyor işte, üçü öyle değiştiriyor.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Üçü böyle mi değiştiriyorsunuz?

KOMİSYON UZMANI – Evet efendim.

BAŞKAN – İşte o izleme kısmını kaldırıp...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ondan sonraki önergeyi okuduğunuzda "yetkilendirilmiş"ten mi başlıyor?

KOMİSYON UZMANI – Evet. "Yetkilendirilmiş tüzel kişiler tarafından hazırlanan rapor, proje ve tüm teknik belgeler ruhsat sahibi tarafından Genel Müdürlüğe verilir."

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 46

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – “Yetkilendirilmiş tüzel kişiler tarafından hazırlanan rapor, proje ve tüm teknik belgeler ruhsat sahibi tarafından Genel Müdürlüğe verilir. I. Grup...” diye devam ediyorsunuz.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Madencilik faaliyetleri gerçekleştirilirken hazırlanacak rapor, proje ve teknik belgelerin ruhsat sahibince Genel Müdürlüğe verilmesi sağlanmıştır.

I. Grup madenler ve II. Grup (a) bendi madenlerin bulunduğu mevcut ruhsatlı sahaların yerleşim yerlerinin yakınında kalanlarının başka bir alanda maden hakkı verilmesi sağlanarak hem ruhsat sahiplerinin mevcut haklarının korunması hem de yerleşim yerlerinde yaşayan insanların karşılıklı haklarının korunması hedeflenmiştir. Bu işlemin ruhsat sahibinin de rızasının olması kaydıyla Kanunun 7 nci maddesinde belirtilen Kurulun kararı ile yapılabilmesi öngörülmüş, hukuki sorunların ortaya çıkmaması ve ruhsat sahiplerinin kazanılmış haklarının korunması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmetimizin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 14’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeye, 15’inci maddeye geçiyorum, okutuyorum:

MADDE 15- 3213 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 30- Herhangi bir sebeple hükümden düşmüş, terk edilmiş veya taksir edilmiş alanlar ile yeni alanlar ihale yolu ile ruhsatlandırılır. İhale ilânı Resmi Gazetede yayımlanır.

İlan süresi içinde müracaat olmayan sahalar yeniden ihalelik saha konumuna gelir, ihale bedeli yeniden belirlenir.

Maden ruhsat sahasının cinsi, rezervi, bulunduğu bölge, tenörü, istihdam, yatırım, ülke ihtiyaçları ve benzeri hususlar dikkate alınarak şartnamelerde açıkça belirtmek kaydıyla ara ve uç ürün üretme şartını içeren ihaleler yapılabilir. Bu ihalelerde rezervin özellikleri dikkate alınarak ihaleye katılma şartları, taban ihale bedeli, ihale bedelini ödeme şekli ve süresi, üretim süreleri veya tesislerin yatırım süreleri ve diğer hususlar şartnameler ile belirlenebilir.

Ruhsat sahaları arasında tek başına madencilik yapılamayacak büyüklükteki alanlara ruhsat verilmez. Bu alanlar bitişik ruhsat sahipleri arasında ihale edilir. İhalelik durumda olan ve madencilik yapılabilmesi için uygun büyüklükte olmayan sahalar, çevresindeki ruhsatsız alanlar veya diğer ihalelik sahalarla birleştirilerek ihale edilir.

Havza madenciliğini geliştirmek ve jeolojik yapıyı aydınlatmak amacıyla yeni oluşturulan alanlar ile herhangi bir sebeple hükümden düşmüş, terk edilmiş veya taksir edilmiş sahalar, alan sınırlamasına bakılmaksızın birleştirilerek ihale edilebilir. Bu şekilde ihale edilen sahaların ruhsatlandırılmasında 16 ncı maddedeki alan sınırlaması aranmaz.

Mülga 6309 sayılı Maden Kanunu hükümleri uyarınca verilmiş olan ve bu Kanuna göre ruhsat hukuku devam eden çakışmalı işletme ruhsat sahalarında yeni bir maden bulunması halinde, çakışmalı alandaki maden hakkı bu ruhsat sahipleri arasında ihale edilerek ruhsatlandırılır.

Sahaların ihalesinden elde edilen gelirler genel bütçeye gelir kaydedilir. Bu Kanun kapsamındaki iş ve işlemler için ihtiyaç duyulan ödenekler Bakanlık bütçesinde öngörülür."

BAŞKAN – Madde üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 esas numaralı Kanun Tasarısının çerçeve 15 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Filiz

Çankırı

"Herhangi bir sebeple hükümden düşmüş, terk edilmiş veya taksir edilmiş alanlar ile II. Grup (b) bendi ve IV. Grup madenler dışındaki yeni alanlar ihale yolu ile ruhsatlandırılır. İhale ilânı Resmi Gazetede yayımlanır."

"İhale bedeli işletme ruhsat taban bedelinden az olamaz."

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

II Grup (b) bendi ve IV. Grup Madenlerin müracaat yoluyla ruhsatlandırılması çerçevesinde yapılan değişikliğe uyum sağlanması amaçlanmış, II Grup (b) bendi ve IV. Grup Madenler ihale kapsamı dışına çıkartılmış ve bununla beraber ihale bedeline ilişkin alt sınır getirilmiştir.

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 47

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir önerge daha varmış, fotokopiye gitmiş.

Sayın Susam’a bir söz veriyorum.

Buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şu, madde 15’in değiştirdiği 30’uncu maddede, “3213 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.”de üçüncü paragrafta “Maden ruhsat sahasının cinsi, rezervi, bulunduğu bölge, tenörü, istihdam, yatırım, ülke ihtiyaçları ve benzeri hususlar dikkate alınarak şartnamelerde açıkça belirtmek kaydıyla ara ve uç ürün üretme şartını içeren ihaleler yapılabilir. Bu ihalelerde rezervin özellikleri dikkate alınarak ihaleye katılma şartları, taban ihale bedeli, ihale bedelini ödeme şekli ve süresi, üretim süreleri veya tesislerin yatırım süreleri ve diğer hususlar şartnameler ile belirlenebilir.” Bu madde çok muğlak, çok esnek; hatta bazen çok spesifik bir tanımlama içerdiği gibi bir görüşüm var. Bunu bana bir açmalarını istiyorum Sayın Bakanlığın.

BAŞKAN – Tamam.

Sayın Müsteşarım, bu konuda bilgi...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, malumunuz, bu tasarıyla “ihale” kavramı Maden Kanunu’na getiriliyor. Tabii, ihalelik sahaların hepsi ilk kez aranacak sahalar olmayıp bazı sahalarda MTA tarafından yapılmış incelemeler neticesinde ya da işletmeden geri dönen sahalarda rezerv bilgisine ilişkin değerli bilgiler var. Bu sahaların da normal arama sahaları gibi ihale edilmesinin önüne geçmek maksadıyla, eğer elimizde bu tür bilgiler var ise, rezervine ilişkin, tenörüne ilişkin birtakım bilgiler var ise bir de bazı maden grupları için bunların sadece maden tenörü olarak çıkarılıp değerlendirilmesi yerine uç ürün elde edilmesi konusunda bir katma değer görülüyor ise birtakım şartlar öne sürerek yani istihdam şartı, yatırım şartı ve uç ürün üretme şartı gibi birtakım şartlar öne sürerek ihale yapılabilmesine imkân veriliyor. Esasında buna ilişkin bir düzenleme yönetmelikte vardı, ancak söz konusu işlem ihale işlemi olduğu için kanuni bir gerekçeye sahip olması gerekiyordu. Burada da ifade ettiğimiz gibi, bir ihalenin bütün parametrelerinin söz konusu şartname içerisinde yazılacağını açıkça ifade ettik. Burada açık olmayan ne gibi bir husus var ise özellikle o konuda...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ben soruyu soran olarak, açıklamanız için şunu söylüyorum: Bu, her maden için özel bir şartname yapıp, hatta tarife göre ihale yapılabilecek noktayı aşabilen bir durum. Muhakkak sizin söylediğiniz gerekçede çok, böyle “Bizim elimizde bilgiler var, bu bilgiler ışığında biz uç ürün de üretip çok değerli bir noktaya getireceğiz. Bunun için bu ihale şartnamelerini farklı noktaya taşıyacağız.” diyorsunuz ama aynı zamanda da bu aldığınız yetkiyle de adrese teslim işler yapma şansına sahip olunabilir. Yani bu anlamıyla bu nokta riskli ve tehlikelidir. Buna bu anlamıyla da iyi bakmak ve incelemek lazım diye düşünüyorum. Bu konuda bir sıkıntı görmüyor musunuz? Siz çok deneyimli bir bürokratsınız, çok ihaleler yaptınız, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı yaptınız. Bu tanımlama böyle sıkıntıları getirebilir mi? Bu noktada bizim kafamızı açmanızı ve de bir aydınlatmanızı rica ediyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Esasında tam olarak sizin söylediğiniz şeyi yapmaya çalışıyoruz Sayın Vekilim, şu açıdan: Yani her bir ihale kendine özgü şartlar ihtiva edebilir. Nitekim, her bir ihalenin şartnamesi de bir diğerinden farklı olabilir. Bu nedenle, ihale şartnamelerinde hangi hususların belirtileceğini başlık olarak ifade etmiş oluyoruz. Aslolan, ihale şartnamelerinin farklılığı değil, ihalenin aynı olması, aynı kriterlerle ihalenin yapılış tarzının “fair”, kabul edilebilir, şeffaf olmasını sağlamak. Bunu sağladığımız sürece şartnamelerin farklı oluşunun ihalenin şöhretiyle, daha doğrusu, ihalenin kabul edilebilirliğiyle ilgili bir sorun olmaz. Aslolan, ihaleyi düzgün yapmak. İhale şartnameleri çünkü ihaleye katılan herkese verilecek olan aynı dokümandan bahsediyoruz. Bu noktada biz farklı davranılması gereken maden sahalarını farklı şartnamelerle ihale edebilmenin imkânını kanuna getirmeye çalışıyoruz. Tamamen aynı fikirdeyiz, ancak rekabetin ve şeffaflığın ihale sürecinde sağlanacağını söylemek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Madde üzerinde iki adet daha önerge var...

Buyurun.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; tabii burada şuna sanıyorum dikkat etmek gerekiyor: Buradan adrese teslim bir tarif de anlaşılabilir gibi. Yalnız, burada, söz gelimi, bir maden sahasından çıkacak ürünü işleyecek birinin tesisi vardır ama yirmi yıllık, otuz yıllık bir tesistir. Öbür taraftan da bir başka adayın yeni bir tesis kurarak daha verimli bir işletme yapması söz konusu olabilecektir. Bunları giderebilecek mi acaba bu?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 48

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Biz bu konuda bu tür tereddütleri giderebilecek, başarılı ve rekabetçi ihaleler yapılabileceğine inanıyoruz. Yani aslolan, bütün katılımcılara eşit şartları aynı zamanda, aynı mekânda sağlayabilmektir. Bunun sağlanabilmesi konusunda kanunda bu kadar ayrıntılı bir şekilde ihale şartnamesinin başlıkları sayıldıktan sonra bunun yapılabilmesi sadece bizim bu işi yapabilme becerimizle ilgilidir yani daha doğrusu, kamu idaresinin bu işi yapabilme becerisi ve yeteneğiyle ilgilidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde son sözü sektör temsilcimize veriyoruz.

Buyurun.

MADEN MÜHENDİSİ SELAHATTİN KAYA – Sayın Başkan, sayın katılımcılar; iki seneyi geçti herhâlde, MİGEM böyle bir ihale yaptı. O, tabii, yönetmeliğe bazı maddeler getirilmişti, o yönetmelikle yapıldı. Anladığım kadarıyla şimdi bunu kanun maddesi hâline getirmekle kendini güçlendirmek istiyor. Bir yerde haklı buluyorum. Ancak, şöyle bir şey oldu: Bu ihale yapıldığı zaman birkaç sene önce -MİGEM, arkadaşlarımız bilirler tam tarihini- tek tesisi olan bir kişi üzerinde şu kadar bilmem ne üretmek, metal üretmek şartı getirilmişti. Bu yönetmeliğin yani bu ihalenin iptalini gerektirebilirdi. Ancak, ihale...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, bu bir ithamdır. Mecliste... Çok özür dilerim, bu bir ithamdır. Burada dile getiriliyor olması bizim açımızdan rencide edicidir. Yani böyle bir iddia var ise bunun...

MADEN MÜHENDİSİ SELAHATTİN KAYA – Sayın Müsteşarım...

BAŞKAN – Evet, ilgili kurallar çerçevesinde başvuru yapılmıştır, yapılabilir yani o açık.

MADEN MÜHENDİSİ SELAHATTİN KAYA – Kimseyi itham etmek için söylemiyorum. Bakın, düzeltildi. Nasıl düzeltildi? O şartı yerine getirmeyen bir başkası girdi ihaleye, MİGEM’deki arkadaşlar bana da sormuşlardı “Bu ihale iptal olur mu?”, “Olabilir.” dedim çünkü böyle bir tehlikesi var ama ihale yapıldığı zaman ihaleye giren katılımcılar çok oldu, orada bir başka firma girdi, o tesisi olmayan firmaya verildi ve böylece de iptal edilmeden yürürlüğe girdi. Şimdi, arkadaşımızın endişe ettiği gibi, böyle bir şart sadece bir kişiye yönelirse işin şekli değişebilir. Onu önleyecek tedbirleri koymak gerekir mi, gerekmez mi?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Yani, kanunlar adrese teslim için çıkarılmaz. Doğal olarak zaten onunla ilgili gerekli tedbirler ve hukuki başvurular da vardır. Amaç rekabeti oluşturmak ve en fazla kazancı temin etmektir.

Teşekkür ederiz.

Şimdi önergeleri okutuyorum:

TBMM

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 Sayılı 3213 Sayılı Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 15. Maddesi'nin değişik üçüncü fıkrasının madde metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam
İzmir

Osman Aydın
Aydın

Kemal Değirmendereli
Edirne

Hasan Ören
Manisa

Ümit Özgümüş
Adana

Erdal Aksünger
İzmir

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bu maddenin 1. ve 2. Fıkraları gerekli ihale imkanı vermesine karşın böyle bir fıkranın konması ileride yanlış anlam ve ifadelerin oluşması ve tarifli ihale mantığı oluşması ve kişiye özel şartnameler oluşması gibi suiistimallere neden olacaktır. Bu nedenle 1. ve 2. Fıkraların sağladığı şartlar yeterlidir.

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Bir sonraki önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

Komisyonu Başkanlığına

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 49

Görüşülmekte olan 1/1012 Sayılı 3213 Sayılı Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 15. Maddesi'nin değişik beşinci fıkrasının madde metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam
İzmir

Osman Aydın
Aydın

Kemal Değirmendereli
Edirne

Hasan Ören
Manisa

Ümit Özgümüş
Adana

Erdal Aksünger
İzmir

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Gerekçeyi okutun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Havza madenciliğinin geliştirilmesi adı altında grup madenlerinin tümünün bloke edileceği büyük alanların oluşması birçok üretici madencinin girebileceği ihalelere girememesine neden olacak ve bu madde ile devletin rekabet imkanı azaltılarak birkaç firmanın girebileceği alanlar yaratılacaktır.

Bu nedenle, az sayıda firmanın girebileceği alanda rekabetin önlenmesine neden olunacaktır. Ayrıca, Kanunun 16. Maddesi ile çelişmesi Kanun bütünlüğünün tutarsız hale gelmesine neden olmaktadır.

(Oturum Başkanlığına Başkan Halil Mazıcıoğlu geçti)

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – “Katılıyorum, katılmıyorum.” demeden önce...

BAŞKAN – Sayın Susam, bir söz isterseniz...

Buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bizim burada dikkatinizi çektiğimiz havza madenciliğinin geliştirilmesi adı altında bir şeyin oluşacağı noktasındaki çekincemize tatmin edici bir açıklama yapmanızı rica ediyorum lütfen.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, Nevzat Bey açıklama yapacak.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI DR. NEVZAT KAVAKLI – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; evet, gerçekten, biz bu maddeyi bir havzadaki cevherleşmenin değişik ruhsat sahiplerinin elinde parçalanmasını engellemek için getirdik. Gerek hükümden düşen sahalarımız olsun gerekse bu hükümden düşen sahaların devamında, mücavirinde ruhsatsız sahalar olsun, bu olguyla bunları birleştirip havza madenciliğini mümkün kılacak şekilde aramaları açmak istiyoruz. Tekelleşme noktasında hiçbir kaygınız olmasın, az önce Müsteşarımızın da ifade ettiği üzere, ihaleler herkesin katılımına açık, şeffaf biçimde realize edileceği için böylesine bir tehlike olmayacaktır. Bu madde, bana göre, Maden Kanunu'nun en hayırlı, en önemli, reform niteliğinde bir maddesidir.

Şu oluyordu bugüne kadar: Düşünün, yan yana 5 tane hükümden düşmüş saha var, bir tanesi 300 hektar, bir tanesi 700 hektar, bir tanesi 100 hektar, bir tanesi 900 hektar. Biz bunları ayrı ayrı açıyorduk bugüne kadar ve hepsine farklı kişiler farklı fiyatlar vererek alabiliyordu. Hele bunların devamlılığı söz konusu ise, tek elde çalışma imkânı varsa biz daha başlangıçta bu sahaları paramparça edip ondan sonra da verimsiz, güvensiz işletmelerin önünü başlangıçta açmış oluyorduk. Bu yanlıştan dönüyoruz.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Peki, Sayın...

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Soru-cevap gibi oldu ama...

BAŞKAN – Yok, önemli değil. Önemli olan mutlu bir şekilde olması ve anlaşılması.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Rica ederim. Sizin mutluluğunuz benim için çok önemli, biliyorsunuz.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Peki, bu şekildeki makro bir işletme noktası madencilik sektöründeki küçük işletmelerin ve girişimcilerin önünü tıkayan, daha çok güçlü olanların önünü açan bir noktaya gitmez mi? Burada sizin bakış açınızın bir noktası haklı sayılabilir yani büyük bir alan alsın, verimli bir işletme olsun, bütün alanları birleştirelim, tek havza hâline getirelim. Bu havza işletmeciliği yani aynen bugün tarımda, ticarete uygulanan işletme mantığına yönelik, KOBİ'leri dışlayan, büyük mantığa yönelik bir işletmecilik mantığının yeni doğabilecek, filizlik yapabilecek, güçlenebilecek kişilerin önünü kesen bir anlayış değil mi? Bu tartışmaya da niye böyle bakmıyorsunuz? Yani, zaten kanunda şu ruhu getiriyorsunuz: “Ben projelendirmeyle, teknik büroyla, yaptığım çalışmalarla her türlü iyi bir işletmeciliği zorluyorum, dayatıyorum, getiriyorum.” diyorsunuz. Ama, aynı zamanda küçüklerin bu alanlara girmesi konusunda havza bazı oluşturarak büyüklerin girebileceği alanlar oluşturuyorsunuz. Bu, birbiriyle çelişkili ve ciddi şekilde zorluk yaratan iş değil midir? Bunu tartışmak durumunda değil miyiz? Bence, sizin “Bu kanunun en önemli alanları.” dediğiniz şeyi sektör de konuşmalı mesela bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 50

noktada. Sektör bu alanlarda kendilerini rekabetçi hâlde kılıp aynı havza bazındaki bir madende rekabet etmeyi düşünmez mi? Böyle bir işin geliştirilmesinde faydası yok mudur? Bunu bir tartışmak lazım diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Evet Sayın Susam, teşekkür ediyoruz.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sektörler razı herhâlde.

BAŞKAN – Evet, hepsi mutlu, ben buradan bakıyorum Sayın Susam.

Şöyle söyleyeyim Sayın Vekilim: Mutsuz oldukları an, “Şu şöyle değişsin.” dedikleri an biz ne güne yarıyoruz, gene değiştiririz, başüstüne.

Hükümet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bir beş dakika ara verelim.

BAŞKAN – Bir dakika.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Susam’ın isteği üzerine beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.08

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 51

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.20

BAŞKAN : Halil MAZICIOĞLU (Gaziantep)

BAŞKAN VEKİLİ : Hüseyin ÜZÜLMEZ (Konya)

SÖZCÜ : ALİ ERCOŞKUN (Bolu)

KÂTİP : Mustafa ÖZTÜRK (Bursa)

-----0-----

BAŞKAN – Saygıdeğer milletvekillerim, Sayın Bakanım, değerli katılımcılar; kaldığımız yerden devam ediyoruz.

16'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 16- 3213 sayılı Kanunun 31 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Daimi nezaret ve teknik eleman:

MADDE 31- Kaynak tuzlaları hariç olmak üzere maden ruhsat sahalarındaki işletme faaliyetleri, maden mühendisi nezaretinde yapılır. Maden ruhsat sahalarındaki işletme faaliyetlerinde asgari bir maden mühendisi daimi olmak üzere, işletme tekniği, büyüklüğü ve yapısal durumu gözönüne alınarak diğer meslek disiplinlerinden mühendis istihdam edilmesi zorunludur. Daimi nezaretçi ile vardiyalı çalışan işletmelerde işletmenin büyüklüğü ve niteliği esas alınarak her vardiyada zorunlu olarak istihdam edilecek maden mühendisi ve görevlendirilecek diğer mühendislerin görev, yetki ve sorumlulukları, atanma usul ve esasları, eğitimi, çalışma usul ve esasları Bakanlıkça yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

Birinci fıkrada belirtilen istihdam şartlarını sağlamadan maden işletme faaliyetinde bulunulması halinde 30.000 TL idari para cezası uygulanarak maden işletme faaliyetleri durdurulur. İstihdam şartlarının sağlanması halinde faaliyete izin verilir."

BAŞKAN – Madde üzerinde iki önergemiz var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 Sayılı 3213 Sayılı Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 16. Maddesi'nin değişik birinci fıkrasında bulunan "çalışma usul ve esasları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Bakanlık ve ilgili meslek odaları ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri tarafından müştereken hazırlanan ve" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Osman Aydın
Aydın

Kemal Değirmendereli
Edirne

Mehmet Ali Susam
İzmir

Hasan Ören
Manisa

Ümit Özgümüş
Adana

Erdal Aksünger
İzmir

BAŞKAN – Buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi, bu önergeyi vermemizdeki nedenlerden bir tanesi, Sayın Bakanla da bu yönetmeliklerle ilgili konuları konuşurken... Çünkü burada yapılan değişikliklerin asıl vücut bulacağı şeyler yönetmeliklerdir. Bu yönetmeliklerin hazırlanması, sektörün ve sektörde çalışanların da önemli bir beklentisi. Bu anlamıyla, Sayın Bakan çok hoşgörüle şunu söyledi bize: “Meslek odaları, sektörün sivil toplum örgütleri, ihracatçı birlikleri, hatta bu konuda milletvekili arkadaşlar isterlerse bu yönetmeliklerin hazırlanması sürecine dâhil olurlar ve bu sürecin oluşması için katkı koyabilirler.” Biz de bakanın bu sözünü çok olumlu bulduk, bunu da bir önergeyle kayda geçirip yasal düzenlemede olmasını arzu ediyoruz, önergeyi bunun için hazırladık, Bakanın sözünü güçlendirme amacıyla yapılmış ve onun iyi niyetini destekleyen bir önergeci.

BAŞKAN – Bakanımızı desteklediğiniz için de teşekkür ediyoruz Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bu konuda destekliyoruz ama her konuda desteklemeyebiliriz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, açıklama yapacak mısınız?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Tabii.

Sayın Susam'ı ben de destekliyorum, ancak önergeye katılmıyoruz, sözümüze güvensizlik gibi algılanır, yoksa Sayın Susam'ı destekliyoruz, burada tutanaklara da geçsin, saymış olduğu bütün sivil toplum örgütleri katılacaklar, o yüzden önergeye katılmıyoruz ama kendisine teşekkür ediyoruz.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ben de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bu nazik teşekkürlerden sonra Hükümetin kabul etmediği önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 52

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan ve 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 31 inci maddesini değiştiren "Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"nın 16'ncı maddesinin 1'inci fıkrasının aşağıdaki gibi değiştirilmesini arz ederim.

Mehmet Ali Susam
İzmir

"MADDE 31 - Kaynak tuzları hariç olmak üzere maden ruhsat sahalarındaki işletme faaliyetleri, maden mühendisi nezaretinde yapılır. Maden ruhsat sahalarındaki işletme faaliyetlerinde asgari bir maden mühendisi daimi olmak üzere, işletme tekniği, büyüklüğü ve jeolojik yapısı göz önüne alınarak biri jeoloji mühendisi olmak üzere diğer meslek disiplinlerinden mühendis istihdam edilmesi zorunludur. Daimi nezaretçi ile vardiyalı çalışan işletmelerde işletmenin büyüklüğü ve niteliği esas alınarak her vardiyada zorunlu olarak istihdam edilecek maden, jeoloji mühendisi veya görevlendirilecek diğer mühendislerin görev, yetki ve sorumlulukları, atanma usul ve esasları, eğitimi, çalışma usul ve esasları Bakanlıkça yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir. "

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Evet, gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Ülkemizin jeolojik ve tektonik yapısının bir sonucu olarak, maden sahalarımız ileri derecede kıvrımlanmış, faylarla kırılıp, parçalanmış, alterasyona uğramış, aşınmış, taşınmış ve günümüzde gördüğümüz biçimleriyle şekillenmişlerdir. Bu nedenle, madenlerin aranmasında olduğu gibi işletilmesi sırasında da sahanın jeoloji-jeoteknik özelliklerinin çok iyi tanınıp, takip edilmesi önemli bir zorunluluk olduğu bilinmektedir. Verimli ve güvenli bir işletmenin sürdürülmesi, ancak bu özelliklerin takibiyle mümkün olacaktır. Bu nedenle, madencilik sektöründe jeoloji mühendisliği hizmetleri, madenlerin aranması, araştırılması, bulunması, işletilmesi ve çevreyle uyumlu bir şekilde terk edilmesi süreçlerinde devamlılık arz eder.

Maden arama ve işletilmesi sırasında, her aşamada maden yatağıyla ilgili yeni jeolojik veriler ortaya çıkabilmekte, yüzey ve yeraltı maden jeoloji haritalarına işlenen bu verilerin yorumlanmasıyla yeni hedef alanlar tespit edilmekte, işletme projeleri yeni veriler ışığında geliştirilebilmektedir. 1940'lardan beri işletilen Murgul, Küre ve Divriği gibi maden sahalarında işletmeye paralel olarak yürütülen jeolojik arama ve araştırmalar sonucunda son yıllarda önemli yeni rezervler bulunmuştur.

İşletme süresince maden jeolojisi haritalarının hazırlanması, milli bir servet olan madenlerin en iyi şekilde işletilmesini sağlayacak verileri bünyesinde barındıran önemli bir doküman niteliğindedir.

Maden işletme projesinin uygulanması esnasında karşılaşılabilecek fay, kırık ve çatlaklar ile kayaçların bozulmasının tespit edilmesi, jeolojik birimlerin davranışları ve dayanım parametrelerinin belirlenmesi, sahanın yer altı suyu/hidrojeolojisi gibi jeolojik ve jeoteknik unsurlar, üretimin yönlendirilmesinin yanı sıra can ve ekonomik kayıplara yol açabilen kazaların ortaya çıkmasına neden olacak önemli jeolojik risklerdir. Bu risk, açık işletmelerde jeolojik birimlerin özellikleri dikkate alınmadan belirlenen şev açıları ve yüksekliklerinin neden olduğu ciddi heyelanlar, kaya düşmesi veya devrilmeleri şeklinde ortaya çıkarken, kapalı işletmelerde blok düşmesi, yıkılma, tavan çökmesi, yanlış tahkimat, su basması olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sonuç olarak, jeolojik yapı, kayaçların özellikleri ve yeraltı suyu gibi jeolojik ve jeoteknik unsurları dikkate alınmayan işletmelerde can kayıplarının yanı sıra üretim ve diğer ekonomik kayıplar da söz konusu olmaktadır. Nitekim, son yaşanan Afşin Elbistan, Soma ve Ermenek maden kazaları, bu jeolojik risklerin öngörülmemesi ve gerekli önlemlerin alınmaması sonucunda meydana gelmiştir.

Yine, 4857 sayılı İş Kanunu ve ilgili yönetmeliği dikkate alındığında; jeoloji mühendisleri de maden işyerlerinde iş güvenliği uzmanı olarak görev yapmaktadırlar.

Belirtilen nedenlerle, maden mühendisi işletme yöntemlerini, jeoloji mühendisi ise jeolojik, jeoteknik, hidrojeolojik ve yapısal jeoloji çalışmalarını yürütmesi hâlinde verimli ve daha sağlıklı ve güvenli bir çalışma ve işletme ortamı oluşacaktır.

Bu itibarla, maden işletmelerinde maden mühendisiyle birlikte bir jeoloji mühendisinin beraber çalışmaları amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; tabii, işletme tekniği, büyüklüğü ve yapısal durumları göz önüne alınarak diğer meslek disiplinlerinden de mühendis istihdam

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 53

edilmesi zaten zorunlu hâle geliyor. O yüzden, bunun münhasıran belirtilmesini çok doğru bulmayız, önergeye bu gerekçeyle katılmıyoruz.

BAŞKAN – Evet, Hükûmetin katılmadığı önergeyi...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Jeoloji mühendislerinin bir söz talebi var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Pardon.

Sayın Susam, iyi ki varsınız.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Size yardımcı olmak için, başka bir amacımız yok.

BAŞKAN – Allah sizden razı olsun.

Buyurun.

JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, Türkiye’de ölümlü maden kazalarının büyük bir kısmına bakıldığında, büyük bir kısmının ya çökme ya kaya düşmesi ya yer altı suyu basması ya heyelan gibi jeolojik risklerin iyi takip edilmemesinden kaynaklandığını hepimiz biliyoruz. Bu risklerin önlenabilir riskler olduğunu da düşünüyoruz ve Odamızın tüm kamuoyuna açıkladığı görüşü de bu risklerin iyi takip edilmesi, gözlenmesi ve gerekli tedbirlerin zamanında alınması durumunda bu risklerin bertaraf edilebileceği yönünde.

Şimdi, burada zaten diğer mühendislik disiplinleri gibi bir tanımlama yapılmış ama bugün birçok işletmede biz biliyoruz ki bu jeolojik risklerin olmasına rağmen, maalesef, jeoloji mühendisleri buralarda çalışmıyor. Şimdi, benzer durum örneklerde de var, gerekçelerimizde de belirttik. İşte, son yaşanan Ermenek’teki hidrojeolojik gerçekten etütler yapılsaydı, oradaki risk unsurları tespit edilseydi bu parametreler belki bugünkü can kayıpları olmayacaktı. Ermenek’te heyelan meydana geldi. Bu heyelan bir günde meydana gelmiyor, bunun daha önceleri var ve bu parametreler sahada istense gözlenebilirdi, burada da yeteri kadar bir gözlemin yapılmadığını da biliyoruz. Türkiye, jeolojik anlamda bir çarpışma kuşağında yer alıyor, maden yatakları da gerçekten çok bozuşmuş ve risk açısından kırılmış, çatlamış, parçalanmış, faylanmış bir bölge üzerinde yer alıyor. Şimdi, bu riskleri görmeden, sizin orada açacağınız tüneller, üretim sistemleri ve benzerlerini doğru planlamanız veya işletme sürecindeki o dinamik yapıyı gözlemeniz mümkün değil. Eğer bu ülke gerçekten kendi çocuklarını maden dehlizlerinde kaybetmek istemiyorsa, her gün birinin üzerine kaya düşmesini istemiyorsa, yer altı sularının basıncıyla Ermenek’te olduğu gibi gerçekten parçalanmış vücutlarla karşılaşmak istemiyorsak bu tür sahalarda mutlak suretle bir jeoloji mühendisinin bulunması, jeolojik-jeoteknik parametrelerin izlenmesi, değerlendirilmesi ve işletmeyi yönlendirmesi gerekiyor. Bizim temel amacımız burada, diğer mühendislik dalları kapsamı içerisinde tanımlanmış bu görevin en azından birinin jeoloji mühendisi olması konusundaki bir anlayışın yasal düzenleme içerisinde de tanımlı hâle getirilmesini arzu ediyoruz, bunu ifade edeyim.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Alim Işık...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben önergeye katılmayınca mevcut tasarı metnindeki bir belirsizliğin ortadan kaldırılması için, kısa bir katkı yapmak için söz aldım. Tabii, daimî nezaretçi ve teknik eleman çalıştırılmasına yönelik usul ve esaslar...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – İktidar partisi katılacaktır, Bakan katılmıyor ama arkadaşlarımız katılacaktır.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Belki katılır şimdi, evet.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Ondan sonra da “Hükûmet istifa.” diye bağıracaksınız.

BAŞKAN – Duydun mu Sayın Susam?

Alim Hocam, görüyor musun başımıza gelenleri?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – “Yüce Parlamente’nin iradesi.” diyeceğiz.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Bizim Komisyon öyle çalışmıyor Ünal Bey, problem çözmeye yönelik çalışıyor.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Kabul edilirse o önergeye de önerim olacak. Tabii “Yönetmeliğin çalışma usul ve esasları Bakanlıkça yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.” diyor birinci fıkranın sonunda, önergede de aynı ifade yer almakta. Bunun “...çalışma usul ve esasları Bakanlıkça hazırlanarak yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.” şeklinde düzeltilmesi belirsizliği ortadan kaldıracaktır. Yönetmeliğin kim tarafından hazırlanacağı mevcut tasarıda ve önergede açık değildir. Bu “hazırlanarak” ibaresinin araya sıkıştırılması metnin daha iyi anlaşılması açısından yerinde olacaktır diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Sevgili Başkanım...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 54

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI AYHAN YÜKSEL – Sayın Başkan, Sayın Bakanım; şimdi, bu kanun daimî nezareti maden üretiminin maden mühendisliği nezaretinde yapılacağını tanımlıyor. Evet, bugün yeterli YTK'lar tarafından da bu işin multidisipliner bir bilim dalı olarak yapılacağı söylendi. Bu doğrudur ancak zaten TMMOB Yasası'nda da belirtildiği üzere bu işin üretim faaliyetleri maden mühendisleri gözetiminde yapılmak durumundadır. Verilen örneklerdeki ocaklarda zaten, Elbistan'da, Soma'da, hepsinde işletmenin büyüklüğü, kapsamı nedeniyle oralarda zaten jeoloji mühendisleri de bulunmaktadır, bu da yönetmelikte düzenlenmektedir. Buradaki işaret edilen nokta daimî nezaretçilik konusunda bir ortaklaşmadır. Ki, bu da aldığımız eğitim gereği, meslek disiplinimiz açısından bunu korumak görevimiz olduğu için de buna katılmadığımızı söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Hükümet bu önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Önerim Bakanlıkta dikkate alınacak mı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Işık, onu, diğer maddede genel yönetmeliklerle alakalı düzenleme olduğu için o dediğiniz uygulanacak, Bakanlık tarafından o yönetmelikler çıkartılmış olacak.

BAŞKAN - Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

24'üncü maddede her bir maddeyi ayrı ayrı okutup oylayacağım.

Şimdi, 24'üncü maddeye bağlı geçici 21'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 24- 3213 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"Ruhsat bedelinin tamamlattırılması:

GEÇİCİ MADDE 21- Mevcut ruhsatların ruhsat bedeli bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde yatırılır. Ruhsat bedelleri, o yıla ait yatırılan ruhsat harç miktarları düşülerek hesaplanır. Ruhsat bedelinin bu süre içerisinde yatırılmaması halinde 13 üncü madde hükümleri uygulanır. 24/6/2010 tarihinden önce yürürlüğe giren ve halen yürürlükte bulunan arama ruhsatlarının ruhsat bedeli, detay arama ruhsatları için belirlenen bedeller kadardır. Ruhsat bedelleri yatırılan ruhsatların, ruhsat teminatları iade edilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte teminat iradı yapılması gerekmesine rağmen yapılamayan veya teminat irat işlemleri başlatılıp sonuçlandırılmayan işlemler için bu Kanuna göre uygulanmamış teminat iradı kadar idari para cezası uygulanır.

Teminat iradı işlemleri nedeniyle iptal durumuna gelmesine rağmen iptal edilmeyen ruhsatların iptal işlemleri sonuçlandırılır.

BAŞKAN – İki adet önergemiz var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 Sayılı 3213 Sayılı Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 24. Maddesi'yle düzenlenen Geçici 21. Maddesinde bulunan "teminat iradı kadar" ibaresinin "ruhsat taban bedeli tutarında" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam
İzmir

Osman Aydın
Aydın

Kemal Değirmendereli
Edirne

Hasan Ören
Manisa

Ümit Özgümüş
Adana

Erdal Aksünger
İzmir

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Gerekçe.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Yani, 10 bin lira mı alınsın diyorlar, daha fazla olmasın?

OSMAN AYDIN (Aydın) – Evet, 10 bin lira alınacak.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Her maddede yer alan ağır para cezaları sektörün yatırımcısı firmaları büyük bir yük altına sokacak, sektörde yatırım yapılmasını caydırıcı bir etki yapacaktır.

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 55

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer, ikinci önergeyi okutuyorum:

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 esas numaralı Kanun Tasarısının çerçeve 24 üncü maddesinde düzenlenen Geçici 21 inci Maddesinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mustafa Öztürk
Bursa

"Ruhsat bedelinin tamamlattırılması:

GEÇİCİ MADDE 21- Mevcut ruhsatların ruhsat bedeli yatırma yükümlülüğü 01/01/2016 tarihinde başlar. Ruhsat bedelinin süresinde yatırılmaması halinde 13 üncü madde hükümleri uygulanır. Ruhsat bedelleri yatırılan ruhsatların, ruhsat teminatları iade edilir."

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Madde ile mevcut ruhsatların ne zaman ruhsat bedeli ödeyeceği hususuna açıklık getirilmiş ve ruhsat bedeli ödenmemesi halinde uygulanacak yaptırım belirtilmiştir.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Bu 13'üncü madde ne diyor?

OSMAN AYDIN (Aydın) – "Ruhsat iptal edilir." diyor.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Hükûmet katılıyor mu, katılmıyor mu?

BAŞKAN - Sayın Bakanım, Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ben katılma gerekçelerini... Yani bizim önergemizle bu önerge arasındaki farkı, katılmalarını gerekçelerini ve şeylerini...

BAŞKAN – Sayın Susam, buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bu önergeye Hükûmetin, mevcut ruhsat bedelini yatırma yükümlülüğünü 2016 yılına aktarmasını, bu anlamıyla da yatırılmaması hâlinde 2016'dan sonra 13'üncü maddenin işletilmesi noktasındaki katıldığı konunun gerekçelerini bir paylaşmalarını rica ediyoruz.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Susam.

Buyurun Sayın Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; iki önerge arasında tabii ki büyük fark var. Bir tanesi bedellerin düşürülmesiyle alakalı, diğeri değişmeyen bedellerin yalnızca yıl içerisindeki mahsuplaşmasıyla alakalı bir husustur. Böyle bir mahsuplaşmaya yol açmamak için veya böyle bir karmaşaya yakalanmamak için ruhsat bedelini ödeyeceği zaman dilimi belirlenmiştir özellikle yıl içindeki. Bu geçici madde bundan sonra düzenlenmiştir. Bu önergeye bu yüzden katılıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 21'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 22'nci maddeyi okutuyorum:

7 nci madde kapsamındaki izinler:

GEÇİCİ MADDE 22- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar 24 üncü maddenin onbirinci fıkrası gereğince 7 nci maddeye göre alınması gerekli olan izinler ile Genel Müdürlüğün kayıtlarına işlenmiş alanlarla ilgili diğer izinlerin süresi içinde alınarak Genel Müdürlüğe verilemeyen ruhsatlar hakkında, 24 üncü maddenin bu Kanunla değiştirilen onbirinci fıkrası hükümleri uygulanır.

BAŞKAN – Buyurun.

MADEN MÜHENDİSİ SELAHATTİN KAYA – Efendim, 2013'ten beri yaşadığımız bir problem vardı, o da şu: Tasarının 13'üncü maddesinde gösterilen yerde 7'nci maddeye göre alınması gereken izinler üç yıllık sürede alınamamıştı. Bunun üzerine MİGEM'le devamlı temasa geçtik, dolayısıyla Enerji Bakanlığıyla. "Üç yıllık sürede alınamayan ruhsatlar iptal edilir." diyordu eski madde. Yönetmeliğin 41/6'ncı maddesi diyor ki: "Ruhsat sahibinin elinde olmayan sebepler dolayısıyla 7'nci madde alınmamış ise birer yıllık 3 defa işletme geçici tatili verilebilir." Üç yıllık sürede. Bu süre dolmadan bizim MİGEM'e yaptığımız müracaatlarla bu yönetmelik uygulanmadı, dediler ki: Bu yönetmelikteki bu mağduriyeti gidermek için biz tedbirler alıyoruz, ruhsatlarınızı da iptal etmiyoruz." Hâlâ da o günden beri, 2013'ten beri bu ruhsatlar iptal

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 56

edilmedi. Bu arada, nedir tedbirler? Birinci tedbir “Bunu yönetmelikte halledelim.” dendi ve Enerji Bakanlığı bir yönetmelik hazırladı Müsteşar Sayın Metin Kilci’nin imzasıyla 28/1/2014’te. Bu yönetmelikte nasıl mağdur etmeden kurtarabiliriz diye maddeler gelmişti. Bu maddelerle ilgili sonradan Enerji Bakanlığı Hukuk Müşavirliği “Kanun maddesi yönetmelikle halledilmez.” endişesiyle “Bunu kanun maddesi hâline getirelim.” dediler ve de kanun maddesi hâline getirildi. Ne zamana kadar? Belki ekim ayına kadar, tam bilemiyorum, bu maddeler, kanun çıkacak diye beklerken son Başbakanlık şeyinde bir baktık ki “Üç yıl içerisinde alınamayan ruhsatlarda her yıl için 50 bin lira ceza uygulanır.” diyor. Diyoruz ki bu, bizim elimizde olmayan bir nedendir, o zamandan beri de bu ruhsatlar iptal edilemedi, çoğu da mahkemeye başvurmadı ama mahkemeye başvuranlar da dediler ki: “Kanunun getirdiği bir madde idari hükümlerle yürürlükten kaldırılamaz.” Mahkemede de kazandılar. Çoğumuz bekledik MİGEM izin verir diye, olmadı. Bugün karşılaştığımız manzara: 50 bin lira ceza geldi.

Şimdi, bu geçici 22’nci maddede diyor ki: “13’ün 11’inci maddesi uygulanır.” Yani “50 bin lira ceza olur.” diyor. Bu 13’üncü madde de geçtik, onunla ilgili bir değişiklik önergesi verilebildi mi? Bu tasarıyla bunu düzeltmenizi arz ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, bu maddeyle ilgili bir açıklamanız var mı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, Sayın Başkan, değerli arkadaşalar; tabii, yatırımcıların iki tarzda davrandığını söylememiz lazım: Bir, gerçekten kendilerinden kaynaklanmayan sebepler yüzünden olanlar var, bir de ruhsatının iptal olması zorunlu hâlde olanlar var. O ruhsat iptalini, aynen bizim 2 Mayıs sendromunda gibi, enerji yatırımlarında olduğu gibi onu kaldırıyoruz, onun yerine hukuken olabilecek kısmını araştırdık ve bu para cezasını koyuyoruz. Yani neye göre bu para cezasının konduğuna iyi bakmak lazım, bu iptal karşılığı olan para cezasıdır. O yüzden, bizim kanaatimiz bu yönde.

BAŞKAN – Sayın Susam, buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi, Sayın Bakanın bu maddeyle ilgili yaptığı açıklamada, doğrudur, iki nedenle... İki tip yatırımcı vardır: Bir tanesi kendi inisiyatifi dışında, az önce Selahattin Bey’in anlattığı gibi, bu nedenle olanlar vardır, belki olmayanlar vardır. Ama işte “Ben bunların ikisini de ortak bir noktada buluşturdum, para cezasıyla onları çözüyorum.” noktası doğru bir çözüm değil. Burada sıkıntı büyük oranda çıkartılan yönetmelikle girişimcilerin o üç yıllık süre içerisinde ruhsatlarını alamamalarından kaynaklanan bir durum var. Bunu cezalandırmak yerine eğer hukuki bir açmaz varsa en alt düzeyde yapın, niye 50 bin lira yapıyorsunuz? En alt düzeyde yapın, taban fiyatta yapın. Yani çözüm budur. Böylece hukuki bir sorunu da çözmüş oluruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Burada özellikle esas endişe duyulan konu, özellikle kamu kusurlarından kaynaklanan, kamudan kaynaklanan gecikmelerden dolayı sektörün cezaya muhatap kalması. Bunun önüne geçilmesi lazım, bunun önüne geçmek için de mücbir sebeplere diğer kamu kusurları da, kamudan kaynaklanan gecikmeler de ilave edildi ama geçmişe dönük, özellikle orman izinleriyle ilgili genelge nedeniyle kaybedilen zamanların cezalandırılmaması esas hedeflenmektedir. Bunun önüne geçilmesi, bu maddeyle 24’üncü maddeye ek vermiş olduğumuz önergeyle önlenmesi mümkündür.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim, sağ olun Sayın Aydın.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Mücbir sebepler göz önünde bulundurulmuyor mu bu konularda?

BAŞKAN – Ünal Bey, siz de Sayın Susam gibi mikrofona basarsanız söz vereyim lütfen.

Buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Mücbir sebepler göz önüne alınmıyor mu bu konularda diye sormak istiyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum, önergeyle birlikte cevap verilecek.

Önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 Sıra sayılı kanun tasarısının 24’üncü maddesine bağlı geçici 22’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Osman Aydın Alim Işık

Aydın

Kütahya

Kemal Değirmendereli

Edirne

Madde 24 (Geçici madde 22)

Bu kanunun 7 inci maddesine göre gerekli izinlerin alınmasından itibaren işletme izni verilir. Bu iznin verildiği tarihten itibaren bir yıllık süre içinde ruhsat sahibi madeni işletmeye almak zorundadır. Bu sürede işletmeye alınmayan ruhsat sahalarında çalışılmayan her yıl için projede belirtilen üretim miktarının yüzde 10 u üzerinden Devlet hakkı alınır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 57

Ruhsat sahibince işletme ruhsatı yürürlük tarihinden itibaren üç yıl içinde Kanunun 7 inci maddesine göre alınması gerekli olan ÇED kararı, mülkiyet izni, işyeri açma ve çalışma ruhsatı ile Genel Müdürlüğün kayıtlarına işlenmiş alanlar ile ilgili izinlerin alınmasını müteakip altı ay içinde Genel Müdürlüğe verildiği takdirde işletme izni düzenlenir. Süresi içinde yükümlülüklerini yerine getirilmeyen ruhsatlar için her yıl 50.000 TL idari para cezası verilir. İşletme ruhsatı süresi sonuna kadar bu fıkra da belirtilen izinlerden dolayı işletme izni alınamaması halinde ruhsat süresi uzatılmaz. Ancak bu üç yıllık süre içerisinde 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım kanunu kapsamında Bakanlıkça verilen kamu yararı kararı alınması mülkiyet izni yerine geçer. Ayrıca aşağıdaki durumların oluşması halinde bu fıkra da öngörülen üç yıllık süre kapsamında değerlendirilmez ve para cezası uygulanmaz.

a)Üç yıllık süre içerisinde ruhsat sahibinin ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına usulüne uygun olarak müracaat etmesine rağmen ilgili kamu kurum ve kuruluşunun işlem tesis etmesinde gerek mevzuattan gerekse bu alanların nitelik değiştirme süreçlerinden kaynaklanan gecikmeler,

b) Kamuya ait veya kamu ile özel şahıslar arasında mülkiyetin sahipliği konusunda tereddüt olması halinde mahkeme kararına göre işlemlerin bitmemiş olması.

Ancak kamu kuruluşlarınca işletilen bor tuzu ve Ereğli kömür havzasındaki taşkömürü ruhsatları için bu fıkra da belirtilen iptal hükmü uygulanmaz.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

3213 sayılı maden kanunu 24 üncü maddesi 11 inci fıkrasına göre aynı kanunun 7 inci maddesindeki izinlerin alınması 3 yıllık sürede alınıp MİGEM'e verilmesi kanun hükmüdür.. Üç yıllık süre içerisinde ruhsat sahibinin ilgili kamu kurum ve kuruluşuna usulüne uygun olarak müracaat etmesine rağmen ilgili kurum ve kuruluşunun işlem tesis etmesinde gerek mevzuattan gerekse bu alanların nitelik değiştirme süreçlerinden kaynaklanan gecikmeler dolayısı ile ruhsat sahibinin kendi kusuru olmayan beklenmeyen haller dolayısı ile cezalandırılmasının hukuka aykırı olduğu mahkeme kararları ile de sabit olduğundan maddenin bu şekilde düzeltilmesi ile mağduriyetin önleneceğini düşünmekteyiz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, önergeye katılıyor musunuz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Önergeye katılmıyoruz.

Ünal Bey'in söylediğiyle alakalı da zaten işletmecilikle alakalı forsmajör hâlleri var yani grev hâli, dünyadaki madencilik piyasasıyla alakalı çok ani fiyat değişimleri, resesyon, savaş hâli gibi hâller forsmajör hâl olarak tanımlanmış. Bununla alakalı yatırımcı tarafından herhangi bir müracaat hâlinde zaten bu kapsam içinde değerlendirilecek, forsmajör hâl içerisine giriyorsa.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Peki, Sayın Bakan iki tane durum olduğunu ve bu durumlardan bir tanesinin yatırımcıdan kaynaklanmayan durum olduğunu söyledi. Şimdi, bu yatırımcının 50 bin lirayla cezalandırılmasını vicdani bir olay olarak görmememiz lazım. Bunu hafifletme, bunu en asgariye indirme noktasında hep beraber bir karar oluşturalım. Bir kanun çıkartıyoruz, burada haklı ile haksız birbirinden ayıracak, görevini yerine getirmemiş olanlar ile kendi isteği dışında - sizin de tanımınızda- ondan kaynaklanmayan nedenlerle doğan durumu birbirinden ayırmak gerekiyor. Bu noktada bir değerlendirme yapmaya ihtiyacımız yok mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ne kadar bir ceza öneriyorsunuz?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Taban fiyat öneriyorum yani 10 bin lira mesela, taban ruhsat bedeli gibi.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, şöyle yapalım isterseniz: Şimdi, burada bunu çok yaşadığımız için -yatırımcılarımız da bilirler- ne yazık ki -yani salonda bulunanları tenzihen söyleyeyim- çok ciddi istismarların olduğu bir alan bu. Mesela bir müracaat yapıyor, kendisine düşen bir kısım edimimler var, subjektif şeyler bunlar ama yani Orman Bakanlığına müracaat etmiş, onunla alakalı bazı noktalar var, kendisi takip etmemiş. Şimdi, bunu, idare, kendisinden kaynaklanan sebep mi kendisinden kaynaklanmayan sebep mi diye işin açıkçası tam ayırt edemiyor, bunlar yaşandı. Ama söylemiş olduğunuz şu kısma katılabiliriz: Ne bileyim, yine de caydırıcı olması açısından bir 30 bin TL'ye falan indirelim bunu yani 10 bin TL değil de 30 bin TL'ye indirelim. Sizin de bu manada niyetinizin ve katkınızın bu olduğunu bildiğimiz için sırf şu açıdan söylüyorum: Bir kere iptale karşılık yapılan işlem bu. Normalde üç yılda şu veya bu gerekçeyle yerine getiremeyenlerin ruhsatı iptal oluyor, sonra mahkemeye veriyorlar bir kısmı. Şimdi, biz ruhsat iptalini kaldırmış oluyoruz, yerine de ilerde de istismar olmaması açısından da böyle bir cezayı o zaman 30 bin TL civarında yapalım.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ben iyi niyetle bu anlamın çözülmesi noktasında daha düşük bir rakam önerisinin bir makul yol, çözüm yolu olduğunu düşünüyorum. Tabii, sektör de bir şeyler söylemek istiyor ama ben Sayın Bakanla aynı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 58

bakıyorum bu konuda. Ayırmakta zorlanılan konular olduğu için ortak bir nokta bulunur, hem bir cezalandırma olmuş olur hem de bu cezalandırma kimseyi mağdur duruma düşürecek bir şekilde olmayabilir.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Susam, yaşadığımız hadiselerden birisi de -bunu enerji sektöründe de gördük- ruhsatı elinden bırakmak istemiyor, bir şey de yapmak istemiyor, yapamıyor veya. Üç yılın bitmesine son bir ay kala bazı müracaatlar yapıyor, “Bak, yaptım.” diyor. 2 Mayıs sendromunda toplam iki yıl içerisinde yapması gereken müracaat net olarak söyleyeyim: Martın 20’sinde, 25’inde yapılmış. Geldi yatırımcı, dedi ki: “Bakın, siz ‘Bunlara müracaat ediyor olması hâlinde hak kazanır.’ dediniz.” “Peki, sen bir buçuk ayda yetiştirebilecek miydin bunları?” dedik, “Ya, yetiştiririm, yetiştiremem, siz kanunun dediğini yapın.” dedi. Ha, öyle mi? Sen bizim gözümüzün içine baka baka istismar ediyorsun. Şimdi, burada kanunların –yine salonda bulunanları tenzihen söylüyorum- önce nasıl yapılamayacağı ve uygulanmayacağıyla alakalı çalışanlar var. O yüzden o cezanın kendisine dokunması lazım yani amacımız bu. Yoksa para alıp da ne yapacağız biz? Yani orada yatırımcıdan para biriksin de 5 milyon paramız olsun mu diyeceğiz? Böyle bir şey olmaz. Arkadaşlar, maksat –her zaman söylüyoruz- gerçek yatırımcının önünü sonuna kadar açmak, istismar edenlerin de yolunu kapatmak, asıl buradaki meselelerin özü budur. O yüzden sırf söylemiş olduğunuz için, ne tavan olsun ne taban olsun, 30 bin TL civarında yapılsın ama amacın son bir ayda, bir buçuk ayda o müracaatı yaptığında “Kanunen ben gereklerini yerine getirdim, siz de ruhsatı iptal edemezsiniz arkadaş.” demenin önlenmesi içindir.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – 30 bin olarak yapın, düzeltelim önergeyi.

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Önergeye katılmıyoruz. Onun vaaz ettiği başka şeyler var, cezayla alakalı sırf 30 bin kısmına katılıyoruz.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bizim bir tane önergemiz var. Bizim önergeyi kabul edelim, bu önerge ayrıca konuşulsun.

BAŞKAN – Yok, şimdi okuduk ya, bunu bir oylamak zorundayım, onun için diyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Susam, sırf 30 bin lirayı vazediyorsa Sayın Susam...

BAŞKAN – Şimdi okuduk ya, bunu bir oylamak zorundayım, onun için diyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Susam, sırf 30 bin lirayı vazediyorsa onu kabul ederiz, o problem değil.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Öyle var.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeye oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

MADEN MÜHENDİSİ SELAHATTİN KAYA – Sayın Başkan, Sayın Bakanım bizi de hırsızlıkla itham etti.

BAŞKAN – Bir dakika... Ben oylama yapıyorum, size de söz vereyim..

MADEN MÜHENDİSİ SELAHATTİN KAYA – Müsaade edin de ben de Sayın Bakanımıza...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Hırsızlıkla itham etmedim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, ben hallederim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Beyefendi “Burada, salonda bulunanları tenzihen” diye başlıyorum, nasıl bir itham olabilir ki?

MADEN MÜHENDİSİ SELAHATTİN KAYA – Sahtekârlık yapsaydım, ben Selahattin Kaya olamazdım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sizinle alakalı değil beyefendi zaten.

MADEN MÜHENDİSİ SELAHATTİN KAYA – İzninizi isterim, lütfen...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ne demek yani? Sizinle alakalı değil ki bu. “Tenzihen” dediğimde siz kendinizi dâhil mi ediyorsunuz? Salonda sizden başka böyle anlayan olmadı, kusura bakmayın; kusura bakmayın, sizden başka anlayan olmadı.

BAŞKAN – Kemal Bey, yardımcı olsana, yanlış anladı.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Kusura bakmayın ama...

BAŞKAN – “Salondakileri tenzihen” dedi Sayın Bakan.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sizden başka da bu konuyu böyle anlayan olmadı artık, kusura bakmayın yani.

BAŞKAN – İşte bir yanlış anlama oldu, Sayın Bakanım kusura bakmayın.

Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

TBMM

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 59

Görüşülmekte olan 1/1012 esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 24 üncü maddesinde yer alan Geçici 22 inci Maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini teklif ederiz.

Orhan Karasayar
Hatay

“7 nci madde kapsamındaki izinleri:

GEÇİCİ MADDE 22- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar, 24 üncü Maddenin onbirinci fıkrası gereğince 7 nci Maddeye göre alınması gerekli olan izinler ile Genel Müdürlüğün kayıtlarına işlenmiş alanlarla ilgili diğer izinler için müracaat edilmiş olmasına rağmen süresi içerisinde izinleri alınamamış ruhsatlar ile anılan izinlerin süresi içerisinde alınarak Genel Müdürlüğe verilemeyen ruhsatlar hakkında, 24 üncü Maddenin bu Kanunla değiştirilen onbirinci fıkrası hükümleri uygulanır.”

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Madde değişikliği ile Maden Kanunun 24 üncü Maddesinin onbirinci fıkrasındaki uygulamayı netleştirilmesi amaçlanmıştır.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bu “30” nerede yapacağız o zaman?

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Önerge verdim ben.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Verdin mi?

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Verdim.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Atom karınca!

Ver, beraber imzalayalım.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

En son Ünal Bey’in ve Sayın Susam’ın imzaladığı önerge geliyor, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarının geçici 22. Maddesinin son cümlesindeki “24. Maddenin bu kanunla değiştirilen onbirinci fıkrası hükümleri” ibaresinin madde metninden çıkarılması yerine “30.000.- TL. idari para cezası” yazılması arz ve teklif olunur.

Mehmet Ali Susam

İzmir

Ünal Kacır

İstanbul

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bu önergeye katılıyor musunuz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı, iktidar ile muhalefetin birlikte imzaladığı, 2 seven dostun birlikte imzaladığı bu önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 22’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Yalnız, bu, 30 bin TL’ye düşürdüğümüz bu maddeyi ilgilendiren husus, değil mi? Yoksa bir de atıf yaptığı yer var, orasıysa... Sırf şekli şart açısından soruyorum.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Hayır, hayır, sadece bu maddeyle ilgili. “...24 üncü maddenin bu Kanunla değiştirilen onbirinci fıkrası hükümleri” ibaresini çıkardık, o ibare yok artık...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ama, onu atıf yaptığı yere koyduk.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – ...“30.000 TL idari para cezası” diye yazdık.

BAŞKAN – Evet.

Geçici 23’üncü maddeyi okutuyorum:

Mevcut rüdvans sözleşmeleri:

GEÇİCİ MADDE 23- Mevcut rüdvans sözleşmelerinin, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde Genel Müdürlüğe verilmesi zorunludur. Aksi takdirde rüdvans sözleşmesi ile yapılan madencilik faaliyetleri durdurulur.

Yeraltı kömür madenciliğine dair rüdvans sözleşmeleri sona erdirilmeyen ruhsat sahalarının süre uzatım talepleri kabul edilmez.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bu önemli bir madde, Bakanlık biraz anlatsın bunu.

BAŞKAN – Önce Milletvekilimiz Kemal Bey bir soru sormak istiyor.

Buyurun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 60

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Ben de 2 tane soru sormak istiyorum bu konuda Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Bir tanesi, zaten bu redevans sözleşmeleri genel müdürlüğe bildirilmiyor muydu? Yani, ayrıca “üç ay içerisinde” diye böyle bir maddede böyle bir şey getirilmiş.

Ama, esas önemlisi de “Yeraltı kömür madenciliğine dair rüdvans sözleşmeleri sona erdirilmeyen ruhsat sahalarının süre uzatım talepleri kabul edilmez.” Yani, buradan acaba ne amaçlanıyor? Bunu biraz açıklayabilerseniz...

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Sayın Susam...

En son, Bakanlığa söz vereceğim cevap vermesi için.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi, TKİ'nin elinde olan birçok işletme -bunlardan bir tanesi Soma'dır- redevans işletmeciliğiyle verilmiş ve bu işletmecilikte ortaya çıkan tabloda gerçekten hiç istenmeyen şeyler olmuştur.

BAŞKAN – Evet, Allah bir daha göstermesin inşallah.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Redevans işletmeciliğinde TKİ gibi bir kurum varken, onun işletmeciliğinin yıllara dayalı deneyimleri ve bu deneyimle birlikte iş sağlığı, iş güvenliği ve bu anlamıyla sorumluluğa katılma konusundaki kararlı tutumu varken redevans işletmecisi ciddi bir şekilde oralarda sıkıntılar doğurmuştur. Hele hele “Şu fiyata bize işleyeceksin, vereceksin.” şeklindeki yapılan redevans anlaşmaları sonucunda iş güvenliğinin unutulduğu, iş güvenliğinin ihmal edildiği, yatırım yapmak yerine çok hızlı maden çıkartma, kömür çıkartma noktasındaki çalışmalar nedeniyle kazaların meydana geldiği görülmüştür. Bu anlamıyla, yeni bir kanunda bu redevans konusu konuşulurken geçmişte yapılan bu hataların, bu eksikliklerin, pratikte doğan sonuçların doğru bir şekilde masaya yatırılıp Bakanlık tarafından hem bize izah edilmesi hem de bu çerçevede içerisinde bu redevans sözleşmelerinin sona erdirilmesi, yenilenmesi, özel sektöre ve kamunun işletmeciliği konusundaki farklılıklar konusu bence bu kanun önemli noktalarından bir tanesidir. Bakanlığın bizi ve kamuoyunu aydınlatmasına ihtiyaç vardır diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanımızı dinliyoruz.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayın Bakanım, ikinci paragrafta ne diyor? Onu biraz netleştirirseniz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Tasarının mı, önerenin mi ikinci paragrafı?

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Tasarının.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – “Yeraltı kömür madenciliğine dair rüdvans sözleşmeleri sona erdirilmeyen...” paragrafı değil mi?

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Evet.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; burada yapısal bir değişikliğe gidiyoruz. Tabii ki önemli bir madde. Sayın vekilimizin sorduğu, yani, bu maddeyle alakalı “Genel müdürlüğe verilmesi zorunlu değil miydi?” deniyor, zorunlu değildi, ihtiyariydi, bildirenler vardı, bildirmeyenler vardı. Hatta, bu konuda bir kısım ithamlar oldu redevans sözleşmeleri MİGEM'e verilmediği için. Sözleşmeler bir kayıt altına alınacak bununla beraber, bir disiplin altına alınacak. Yer altı kömür işletmelerinde redevans yasaklanmış olacak. Bundan kamuya ait olanlar istisna, kamunun redevansçısı olacak -sebeplerini açıklayacağım- yer üstü işletmelerinde herkese serbest olacak özel veya kamu fark etmeksizin, konu iş sağlığı ve iş güvenliğini de yakinen ilgilendiriyor.

Şimdi, TKİ'nin redevansçısının olmasını şöyle doğru buluyoruz: TKİ'nin artık işletmecilik yapmasını doğru bulmuyoruz. Bu tecrübelerini işletmecilik yaparak değil çünkü maliyetlerini her zaman... Kamuda bir işte zarar ettiğinizde onun gerekçelerini, her türlü özlük haklarını ortaya koyduğunuzda kimse zarar ettiniz falan demiyor. Normalde TTK 550 milyon, 500 milyon TL civarında zarar ediyor. Onun birçok gerekçeleri var ama biz artık kamuda zarar eden bütün kuruluşların faaliyetlerini istihdamda herhangi bir sıkıntıya sebebiyet vermeksizin, üretimden herhangi bir taviz vermeksizin özel sektör eliyle yapmak istiyoruz. Burada dikkat edilmesi gereken önemli bir husus var: Özel şirket, gerçekten redevansçı olarak çalışacaksa, o işletmeyi yapabilecek olansa alıp kendisi yapsın, devretmesin. TKİ'nin elinde, TTK'nın elinde ruhsatlar var, bunları devredecek, bundan sonra da devredecek. Bir kısmında tamamen imtiyaz hakkını verecek ve TKİ'den daha verimli çalışılmasına özel sektörde dikkat edilecek. İyi örnekler var, kötü örnekler var. İş sağlığı ve iş güvenliğiyle alakalı, diğer komisyondaki sizin de bahsettiğiniz bazı gelişmeleri şimdi yakinen ben de takip ediyorum. Bazı konularda eş zamanlı olması lazım. O yüzden, özel sektöre redevans hakkı vermeyeceğiz.

İkinci paragrafta da Sayın Kacır, normalde, eğer redevans işletmesini sona erdirmiyorsa onun ruhsat süre uzatımları yapılmayacak. Eğer o gerçekten yatırımcıysa kendisi alsın gelsin onu, TKİ'den veya TTK'dan kendisi alsın ama devrediyorsa onu doğru bulmuyoruz. Hizmet alımı yapamaz mı bu arada? Siz kompresörcüsünüz veya işte çok iyi elektrik

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 61

tesisatı çekiyorsunuz, bu hizmet alımlarını yapabilecekler ama oranının komple işletmesini devredemeyecekler. Asıl maksadımız bu, kamuyla özel sektöre tamamen ayrı bakmamızın gerekçesinde de bu var.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Bu fıkra çok açık değil, öznesi filan da belli değil de onun için söyledim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Anlattığım gibi, öznesi anlattığım gibi.

BAŞKAN – Buyurun Kemal Bey.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Burada “Yeraltı kömür madencilğine dair r  d  vans sözleşmeleri sona erdirilmeyen ruhsat sahalarının...” Yani   imdi, bu an itibarıyla redevansla çalışan yer altı işletmeleri var muhtemelen yani bu söz gelimi on yıl sözleşme yapmışlar, size de bildirmişler yani Genel M  d  rl  ge de bildirmişler yani ne olacak bundan sonra bu on yıllık süre içerisinde çalışması engellenecek mi, yoksa on yıldan sonraki süre uzatımı mı yapılmayacak? Buradan bunu mu anlamalıyız? Bir de yani evet “  zel sahalarda yer altı kömür işletmesinde, redevansla çalışılmasına izin vermeyeceğiz.” deniyor yani örnek olarak bilmiyorum ama büyük bir saha olabilir yani 2.000 hektarlık bir saha olabilir, işletme sahibi bunun 500 hektarında çalışıyordu işletme izni vardır ama k  m  rl  d  r saha, diğer sahaları da başka işletmecilere de vererek onu daha aktif h  ale, o rezervi daha hızlı ve faydalı h  ale getirebilir yani bu anlamda bir sıkıntı yaratmayacak mı, bir çelişki yaratmayacak mı?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Değerli arkadaşlar, yine daha anlaşılır bir şekilde, -salonda bulunanları tenzihen söyleyeyim- alıyor o ruhsatı, üzerinden yıllık 1 milyon TL, 5 milyon TL ruhsatın büyüklüğüne göre para alıyor, aynı şartlarda devrediyor, üzerinden o parayı alarak. Biz diyoruz ki: Hayır, o para alınacaksa kurumda kalsın veya gerçek yatırımcının cebinde kalsın, o parayı harcıyorsa gerçek yatırımcının cebinde kalsın. Bu tür istismarların burada bulunanlar tarafından anlaşılmıyor olması tabi ve normaldir. Çünkü “Biz yapmıyoruz.” diyorlar, doğrudur ama bunu yapanlar var.

Şimdi, mevcutlar ne olacak Kemal Bey’in bahsettiği gibi? Biz diyoruz ki: Üç ay içerisinde bize bu bildirimleri yapın. Ve diyelim ki sizin beş yıl daha ruhsat süreniz var, o beş yıl içerisindeki o mevcut sistem, o haklar korunuyor. Beş yılın sonunda biz bunu yaptırım olarak diyoruz ki: Hayır biz sizin ruhsat sürenizi uzatmayaca  ız. Ama o zamana kadar mevcut haklar korunuyor. Bunun çok ciddi şekilde istismar edildiğini gördük. Eğer gerçek yatırımcıysanız gelin ruhsatı alın; bunun üzerinden para kazanacak olan sizseniz bunu yaptırtmayaca  ız diyoruz. Gerçek yatırımcının k  r hanesine yazılsın veya kamunun gelirleri hanesine yazılsın, her ikisi de bizim tercihimiz ama aradaki adama yazılmasın. Bütün konu bu.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Susam, buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (  zmir) - Sayın Bakanım,   imdi siz dediniz ki: “Kamu, artık işletmecilik yapmayacak. Bu i   pahalıya mal oluyor, biz bu i  ten çekileceğiz ve bu anlamıyla elimizdeki ocakları, yer altı kömür işletmelerini redevansla işletmecilere vereceğiz.” şimdi, belki iyi örnekleri vardır ama sizin y  nteminizde aksayan bir yan vardı, çok net olarak aksayan bir yan. Özellikle de çıkarttığınız kömürleri, kamunun, sosyal yardımlar veya kamu işletmelerinde kullanmak adı altına ucuz maliyetle mal edebilme adına yapmış olduğu bir redevans anlaşmasıyla, çok ciddi bir şekilde ucuza kömür çıkartma adına yaptığınız redevans anlaşmaları sonucu ciddi maliyetlere neden olan, can kayıplarına neden olan olaylar yaşadık. Şimdi, siz yeni redevans anlaşmalarında “Kamuyu bu i  ten çekeceğiz, yeni redevans anlaşmaları yapacağız.” dediğiniz noktada bundan sonra bu tür olayların engellenmesini nasıl   nleyeceksiniz? Burada bir şey diyorsunuz: “Bunu telafi edeceğiz yani onun maliyetiyle bu aradaki i  i telafi edeceğiz.” Burada bu sefer özel sektör diyecek ki size: “Kardeşim, bana haksız rekabet yapıyorsun, niye bunları böyle yapıyorsun?” Onlara veremeyeceksin çünkü uluslararası bir pazar... Ciddi sorunlar   ıkartıyorsunuz.

Bakın, size örnek vereyim: Zonguldak’ta TKİ’nin çalıştırdığı ocaklarda, yıllara dayalı yapılan çalışmalarda görünen o ki tüm teknolojilerdeki sıkıntılara rağmen orada kamunun çalıştırdığı iş yerlerinde kaza oranlarının çok az olduğu açık bir gerçek. Bu gerçeklik ortadayken bu noktada redevansla kamunun elindekilerini vermeyi d    nmemeniz lazım. Bu noktaya girmemeniz lazım yani redevans olayı giderek sıkıntıları doğuruyor. Bu konuda, kamu işletmeciliğine devam ediniz veya kamu işletmekten vazgeçsin, bu tercihi yapan ülkeler de var. Yer altı kömür işletmeciliğinden Almanya vazgeçti, dedi ki: “Ben yapmıyorum.” Ruhr Bölgesi yapmıyor. Ben bir ay önce oradaydım. Bu konu Almanya’nın önemli bir konusu olarak tartışılıyor ve “Kapattım.” diyor adam. Bunun maliyeti, başka nedenleri veya vesaire vesaire... Bundan tercih yapabiliyor.

Şimdi, burada redevans anlaşmasını kamu elindeki ocaklarda, yer altı ocaklarında yapacak, maliyetini kamu redevansla verdiği kişiye de gerekirse verecek. Böyle bir işletmecilik, keyfilikleri de içinde barındıran çok önemli sorunları da içinde barındıran bir işletmecilik şekli hâline gelebilir. Bütün bunları, bu anlamıyla tartışmalıyız. Bu kanunu bu şekliyle ge  cirmek çok doğru değil. Bunu, bu yönüyle tartışmadan geçirdiğimiz zaman gerçekten sıkıntılar doğabilir. Onun için, bu konuda bizi tatmin edici bir açıklama yapmanız lazım ki biz vicdanen bu konuda, gerçekten Bakanlık redevansla elindeki yer

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 62

altı ocaklarını özel sektöre devrediyor ve bunun sonucunda doğan maliyete de devlet olarak katlanıyor.” diyebilelim. Burada özel sektörle doğacak rekabeti nasıl önleyeceksiniz?

BAŞKAN – Yani, bu konuda mutlu olmak istiyorsunuz, verildiğinde.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Aynen, her zaman olduğu gibi sizin katkınızla mutlu olmak istiyoruz ama desteğinizi de istiyoruz, hep beraber.

BAŞKAN – İnşallah.

Sayın Bakanım, önce Alim Hoca’nın, onun da sorusunu alalım, siz bir cevap verin lütfen.

Teşekkür ederim Sayın Susam.

Buyurun Alim Hocam.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de Sayın Susam’ın söylediklerine aynen katıldığımı ifade ederek, özellikle yer altı kömür madenciliğinin devlet eliyle ve özel sektör eliyle yapılması durumunda çok ciddi bir haksız rekabet ortaya çıkmaktadır yani redevans yapılması hâlinde. Bunun devletin kendisi tarafından yapılması veya buradaki avantajların hiç olmazsa bir bölümünün özel sektörde yer altı kömür işletmeciliği yapan işletmelere de sağlanması gereği ortaya çıkmaktadır. Benim ilim Kütahya’da devletin imkânlarıyla yer altı kömür işletmeciliği yapan işletme faaliyetine devam ederken, özel sektör eliyle yer altı kömür işletmeciliği yapanların tamamı bugün işini kapattı, 2 bine yakın da işçi işsiz kaldı ve gerçekten, iki durum arasında haksız rekabet ortaya çıktı. Bunu yaşayan illerden birisi olarak ifade etmek istiyorum. Burada bir adaleti sağlamak zorundayız, ya redevans usulüyle yapılan sözleşmelerde de belli bir kamu desteğini sınırlandırmamız lazım ya da özel sektörün önünü açacak bir başka uygulamayı bu madde kapsamında dengeleyici bir şekilde buraya dercetmekte yarar olduğunu düşünüyorum. Sayın Bakan bu konuda biraz detaylı bilgi verir ya da düşüncesini açıkça paylaşırsa biz de seviniriz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Ünal Kacır Bey’e de söz vereyim.

Sayın Bakanım, en son size söz vermek istiyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Tabii, tabii.

BAŞKAN – Buyurun Ünal Beyciğim.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; görüşmekte olduğumuz tasarıyla, kamu kurum ve kuruluşları ile iştirakleri hariç olmak üzere, özel sektörün yer altı kömür işletmeciliğine dair redevans sözleşmeleri sona erdiriliyor. Artık, bundan böyle sadece kamunun redevansçıları olacak ama özel sektörün redevansçıları olmayacak yani orada taşeron diye adlandırılan alt yükleniciler artık olmayacak.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sözleşmesi bitene kadar olmayacak.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Bu görüştüğümüz madde geçici 23’üncü madde, bunun geçiş sürecini belirliyor. Ama, tabii, bu arada şunu söylemek isterim, arkadaşlarımız mademki bu konuda görüşlerini söylediler: Kamunun redevansçılarına bu işi vermesini de sadece bunu işçi sağlığı, iş güvenliği açısından risk olarak görmek değil, kamuda olabilir veya özel sektörde olabilir, bütün her yerde işçi sağlığı, iş güvenliği konusunda alınacak tedbirler elbette ki gözden geçirilmeli ve bu tedbirler kesinlikle göz ardı edilmemeli. Bu redevans sözleşmelerinde de işçi sağlığı, iş güvenliği için redevansçının yapacağı harcamalar da göz önünde bulundurularak fiyatlandırmaların yapılması lazım, iş güvenliği açısından yapılacak harcamaların. Burada uygun bedel tespit edilirken de bu husus göz ardı edilmemelidir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, son söz sizin.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; tabii, bu önemli bir politika tercih açısından baktığımızda. Ben yalnızca yanlış anlamayayım diye soruyorum Sayın Susam ve Sayın Işık da “Ben katılıyorum.” deyince.

Şimdi, Ruhr havzasındaki gibi yaparsak...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Hayır, öyle yapın demiyorum.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Hayır, hayır, öbürküne katılıyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şöyle: Şimdi, Ruhr havzası kapattı ve ithal kömüre döndü.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ben o konuyla ilgili örnek vermiyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Tamam, onu doğru anlamış olalım.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Onunla ilgisi yok, tercihler.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 63

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Tamam, yani, biz yerli kömür yapalım ama bunu doğru yapalım diyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, kazalar açısından baktığımızda çok beklenmedik hadiselerle karşılaşyoruz. Sene 1992’de 263 işçimizi kaybettik, kamu kurumunda kaybettik, TTK’da kaybettik. Bunun bazen çok farklı ve enteresan sebepleri olabiliyor, özel sektör veya kamuda bunlar gerçekleşebiliyor. Önemli olan, bu iş sağlığı ve iş güvenliğiyle alakalı konular artık kamu ve özel sektörde çitasını yükseltmemizle alakalı, diğer komisyondaki devam eden konu da bunları ihtiva ediyor, ihale şartnamelerinde bunlarla alakalı ağırlıklar daha da fazla verilmiş olacak. Bizim şöyle bir politikamız var: Biz bunları özelleştireceğiz ama iş sağlığı ve iş güvenliğini artırarak özelleştireceğiz. Kamu kurumunun özellikle bu tür konularda, mesela Eti Holdingde başımızda var, yirmi üç yıllık, yirmi beş yıllık makine var. Aynı işlemi özel sektöre yaptırдық, dekapaj işiydi, 103 milyon TL daha artı kâr ettik yani hamdolsun, orada da kaza olmadı özel sektör yapmış olması hâlinde. Geçen “Bir antrenman yapalım, kamuya tekrar geçiresek ne oluyor?” dedik, 2,2 milyar TL’lik yeni araç, ekipman almamız gerekiyor. Yani, biz ekmeği fırıncıdan almanın daha doğru olduğu kanaatindeyiz, gerçek ihtisas sahalarında onların bizden daha iyi olduğunu düşünüyoruz. Bugün, dediğim gibi, sırf havalandırma ile alakalı çalışan, sırf dinamitlemeyle alakalı çalışan firmalar var, onun üzerinde ihtisaslaşan firmalar var. Bizim buradaki en önemli bence katılmamız gereken nokta, bunların adam akıllı iş sağlığı ve iş güvenliğiyle beraber yapılıyor olması ve verimli şekilde yapılıyor olması.

Sayın Susam, siz değil ama bazı arkadaşlar şunu söylediler, tutanaklardan onu da çıkarttım: Bu kurumların zarar ettiğinden bahsediyor, redevansa veren kurumlardan. Diğer bir arkadaş da aşırı kâr ettiğinden bahsediyor. Ya, bunlar tezat şeyler, bunun kârlılığı piyasayla çok alakalı şeyler. Bundan beş yıl önce -buradaki arkadaşlar bilirler- 165 dolardan Türkiye’ye gelen ithal kömür, şu anda 80 dolarlardan geliyor ve bizim TTK’nın şu anki maliyeti 80 doların çok üzerinde ve biz maliyet yani normalde yapmamız gereken yalnızca ticari... Mesela, Ruhr havzası gibi düşünersek, oradaki yaklaşık direkt 9.800, dolayda da 2 bin kişinin işine son vermek olur, bu da Zonguldak ekonomisinin durmasına sebep olur. Bizim on yılda verdiğimiz rakam oraya 5,5 milyar TL. O yüzden, ne onu yapalım, istihdamı durma noktasına getirelim ne de zarar hanemizin çok açılmasını sağlayalım. Şöyle bir planımız var, Hazineyle en son konuştuk: Orada 5 tane müessese müdürlüğü var her birinde ikişer, üçer bin kişinin çalıştığı, 1.500 kişinin çalıştığı. Kademe kademe, herhangi bir işçi kardeşimizi işten çıkartmadan diğer müesseseye alalım. Bir tane müesseseye damar yapısı açısından bakalım, kalorifik değerleri orada az çok belli, o kısmını özelleştirelim. Oradaki çalışanlar ne olacak, müessesede çalışanlar ne olacak? Onlar diğer müesseselere geçecekler. Bu böylece hem geçiş dönemi doğru dürüst düzenlenmiş hem de... Bakın, on iki yıl içerisinde -açıkça söyleyeyim- bizim şu anda en büyük zarar eden kalemimiz TTK’dır. Yaklaşık on iki yıl boyunca, AK PARTİ hükümetlerimiz döneminde biz orada 6 milyar TL civarında zarar ettik. Tamam, sosyal bir proje diye bakılabilir ama ben ileriye böyle bir proje bırakmamak lazım geldiği kanaatindeyim. Milletvekillerimizle, Özcan Bey’le, diğer bütün arkadaşlarımızla da görüştüğümüzde, ne yârdan vazgeçelim ne serden vazgeçelim, istihdamı devam ettirelim, yerli kömürü çıkartalım ama verimli şekilde de özel sektör eliyle çıkartalım diye konuştuk, temel politikalarımızın da bu olduğunu bir kez daha belirtmek isterim.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Buradan şunu anlayabilir miyiz...

BAŞKAN – Sayın Susam, söz verebilir miyim.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Tabii.

Yani, siz bu işe Zonguldak bölgesinde 1 Ocaktan başlayarak, giderek Zonguldak bölgesindeki madenlerin tümünü bu sistemle bir işletmecilik noktasına getirmeyi düşündüğünüzü anlayabilir miyim?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Hayır, öyle anlayamazsınız. Hedefimizin bu olduğunu ama bunu o süre içerisinde yapamayacağımızı söylemem lazım çünkü o geçiş döneminde hem orada sosyal açıdan bir sıkıntı çekmemek lazım, bu bizim önceliğimiz ama bir yandan da biz eğer bu sistemle Sayın Susam devam edersek, böyle on iki yıl değil, bir otuz iki yıl daha böyle altışar milyar zarar ede ede gider. Bu da yani şahsen Enerji Bakanlığı olarak benim içime sinen bir şey değil, bunu da doğru bulmuyorum. Yani, bizim, burada sosyal kaygıları bir kenara bırakmaksızın -siyaset adına söylemiyorum bunu, yalnızca oradaki istihdam, vatandaşımız, esnaf, sanatkar hepsi açısından da söylüyorum- oradaki ekonomiyi zinde tutarak ama adım adım da müesseselerden başlayarak iyi bir planlamayla gerçek yapabilecek speklerin şartnamelerini iyi oluşturarak bunu yapmaktır.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Çok zor şartlarda çalışılan bir alan. Denizin altında çok zor şartlarda yapılan bu noktada redevans usulüne geçmenin gerçekten riskler taşıdığını, şu an orada yılların birikimiyle yapılan çalışmaların böyle bir değişiklikle sizi korkutmadığını söyleyebilir misiniz? Yani, ben, bunu anlattığınız zaman gerçekten çok ciddi şekilde bir tereddütle karşı karşıya kaldım. Çünkü, sonuç itibarıyla, bu alanlardaki çalışmayı redevans usulüyle özel sektöre verdiğinizde ya çok büyük yatırımlar bekleyeceksiniz; bunun, alan insanlara maliyetinin sizin tarafınızdan da bir yanıyla -burada onu da getiriyorsunuz- karşılanması demektir. Yani, iktidarınız döneminde 5,5-6 milyar liralık oraya aktarılan kaynağı şimdi biri

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 64

alıp da cebinden mi finanse edecek? Veya böyle işletmecilik dehası gösterip 5,5-6 milyar liralık zararı önleyecek tasarrufu nasıl yapacak da nasıl sonuç alacak? Bunlar gerçekten çok zor işler yani. Allah kolaylık versin demek istiyorum.

BAŞKAN – Âmin, cümlemize.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Yani, çok riskli iş. Bunu düşünürken çok iyi düşünmeniz... Bu kanunun çok önemli bir noktasıdır bunlar.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Bütün bu dediklerinizi bir kenara bırakarak bunları söylemiyorum. Hepsiyle alakalı, yurt dışı, yurt içi birçok tecrübeler birleştirilerek söyleniyor. Neyi yapacağımızı düşünelim ama neyi yapmayacağımız biraz ortada gibi geliyor bana.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Evet, Ercan Hocam, buyurun.

ERCAN CANDAN (Zonguldak) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; ben, tabii Sayın Bakanımı burada desteklemek için, Zonguldak Milletvekili olarak herhâlde bize bir konuşma düştüğü için ben söz aldım.

Şimdi, Sayın Susam'ın dikkate almadığı bir şey var. Aslında Sayın Bakanım tam açıklamadılar, bu kadar zararın esas, temel nedeni şu: Koskoca bir fabrika var, aslında kapasitesi bin kişilik ama 100 kişi çalışıyor, dolayısıyla sektörlerde yeterli eleman yok gibi görülüyor fakat birçok yerde kömür damarı da bitmiş durumda. Sayın Bakanım aslında orada doğru bir şey söyledi. Birkaç tane müessese var, daha iyi olan yerlere... Mesela Üzülmüş'in bundan sonra bir veya iki yıllık kömür damarı ya var ya yok ama orada birkaç bin kişi çalışıyor, 1.500 kişi çalışıyor. Bunların gerçekte oradan çıkan kömürü özel sektördeki 150-200 kişinin çıkartacağı kömür. Onun için Sayın Bakanım aslında doğru söylediler. 550 milyon lira Zonguldak'ı her sene sübvansede ediyoruz ama Zonguldak'a geleniniz var mıdır bilmiyorum, Türkiye'nin birçok şehrinde çok daha geri kalmış durumdadır. Neden? Altyapısı yok, perişan olmuş bir durumda. Neden? Çünkü, sürekli sübvansede ediyoruz bir kenti. Onun için, TTK'yı artık canımız yansa da bir ameliyat masasına yatırmanın zamanı geldi ve geçiyor. Ben Zonguldak Milletvekili olarak bunu söylemek mecburiyetindeyim. Onun için de, evet, şimdi Sayın Susam dediler ki: "Efendim, redevansla bu devasa bir şeyi birilerine mi vereceğiz?" Aslında öyle bir şey değil. Oraların çok daha verimli damarlarının olduğu yerler var, çok daha denizin altına girmeyen yerler var ama bunu tabii ki iş güvenliğini artırarak yapmak mecburiyetindeyiz. Zaten, TTK aynı zamanda bir okul. Bugün nerede kaza olsa, dikkat edin, hep TTK'nın elemanları oraya gidiyor çünkü en tecrübeli onlar. Bu okulu devam ettirmek de mecburiyetindeyiz ama zarar etmeden Sayın Bakanımızın dediği gibi veya kabul edilebilir zarar seviyesinde. Ama, bu rakam gerçekten -biz de her seferinde Sayın Bakanımızla da gittiğimizde, Sayın Başbakanımızla da gittiğimizde- çok ciddi bir rakam, karşılanması zor olan bir rakam. Bunu bir yoluyla rehabilite edeceğiz, bunu hep beraber yapacağız diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Bir soru sorayım da müsaade ederseniz, açıklığa kavuşsun Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Aslında benim kendi bildiğim bir soru ama şimdi burada sanki sadece AK PARTİ iktidarları döneminde zarar ediliyormuş gibi, ondan önce sanki zarar yokmuş gibi de algılanmasın. Burada bulunan herkes bunu bilmez. Yani, bildiğim kadarıyla AK PARTİ...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – En iyi siz bilirsiniz KİT Komisyonu üyesi olduğunuz için.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Evet, KİT Komisyonunda biz bunları çok konuştuk, görüştük. Yani, 2002'den önce de sürekli zarar eden, yaklaşık o günlerdeki, o tarihlerdeki şeyle de, yine o zamanki parayla 400 trilyonun altında her sene zarar eden bir müessese TTK. Sadece AK PARTİ döneminde değil herhâlde, değil mi Sayın Bakanım zararlar?

Teşekkür ederim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ünal Bey tabii kesinlikle haklı. Sırf bir mukayese açısından söylüyorum: Bütün iktidarlarda bu manada maliyet problemi yaşamıştır Zonguldak ama biz bugün oraya verdiğimiz parayla, zarar hanesine yazdığımız parayla -şimdi TTK'nın yıllık üretimi 1,6 milyon ton civarında, 1,3 ila 1,6 milyon ton civarında- bugünün şartlarında, piyasasında 3 milyon ton kömürü sıfır riskle istediğimiz limana teslim alabiliyoruz. 3 milyon ton kömürü aynı speklerde 6.500 kilo/kaloriyle.

BAŞKAN – Sıfır risk.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sıfır risk, hem de ayağını uzatıyorsun, telefonun başına geçiyorsun "sevdim, sevmedim" diyorsun gelen malı da, "sülfürü şöyle, kükürdü böyle" diyorsun. Yani, o açıdan, burada istihdamın desteklenmesi adına yapılan önemli bir aktivitedir ama bunun da böyle sürdürülebilir olmadığını açıklıkla beyan etmemiz lazım.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – "İstihdam maliyetinin yaklaşık 2 katı zarar var." diyebilir miyiz acaba?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 65

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Tabii, diyebiliriz.

BAŞKAN – İnşallah, gün gelir bu zararlardan da kurtuluruz diyorum.

Son sözü Sayın Susam’a veriyorum.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bu konuşmada yıllar öncesine gittim. Bir zaman şöyle bir şey konuşmuştu rahmetli Özal: “Ben tarıma vermiş olduğum sübvansiyon ve desteklerle bu ürünleri ithal edersem, bu ülkede, hiç çalışmadan, onların ceplerine para koyarım, aradaki farkla onları rahat rahat yaparım ve hatta bunun bir uygulaması olarak tarla başı teşvikler hiç ekmeyen, biçmeyen ama dönüm başı destekler verilmişti. Ve üretmeyerek, ithal ederek bir politikayla, para politikasıyla bu ülkeyi rahatlatacağız.” demişti. Tarımda bu anlamıyla önemli bir sıkıntı doğdu daha sonradan. Bunun doğru olmadığını sonra sanıyorum rahmetli de gördü.

BAŞKAN – Bari rahmetle analım, Allah rahmet eylesin, mekânı cennet olsun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Öyle diyoruz. Tabii canım yani ben “rahmetli” diye başladım, “rahmetli” diye devam ediyorum.

Ve bugün, biz de bu anlamıyla bunu düşünmeliyiz. Tabii, istihdam konusu önemli bir konu, zarar etme konusu ayrı bir anlamda ama Zonguldak konusunu iyi düşünmeliyiz arkadaşlar, çok iyi düşünmeliyiz.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Özal’ı da rahmetle bize andırdığınız için size teşekkür ediyorum.

Bir önergemiz var, onu okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 esas numaralı Kanun Tasarısının çerçeve 24 üncü maddesinde düzenlenen Geçici 23 ncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini teklif ederiz.

Mustafa Öztürk

Bursa

"Mevcut rüdvans sözleşmeleri:

GEÇİCİ MADDE 23- Mevcut rüdvans sözleşmelerinin, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde Genel Müdürlüğe verilmesi zorunludur. Aksi takdirde rüdvans sözleşmesi ile yapılan madencilik faaliyetleri durdurulur.

Kamu kurum ve kuruluşları ile iştirakleri hariç olmak üzere yeraltı kömür madenciliğine dair rüdvans sözleşmeleri sona erdirilmeyen ruhsat sahalarının süre uzatım talepleri kabul edilmez."

Gerekçe:

Madde ile yeraltı kömür maden sahalarında rüdvans sözleşmesinin yasaklanması nedeniyle temdit yapılamaması durumuna, kamu kurum ve kuruluşları ile iştiraklerine istisna getirilerek, bu kurum ve kuruluşların yeraltı kömür madenciliğinde rüdvans sözleşmeleri yapabilmesinin önü açılmaktadır.

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Önergeye katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

23’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 24’üncü maddeyi okutuyorum.

Mevcut ruhsat müracaatları:

GEÇİCİ MADDE 24- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce müracaatı yapılmış ancak işlemleri tamamlanmamış, harç ve ruhsat teminatları yatırılmamış ruhsat müracaatları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde ruhsat bedelinin ödenmesi halinde, ruhsat işlemleri müracaat tarihindeki mevzuat hükümlerine göre tamamlanır.

BAŞKAN – Madde üzerinde bir önerge var.

Okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 esas numaralı Kanun Tasarısının çerçeve 24 üncü maddesinde düzenlenen Geçici 24 üncü Maddesinin sonuna aşağıdaki cümlelerin eklenmesini teklif ederiz.

"Bu kanunun yayımı tarihinden itibaren 6 ay süreyle II (b) ve IV. Grup maden ruhsatı müracaatları kabul edilmeyecektir."

Hüseyin Filiz

Çankırı

BAŞKAN – Gerekçe lütfen...

Mehmet Erdoğan

Gaziantep

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 66

Gerekçe:

Madde ile ikincil mevzuat hazırlanıncaya kadar II (b) ve IV. Grup maden ruhsatı müracaatlar alınmayarak gerekli yasal altyapının oluşturulmasına imkân tanınmaktadır.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkan, iki dakika da ben istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Alim Hocam.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Teşekkür ederim.

Önergeye katıldığımı ifade edeyim ama bu şekliyle bu olmaz, “müracaatlar alınmaz” diye düzeltilmesini teklif ediyorum. Yani, müracaat alıyorsunuz, kabul etmiyorsunuz ama bunu müracaatı almama anlamında verilmiş bir önerge olarak değerlendiriyorum. Dolayısıyla, buradaki ibarenin “bu kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay süreyle II (b) ve IV. Grup maden ruhsatı müracaatlar alınmaz” diye değiştirilmesini talep ediyorum. “Müracaatları kabul edilmeyecektir” ibaresinden vatandaş müracaatını getirecek, alınacak ama siz bunu kabul etmeyeceksiniz anlar ve cümle olarak da...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – “Alınmaz” da o getirecek, sen almayacaksın...

ALİM IŞIK (Kütahya) – “Alınmayacaktır” değil, “alınmaz.”

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Aynı şey, getirir almazsın, getirir kabul etmezsin.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Ben önerimi kayıtlara girmesi açısından söylemem gerekiyordu, söyledim.

BAŞKAN – Hocam, bu nazik öneriniz için teşekkür ediyorum.

Hükümet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şöyle: Sayın Işık’ın da söylemine istinaden, maksatları aynı, malum. 2004 yılındaki kanunda da Geçici madde 5’te aslında yine “ruhsat müracaatları kabul edilmeyecektir”den yola çıkarak yapılmış ama Sayın Işık’ın dediği de dikkate alınabilir. O şekliyle önergeye katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

O şekilde düzeltelim.

Alim Hocam, katınız için teşekkür ediyoruz.

Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde 25, buyurun:

Mevcut teknik nezaretçiler:

GEÇİCİ MADDE 25 - Teknik nezaretçisi bulunan ancak daimi nezaretçisi bulunmayan sahalarda, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde daimi nezaretçinin atanması zorunludur. Bu süre içerisinde teknik nezaretçinin istifa etmesi veya azledilmesi halinde ise daimi nezaretçi derhal atanır.

Birinci fıkradaki yükümlülüklere uymayan ruhsat sahiplerine 30.000 TL idari para cezası verilir ve ruhsat sahasındaki maden işletme faaliyetleri durdurulur.

BAŞKAN – Madde üzerinde konuşmak isteyen?

Buyurun Kemal Bey.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – “Teknik nezaretçisi bulunan ancak daimi nezaretçisi bulunmayan sahalarda, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde daimi nezaretçinin atanması zorunludur.” diyor. Yani, atanacak daimi nezaretçi neyin yerine geçecek, hangi işlevde olacak. Yani, neyi karşılıyor acaba bu?

BAŞKAN – Bir kişi daha soru soracak.

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI TEMSİLCİSİ MEHMET TORUN – Mehmet Torun, Türk Mühendis ve Mimarlar Odası Birliği Yönetim Kurulu Üyesi.

Ben bu maddedeki konuyla ilgili bir şey söylemek istiyorum. Altmış yıllık bir yapı değişiyor sonuçta, anladığım kadarıyla değişecek ancak buradaki geçiş süresinde bazı sıkıntılar olabilir. Örneğin, ortak sağlık güvenlik birimleri oluşturulmuş İş Güvenliği Yasası’na göre. Kanun çıktı, yönetmelik çıktı ama alanda karşılığı olmadı ve sorunlar yaşandı sektör açısından. Burada da eğer bu yeni yapı, yetkilendirilmiş tüzel kişilere her ne kadar yönetmelik çıkacak veya yürürlüğe girecek ise de karşılığında bu yapı tam oturmaz ise sektör açısından ciddi sorunlar yaşanabilir. Burada faaliyet bilgi forumları imzasından tutun da şu anda akla gelmeyen bir sürü sorun yaşamda karşımıza çıkabilir. Bu nedenle bu geçiş sürecinin uzatılmasının doğru olduğunu düşünüyorum. Yani, bu bir yıllık süre yetmeyebilir.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Bir konu daha var ikinci paragrafta da. “Bu süre içerisinde teknik nezaretçinin istifa etmesi veya azledilmesi halinde ise daimi nezaretçi derhal atanır.” diyor. Yani, teknik nezaretçinin vasıflarıyla daimi nezaretçinin vasıfları da şey. Şimdi bu kanun çıktı, teknik nezaretçi azledildi, yerine daimi nezaretçi... Teknik nezaretçinin vasıfları daha yüksek, işte, en az iki yıl tecrübeliydi daha önceki, hâlihazırda yasaya göre ama daimi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 67

nezaretçide böyle şeyler aranmıyor. Bu da bir düzeltmeye ihtiyaç duyuyor sanıyorum. Bu anlamda Mehmet Başkan'ın söylediği, bu yetkilendirilmiş bürolar, işte, tüzel kişiler, gerçek kişiler oluşuncaya kadar bu geçiş sürecinin uzatılması uygun olacak.

BAŞKAN – Kemal Bey en son bir soru sordu ya, ona bir cevap verme şansınız olursa...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, değerli arkadaşlar, normalde 1/1/2016'dan itibaren, malum, yetkili tüzel kişilikler devreye girecek. O zamana kadar olan konudan bahsediyoruz. Şimdi, bir kısım idari tasarruflar ve tamimlerle 2004 yılında bundan çok daha sıkışık bir süreç yönetilmişti. Arkadaşlarıma tekrar sordum, “Bu manada herhangi bir sıkıntı yaşar mıyız süre açısından?” diye, “Hayır, yaşamayız, hazırlıklarımızı yapıyoruz...” Teknik nezaretçi açısından, malum, 2014 yılının evraklarıyla alakalı, onlar evraklarını yine tamamlayacaklar. Daimî nezaretçi zaten kanunda belirtilen bir kısım yetkilerle beraber devreye girecek ve 1/1/2016'dan itibaren de zaten yetkili tüzel kişiliklerle beraber bunlar daha iyi yönetilmiş olacak. Geçiş dönemini düzenleyen bir maddedir.

BAŞKAN – Bir adet önergemiz var, onu okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 Sayılı Kanun Tasarısı'nın 24. Maddesi'yle eklenen Geçici 25. Maddesinde bulunan “30.000 TL” ibaresinin “ruhsat taban bedeli tutarında” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam
İzmir

Osman Aydın
Aydın

Kemal Değirmendereli
Edirne

Hasan Ören
Manisa

Ümit Özgümüş
Adana

Erdal Aksünger
İzmir

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Her maddede yer alan ağır para cezaları sektörün yatırımcısı firmaları büyük bir yük altına sokacak, sektörde yatırım yapılmasına caydırıcı bir etki yapacaktır.

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Önergeye katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 26'ncı maddeyi okutuyorum:

VI. Grup maden ruhsatlarının IV. Gruba alınması:

GEÇİCİ MADDE 26- Yürürlükteki VI. Grup maden ruhsatları IV. Grup olarak ruhsatlandırılır. Aynı alanda IV. Grup maden ruhsatı bulunması halinde IV. Grup ve VI. Grup maden ruhsatlarının işlemleri bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki kazanılmış haklarına göre yürütülür. Ruhsatların birbirleri ile çakışmaması halinde, yürürlükteki VI. Grup maden ruhsatları, IV. Gruptaki alan sınırlamasına uymak kaydıyla tüm madenlere hak sağlar.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer geçici maddeyi okutuyorum:

Mevcut kalker, kalsit ve dolomit ruhsatları:

GEÇİCİ MADDE 27- Kalker, kalsit ve dolomit ruhsat sahaları Genel Müdürlükçe incelenerek uygun bulunan görünür ve muhtemel rezerv alanlarına proje ile talepte bulunulması halinde en fazla 100'er hektarlık alanlar halinde II. Grup (a) bendi maden işletme ruhsatı verilir.

BAŞKAN – Madde üzerinde bir önerge var, okutuyorum:

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 esas numaralı Kanun Tasarısının çerçeve 24 üncü maddesinde düzenlenen Geçici 27 nci Maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mustafa Öztürk
Bursa

“Mevcut kalker, kalsit ve dolomit ruhsatları:

GEÇİCİ MADDE 27- 100 hektardan büyük kalker, kalsit ve dolomit ruhsat sahaları Genel Müdürlükçe incelenerek uygun bulunan görünür ve muhtemel rezerv alanlarına proje ile talepte bulunulması durumunda 100'er hektarlık alanlar halinde II. Grup (a) bendi maden işletme ruhsatı verilir.”

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 68

Gerekçe:

Maddede ihtiyaç duyulan redaksiyon yapılmıştır.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANİ TANER YILDIZ (Kayseri) – Önergeye katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde 28'i okutuyorum:

İşletme ruhsatlarının süresi

GEÇİCİ MADDE 28- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce verilmiş olan işletme ruhsatları, 24 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen toplam ruhsat süresi bakımından eski hükümlere tabidir.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde 29'u okutuyorum:

Yeraltındaki maden işlerinde maliyet artışlarının Ödenmesi:

GEÇİCİ MADDE 29- Bu Kanun kapsamında yeraltındaki maden işlerinde faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarının yeraltındaki maden işlerine ilişkin 11/9/2014 tarihi itibarıyla 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu kapsamında devam eden sözleşmelerde, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 41 inci, 53 üncü ve 63 üncü maddelerinde 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun ile yapılan değişikliklerle bu Kanunun ek 9 uncu maddesiyle sınırlı olmak kaydıyla meydana gelen maliyet artışlarının fiyat farkı olarak ödenebilmesine ilişkin usul ve esaslar Kamu İhale Kurumunun teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir."

BAŞKAN – Bir adet önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 Sayılı 3213 Sayılı Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 24. Maddesi'yle eklenen Geçici 29. Maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"Bu kanun kapsamında yer altındaki maden işletmelerinde faaliyet gösteren özel sektör kuruluşlarının yer altındaki maden işlerine ilişkin 10/09/2014 tarihli ve 6552 sayılı İş Kanunu ve Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun ile yapılan değişikliklerle bu kanunun ek 9 uncu maddesiyle sınırlı olmak şartıyla meydana gelen maliyet artışlarının dengelenmesi amacıyla, bu işletmelerde çalışanların Sosyal Güvenlik Primleri devlet tarafından karşılanır."

Mehmet Ali Susam

Osman Aydın

Kemal Değirmendereli

İzmir

Aydın

Edirne

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen var.

Buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ben Bakanlıktan bir açıklama istiyorum. Bu geçici 29'uncu maddenin kapsamına giren sadece kamunun redevansla yaptığı işletmeler midir? Diğer işletmeler giriyor mu? Bu konuda bizi bir bilgilendirirse bizim önergemizle birlikte, bu çerçevede içerisinde bir konuşma yapmak istiyoruz.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, açıklamadan önce bir sözleri alalım, ondan sonra komple bir cevap verelim lütfen.

Buyurun Sayın Değirmendereli.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Şimdi, burada, Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bu gerçekten son dönemde yer altı madencilğine büyük darbe vuran 11/9/2014 tarihli torba yasayla sadece kamu kurumlarına yönelik bir iyileştirme getiriyor. Oysa, tabii, bu heyecanla alınan, hızla alınan kararlar bütün yer altı madencilik sektörü etkilendi ve biraz önce de söz ettiğimiz gibi, işte, binlerce, on binlerce işçi şu anda işsiz, maden işçisi işsiz durumda. Burada ben tekrar etmek istemiyorum ama yani bir kere, yer altında çalışan işçilerin ücretlerinin 2 asgari ücret miktarında artırılması, aynı şekilde, son aldığı ücret üstünden kıdem tazminatı ödenmesi ve bunlara paralel olarak da sosyal güvenlik primlerinin artması ve de çalışma süresinin altı saate indirilmesi gibi sıkıntılar sektörü kilitledi. Hep beraber sektörü dinledik, sıkıntılarını dinledik. İktidar partisinden arkadaşlara da geldiler, sıkıntılarını anlattılar.

Şimdi, burada tabii sadece, bu devlet kurumlarına yönelik olarak bir iyileştirmeye gidiliyor. Hâlbuki, tabii, bütün sorun genele şamil bir sorun. Yani, bu eğer yapılacaksa bütün yer altı madenlerini içerecek şekilde düzenleme yapılması uygun olur.

BAŞKAN – Diye düşünüyorsunuz.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Evet.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 69

Alim Hocam, buyurun.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Bu da önemli bir düzenleme. Dolayısıyla, bu düzenlemeden yararlanacak şu anda hâlihazırda ne kadar işletme var, kimler yararlanıyor gerçekten, bu düzenlemeden sonra devlete ne kadar ek yük geliyor, özel sektörün durumu ne olacak, değerli arkadaşlar da, milletvekillerimiz de ifade etti. Şu anda Türkiye genelinde başta Kütahya, Zonguldak, Manisa ve Konya illeri olmak üzere birçok ilde yer altında kömür işletmeciliği yapan özel sektör kömür işletmeleri kapandı, kapanmak zorunda kaldı; dürüst çalışanlar için konuşuyorum, diğerleri için sözüm yok. İşçi maliyetlerinin yaklaşık 2 katına çıkmasıyla ortalama kömür maliyetinin yüzde 40, yüzde 50, yüzde 60 oranında arttığı bir işletmenin ayakta kalması mümkün değil. İthal kömür fiyatına eğer yerli kömür mal oluyorsa zaten ekonomik olarak da bunun yürümesi mümkün değil. Bu durumda redevans usulüyle iş yapan işletmelere artan ek maliyeti devletin karşılaması düzenlemeyle getiriliyor ama bu ülkede, yine yerli kaynaklardan yer altı kömür işletmeciliği yapan özel sektöre burada herhangi bir tedbir getirilmemektedir. Özellikle, ben, Sayın Bakandan 2014 yılında ithal kömür miktarı ve buna ödenen döviz miktarının ne boyutlarda olduğunu öğrenmek isterim. Eğer bu ithal kömüre verdiğimiz paranın bir kısmını, bir şekilde özel sektörün de bu düzenlemelerden kaynaklanan artan sosyal güvenlik katkı primini devletin üstlenmesi durumunda devletin ne kadar kârı olacak, bunun bir fizibilitesi yapıldı mı? Dolayısıyla, buradaki haksızlığı, özel sektör aleyhine olan düzenlemeyi bir şekilde yeniden ele almamız gerektiğini vurgulamak istiyorum.

Teşekkür ediyorum söz verdiğiniz için.

BAŞKAN – Sayın Bakan, müsaade ederseniz bir şey açıklamak istiyorum.

Alim Hocam, dün gece, benim, Faruk Çelik Bakanımızla görüşme şansım oldu. Bu, sosyal güvenlik primi kendilerini ilgilendiriyormuş. “Şu anda öyle bir şansımız yok.” gibi bir laf etti bana ama gene görüşülür; bilgi vereyim dedim.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Yani ithal kömüre Türkiye’yi pazar yapacağız, başka yolu yok.

BAŞKAN – Yok, yok, siz de haklısınız ama sorunları dile getirdik, hatta yanımda Sayın Alaboyun da vardı, o da söyledi sizin dediğinizi.

Buyurun Sayın Ünal Kacır Bey.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, değerli hazırun; şimdi, “torba kanun” diye adlandırdığımız kanunda az önce arkadaşlarımızın da belirttiği gibi o günün şartları içerisindeki hava, ortam, talepler ve muhalefetin de talepleri köpürtmesiyle beraber alınan...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sataşma yapıyorsunuz.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sataşma yapıyoruz efendim, doğrudur.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sataşmadan o zaman bize de söz hakkı doğuyor.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – “Aman şunu da verin, bunu da verin, onu da verin.” dediği doğrultuda, muhalefetin hızını alamayıp “İki asgari ücret değil, üç asgari ücret olsun, verin.” noktasına kadar gelindiği noktada...

ALİM İŞİK (Kütahya) – Hayır, hayır, Sayın Cumhurbaşkanı “2.500 lira maaş vereceğiz.” dedi, ondan çıktı yani. Hesabı yapmadan “2 bin liradan fazla maaş vereceğiz.” dedi, problem oradan çıktı; biz demedik.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sevgili Hocam, ben sizi dinledim.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Hayır ama yani şimdi haksızlık yapmamanız lazım.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Hayır ne?

ALİM İŞİK (Kütahya) – Haksızlık yaparak muhalefetin fazla para vermesini...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – “Ver, ver, ver.” dediniz, verdik.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Cumhurbaşkanına söyleyeceğim bunu, hesabını bilmeden “2.500 lira vereceğiz.” dedi, oradan çıktı.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Dinle Sevgili Hocam dinle, sen konuşurken ben dinledim ya!

BAŞKAN – Hocam, dinleyelim lütfen.

Sayın Susam, dinleyelim lütfen.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sonuna kadar dinleyeceğiz.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Şimdi geldik bu noktaya. Şimdi niçin kamudan iş almış olan redevansçılara bu farkı ödemek durumundayız. Onu düşündüğümüzde, bu redevansçılar bir ihaleye girmişler, bu ihalede şartlar belli, o şartlar çerçevesinde biz size yılda şu kadar ton kömür veririz diyerek ihaleyi almışlar, hesaplarını, kitaplarını ona göre yapmışlar. Biz ne yapmışız? Biz gelmişiz, az önceki dediğimiz şartlar çerçevesinde ihalenin âdeta şartlarını o vatandaşların aleyhine değiştirmişiz; asgari ücreti bir yerine iki yapmışız, çalışma saatlerini azaltmışız, vesaire, vesaire. Şimdi, o zaman, bu şartlar karşısında da alacağımız kömürden vazgeçmemişiz devlet olarak. Biz şimdi bunun hesabının o gün yapılıp o gün ödenmesi gerektiğini düşündük ve arkadaşlarımız bunu yazdılar Komisyonunda. Kıyameti kopardınız, “Olmaz! Bak işte işçileri

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 70

düşünmüyorsunuz, işverenleri düşünüyorsunuz, sizin zaten derdiniz işverenler, aman işverenlere dokunulmasın da ne olursa olsun diye düşünüyorsunuz.” diye bizi tahkir ettiniz, tezyif ettiniz, bizi şey yaptınız -o günün şartları içerisinde bir de düşünün- o gün almamız gereken tedbiri almamıza engel oldunuz. Sonra ne oldu? Bunları karşılayamayan bu iş yerleri işçilerin maaşını veremez noktaya düştü, kapandı.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Güzel de şimdi niye bizi suçluyorsun? Sen kendin çıkardın kanunu, bizi niye suçluyorsun?

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Evet, doğrudur, doğrudur.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Biz şimdi dinliyoruz, biraz sonra konuşacağız, hem de ne laflar gelecek.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Ondan sonra, şimdi efendim, biz bu konudaki gecikmiş tedbiri şimdi alırız. O zaman o maddeyi geri çekmekle hata ettik, ben bunu kabul ediyorum, hata ettik.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Ama muhalefet istedi.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Muhalefetin gazına geldik, köpürtmesine geldik. Gelmememiz lazım, iktidar buna gelmemeliydi. Tamam, hatamızdır, kabul ediyorum ama sanki süttten çıkmış ak kaşık gibi öyle oldu, böyle oldu, falan filan değil sevgili Hocam. Şimdi, biz bu hususu düzeltmek zorundayız, tamam mı? İhalenin şartların bozup da o insanları işsiz, o adamları da, o işverenleri de çok zor durumda, batık durumda bırakamayız. Nedir şey? Kamu İhale Kurumu bir çalışma yapacak. İhaleler onların elinde, değişen şartlar da ellerinde, bu doğrultuda bir çalışma yapacaklar ve Bakanlar Kuruluna bir teklif getirecekler, Bakanlar Kurulu da bunu değerlendirecek ve Bakanlar Kurulu usul ve esasları belirleyecek, bunlara ne ödeyelim diye. Şimdi, peki, ne olmuş olacak arkadaşlar? Kamunun maliyetleri artmış olacak. Tabii, kamunun maliyetleri artıyor, özel sektörün de maliyetleri arttı. Şimdi, her ikisinin de maliyetleri arttı. Tamam, piyasada dengelenme oldu. “Özel sektöre ayrıca bir şey daha verin.” O zaman teraziye bozarsın.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Terazi kalmadı ki, kantarın topuzu kaçtı.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Yok, doğruya doğru arkadaş. Şimdi, kamu pahalıya mal etsin, özel sektör ucuza mal etsin, olmaz! Aynı şeyler... Yani iki asgari ücret kamuya da yük getirdi, özel sektöre de yük getirdi; çalışma saatlerinin azlığı kamuya da yük getirdi, özel sektöre de yük getirdi. Ayrıca, iş güvenliği açısından alınacak tedbirler nelerse, onların maliyeti her ikisine de yük getirdi. Öyleyse kamu ve özel sektörde bir dengelenme oldu. Yeniden yine o şeyle o zaman işçilerin yanında yer alarak bunu yaptınız, şimdi işverenlerin yanında yer alarak onlara şirin görünmek için bunları söylemeyin lütfen. Dengeleri bozmayın, bize bozdurmayın dengeleri.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ünal Ağabey’in bu veciz konuşmasından sonra...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Söyleyecek bir şey yok!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Alim Hoca konuşacak.

BAŞKAN – Alim Hocam, buyurun.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Başkan, öncelikle teşekkür ederim.

Sayın Kacır’ın konuya çok yanlış bir giriş yaptığını sözlerimin başında ifade etmek istiyorum. “muhalefetin köpürtmesiyle” diyor, o zaman siz iktidarsınız, gelmeyeceksiniz gaza, kusura bakmayın, niye geldiniz? Sayın Başbakan gitti Soma’da “2 bin liradan aşağıya maden işçisi çalıştırılmaz.” dedi, onu emir telakki ettiniz, uygun kanun getirdiniz. Yani, muhalefet atmakla bundan kurtulamazsınız. Kaldı ki biz buna “hayır” demiyoruz, bunun karşılığında mağdur olan özel sektör işletmesine de bir çözüm bulalım diyoruz. Biz, redevansta...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Bizim de söylediğimiz...

ALİM İŞİK (Kütahya) – Ama yani siz söylediniz de, “Tahkiye ettiniz, tevzi ettiniz, köpürttünüz.” dediğiniz, zaman kusura bakmayın... Siz, bir yanlış bir kişi söyledi diye gelip de yüce Meclisi tamamen bu konuda meşgul ederek kanun çıkartırsanız arkasında duracaksınız.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Yok, yok, biz çıkardığımız kanunun arkasındayız.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Duracaksınız.

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Tedbiri engellediniz.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Hayır, böyle bir şey gelmedi.

OSMAN AYDIN (Aydın) - Yanlış yaptınız.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Geri çekmekle yanlış yaptık.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Geri çekmeyecektiniz

ÜNAL KACIR (İstanbul) – O maddeyi geri çekmekle yanlış yaptık.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 71

ALİM IŞIK (Kütahya) – Geri çekmeyecektiniz, Türkiye'nin şartlarını dikkate alarak Sayın Recep Tayyip Erdoğan 2500 lira söz verdi diye bunu çıkartmayacaktınız, 1,5 kat çıkartacaktınız.

BAŞKAN - Sevgili vekiller...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Şu anda, Türkiye'nin gerçeğini söylüyorum Sayın Kacır, altını çizerek, 2 kat maaş veren bir tane işletmeci yok şu anda. İşçi 2 kat maaşı alıyor görünüyor, 1 katını geri getiriyor.

BAŞKAN – İade mi ediyor?

ALİM IŞIK (Kütahya) – Evet, bugün işletmeler çalışıyorsa böyle çalışıyor. Dürüstse 2 kat veren de kapattı.

Şimdi, biz diyoruz ki, tamam, redevansla kamudan iş almış olan işvereni bu şekilde koruyoruz, korumamız lazım, çünkü devlet bu yükü getirdi. Ama kamudan iş alanı korurken bu ülkenin özel sektör işletme sahibini de kendi kaderiyle baş başa bırakıp...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Ondan aldığımızı ona geri vereceğiz.

ALİM IŞIK (Kütahya) – O bu memleketin insanı değil mi Sayın Kacır, böyle mi bakıyorsunuz siz Türkiye'ye?

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Hayır, hayır, şu kadar ton kömür veriyor ya...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Ben diyorum ki, özel sektör... Kütahya'da 2 bin tane işçi işini bırakmak zorunda kaldı, Türkiye genelinde de 150 tane işletme kapandı...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayenizde..

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayenizde...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayenizde, aynen öyle.

BAŞKAN – Demek ki hepimizin sayesinde

ALİM IŞIK (Kütahya) – O zaman kusura bakmayın. Yani böyle, suçu muhalefete at, kaymak bir yer olursa, iktidar biz yaptık bunu, yok böyle bir şey. Dürüstse...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Niye sinirleniyorsun ya?

ALİM IŞIK (Kütahya) – Ama burada gelip de muhalefeti bu şekilde...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Çıkartırız tutanaktan.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Çıkartın, çıkartın, Genel Kurulda zaten bu anlattıklarınızı söyleyeceğim, böyle bir şey yok.

Bir defa, buradaki haksızlığı dengelemek, gidermek zorundayız. Bizim bu maddeye itirazımız yok. İtirazımız, bunu yaparken, yani aynı şartlarda yer altı kömür işletmeciliğini yapan özel sektörün de bu sıkıntısının çözülmesi lazım geldiğini söylüyoruz; yolunu siz bulacaksınız. Ha, burada bu şekilde yapmamız mümkün mü? Burada olmayabilir ama torba yasa geliyorsa oraya “Sosyal güvenlik katkı primini devlet üstlenir.” diye maddeyi koyduracaksınız Sayın Kacır, “O gün hata yapmışız, bugün düzeltiyoruz.” diyeceksiniz, bunu da Genel Kurulda Türkiye'deki herkes de duyacak.

Teşekkür ediyorum.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Hata tedbir maddesini geri çekmek. Geri kısmında hata yok.

ALİM IŞIK (Kütahya) – “Düzeltiliyoruz.” diyeceksiniz

BAŞKAN - Sayın Bakanım...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Geri kısmında hata yok.

ALİM IŞIK (Kütahya) – “Hata olamaz.” dersiniz zaten siz onu söyleyemezsiniz, hata birden “2 bin liranın üzerinde maaş vereceğiz.” demeden başladı, o günün şartlarında o psikolojiyle söylenmişti ama daha sonra sizin ikna etmeniz lazımdı Sayın Başbakanı.

BAŞKAN – Sayın Bakanım...

ALİM IŞIK (Kütahya) – “Sayın Başbakanım, söylediniz ama Türkiye'nin şartları bu değil, asgari ücret 860 lira, siz 2500 lirayı verelim dediniz, veremeyiz” diyecektiniz, diyemediniz, kanunu getirdiniz, o zaman arkasında duracaksınız.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Alim Hocam sabahtan beri ilk defa ses tonunu yükselterek konuştu

ALİM IŞIK (Kütahya) – Teşekkür ederim, sağ olun.

Sayın Bakanım, sözlerim size değil, Sayın Kacır'adır, onu da kayıtlara girmesi açısından söylüyorum.

BAŞKAN – Hakikaten, Alim Hocam şu saate kadar çok sakın bir şekilde götürüyordu.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Ama şimdi yani yanlış giriş yaptı.

BAŞKAN - Ünal Başkanım gece onda böyle bir hareket yaptı maalesef, inşallah sakinlikle devam edeceğiz.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Peki.

BAŞKAN - Sayın Susam, siz de çok yüksek bir şeyde olmazsa...

Buyurun Sayın Susam.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 72

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi, arkadaşlar, bu kanunda üslubumuzu mümkün olduğu kadar yasanın çerçevesi içerisinde tutmaya ve mümkün olduğu kadar da kırmadan dökmeden yapıcı bir üslupla bu kanunu çıkarmaya özen gösterdik.

BAŞKAN – Allah razı olsun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ama az önce Ünal Bey’in konuşmalarından sonra –Sayın Bakan da burada- o facianın olduğu sabaha beraber bir gidelim.

Bizim Genel Başkanımız da gelecekti, ben önceden gittim Soma’ya. Sayın Başbakan, şu anki Cumhurbaşkanı oradaydı, Sayın Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, Manisa milletvekilleri, Sayın Ulaştırma eski Bakanı Binali Yıldırım, bir sürü yetkililer, Sayın Bakan dâhil olmak üzere Başbakanı bilgilendiriyorlardı, beni de Sanayi Komisyonu üyesi olduğum için nezaketen bilgilendirme toplantısının içerisinde aldılar, ben de dinledim.

BAŞKAN – Sağ olsunlar.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – O toplantıda Sayın Başbakana, bu holdingin, Soma Holdingin çok başarılı bir işletmeci olduğu, bankalardan krediler kullandığı ve bu ocağa yatırım yaptığı, hiçbir sıkıntı olmaması gerektiği, bunun olağanüstü bir olay, beklenmeyen bir olay olduğu anlatılıyordu. Bu anlamıyla, o kazanın nedeninin onlardan kaynaklanmadığı, başka bir nedeni olduğu anlatılıyordu, ortam öyle idi. Sonra da, Sayın Başbakan o bilgilendirmeyi aldıktan sonra yürüdü, ocağın başına kadar gitti. Orada bazı fevranlar -birkaç kişi dışında- oldu, sonra da Soma’nın içine geldi. Başbakan gittikten sonra da bizim Genel Başkanımız geldi, Sayın Bakan, Genel Başkanı da karşıladı, benzer bilgilendirme ona da yapıldı, sunumlar yapıldı, ocağa gittik, dışarıda yapıldı.

O anki hava şuydu: Bu redevans usulüyle verdiğimiz firma çok başarılı bir firmadır, bu firmanın burada kaza yapması beklenen bir olay değildir, nasıl olduysa bu olay oldu, bunun üzüntüsü noktasındaydı.

Sonra, olayın başka yönleri ortaya çıktı, işçiler konuşmaya başladı, oradan kurtulanlar konuşmaya başladı, çalışanlar konuşmaya başladı, maden mühendisleri konuşmaya başladı, gördük ki, ocak hiç öyle değil, öyle iyi işletilmemiş, çok ciddi hatalar varmış, Bakanlık denetimleri doğru dürüst yapılmıyormuş, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının müfettişlerinin tuttukları raporlar, vesaire, bir sürü şeyler çıktı.

Sayın Kacır, muhalefetin köpürtmesi değil, siz o olayın altında kaldınız. O olayın altında kalınca... Soma’da nasıl çıkarız? 301 de öyle oldu, çok acı bir olaydır.

BAŞKAN – Allah bir daha başımıza vermesin.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Allah... O insanların acısı parayla pulla yerine gelmez.

BAŞKAN – Hiç mümkün değil.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – O köyleri dolaştık, bizim bölgemizin de şeyidir, o insanların acılarını görüyoruz.

Şimdi, böyle bir noktada o insanların acılarını hafifletmenin yolu, biraz para vermek, “Maaşınıza yardım edilecek, yanınızdaki ölenlerin çocukları işe alınacak.” bir sürü tavizler verilme noktasına geldi. Bunu muhalefet filan köpürtmedi. Sizin o olayda –bütün dünyanın dikkatini çeken bir olay- ortamı mümkün olan bir noktaya getirmek noktasında ciddi bir zorluğunuz vardı, hep beraber bu zorluğu aşma konusunda...

Bir de, madencilik sektörünün işletilmesinde, özellikle, yer altı kömür madenciliğindeki sorunların boyutları ortaya çıkınca bunu telafi edilmesi noktasında... Günlerce tartışılan, tuğla gibi dosyalar olan, Soma Komisyonları kurulan, gidilen, edilen çalışmalar sırasında başta Sayın Başbakan olmak üzere –işçiler buraya geldi- iktidar partisinin bölge milletvekilleri, şunları şunları şunları yapacağız diye o tavizleri verenler sizlersiniz. O olayda tansiyonu düşürmek, ortamı yatıştırmak, o olayı bitirmek için yapılan olaylar bunlardır. Hiç kimseyi suçlamayacaksınız, önce bir öz eleştiri yapacaksınız, “Biz ne yaptık da, bu arada ne hatalar yaptık da bu olaylar başımıza geldi?” deyip öz eleştiri yapacağız, ondan sonra bu kanunları adam gibi düzelterip sektörün doğru çalışması için adım atacacağız.

Bak, ben hiç bunları konuşmayacaktım sen konuşmasaydın eğer. Ben bu olayların hepsinin içinde yaşadım, hepsini de takip ettim ama her olayda olduğu gibi, muhalefeti suçlayarak on iki yıldır ülkeyi yönetiyorsunuz, cumhuriyeti suçlayarak ülkeyi yönetiyorsunuz, ondan sonra da...

BAŞKAN – Ne olur, oralara girip de karşılı sürmesin.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ama yani...

BAŞKAN – İş Soma’da kalsın.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – O anlamıyla, ciddi bir şekilde bu işler hata. Şimdi, çözüm için de geldiğiniz noktada ne diyorsunuz? Bakın, o olayların altından neler çıktı. Sizin kaç paraya redevansla kömür aldığınızı, bu kömürleri kaçta sattığınızı, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu’yla evlere gönderilen kömürlerin fiyatı, maliyetleri, hepsi döküldü piyasaya, hepsi tartışıldı. Bu anlamıyla sıkıntılar oralardan doğdu. Şimdi, bütün bunlar noktasında, bunları görmeden kimse

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 73

kimseyi suçlamaya kalkmasın. Biz orada Genel Başkanımızla bu işten nasıl acıyı dindiririz diye, politika yapmadan, Sayın Bakanla birlikte, konuyu polemik konusu yapmamaya çalışarak çözmeye çalıştık.

BAŞKAN – Allah razı olsun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sorumlu bir muhalefet yapma ve o an o acıların üzerinden siyaset değil, o acıları bastırma üzerinden siyaset yapmaya çalıştık.

Şimdi, onun için, değerli arkadaşlar, şimdi bir şey daha yapıyoruz, diyoruz ki: Yaptığımız şeyler sektörde maliyetleri artırdı. Sektörde maliyetleri sadece redevansla yapılan anlaşmalı alanlarda artırmadı ki. Özel sektörün de arttırdı. Ondan dolayı birileri ocağını kapattı, “Yapmıyorum bu işi.” dedi. Aydın’da Atay kapattı, “Ben yapmıyorum bu işi kardeşim bu şartlarda.” dedi.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Tamamen ithal kömüre döndü.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Döndü gitti, “İhtiyacım yok.” dedi. İhtiyacı olan insanlar yalvar yakar, Kütahya’dan insanlar toplanıp geldi. Eski milletvekili Nizamettin Çoban geldi, toparladı bir sürü insanı “Ya bu işin altından kalkamıyoruz, mahvolduk, bize bir çözüm bulun.” dedi. Arayış içerisinde. Sadece mağdur olanlar redevansla iş almış olan insanlar değil ki. Alim Hoca’nın memleketi, yaşıyor, her gün öyle insanlar var, başka yerlerde var. O zaman, şimdi, bu maddeyi sadece kendi... Burada siz diyorsunuz ki: “İş verenleri savunuyorsunuz.” Biz herkesi savunuyoruz. O gün mağdur olan işçiydi, bugün mağdur olan işverenler. Şu an mağdur olanlar işverenler ve işçiler. İşçiler işsiz kaldı. Hatta işçilerin, “Ya kardeşim, ben çaresizim. Ölümü de bile bile bu ocağa inmek zorundayım.” diyen çaresiz insanların ızdırapları var. Şimdi bunları çözmek için doğru düzgün bir çalışma yapmamız lazımken bunu polemik meselesi yapmak durumunda olmamalıyız. Bunu çözmek için gayret sarf etmeliyiz. Adam gibi taşın altına elimizi koymamız lazım.

BAŞKAN – Hep beraber.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Ne öneriyorsunuz?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Önerimiz... Öneriyoruz, önerdiklerimiz var, önerge verdik. Bizim verdiğimiz önergeyi “Ona buna yaranma.” diye söylersen, anlamazsan öyle olur işte. Anlatıyorum sana verdiğimiz önergeyi. Karşıla diyorum, işverenin üzerine gelen yükü işçinin sigorta primini, diğer şeylerini devlet karşılasın. Niye karşılamıyorsunuz? Sadece redevansla verdiğiniz mi karşılayacaksınız? Hepsini karşılayın. O işsiz kalan insanlara iş güvencesi verin, başka yerlerde iş bulun. O insanlar mağdur olmasın. Soma’da hayat durdu, oradan gelen gelirle yaşıyor. Kütahya’da hayat durdu, oradan gelen gelirle yaşıyor. Bir sürü insan bu parayla geçiniyor, bu ekonomiler onunla dönüyor, birçok şey oluyor. Bunlara çözüm bulmamız lazım. Madem sübvansedeceksek hep beraber sübvansede edip o insanlara bulmamız lazım. Bir sürü insan öldü, maden mühendisleri öldü. Bak, az önce suçladığımız maden mühendisleri içeriden adam çıkarırken kendisi içeride kaldı, öldü Soma’da.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Kim suçladı?

BAŞKAN – Suçladığımız değil ya.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Yok, yok, siz suçladınız demiyorum, bir kısım konuşmalarda bunlar yaşandı. Onun için, arkadaşlar, beraberce bu olayı çözme konusunda güzel adımlar atmaya ihtiyacımız var.

Sayın Bakana biz burada bunu söylerken, bu soruları sorarken sektörün bir kısmı değil, sektörün genelinde sıkıntı var, bunu nasıl çözeceksiniz, bu maddeyi buraya koyuyorsunuz ama bunun dışında oluşan olayları çözme konusunda var mı öneriniz? Bunları soruyoruz, bunlar konusunda bilgilenecek ve bunlardan sonuç almak istiyoruz, bunun için konuşuyoruz bunları.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Ünal Bey, size tekrar teşekkür ediyorum konu yarım saat uzadı için!

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – İyi oldu, konuştuk.

BAŞKAN – Bu aşağıda da konuşulacak, aşağıda da gündeme gelecek.

Osman Aydın Bey, buyurun.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; hakikaten, Ünal Bey’in söylediklerinden büyük bir üzüntü duydum. Hakikaten çok büyük acımızın neticesinde, 301 madencimizi kaybetmemizin neticesinde Hükümetin panik içinde “Bu işi nasıl düzeltirim, nasıl telafi ederim, bu acıyı nasıl dindiririm.” diye yapmış olduğu, neticeleri hesaplanmadan alınmış olan bir karar neticesinde, büyük bir felaketin devamı olarak yüzlerce işletmenin kapanması, binlerce işçimizin işsiz kalmasının neticesinin bir çözümünü arıyoruz. Netice hakikaten kötü arkadaşlar. Birçok yer altı maden işletmesi, yer altı kömür işletmesi kapanmak zorunda kaldı. Hangi işletme sahibi çalıştırdığı işçileri sokağa bırakır da işletmesini kapatmak ister? Kimin vicdanı... Kim yapabilir, böyle bir karar alabilir? Maalesef, bu torba yasayla getirdiğimiz yükün ne kadar ağır olduğunu hemen fark ettik ama bunun tedbirini alamıyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 74

Arkadaşlar, yer altında çalışan işçimizin maaşını 2 katına çıkaralım ama kamu olarak da bir şeyi üstlenelim. Bu kömür işletmelerinin bunu taşıyamadıkları, kaldıramadıkları ve götüremedikleri açık ve aleni bir şekilde ortaya çıktı; süratle üzerine gidelim, bu işletmeler kapanmadan, binlerce işçi işsiz kalmadan bu sorunun çözümünü gerçekleştirelim. Nedir bu? Açık bir şekilde görülüyor ki maliyetin yüzde 35-40'ı işçilikten geliyor, bu eski işçilik oranından geliyor. Bunu 2'ye katladığınız takdirde, demek ki yüzde 35-40 bunu teşvik etmeniz lazım, koruma altına almanız lazım ve bir şeyi sağlamanız lazım. Nedir bu? Primlerden kaynaklanan artışı kamu olarak üstlenelim. Teklifimiz, çözüm: Primlerden kaynaklanan artışı kamu olarak üstlenelim, yüzde 18 KDV'den muaf tutalım yer altından çıkarılan kömürü, sadece yer altından çıkarılan kömürü. Bu şekilde bu işletmelerin uğramış olduğu zararı telafi edip, bu işletmeleri ayağa kaldırıp tekrar çalışmalarını sağlayabiliriz arkadaşlar. Binlerce kişi şu anda sokakta. Fiili olarak Kütahya'da... Alim Hocamız "2 bin tane adamın ben sokakta olduğunu biliyorum." diyor. Yani, bu aleni olarak bildiğimiz. Ha, iktidarın köpürttüğü falan... Yani, bunu söylerken biraz vicdan sahibi olmamız lazım.

BAŞKAN – İktidar değil de muhalefet köpürtüyor.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Muhalefetin köpürttüğü...

Bunu söylerken vicdan sahibi olmak lazım yani bu muhalefetin köpürttüğünü

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Vicdan sahibi olarak söylüyorum.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Vicdan sahibi olarak söylüyorsanız o zaman söylediğiniz lafa dikkat etmeniz lazım.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – O günlerdeki tutanaklara bakın.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Vicdan sahibi olarak söylüyorsanız dikkat etmeniz lazım. Muhalefet böyle bir şey demedi. Muhalefet olarak, bu kömür işletmeleri kapanır kapanmaz geldik nasıl çözüm üretiriz diye.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Kapanınca geldiniz, kapatılmasına vesile oldunuz.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Ünal Bey, lütfen... Yani bu işe hakikaten çözüm üretelim, sektörün büyük bir sorunu var, bu sorunu... Sektörün tek tarafı patron değil ki işçi de sokakta şu anda arkadaşlar, binlerce işçi sokakta.

Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Sayın Başkanım, bir iki dakika da ben söz istiyorum.

BAŞKAN – Mustafa Bey, gözünü seveyim...

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – İstiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Allah Allah!

Muhalefet konuşmazsa bizim iktidar konuşuyor zaten.

Buyurun.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; hepimizin sorumluluğu var, bu doğru yani iktidar, muhalefet. O acı olayları zaten kanunun...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Muhalefetin ne sorumluluğu var?

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Bir saniye...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Muhalefetin sorumluluğu yok.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – İşte dinlersen Sayın Susam...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – İşte o kötü Sayın Susam, "Muhalefetin sorumluluğu yok." dediğiniz zaman kötü.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Şimdi, bu kanuna başlarken o acı olayların bir daha yaşanmaması için gerekli tedbirleri almamız gerektiğini söyledik. O günlere bakın. o günlerde müthiş bir baskı var ve bu baskıyı biz yapmadık arkadaşlar ya. Yani taşeronlaşmadan tutun, madencilerin çalışma şartlarından tutun, çalışma sürelerinden tutun, ekonomik imkânlarından tutun, Sayın Bakanım, Soma ve Ermenek'le ilgili muhakkak en birinci olarak bunları yaşadığı için anlatacak. Dolayısıyla, burada istediğiniz zaman iktidara yükleneceksiniz, ama biz bir şey söyledığımız zaman hemen feveran yapacaksınız, yani bu doğru değil. Ünal Ağabey görüşünü söyledi, katılırsınız, katılmazsınız, o günkü şartlara bakın, o günkü beyanatlara bakın. Bakın, Sayın Başbakanımızın kendisine gelen talepler doğrultusunda gerekli istişareleri yaparak bu kararlar alındı.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – İstişare falan yapılmadı, ne istişaresi?

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Bu adım atıldı, çalışma saatleriyle ilgili, ücretlerle ilgili, kıdem tazminatlarıyla ilgili, daha sonra da baktık ki, doğru, sektörde bir sıkıntı oluştu, oluştu gerçekten, bunu çözmek için torba kanuna bir şey ekledik, ama arkadaşlar dediler ki: "Bunu çıkarın buradan." Muhalefet dedi bunu, siz biliyorsunuz. Çıkardık, bu durumu düzeltmedik, düzeltmediğimiz için de...

ALİM İŞİK (Kütahya) – Mustafa Bey, o muhalefet kimse söyleyin. MHP öyle bir şey demedi.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Hem CHP hem HDP'ye bakın, söylediler.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Biz söylemedik.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 75

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Dolayısıyla, böyle bir teklif gelince arkadaşlarımız çıkardılar, sektördeki bu sıkıntıları...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – İşte, muhalefet bir sürü önerge verdi, niye kabul etmediniz?

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Ama bakın, şimdi, yeri geldiği zaman söyleniyor, sektördeki bu sıkıntılar düzeltilemedi.

Oradaki olay neydi? Redevans meselesinde, taşeronlaşmada mağdur edildiğine dair hususlar vardı, yani kamuyla iş birliği yapan ve redevans anlaşması yapan firmalara getirilen bu yüklerin ortadan kaldırılmasıyla ilgili bu çalışmayı o gün yapamadık, bugün ortaya getirdik...

OSMAN AYDIN (Aydın) – Yok ki, çözüm yok ki.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Umut ediyoruz ki özel sektörde ortaya çıkan bu sıkıntılar varsa... İşte, Sayın Bakanımızla biliyorsunuz yukarıda konuştuk, özel konuştuk, “Onun düzenleneceği yerler başka yerler olabilir, bununla ilgili de gerekli çalışmaları gayretleri gösteririz, ama onun yeri burası değil.” demişlerdi.

Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim değerli katkılarınız için.

Kemal Bey, son katkıyı da siz yaparsanız.

Buyurun.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; bu maden kanunu görüşmelerimizin sonuna geldik. Ben başında da kısacık söz etmiştim, bu yaşanan olaylar sektörde bir kabuk değişikliğine ihtiyaç gösteriyor, ancak bu kanun sıcak sorunları aşma konusunda bir çözüm getirmeyi. Şimdi, çok net söylüyorum, Sayın Bakanım, bu yaşanan olaylar madencilik sektöründe bir kabuk değişikliğini gerektiriyor, bu yasal önlemler bazı değişiklikleri sağlıyor, ama son yaşadığımız sıcak olaylara çözüm getirmiyor.

Şimdi, çok net önerilerle geliyorum. Bir defa, bu konuştuğumuz, 29’uncu madde vesilesiyle konuştuğumuz madencilerin üstündeki bu mali yükün karşılanması gerekiyor sektörün önünü açmamız açısından.

Diğer çok önemli bir konu, bu kazalara bundan sonra meydan vermeyelim derken, burada iş güvenliği kültürünün gelişmesi çok önemli, bu sektörün işçisinde de işvereninde de bu kültürün gelişmesi çok önemli. Biz burada yapamıyorsak, bu torba kanun kapsamında, iş güvenliği önlemleriyle ilgili olarak dünyanın neresinde birinci kalite ürünler varsa onları, söz gelimi oksijen maskesini daha kaliteliyse Çin’den değil de Almanya’dan getirelim, ama bunlardan gümrük vergisi almayalım, ÖTV, KDV gibi vergileri almayalım, neyse çıplak fiyatı bunun üstünden gelsin. Bunu bir örnek olarak söylüyorum. Buna benzer iş güvenliği ekipmanlarıyla ilgili olarak böyle bir kolaylık getirelim.

İkinci bir konu, teknolojik olarak yenileme ihtiyacı olan -ki sektörün büyük çoğunluğunda var- teknolojik olarak kendini yenileyen firmalara, yine bu ürünleri gümrüksüz getirmesine imkân sağlayalım, ancak bu şekilde sektöre destek olarak, gerek iş güvenliği açısından gerek daha güvenli üretim yapması açısından destek olabiliriz.

Yani sonuna geldik, burada yok ama, biz, hep beraber bu konuyu torba kanunda tamamlamadığımız noktada yine görevimizi tam yapmamış olacağız.

Bu bakımdan, yani burada yapamıyorsak ise de mutlaka hep beraber, yani başta Sayın Bakanın burada, bu önerileri destekleyerek sektöre bir nefes verme ihtiyacı olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanım, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; tabii, geriye dönüp birçok konu konuşuldu, ama şunu peşinen bir kez daha söylemem lazım ki bu konu, hem iktidar hem de muhalefetin, her birimizin, iş hayatıyla alakalı, madencilik sektörüne çok önemli bir yaklaşımdır.

Buradaki düşüncemiz, gerek kamu kurum ve kuruluşlarının redevansçı işletmeleri ki bu maddeyle de TTK ve TKİ’nin içinde bulunduğu bir yapıyı sergiliyor. O kadar enteresan şeylerle karşılaşıyoruz ki.

Burada iyi niyetle, bütün partilerin desteğiyle bir kanun maddesi çıkartılmıştı. Yer altında çalışan işçilerin emeklilik haklarını düzenleyen bir maddeydi o ve daha kısa sürede emekliliğini sağlayan bir maddeydi. Şimdi, orada çalışmadan, yalnızca akrabalarını ve yakınlarını bordroda gösterip de erken emekli edenler var.

Şimdi soruyorum, bizim amacımız bu muydu? Bizim amacımız yalnızca yer altında fiili çalışanlarla alakalıydı.

Şimdi, özel sektör işine burada girdiğimizde... Ama ben Kemal Beyin, Osman Bey’in o söylediklerinin notunu zaten önceden de almıştık. Yani gümrük vergileriyle alakalı, ÖTV, KDV’yle alakalı konular, belki ithal kömürün gümrük vergileriyle alakalı konular. Yani özel sektörün fiyatlarını burada düzenlersek, Sayın Işık’ın sormuş olduğu ve bahsettiği konunun kapsamını çok farklı bir yere götürürüz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 76

Şimdi, sadece kamunun burada redevansçısına bu hakkı vermiş olmak, sözleşmeyle bağıtlı o, maliyeti 100 liraydı, şimdi 110 liraya çıktı, biz diyoruz ki: “Yok, 100 liradan vereceksin.” Bu doğru değil. Özel sektörün bu sözleşme değişikliği için kanuna ihtiyacı yok, serbest piyasayla muhatap oluyor biliyorsunuz. Konuştuğumuz serbest piyasada karşılaşıcağı zorluklar. O yüzden özel sektörü buraya dercedersek bu doğru olmaz, ama gelirlerini artırmak yerine giderlerini azaltma konusunda ise, ben, bu manada, hem Çalışma Bakanımıza hem de torba kanunla alakalı konuşalım. Yalnızca Enerji Bakanlığının yapacağı konular olmadığı için. ÖTV dediğiniz, KDV dediğiniz, her türlü gümrük vergisi dediğiniz konular Maliye Bakanlığıyla alakalı konular, onlarla beraber istişare etmemiz lazım, diğeri de Çalışma Bakanlığıyla alakalı konular.

Hatırlarsanız o zaman işçi işveren için, işveren de işçi için vazgeçilmez unsurlar demiştik. Yani birinin hakkını düzenliyorsanız, aslında diğerrinin hakkını da zımni olarak düzenliyorsunuz demektir. Yani bütün bunlara dikkat etmediğimiz takdirde bu tür sıkıntılar tabii çıkıyordu. Ben, şimdi burada bu kamunun düzenlenmesiyle alakalı konuları yapalım ama Çalışma Bakanlığımızla yarın -hatta şimdi Komisyon devam ediyor mu etmiyor mu bilmiyorum, daha iki saat önce devam ediyordu- onlarla da Faruk Bakanımızla da konuşalım. Maliye Bakanımızla da -ben yarın Mecliste de nöbetçiyim, inşallah geleceğim-- bu görüşmeleri yapacağım. Ama burada müsaade eder misiniz sırf kamuoyuyla alakalı konuları yapalım. Bütün bunların maliyeti nedir, bunların her birisini kamuyla sınırlı tutalım.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Sayın Susam’ın ve arkadaşlarının verdiği önergeye katılıyor musunuz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Katılmıyoruz.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Peki, Sayın Bakanım, yani bu maddede açıklanması gereken kaç tane işletme yararlanacak bu kanundan, ne kadar yıllık maliyet olacak? Bu konuda siz az önce dediniz, bu iş Çalışma Bakanlığını ilgilendiriyor, Maliye Bakanlığını ilgilendiriyor. Peki, onlardan bu konuda “okey” aldınız mı? Onlara şey yapacağız diyorsunuz. Bütün bunların bu kanun maddesinde fizibilitesinin ortaya konması lazım. Yani, bunlar evetse ayrı olay, bunların maliyetini biliyorsak ayrı olay. Yani, bunları biz de bilirsek daha aydınlanırsız. Kaç tane işletme ne kadar yıllık maliyet ve bunlar karşısında bakanlıkların tavrı nedir?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şöyle: Bakanlıklarımızla konuştuk kamu kurum ve kuruluşlarımızla alakalı olarak, onlar “Evet.” diyorlar ama “Bunun sınırları ne kadardır, bunların maliyetinin tamamı ne kadardır?”dan daha ziyade bunları yapmak zorunludur noktasından yola çıktık. İster 3 lira ister 13 lira ama bunların şeylerini çıkarttıralım, hem TTK hem TKİ, ilişkili kuruluşlarıyla beraber, iştirakleriyle de beraber baksın.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Yani, kanun Meclise geldiğinde bunlar elimizde olsun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – İnşallah onlar elinizde olur. Ama bunların yapılması zorunludur. Hatta Ercan Bey de vardı bizim normalde Zonguldak bölgesinde yaptığımız toplantıda TTK’nın redevansçılarıyla alakalı burada malum bir düzenleme yapıyoruz. Yani, sonuçta, bunun maliyetinin ne kadar olacağını biz size Genel Kuruldan önce verelim ama bunun yapılmasının zorunlu olduğunu bir kez daha söylüyoruz. Bununla alakalı hatırlarsınız arkadaşlar, hani ben şöyle yaptım, böyle yaptım noktalarına girmek istemiyorum, her birimiz bu manada gayret gösterdik ama hem Plan Bütçe Komisyonunda hem de Genel Kurulda işverenin hakkının düzenlenmesiyle alakalı konuyu malum birçok arkadaşımızla beraber de savunmuştuk. Biz Genel Kurula yetiştirelim o bilgileri.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, önergeye katılıyor musunuz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Bir önergemiz daha var, okutuyorum:

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 24 üncü maddesinde yer alan Geçici Madde 29’ un aşağıdaki şekilde değiştirilmesini teklif ederiz.

Ercan Candan

Zonguldak

“MADDE 24 -

GEÇİCİ MADDE 29- Bu Kanun kapsamında yer altındaki maden işlerinde faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarının yeraltındaki maden işlerine ilişkin 11/09/2014 tarihi ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu kapsamında devam eden sözleşmeler ile bu Kanun kapsamında devam eden rüdevans sözleşmelerinde, 4857 sayılı Kanunun 41, 53 ve 63 üncü maddelerinde 10/09/2014 tarih ve 6552 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikler ile bu Kanunun ek 9 uncu maddesiyle sınırlı olmak kaydıyla meydana gelen maliyet artışları fiyat farkı olarak ödenir. Fiyat farkı ödenmesine ilişkin esas ve usuller; 4735 sayılı Kanun kapsamında imzalanan

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 77

sözleşmeler için Kamu İhale Kurumunun teklifi, rödövars sözleşmeleri için ise Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir."

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ercan Bey bir açıklama yaparsa bu verdiği önergeyle ilgili...

BAŞKAN – Buyurun Ercan Bey.

ERCAN CANDAN (Zonguldak) – Buradaki bu geçici 29'uncu madde kapsamında taslak Zonguldak'taki TTK'nın vermiş olduğu redevansları kapsamıyordu, yaklaşık 3.700 civarında işçiyi ilgilendiren bir durumdu. Şimdi bu önergeyle bu da kapsam dâhiline alınmış olacak.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yeni geçici madde eklenmesine ilişkin bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 esas numaralı Kanun Tasarısının çerçeve 24 üncü maddesine aşağıdaki Geçici Maddenin eklenmesini teklif ederiz.

Hüseyin Filiz
Çankırı

Mehmet Erdoğan
Gaziantep

GEÇİCİ MADDE :

Bu kanunla getirilen yetkilendirilmiş tüzel kişilere ilişkin uygulamalar kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl sonra yürürlüğe girer. Bu süre içerisinde bu kanuna göre verilmesi gereken faaliyet raporları, projeler ve her türlü teknik belgeler ile ilgili olarak 3213 sayılı Maden Kanununun bu kanundan önceki hükümleri uygulanır.

Bu bir yıllık süre içerisinde teknik nezaretçinin görevinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde teknik nezaretçinin tüm görev ve yetkileri bu sürenin sonuna kadar daimi nezaretçi tarafından yürütülür.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Yeni eklenen Geçici madde ile bu kanunun yürürlüğe girmesini takip eden bir yıl içerisinde yetkilendirilmiş tüzel kişilerce hazırlanması öngörülen rapor, proje ve teknik belgelerin Genel Müdürlüğe 3213 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde düzenlenmesi ve Genel Müdürlüğe verilmesi öngörülmüştür.

Bununla beraber yetkilendirilmiş tüzel kişilere ilişkin düzenlemeler bir yıl ötelenerek, bu süre içerisinde teknik nezaretçinin görevinin sona ermesi durumunda görev ve yetkilerin daimi nezaretçi tarafından yürütülmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Katılıyoruz Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 22'nci maddenin yeniden görüşülmesine ilişkin bir talep vardır.

Geçici 22'nci madde üzerinde yeniden görüşme açılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 esas numaralı Kanun Tasarısının çerçeve 24 üncü maddesinde düzenlenen Geçici 22 inci Maddenin sonuna aşağıdaki cümlelerin eklenmesini teklif ederiz.

Hüseyin Filiz
Çankırı

Mehmet Erdoğan
Gaziantep

"İdari para cezası yatırılan ruhsatlar iptal edilmez, bu ruhsatlar hakkında 24 üncü Maddenin onbirinci fıkrası hükümleri uygulanır."

Gerekçe:

İdari para cezası uygulanan ruhsatların bundan sonraki tabii olacağı prosedür açıklanmıştır.

BAŞKAN – Hükûmet bu önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 78

4'üncü maddenin yeniden görüşülmesine ilişkin bir talep vardır.

4'üncü madde üzerinde yeniden görüşme açılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde bir adet önergemiz vardır, okutuyorum:

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 esas numaralı Kanun Tasarısının çerçeve 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinin sonunda bulunan "birinci fıkrasının ikinci ve üçüncü cümleleri ile üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır" ibaresinin metinden çıkarılması, "üçüncü fıkrasındaki 'harç ve teminatın' ibaresinin yerine 'ruhsat bedeli' ibaresi eklenmiştir." İbaresinin yazılmasını arz ve teklif ederiz.

Ünal Kacı

İstanbul

Mustafa Öztürk

Bursa

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Görüşmeler doğrultusunda redaksiyon yapılmıştır.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bir açıklama yapın, bu önergeler nedir?

BAŞKAN – Birden yağmur gibi geldi, düzeltelim.

Sayın Bakanım, bu önergeyle ilgili Sayın Susam bir açıklama rica ediyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Değerli arkadaşlar, bu bir redaksiyon niteliği taşır aslında. “Harç ve teminat” yerine, malum “ruhsat bedeli” başlığı gelmişti, tamamen onun değiştirilmesi işlemidir, başka bir amaca matuf değildir.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bir de 2'nci maddeye dönelim o zaman.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – 2'nci madde...

BAŞKAN – Bir dakika, lafla olmuyor, 2'nci madde şu anda yok.

Sayın Bakanım, önergeye katılıyor musunuz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9'uncu maddenin yeniden görüşülmesine ilişkin talep vardır.

9'uncu madde üzerinde yeniden görüşme açılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Niye görüşülmesini istiyorlar, önce bunu söylesinler.

BAŞKAN – İşte, önergeyi bir okuyalım da.

Şimdi bir adet önerge vardır, okutuyorum:

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 esas numaralı Kanun Tasarısının çerçeve 9 uncu Maddesinde değiştirilmesi öngörülen Maddenin birinci fıkrasının ikinci cümlesi ile altıncı cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini teklif ederiz.

Ali Ercoşkun

Bolu

Ahmet Erdal Feralan

Nevşehir

"İşletme ruhsat bedelinin %70'i genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimi hesabına, %30'u çevre ile uyum planı çalışmalarını gerçekleştirmek üzere ruhsatı veren idarenin muhasebe birimi hesabına aktarılmak üzere Bakanlığın belirlediği bankada açılacak teminat hesabına yatırılır."

"Verilen sürede yatırılmayan ruhsat bedelinin % 70 ine tekabül eden tutar 6183 sayılı kanun hükümlerine göre, takip ve tahsil edilmek üzere ilgili tahsil dairesine bildirilir."

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Değişiklik ile ruhsat sahibinden alınan çevre ile uyum çalışmalarının yerine getirilmesi durumunda çevre ile uyum teminatı iade edileceğinden ayrı bir hesapta tutulması ve ruhsat bedeli ile çevre ile uyum çalışmalarında kullanılan teminatın ayrıştırılarak ruhsat bedelinin takibi için ilgili daireye bildirilmesi öngörülmüştür.

BAŞKAN – Buyurun Osman Bey.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım; biz bu kamu alacaklarının tahsiliyle ilgili hazırladığımız torba yasa sırasında madencilik sektöründen bir talep vardı. Madencilik sektöründen talep, madencilik sektörünün kamu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 79

borçlarıyla ilgili devlet hakları ve diğer Orman İdaresine olan borçlarla ilgili bir yapılandırma talebi vardı. Onunla ilgili talebimizde bu maden kanunu çıkartılırken göz önüne alalım diye bir görüşmemiz olmuştu o dönemde. Bu kanunda madencilik sektörünün kamu borçlarıyla ilgili bir yapılandırma söz konusu olabilir mi? Onu öğrenmek istiyorum ben.

BAŞKAN – Osman Aydın Bey, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, söz sizde.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, Maliye Bakanlığımızda konuştuğumuzda onu burada düzenleyemeyeceklerini, Maliye Bakanlığının ilgili mevzuatında düzenleyeceklerini söylediler. Buradaki yaptığımız işlem tamamen Maliye Bakanlığının bir görüşünden kaynaklanarak çıkmıştır değerli arkadaşlar. Biliyorsunuz, ruhsat sahibinden alınan çevreyle uyum çalışmalarının yerine getirilmesi durumunda, malum, uyum teminatı iade edilecekti; bunun ayrı bir hesapta tutulmasını ve bunun bankanın haricindeki bir hesaptan takip edilemeyeceğini bildirdiler. Yani burada Bakanlığın belirlediği bir bankada açılacak teminat hesabına yatırılması... Önceden biz bunu öngörmemiştik, Maliye Bakanlığı da bunu öngörüyor. Yoksa, burada bir nevi teminat ayrıştırması söz konusu, tamamen ondan kaynaklanıyor. O yüzden, önergeye katılıyoruz.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Sayın Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 12'inci maddenin yeniden görüşülmesine ilişkin talep vardır.

12'nci madde üzerinde yeniden görüşme açılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12'nci madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 esas numaralı Kanun Tasarısının çerçeve 12 inci Maddesi ile değiştirilmesi öngörülen 3213 Sayılı Maden Kanununun 17 inci Maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümlelerin eklenmesini teklif ederiz.

Mustafa Öztürk

Orhan Karasayar

Bursa

Hatay

"II. Grup (b) bendi, III. Ve V. Grup ruhsatlarda ise Genel arama dönemi sonuna kadar işletme ruhsat talebinde bulunulmaması halinde ruhsat iptal edilir"

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Değişiklik ile süresi içerisinde proje vermeyen ruhsatlara uygulanacak olan yaptırım düzenlenmiş ve ruhsatların iptal edilmesi öngörülmüştür

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir minik açıklama rica ediyoruz. Ondan sonra, katılıp katılmadığınızı soracağım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, değerli arkadaşlar, arama ruhsatından sonra aramadan işletmeye geçmeyecek olanlar için ruhsat iptal oluyor normalde, talebi hâlinde fakat o buraya dercedilmemiş, eski kanunda vardı, tamamen onu içeriyor.

BAŞKAN – Önergeye katılıyor musunuz Sayın Bakan?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Biz önergeye katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13'üncü maddenin yeniden görüşülmesine ilişkin bir talep vardır.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Halilciğim, bunu bir kenara not eder misin? Bundan sonraki kanunlarda maddelere geri dönüş noktasında çok toleranslı olacağınıza inanıyorum.

BAŞKAN – Her zaman. Yani sizin arzu ettiğiniz her konuda geri dönüşü yaparız.

13'üncü madde üzerinde yeniden görüşme açılmasını değerli oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir adet önergemiz vardır, okutuyorum ve işleme alıyorum:

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 esas numaralı Kanun Tasarısının çerçeve 13 üncü Maddesi ile değiştirilmesi öngörülen 3213 Sayılı Maden Kanununun 24 üncü Maddesinin birinci fıkrasının II. Grup (a) dan sonra gelmek üzere ""ve (c)" ibaresinin eklenmesini teklif ederiz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 80

Mustafa Öztürk
Bursa

Orhan Karasayar
Hatay

"I. Grup (b) bendi ve II. Grup (a) ve (c) bendi madenler için ihale bedelinin yatırılmasından itibaren iki ay içinde, diğer maden grupları için arama ruhsat süresi sonuna kadar, yetkilendirilmiş tüzel kişilerce maden mühendisinin sorumluluğunda hazırlanmış işletme projesi ruhsat sahibi tarafından Genel Müdürlüğe verilir. Proje ile birlikte projenin uygulanabilmesi için gerekli olan mali yeterliliğine ilişkin belgeler ve genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimi hesabına işletme ruhsat taban bedelinin yatırıldığına dair belgenin Genel Müdürlüğe verilmesi zorunludur. Aksi halde talep reddedilir.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Madde değişikliği ile Maden Kanunun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının c alt bendi olarak eklenen Kalsit, Dolomit, Kalker, Granit, Andezit, Bazalt gibi kayalarından entegre çimento, kireç ve kalsit öğütme tesisinde kullanılan kayaların işletme ruhsatlarının düzenlenme şeklinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, ufak bir açıklama...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bugünkü yaptığımız düzenlemeyle mermerler, malum, ihale kapsamından çıkartıldı, 2/B, sırf onunla uyum sağlamak açısından, önergeye katılıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

23'üncü maddenin yeniden görüşülmesine ilişkin talep vardır.

23'üncü maddenin üzerinde yeniden görüşme açılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

23'üncü madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 esas numaralı Kanun Tasarısının çerçeve 23 üncü maddesinde düzenlenen Maddeye aşağıdaki ek maddenin eklenmesini teklif ederiz.

Ercan Candan
Zonguldak

"EK MADDE () - II. Grup (a) bendi maden ruhsat sahiplerinin proje ile başvurusu ve talep ettiği bendin alanına taksir edilmesi halinde II. Grup (b) ve (c) bendi maden ruhsatlarından birine geçilebilir. Ancak bu Kanuna göre hak sağlayan II. Grup (b) bendi maden ruhsatlarından II. Grup (a) ve (c) bendi maden ruhsatlarına geçiş yapılamaz.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Yeni eklenen ek madde ile II. Grup maden alt grupları arasında gerekli şartların sağlanması halinde geçiş yapılabilmesine imkan tanınmış ancak Kanunun 2 inci Maddesinin II Grup Madenlerine eklenen (c) bendi maden ruhsat sahiplerine tanınan hakların korunması için (b) bendi maden ruhsat sahiplerinin (a) ve (c) bendi maden ruhsatlarına geçiş yapılamayacağı belirtilmiştir.

BAŞKAN – Hükûmet?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Değerli arkadaşlar, şöyle: Hatırlarsanız 2/B ihale kapsamından mermerler çıkartıldığında bizim "agrega major" 2/A ve 2/C çimento malzemeleriyle alakalı konuların birbirine geçişinin yapılmaması lazım geldiğini ve buna itina göstermemiz lazım geldiğini söylemiştik. Bu bir istismar alanıdır, onu önlemek için yapıyor.

Sayın Başkanım, biz önergeye katılıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 23'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BAŞKAN – Buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayın Bakanım, geçici madde 22'yi görüşürken geçici madde 22'nin son cümlesinde "24'üncü maddenin bu kanunla değiştirilen 11'inci fıkrası hükümleri uygulanır." diye bir atıfta bulunuyordu. 24'üncü maddenin de o fıkrasında 50 bin lira yazıyordu, biz bunu atfı yapmadan 30 bin lira yaptık, o geçti ama şimdi burada bir önerge geldi, o 24'ü değiştiren bir önerge, artık ona katılıyor musunuz katılmıyor musunuz, bilmiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 81

BAŞKAN – Burada mutfak çalışması yaptık Ünal Ağabey, sormuyorum ben o soruyu.
ÜNAL KACIR (İstanbul) – Tamam, sormuyorsan mesele yok ama sırf para değil ki oradaki önerge, başka şeyler de var.

BAŞKAN – Bence eksiklerimiz varsa Genel Kurulda düzeltelim.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Bu daimî kısmını düzenliyor, biz geçici kısmını düzenlemiştik.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, iki tane ayrı cezadan bahsediyoruz burada. Birincisi, son bahsettiğimiz, Sayın Kacır'ın bahsettiği konu ileriye dönük üç yıl içerisinde içeriğini almıyor olması hâlinde veya farklı muhtelif bahsedilenleri almıyor olması hâlindeki alınacak cezadır. Diğer, Sayın Susam'ın teklifiyle beraber 50 bin liradan 30 bin liraya indirilen cezadır, onun konusu daha farklıdır. O yüzden ikisi birbirinden bağımsız maddelerdir. Bunu özellikle belirtmek isterim.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Oylayalım o zaman.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Yok, hayır, o 50 bin lira olarak kaldı zaten, onda bir değişiklik olmadı.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Benim önergem dışında sizin verdiğiniz bir önerge var.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sizin verdiğiniz, 30 bin liranın önergesi oylandı ve o kabul edildi. Sizin önergenizle beraber 50 bin liradan 30 bine indirilen kabul edildi. O yüzden ikisi ayrı şeyler.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ama o üç yıl ruhsatını alamamış veya kendinden kaynaklanmayan nedenlerle...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – İptal olmamasından dolayı verilen cezaydı o. Bu dediğiniz yapıldı. Yapılmayan nedir, 50 bin lira olarak kalan nedir? İleriye dönük üç yıl içerisinde bir mükellef olduğu ÇED gibi diğer izinlerle alakalı konuları almadığı takdirdeki ceza, o 50 bin lira olarak kaldı, konu bu.

Arkadaşlar, bundan maksat şu: Yatırımcılarımızdan bu parayı almak değil, “Lütfen bunların gereklerini yerine getirin.” demek, bunun amacı bu, başka bir şey değil.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Biraz önce verdiğimiz önergeyi geri çekiyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Şimdi, 13'üncü maddede teknik bir hata olduğu için, önerge geri çekildiği için maddeyi tekrar oylamamız gerekiyor.

Şu geri çektiğimiz önergeyi bir okutayım da bir daha hatırlatayım.

Buyurun.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 esas numaralı Kanun Tasarısının çerçeve 13 üncü Maddesi ile değiştirilmesi öngörülen 3213 Sayılı Maden Kanununun 24 üncü Maddesinin birinci fıkrasının II. Grup (a) bendinden sonra gelmek üzere ve (c) bendi ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Öztürk
Bursa

Orhan Karasayar
Hatay

"I. Grup (b) bendi ve II. Grup (a) ve (c) bendi madenler için ihale bedelinin yatırılmasından itibaren iki ay içinde, diğer maden grupları için arama ruhsat süresi sonuna kadar, yetkilendirilmiş tüzel kişilerce maden mühendisinin sorumluluğunda hazırlanmış işletme projesi ruhsat sahibi tarafından Genel Müdürlüğe verilir. Proje ile birlikte projenin uygulanabilmesi için gerekli olan mali yeterliliğine ilişkin belgeler ve genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimi hesabına işletme ruhsat taban bedelinin yatırıldığına dair belgenin Genel Müdürlüğe verilmesi zorunludur. Aksi halde talep reddedilir.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayın Başkan, müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Ünal Bey, müsaade istiyor.

Bu, geri çekilen önerge.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bu önergeyi verenler kimler?

BAŞKAN – Pardon, şunda bir anlaşalım da: Bu önerge geri çekilmiş, teknik hatayla bizim uzmanımız okumuş.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Değil Ağabey, değil, müsaade buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bu önergenin sahiplerini de söylerseniz...

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Arkadaşlar, bir tanesi benim, bir tanesi de Orhan Bey.

BAŞKAN – Evet, buyurun Ünal Bey.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Şimdi Sayın Bakanım, değerli bürokrat arkadaşlar; iyi takip edebilirsiniz... Sayın Bakanım, az önce okunan önerge "...24 üncü Maddesinin birinci fıkrasının II.Grup (a) dan sonra gelmek üzere 've (c)'

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 82

ibaresinin eklenmesini teklif ederiz.” diyor. Bu, onaylandı, görüşüldü, oylandı, kabul edildi, bunda “para” lafı yok; buna itirazınız var mı?

Bir diğer, görüşmediğimiz bir önerge var, benzer, aynı maddeye atıfta bulunuyor. “...II.Grup (a) dan sonra gelmek üzere ‘ve (c)’ ibaresinin eklenmesini...” dedikten sonra ve altıncı fıkrasında yer alan 50 bin liranın 30 bin lira olarak değiştirilmesiyle ilgili var; bu, işleme konulmadı. Zaten sizin de görüşünüz bu 50 bin liranın 50 bin lira olarak kalması şeklinde olduğuna göre, yapılan işlemi hiç bozmayacağız, o kalacak, bu yeni önergeyi de işleme koymayacağız, öyle değil mi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Öyle.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, budur.

BAŞKAN – Ünal Bey, gecenin bu ilerleyen saatinde yaptığımız hatayı uyardığınız için size teşekkür ediyorum.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Estağfurullah efendim, estağfurullah.

BAŞKAN – Bu teknik...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Tamam efendim, görüşülen görüşülmüştür, kalan kalmıştır.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Yani, sonuçta, Sayın Başkanım, bir 30 bin liralık, bir de 50 bin liralık 2 ayrı ceza var, yapılan düzenleme en son bu şekilde nihayetlendi.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Tamam, tamam, teknik bir hata oldu arkadaşlar, devam ediyoruz.

BAŞKAN – Teknik bir hata oldu, bu iş olduğu gibi yürüyor.

Ünal Bey, çok teşekkür ediyorum.

Evet, devam ediyor, değişim yok.

2’nci maddenin yeniden görüşülmesine ilişkin talep vardır.

2’nci maddenin üzerinde yeniden görüşme açılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 2’nci madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyor ve işleme alıyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 Sayılı 3213 Sayılı Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın çerçeve 2 inci maddesi ile değiştirilen "Yetkilendirilmiş Tüzel Kişiler" tanımının aşağıda gibi değiştirilmesini ve aşağıdaki tanımların eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam

İzmir

Osman Aydın

Aydın

Ümit Özgümüş

Adana

Kemal Değirmendereli

Edirne

"Yetkili Tüzel Kişiler: Genel Müdürlükçe yetkilendirilen, ilgili meslek odalarına tescili yapılmış, bu kanun kapsamında Genel Müdürlüğe verilmesi gereken faaliyet raporları, projeler gibi her türlü teknik belgeyi hazırlamaya yetkili, ortaklarının çoğunluk hissesi mühendislerden oluşan tüzel kişileri,"

"Yetkili Bürolar: Genel Müdürlükçe yetkilendirilen, ilgili meslek odalarına tescili yapılmış, IV. Grup (b) bendi madenler hariç bu kanun kapsamında Genel Müdürlüğe verilmesi gereken faaliyet raporları, projeler gibi her türlü teknik belgeyi hazırlamaya yetkili mühendislik bürolarını,"

"İlgili Meslek Odaları: TMMOB Maden Mühendisleri Odası, TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası ve TMMOB Jeofizik Mühendisleri Odası Genel Merkezlerini,"

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Maden Kanunu’nda belirtilen ve Genel Müdürlüğe verilecek faaliyet raporları, projeler ve bunlarla ilgili her türlü teknik belgeyi hazırlayacak olan tüzel kişiliklerin, üretecekleri hizmetlerin mühendislik hizmeti olması nedeniyle, 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu ve 3458 Sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkındaki Kanun hükümleri uyarınca bağlı oldukları mühendis odaları ile bağlarının kurulması, madencilik alanında üretilecek mühendislik hizmetlerinin norm ve standartlarının artırılması ile söz konusu tüzel kişiliklerin ortaklarının, bugüne kadar bütün taraflarca şikayet konusu olan, ruhsatları da atıl bırakarak sadece pazarlanması ile uğraşan, halk arasında çantacılık olarak da bilinen uygulamaya son verilmesini sağlamak üzere ortaklarının ilgili mühendislerden oluşması, bu tüzel kişiliklerin T.C. Anayasası’nın 168 inci maddesinde geçen "Hangi tabii servet ve kaynağın arama ve işletmesinin, Devletin gerçek ve tüzelkişilerle ortak olarak veya doğrudan gerçek ve tüzelkişiler eliyle yapılması, kanunun açık iznine bağlıdır. Bu durumda gerçek ve tüzelkişilerin uyması

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 83

gereken şartlar ve Devletçe yapılacak gözetim, denetim usul ve esasları ve müeyyideler kanunda gösterilir. " hükmüne de uygun olacak şekilde tasarındaki "izleme" yapmayacak şekilde bu ibaresinin kaldırılarak, gözetim ve denetimin Devletçe yapılmasını sağlamak amaçlanmaktadır.

Aynı zamanda yetkili büro tanımı getirilerek IV. Grup (b) bendi madenler hariç olmak üzere serbest mühendislik bürolarının yukarıda belirtilen faaliyetleri yürütebilmesi ve bu faaliyetleri yürüten tüzel kişi ve büroların hangi odalarca tescillenebileceğinin belirtilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Evet, Hükümet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Önergeye katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

28'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 28- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayın Başkanım, önergeden önce ben bir söz isteyebilir miyim?

BAŞKAN - Buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayın Bakanım, bildiğiniz gibi, madenlerde, bilhassa kömür madenlerinde meydana gelen iş kazalarından en önemlisi grizu patlamaları. Dolayısıyla, metan gazı drenajıyla ilgili madenlerde yapılan çalışmalarda açığa çıkan gazın değerlendirilmesi konusunda bir ayrıcalık talebi, yani bir teşvik talebi var. Bilmiyorum, teknik açıdan bu kanunun herhangi bir yerine yazılabilir mi, yazılamaz mı, nasıl değerlendirirsiniz? Eğer, kömür madeni çıkaran madenciler metan gazını açığa çıkarması hâlinde bunlara teşvik olsun diye bunun sisteme bağlanması veya değerlendirilmesi konusunda...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Yok böyle bir şey.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – “Yok böyle bir şey.” dedi arkadaşlarımız ama kurulmuş olan Komisyonunun Başkanının talebiydi bu. Tabii, sürekli bizim Komisyonumuzda bulunması mümkün değil. Onun için, ben bunu biraz ciddi gördüğüm için söylüyorum.

Teşekkür ederim.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, müsaade edersiniz, Osman Aydın Vekilimin de...

Müsaade ederseniz bir şey eklemek istiyorum: Bu Ünal Bey'in söylediği olayla ilgili bana da bir bilgi notu gelmişti. Sayın Bakanım, genelde bu grizu patlamalarının sebebi metan gazı gözüktüğü için Türkiye'de yabancı firma ortaklığı bu gazı çıkarmaya talip olan ve çalışan firmalar var. Bu konuyla ilgili, bunun gerçekleşmesi ve bu konuya yardımcı olmamız gerektiğini ve bunun da bazı istisnalardan, teşviklerden yararlanırlarsa bu işin gelişeceğini söylediler. Bu fikrimi size ve Komisyon üyelerine duyurmak istedim, teşekkür ediyorum.

Şimdi söz sırası Sayın Osman Aydın'da.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, bu Maden Kanunu'yla ilgili hakikaten birçok arkadaşımızın katkıları neticesinde ve birçok maddede yaptığımız iyileştirici düzenlemeler neticesinde inşallah sektöre hayırlı olmasını diliyorum. Yalnız, özellikle ben tekrar vurgulamak istiyorum: Sektörü büyük sıkıntıya sokan bu haziran genelgesinin kalkmasıyla ilgili Sayın Bakan. Hakikaten çok büyük bir sorun, çok büyük bir sıkıntı. Bununla ilgili bir çözümün üretilmesi hayati önemdedir. Orman Kanunu'ndaki bu bedel düzenlemesinin ivedilikle, süratle yeniden ele alınıp makul seviyelere getirilmesi konusunda burada Bakanlık yetkilisi varsa bu konuyla ilgili düşüncelerinin ne olduğunu, özellikle duymak istiyoruz. Bu Orman Kanunu'nun düzenlenmiş olduğu, en son yönergeyle düzenlemiş olduğu bedellerin taşınması mümkün değil. Aynı yer altı işletmelerinde torba yasanın getirdiği yükümlülükler gibi bir yükümlülük getirdi sektörün üzerine. Hakikaten bunun süratle, ivedilikle üzerine gidilmesi lazım ve düzeltilmesi lazım. Bir örnek vereyim arkadaşlar: Yıllık 250 bin ton maden üreten bir işletme, bu yeni düzenlenen bedellerden önce 300 bin lira ödediği orman alanlarıyla ilgili 1 milyon 800 bin lira yükümlülük altına girdi arkadaşlar. Bu ne demektir biliyor musunuz? 1 lira 25 kuruş, 1 lira 20 kuruş ton başına maliyeti varken bir anda ton başına maliyeti 7 bin liraya çıktı demek arkadaşlar. Onun için hakikaten çok önemli. O nedenle, ivedilikle düzeltilmesi için gerekli çabanın gösterilmesini özellikle rica ediyorum.

Çok teşekkür ediyorum, hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Ben bunu sanki kapanıştaki teşekkür gibi de algıladım, teşekkür ediyorum.

Sayın Susam, çok kısa olabilir mi lütfen.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ben de kibarlığına ve nazikliğine teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 84

Şimdi, bu kanunla ilgili çok uzun bir çalışma yaptık ama birçok konu boşta kaldı. İnşallah umut ediyorum ve diliyorum ki Meclise gelirse Mecliste düzeltilmesi konusunda, başta mühendislerimizin istedikleri şeyler olmak gibi sektörün istediği birçok şey var ama sektör, bu kanundan önce bir şeyi istiyor: Haziran genelgesi ortadan kalksın kardeşim. Şimdi, bu kanunu konuşuyoruz, koca bir bakanlık var, genel müdürlük var, her şey var ama Başbakanlıkta bir yer var, her şey oradan alınıyor. Bu niye var?

BAŞKAN – Burası biraz daha büyük bir makam ya onun için.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Efendim, makam ayrı olay, yetki ayrı olay. Yetki, bu Bakanlığın yetkisi. Yani Bakanlığın yetkisinde olan bir konu niye Başbakanlığa gidiyor?

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Bakana da yetkiyi Başbakan veriyor.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Hayır, Bakana yetkiyi Anayasa veriyor, öyle şey yok.

Onun için arkadaşlar yani haziran genelgesini kaldırmıyorsunuz, o orada duruyor, istediği gibi devam ediyor; biz burada kendi kendimize teorik olarak konuşuyoruz. Bence Sayın Bakan burada bize söz vermeli: “Ben, bu haziran genelgesini bundan sonra işleme koymayacağım.” demeli. Yani bu genelge kalkmalı ve sektör Başbakanlıktan ruhsat almak için veya izin almak için oralarda duracağına Bakanlık koridorlarında Bakanlıkla muhatap olmalı. En önemli konu bu, bu çözülmeli. Bunun çözülmesi konusunda adım atılmalı.

Ben bir daha konuşmayım diye emeği geçen herkese, demokratik yönetimiyle sektörü konuşturmasına müsaade eden Değerli Başkana, hazırlık yapan, başta Sayın Bakan, müsteşarlar ve tüm Bakanlık çalışanlarına teşekkür ediyorum ama asıl istediğimiz, talep ettiğimiz, sektörün istediği şeylerin olmadığını, bunların düzeltilmesi konusunda inisiyatif sağlamalarını, Komisyon olarak arkasında olduğumuzu, haziran genelgesinin acilen, yarından itibaren kalkması gerektiğini bu konuda Bakanlığın aktif bir tavır sergilemesini beklediğimizi söylüyorum, hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Madde bitmeden teşekkür konuşması yapan Sayın Osman Aydın’a ve Sayın Susam’a çok teşekkür ediyorum.

Bir adet önergemiz var onu okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/1012 esas numaralı 3213 Sayılı Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 28. Maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Madde 28 - Bu kanun yayımından bir yıl sonra yürürlüğe girer."

Mehmet Ali Susam
İzmir

Osman Aydın
Aydın

Kemal Değirmendereli
Edirne

Gerekçe:

Getirilen mali yükümlülüklerle sektörün uyum sağlaması, bütçe planını yapması ve ayrıca tasarıda bulunan bir çok maddenin yönetmelik olmadan uygulanması mümkün olmayacağı veya uygulama esnasında zorluk, gecikme ve belki de hatalarla karşılaşacağı nedenleriyle bu süreye ihtiyaç duyulmuştur.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kemal Değirmendereli.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, Sayın Bakanım; bu önergeyle de işte yönetmeliklerin hazırlanması için zaten bir süre olmuştu, süre daha önce alındı. Yani sektörün hazırlanması açısından bir uyum sürecinin gerçekleşmesi bakımından bir yıl sonra yürürlüğe girmesi uygun olacak. Sanıyorum yani Bakanlık yetkilileri ve Komisyondaki arkadaşlarımız da bu önergeye destek vereceklerdir.

Bu vesileyle, bu kanunu çıkardık, aşağı yukarı birçok bakanlığın istekleri gerçekleşti ama en önemli konu da bu haziran genelgesinin üstünde bundan sonra iradeyi bu kanunu Başbakanlığın değil Bakanlığın yürütmesi ve bu doğrultuda işlemlerin yapılması hepimizin beklentisi. Bu çalışmada emeği geçen Bakanlık bürokratlarına, sektör temsilcilerine ve Komisyondaki arkadaşlarımızın hepsine teşekkür ediyor ve hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Kemal Bey, ben de size çok teşekkür ediyorum. Başladığımız günden beri sizin mesleğiniz olduğu için Osman Bey’le birlikte gerçekten güzel katkı ve etkileriniz oldu, Allah razı olsun, teşekkür ediyoruz sektör adına.

Sayın Bakanım, Ünal Ağabeyim buradan düşük bir sesle “Bizim metan ne oldu?” diyor, bir de ona cevap verirsiniz Ünal Ağabey inşallah mutlu bir şekilde ayrılır diye düşünüyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Uygun görürseniz, bundan sonraki yürütme maddesinde kapanış konuşması yapmak ve bunlardan da bahsetmek isterim bütün milletvekili arkadaşlarımızın kapanış konuşmasında bahsettiği.

Yalnız, bu yürürlük tarihiyle alakalı, bir yıl sonra girecek olanlar var, bunlardan biraz önce de bahsetmiştik. Devlet hakkını, ruhsat bedelleri, tüzel kişilik uygulamaları gibi bir yıl sonra girecekler var ama buradaki ana konsepti bozmamak

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 85

açısından onay yetkileri, ruhsat devri onay yetkileri gibi, mali yaptırımlar gibi, teminat iratlarının azaltılması gibi madenciliğin ruhsat sahiplerinin lehine yapılan düzenlemeleri hemen kanun girdikten sonra yapalım.

O yüzden bu önergeye katılmadığımızı, madenciler lehine yaptığımız düzenlemelerden dolayı da katılmadığımızı belirtmek istiyorum.

Bir sonraki maddede de kapanış konuşmasında söz alacağım.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

28’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Son madde, 29’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 29- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Bu madde üzerinde söz mü istiyorsunuz?

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Tabii, teşekkür edelim artık.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, benim kaderim, muhalefet söz istemezse iktidar istiyor.

Buyurun.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar, Sayın Bakanım, sektörümüzün değerli temsilcileri, oda başkanları; öncelikle hem iktidar hem muhalefet milletvekillerimizin verdiği desteğe teşekkür ediyoruz. Bence güzel tartışmalar yaptık, eksik taraf muhakkak olmuştur ama eksik olmaması için de büyük gayret sarf ettik, bence güzel bir tartışma ortamı oldu. Sektör temsilcileri de konuştu, oda temsilcileri de, herkes konuştu. Ben, sektörün acil bekleyen ve sektörün düzenlenmesiyle ilgili çok olumlu gelişmeler görüyorum.

Herkese teşekkür ediyorum, hayırlı olsun camiamıza, milletimize.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Öztürk.

Bu kanunun yararlarını Ümit Bey’le görüştük Sayın Bakanım, Komisyonu altın maden yerine davet edecekler, birkaç maden gezeceğiz, orada faydalı olmuş mu, olmamış mı birlikte istişare edecekiz inşallah.

Sayın Alim Hocam...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Ben de tasarının bir an önce yasalaşması beklentimizi Sayın Bakana iletiyorum, en azından bu yasama dönemi sonuna kadar Genel Kurul aşaması da tamamlanarak sektörün bir an önce bu düzenlemelerden faydalandırılması gerektiğini, her ne kadar sektörün içinde bulunduğu birçok sorunu çözemesek de en azından getirilen bazı iyileştirme yönündeki düzenlemelerden sektörün bir an önce faydalandırılması gerektiğini ifade ediyorum.

Emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Zaman zaman hararetili, zaman zaman espiyle güzel bir Komisyon çalışması yaptık. Size de teşekkür ediyorum. Hayırlı olsun.

BAŞKAN – Sağ olun.

Ben de bizi hiçbir kanunda yalnız bırakmayan Alim Hocama huzurunuzda teşekkür etmek istiyorum. Bize mutfak çalışmasında ciddi olarak katkısı ve etkisi vardır, sağ olsun.

Buyurun.

MADENCİLİK SEKTÖRÜ BAŞKANLAR KONSEYİ BİRLİĞİ BAŞKANI ÜMİT AKDUR – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, sayın heyet, sayın müsteşarlarım; biz de birkaç aydır gerçekten yoğun bir şekilde bu çalışmaların içine katıldık. Taslağı ilk gördüğümüzde tabii ki aleyhimize olduğunu düşündüğümüz birçok madde vardı ancak bunları vizyon sahibi Sayın Müsteşar Yardımcımızın, gerçekten, sektör için iyi şeyler yapmayı hedef hâline getirmiş ve madenciliği bildiği için de bunu başardığına inanıyorum, çok teşekkür ediyorum huzurunuzda kendisine. Size de çok teşekkür ediyorum. Şimdiye kadarki kanun çalışmalarında bulundum, bu kadar çok konuşma imkânımızın olduğu, bu kadar çok sesimizin dinlendiği, dikkate alındığımız bir dönem de olmamıştı. Dolayısıyla, istediklerimizin hepsi olmadı, olmamasını da zaten çok normal karşılıyoruz yani bütün istediklerimiz olacak diye de bir şey yok çünkü sektörde çeşitli talepler var.

Yine sözlerimi hepinize teşekkür ederek bitiriyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Ben de, sizin de başından beri geç saatlere kadar bizi yalnız bırakmadığınız için ve diğer sektör temsilcilerine, gerçekten ve oda başkanlarımıza teşekkür ediyorum. Mehmet Torun Bey’e de ayrıca teşekkür ediyorum.

Ünal Bey söz istemediği için de ayrıca teşekkür ediyorum çünkü “Söz alırsam duman ederim ortalığı, bir saat daha uzar.” diyor. Ünal Ağabey’e rica ettim, onun için söz istemiyor, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, 29’uncu maddeyi oyladıktan sonra size söz vereceğim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Nasıl isterseniz.

BAŞKAN – 29’uncu maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 86

Tasarının tümünü redaksiyon hakkıyla tarafımıza verilmek üzere oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Tasarı kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 45'inci maddesi hükmü uyarınca, bu konuyla ilgili özel sözcü olarak Bolu Milletvekili Sayın Ali Ercoşkun ile Nevşehir Milletvekili Sayın Ahmet Erdal Feralan'ın seçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi vermek isteyen sayın milletvekillerimizin cuma günü, 23 Ocak...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Hayır, hayır, olur mu öyle şey?

ALİM İŞİK (Kütahya) – Rapor hazırlanmadı ki daha.

BAŞKAN – Nasıl bir muhalefet gösteriyorsunuz? Ne zaman diyorsunuz, öyle değiştireyim?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Önümüzdeki cuma.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Yani, çarşamba günü veya.

BAŞKAN – Çarşamba uygun mu? Pazartesiye yetişir mi?

ALİM İŞİK (Kütahya) – Raporu bize gönderirseniz pazartesi elbette ki yetiştiririz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, arkadaşlar, ben bu konuda önümüzdeki hafta grupla konuştum.

BAŞKAN – Alim Hocam, bir dakika...

Buyurun Sayın Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Önümüzdeki hafta bu maden yasasını Genel Kurula indirelim istiyoruz yani bu konuda istirhamımız olacak. Yani, geçen hafta, zaten bir hafta, malum, bütün sivil toplum örgütleriyle oturup konuşmak üzerine yapmıştık. Eğer bu uygun olursa bir hafta önce çıkartmış oluruz.

BAŞKAN – Alim Hocam, en erken ne zaman şey yaparsanız ona bir bağlayalım.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Şimdi, bir dizi değişiklik yapıldı, bizim son şeklini görmemiz lazım. Dolayısıyla, katılmadığımız yerlerin olduğunu biliyorsunuz. Tabii ki en kısa sürede biz de muhalefet şerhimizi yetiştirmek için uğraşırız ancak takdir edersiniz ki yarın Genel Kurul var. Eğer yarın gelirse bize...

BAŞKAN – Yarın perşembe, pazartesi akşamına yetiştirelim Sayın Susam.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Pazartesi akşamı yetiştirelim o zaman.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Öyle bir şey yapamayız.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Salı günü olsun, peki, salı uygun.

BAŞKAN – Yani, Sayın Susam, bu kadar yüz istediğinizi yaptım, bir istediğimi yapamıyor musunuz ya?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bütün istediklerini yaptık Başkanım, bir istediğimizi sen yapmadın.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, salı günü gelir, ona göre...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şöyle bir şey yapalım mı: Yani, nasıl olsa bütün sektör temsilcileri, bütün arkadaşlar, iktidar-muhalefet burada. Tarihini en azından önümüzdeki hafta, hani o kırk sekiz saat bekleyecek, işte oraya gidecek... Önümüzdeki hafta Meclis Genel Kurulunda gündeme alınmak kaydıyla ne zamana tarihlerin atılması gerekiyorsa o zamana atılsın diyorum.

BAŞKAN – Olur mu Sayın Susam, bir mahzuru yok bizim için.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Öyle bir şey yapamayız ya. Yani, ne zaman yazacaklar, o tarihte yazarız.

BAŞKAN – O zaman, salı olursa perşembeye yetişebilir Sayın Bakanım.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Hayır, yetişmez. Bakın, önümüzdeki haftaya siz söz almış olsanız bile önümüzdeki haftaya yetişmesi mümkün değil. Yani, hem Meclis gündemiyle ilgili...

ALİM İŞİK (Kütahya) – Hayır, raporunu yazamazlar zaten Sayın Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Arkadaşlar mesai yapacaklar, bizimkiler de yardımcı olacaklar, yazacaklar.

BAŞKAN – Yani, pazartesi akşamına sana zahmet Sayın Susam ya.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bakın, çarşambadan önce bu iş olmaz. Sıkıştırırız, bitirirsek salı günü veririz ama çarşambadan önce olmaz yani. Biz burada hukuki görüşlerimizi alacağız, yazacağımız muhalefet şerhi var.

BAŞKAN – Sayın Susam...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Öyle şey olmaz, sok çıkar böyle bir şey değil ki bu, muhalefet şerhi, tarihe bırakacağımız bir şey bu arkadaşlar, olur mu öyle şey? Biz buraya yazacağımız muhalefet şerhini çalışmadan etmeden,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 87

buradaki düzenlemeleri görmeden “Yazın çıkarın...” Ne aceleniz var? O zaman, ben de size soruyorum haziran genelgesini ne zaman çıkaracaksınız?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ben konuşma yapacağım şimdi.

BAŞKAN – Sayın Susam, peki, haftaya gelmezse bunun vebalini sektör önünde alıyor musunuz?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ben alıyorum.

BAŞKAN – Tamam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sektörün eğer bu kadar çok vebali varsa ben alıyorum.

BAŞKAN – Yok yani haftaya gelmezse vebalini alıyorsunuz.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Alıyorum, alıyorum.

BAŞKAN – Tamam, o zaman salı günü...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Yıllardır haziran genelgesinin vebalini sektör üzerine alıyorsa ben alıyorum.

BAŞKAN – Tamam, muhalefetin değerli istekleri üzerine salı günü, 27’sinde saat 17.00’ye kadar yetişir mi?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – İnşallah.

BAŞKAN – 17.00’de, mesai bitimine kadar şerhlerin Komisyona ulaştırılması gerekmektedir.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Çarşamba diye yazacaksınız, biz salı 17.00’ye getireceğiz. Yarın bana demeyesin ki “Salı günü 17.00’de getirmediniz, ben muhalefet şerhini kabul etmem.” Çünkü, Beyhan Hanım, bu konuda, çıkar, bu yazıyı bana gösterir. Ben biliyorum çalıştığımız insan.

BAŞKAN – Salı akşamı işte. Sayın Susam, salı akşamına anlaştık.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Çarşamba yazın, biz salı akşamı teslim edelim.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Ben başta “çarşamba” dedim de, uyarım salıya.

BAŞKAN – 19.00’a yetişir mi?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – 19.00’a kadar yetiştirmeye çalışalım.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, o zaman haftaya görüşülmeyecek. Bir ileriki hafta için grupla görüşürsünüz. Vebalini de Sayın Susam aldı. Sektör de şahit buna. Daha başka ne diyeyim? Alim Hocam salıyı kabul etti ama.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Burada “Haftaya görüşeceğiz.” demekle olmuyor bu iş.

BAŞKAN – Ama, perakendeyi görüştük ya.

ALİM İŞİK (Kütahya) – O ayrı ama o perakende normal zamanda ama şimdi bunun muhalefet şerhi de önemli yani.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Salı günü saat 19.00-20.00 filan yani Meclis saat on ikiye kadar...

ALİM İŞİK (Kütahya) – Bitimine kadar, evet, salı günü Meclis kapanıncaya kadar nasıl olsa mesai devam ediyor.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Hayır, hayır, Meclis kapanıncaya kadar Komisyon raporu teslim etsin.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Tamam, öyle yapalım.

BAŞKAN – Ben inanıyorum ki, Sayın Susam veya Alim Hocam olsun, bittiği an teslim edeceklerine kalben ben inanıyorum.

Ben, bugün söylemediğim bir şeyi sizinle paylaşmak istiyorum Sayın Bakanım: Benim her zaman olmaz ama bugün -işte dün gece çok geç kaldığımız ve yattığımız için, saat dördü buldu herhâlde- bu sabah migren ağrısıyla uyandım. Ve ben bugün saat yediye kadar 2 tane ilaç aldım ama hiç kimseye çaktırmak istemedim, kimsenin moralini bozmayım dedim. Ama beni tanıyanlar “Gözünün altına ne oldu?” dedi. Bu kanun önemli olduğu için çok da bırakıp gidemedim. Aslında, sağ olsun Mustafa kardeşim “İstersen odada dinlen.” dedi. “Yok.” dedim. Bu kanunu hem sektör bekliyor hem Türkiye bekliyor. İnşallah, Mevla’m, 2014 yılında yaşadığımız acı ve sancıları, üzüntüleri de bir daha bu sektöre, 77 milyon insanımıza yaşatmasın diyorum.

Tasarının ülkemize hayırlı olmasını diliyor, tüm Komisyon üyelerime, iktidarıyla, muhalefetiyle tüm katılımcılara canı gönülden teşekkür ediyorum. Haklarını helal etmelerini diliyor ve son sözü Sayın Bakanıma veriyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Tekrar hayırlı akşamlar.

Ben de özellikle teşekkür ediyorum bütün emeği geçen mesai arkadaşlarım da dâhil olmak üzere. Burada yapıcı, onarıcı bir tavır içerisinde iktidarıyla, muhalefetiyle karşılıklı anlayış içerisinde bir kanun çıkartılmaya çalışıyor. İnşallah, Genel Kurulda da bu şekilde oluşur. Tabii ki Komisyon ne karar verirse biz ona tabi oluruz ancak bugün çarşamba, önümüzdeki çarşambaya kadar bir hafta var. Biz, geçtiğimiz çarşambadan bu tarafa bütün maddelerini bütün sektör temsilcileriyle beraber görüşerek bu noktaya geldik. Yani, o yüzden de bunu bir kez daha hatırlatmak isterim ama siz ne karar alıyorsanız biz tabii ki ona uyacağız. Benim amacım, bir an önce önümüzdeki hafta sonuna kadar da bunun orada kanunlaşmasını sağlamaktır. Bakalım, nasip, ne zaman kanunlaşacak?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 88

Şimdi 3 tane temel konu var burada: Metan gazıyla alakalı konuda torba yasaya bir madde koyduk, o da eş zamanlı olarak inşallah bu süre içerisinde, şubat ayı içerisinde çıkacağına inandığımız bir konu. Ünal Bey'in bahsettiği talep doğru bir taleptir. Ve yerli gazın, özellikle metan gazıyla alakalı, bizim ithal ettiğimiz doğal gazın sistemde dolaşmasına kanun cevaz veriyor ama yerli ürettiğimiz metan gazının yok yüzde 72 miydi, yüzde 95 miydi derken ona cevaz vermiyor. O yüzden, biz bunu torba kanuna koyduk ama teşviklerle alakalı kısım, o ayrı bir şey. Ona teşvik uygulama, hazine, birçok konu giriyor. Biz kendi yetkimizdeki kısmını da tamamlamış olduk.

İkinci konuda, Orman Kanunu'yla alakalı, yükseltilecek harçlarla alakalı konuda -açıkçası ben bunu televizyonda yazılı, görsel bütün basın da dâhil olmak üzere söylüyorum- biz onun düşürülmesiyle alakalı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı olarak müracaatımızı yaptık, görüştük. Konunun detaylarını biliyorsunuz, tekrar etmeyeyim. Ve en son Başbakanlıkta yaptığımız toplantıda, bunların makul seviyeler hâline getirilmesi yönünde bir prensip kararı aldık. Bunu da eş zamanlı olarak, Sayın Babacan'ın başkanlığında yaptığımız toplantıda eş zamanlı olarak Maden Yasası'nın kanunlaşmasından önce mutlaka o harçların da düşürülmesi lazım geldiğini söyledik. Bununla alakalı bir prensip kararımız var. Ben, yarın tekrar -Sayın Babacan şu anda Davos'ta, geldikten sonra- onu görüşeceğim. Orman da böyle.

Sistemle alakalı konuda, Başbakanlığın tasarrufunda olan bir konuyu, ben inanıyorum ki Maden Yasası kanunlaştıktan sonra tekrar eski hâline dönecektir diye inanıyorum. Ama, bunun garantisini, Başbakanlık yetkisinde olan bir garantiyi benim tek başıma vermem burada doğru olmaz ama benim de amacımın bu olduğunu ve sistemin eski hâline oturması lazım geldiğini, devlet hakları, harçlar, bütün mevzuatı tekrar düzenlemiş olmaktan sonra da bunun yoluna gireceğine kanaat getiriyorum.

Bir de itirafım olacak. İtiraf etmeliyim ki, aslında bu geri dönüşlerle alakalı Sayın Susam'ın serzenişlerine kısmen ben de katılıyorum. Yani, bugünkü yaptığımız düzenlemelerden sonra uyumlaştırmayla, senkron hâline getirmeyle alakalı geriye dönüşler yaptık. O maddelerin haricinde 2 tane madde dikkatimi çekti, onu zamanında yapmamız lazımdı. O yüzden, gösterilen anlayışa da bir kez daha teşekkür ediyorum.

Bizim aslında Genel Kurulda da her bir arkadaşımızın, bütün iktidarıyla, muhalefetiyle gruplarına belki daha seri bilgiler vererek bu yasanın hızlanmasına katkı koyabiliriz. Haklı olarak bir milletvekili arkadaşımız, Komisyonun haricindeki bir arkadaş gelip burada -bugün de gördük- "Şu konuyu ben duymamıştım." deyip tekrar sorabiliyor. Sormak hakkıdır. "Niçin soruyor?" bir milletvekiline denmez ama bunların tekrar tekrar edilmesi... O süre açısından bahsediyorum, yoksa anlatılmayacak bir konu değil, tekrar anlatılır, tekrar anlatılır. Belki bu manada da son kez gruplarımıza karşı bu görevi yapmış olabiliriz. Ben, şahsen, AK PARTİ Grubuna karşı da belki kapalı oturumda, belki bilgilendirme istiyor olmaları hâlinde grubu bilgilendireceğimi söyleyeceğim, gruba bunu da bildireceğim. Belki arkadaşlarımız da, hem MHP'de hem CHP'de böyle bir tercihte bulunabilirler.

Ben, tekrar, katkı koyan, başta Komisyon Başkanı ve üyelerine bir kez daha teşekkür ediyorum. Ellerinize sağlık. İnşallah, ülkemiz için, madencilik sektörü için de katkı koyacak ve uzun yıllar gidecek bir kanun yapmış oluruz.

Hayırlı akşamlar diliyorum.

BAŞKAN – İyi akşamlar olsun.

Sayın Susam...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ben bir bilgi notu vermek istiyorum: Metan gazıyla ilgili, Bakanın söylediklerine katılmıyorum. Bu konudaki lobinin çalışmalarının ötesinde metan gazı çıkarma sonucunda oluşacak kaya kırıntılarının, doğadaki tahribatın ve benzeri çalışmaların sonuçlarıyla ilgili bilimsel bir raporu hem Ünal Kacı'ya hem Başkana hem Bakana hem Müsteşara göndereceğim.

BAŞKAN – Bekliyoruz.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bu konuda kamuoyunun bugünkü noktasıyla, söylenen ile yapılacak iş çok farklı şeylerdir. O anlamıyla daha önce bu konuyu sizinle kısa da olsa paylaşmıştım ama şimdi zaman olmadığı için şey yapmıyorum.

İkinci konu: Grubumuzun bilgileneceği noktasında da şöyle bir ricam var; buraya kanun gelmeden önce biz bilgileneceksek, kanunla ilgili durum bize gelirse, biz de gider grupla... Mesela, bizim bu konular son noktada geliyor. Mühendisler, biz, sektör ancak kanun buraya geldiği zaman hepimiz bir araya gelebiliyoruz. Bize önceden, bu kanunun geleceğini üç gün önceden söylerseniz biz çalışırız. Mesela, bizim, bu kanunla ilgili kanun teklifi vermiş arkadaşımız var. Biz bu arkadaşımızla görüşemedik maalesef, burada karşılaştık arkadaşımızla.

BAŞKAN – Hayır, geldi ya, bu toplantıya geldi.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ama yani biz bu arkadaşımızla karşılaştık ve biz o arkadaşlarımızın bu anlamıyla daha verimli olabilmesi noktasında şey yaparız. Bunlar olursa yani buraya gelmeden önce bilgimiz olursa grubumuzla da konuşur daha verimli bir çalışma yapma şansına sahip oluruz. Sayın Bakanın bu hatırlatmasını ben bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Sanayi Giriş : Tarih : 21/01/2015 Stenograf : Kayıt: Sanayi Sayfa: 89

anlamıyla da böyle bir çalışma ortamının oluşması açısından önemli buluyorum ama inşallah yeni döneme gidiyoruz artık, dört yılımızı tamamladık. Bundan sonra kim öle kim kala, kim gelir kim gelmez... Hayırlısı olsun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ben ufak bir düzeltme yapayım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, bu metan gazının, dikkatinizi çekmiştir, söylemim, sisteme kazandırılmasıyla alakalı konu ve bu doğru bir iştir. Teşviklerle alakalı konuyu kapsamıyor bizim torba yasaya koyduğumuz madde. Nelerden, teşviklerden yararlanır, yararlanmaz; bunlarla alakalı konuyu kapsamıyor.

Şimdi, düşünün, bir kömürdeki 1 ton kömürü, özellikle yüksek kalorifik değerli olanlarda, 1 ton kömürü kırdığınızda 38 metreküp metan gazı çıkıyor. Şimdi, böyle bir yapı içerisinde o metan gazı çıktıktan sonra “Bunu havaya atalım.” demek lazım, bu bir tercihtir; “Hayır, havaya atmayalım, sisteme kazandıralım.” dersanız bu bir tercihtir, “Teşvik verelim.” dersanız bu bir tercihtir, “Vermeyelim.” dersanız bir tercihtir ama sonuçta bu metan gazı çıkacak oradan. Çıktığında da bir yerde depolanıyor, depolandığında da bir yere kazandırılması lazım. Bizim derdimiz, bunun yerli kaynak hâline gelmesiyle alakalı konudur. Teşviklerle alakalı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımız bir çalışma yapmadı. Kendisine farklı talepler gelebilir, lobiler olabilir, şirketler gelebilir ama bizim asıl amacımız, bunun sisteme kazandırılmasıdır.

Tekrar hayırlı akşamlar.

BAŞKAN – Hayırlı akşamlar.

Herkese hayırlı geceler diliyorum.

Kapanma Saati: 23.52